

Leonis Pape: hoc est pon
tificis maximi & sanctissimi Epistolæ catholicæ & sanctæ
eruditiõis plenissimæ.

Venundantur ab Joanne
Paruo: & caru Impreflore Iodoco Badio Ascensio.

Regie confessionis auditori prudētissimo: sacrae theolo-
gie p̄fessori doctissimo fidei catholice discussori & cōser-
uatori p̄spicacissimo: diuini uerbi declamatori copiosissi-
mo: atq; uenerandi p̄dicatorum ordinis lumini p̄claro:
Ascensus Salutē.

VONIAM IACO
b^o Faber Stapuleñ,
vir & uita & doctri-
na laudabili: mihiq;
multis & magnis ra-
tionib⁹ obseruad^o:
ac tui: pater longe
Reuerēde instituti
& mirator & p̄secu-
tor maxim⁹: Episto-
las catholice doctri-
ne refertas: Beatissi-
mi suauissimiq; nec

minus uenerandi Romanorū atq; ita in terris maximū pō-
tificis Leonis Papæ: nostro p̄lo creditas: sūmope tuæ p̄-
stantię nūcupatas uoluit: p̄sertim q; te hortatore ac p̄sīde
& subinde tam sancti laboris socio: hoc opus & q̄ plurima
alia Christiani hominis lectione digna in lucem emittere
cōstituit: suscipies beniuolo animo quā tuæ Reuerentię di-
camus lucubratiuiculam: & qua nos nostraq; soles huma-
nitare opus ipsum tua protectione dignissimum: p̄sequere.
Vale Chalchographia nostra ad Calēdas Aprilis p̄ Gale-
culo Romano. M. D. XI.

mt. lino. Sol 405/2/87

Tabula Epistolarū Leonis papæ

Incipiunt tituli Epistolarū
beati leonis papæ.

Epistola beati Leo-
nis papæ ad Euthi-
cen p̄sbyterū cōstā-
tinopolitanum.

Epistola. i.

Ad theodosiū augustū. ii.

Ad flavianū cōstātinopolita-
nū ep̄m. iii.

Ad beatū leonē rescriptū fla-
uiani. .iiii.

Epistola beati Leonis ad Fla-
uianum .v.

Ad iulianū ep̄iscopum. vi.

Ad theodosium augustū. vii.

Ad pulcherrimā augustā. viii.

Ad dioscorum ep̄m alexandri-
num. .ix.

Ad synodū ephesinam secun-
dam. x.

Ad cōstātinopolitanos. xi.

Ad theodosium augustū. xii.

Ad pulcherrimā augustā. xiii.

Itē ad eandē. xiiii.

Ad p̄sbyteros martianū & fau-
litum. .xv.

Ad theodosiū augustum. xvi.

Ad pulcherrimā augustā. xvii.

Itē ad eādem. xviii.

Ad faustū & martianum & cæte-
ros p̄sbyteros. xix.

Ad martianū augustum. xx.

Itē ad eundem. xxi.

Item ad eundem. xxii.

Item ad eundem. xxiii.

Ad antolum ep̄iscopum con-
stātinopolitanū. xxiiii.

Ad antolum ep̄m cōstantino-
politānum. .xxv.

Itē ad eundem. xxvi.

Ad synodū chalcedonē. xxvii.

Ad anatoliū ep̄m constantino-
politānum. .xxviii.

Ad martianū augustū. xxix.

Ad pulcherrimā augustā. xxx.

Ad martianū augustū .xxxii.

Item ad eundem. xxxiii.

Item ad eundem. xxxiiii.

Ad iulianum ep̄iscopum choe-
sem. xxxv.

Ad martianū augustū. xxxvi.

Ad pulcherrimam augustam

xxxvii.

Item ad eundem. xxxviii.

Ad iulianum ep̄iscopum choe-
sem. xxxix.

Ad eudochiā augustā. xl.

Ad iulianum ep̄m. xli.

Ad palestinos. xlii.

Ad theodoricum ep̄m. xliii.

Ad iulianū ep̄m. xliiii.

Ad anatholium ep̄m constan-
tinopolitanum. xliiiii.

Item ad eundem. xlv.

Ad synodū calchedon. habi-
tam. xlvi.

Ad iuuenalē ep̄m hierosolymi-
tanum. xlvii.

Epi. rauennii & cæterorum ep̄o-
rum galliæ ad beatū leonē. xlviii.

Rescriptū beati leonis ad eos-
dem. xlix.

Ad martianū augustum de pa-
sca. l.

Ad eudochiā augustam de pa-
sca. li.

Ad leonem augustum. lii.

Item ad eundem de incarnatio-
ne domini. liii.

Tabula Ep̄larum Leonis papæ.

Ad anastasiū ep̄m thessalo-
nicensem. liiii.	Ad flauianū cōstātinopolitā-
tanum. lxxv.
Ad Septimiū ep̄m altinū. lvi.	Ad theodosiū augu. lxxvi.
Item ad eundem. lvi.	Ad flauianum rursus ep̄scopum.
lxxvii.
Ad ep̄os per campaniā sam-
nium picenum. lvii.	Ad Constantinopolitanum
ep̄iscopum. lxxviii.
Ad ep̄os per cāpaniā picenū
tuiciā & p̄ vniuersas prouī-
cias. lviii.	Ad clerū honoratos & plebē
cōstātinopolitanā. lxxix.
Ad nicetā ep̄m aqliensē. lxx.	Ad anastasiū ep̄m. lxxx.
Ad Iāuariū ep̄m aqliensē. lxx.	Ad theodosiū Aug. lxxx.
Ad dorum ep̄iscopum bene-
uentanū. lxi.	Ad flautanum ep̄m. lxxxii.
Ad ep̄os per siciliam. lxii.	Ad Iulianū ep̄m. lxxxiii.
Ad ep̄os per Italiā. lxiii.	Ad faustum & ceteros archie-
p̄scopos constantinopoli-
tanos. lxxxiiii.
Ad neoiā ep̄s rauēnatē. lxiiii.	Ad Martinū ep̄m. lxxxv.
Ad ep̄os aphyricos. lxx.	Ad martianū augu. lxxxvi.
Ad ep̄os germaniā & gallia-
rum. lxvi.	Ad Iulianū ep̄m. lxxxvii.
Ad ep̄os prouincię viennen-
sis. lxvii.	Ad pulcherrimam augustā
lxxxviii.
Ad Rauēninum ep̄m arelatē
sem. lxviii.	Ad anatoliū ep̄m. lxxxix.
Ad theodosiū ep̄m forouillē-
sem. lxix.	Ad martianū ep̄m. xc.
Ad rusticū ep̄iscopum nar-
bonensem. lxx.	Ad pulcherrimā augustam
xvi.
Ad tornulum ep̄iscopū au-
storigensem. lxxi.	Ad maxmū ātiochenū. xcii.
Ep̄la aurelei ep̄i. lxxii.	Ad Leonē augustū. xciii.
Ad rusticū & ceteros galliā
ep̄iscopos. lxxiii.	Ad eundem. xciiii.
Ad Iulianū ep̄m. lxxiiii.	Ad pulcherrimam augustā
xcv.
	Ad ep̄iscopos galliarū & his-
paniarum. xcvi.
	Ad ep̄iscopos & p̄byteros
intra thraciam. xcvii.

Einis.

Epistola Leonis papæ ad Euthicen constantinopolita-
nū abbatē aduersus nestorianā haresim. Epi. I.

Dilectissimo filio Euthiceti p̄sbytero: Leo Episcop⁹.

AD notitiā nostrā tuę dilectionis epistola
retulisti q̄ nestoriana haresis quorun-
dā rur⁹ studiis pullularet. Sollicitudi-
nē tuā ex hac pte nobis placuisse rescri-
psim⁹: quoniā index aī tui ē sermo quē
sumpsimus. Vndenon ambigimus au-
torē catholicę fidei dominū tibi in oib⁹ affuturum. Nos
aut̄ cū pleni⁹ quorū hoc improbitate fiat potuerim⁹ agno-
scere: necesse est auxiliante dño p̄uidere: quaten⁹ nefandū
virus dudūq; damnatū: radicitus possit extingui. Deus te
custodiat incolumē dilectissime fili.

Leo Theodosio augusto. Epi. II.

Quantum p̄sidii dñs ecclesię suę in fide vestre clæ
mētię p̄pararit: his etiā litteris quas ad me misisti
ostendit: vt vobis non solū regiū: sed etiam sacer-
dotalē animū inesse gaudeam⁹. Siquidē p̄ter imperiales &
publicas curas piissimā sollicitudinē xp̄ianę religionis ha-
betis: ne scilicet in populo dei aut̄ scismata aut hereses aut
vlla scādala conualescant: ga tūc est oprimus regni vestri
status quādo sempiternę & incommutabili trinitati vni⁹
deitatis cōfessione seruit. Quid aut̄ in constantinopolita-
na ecclesia prurbationis acciderit: qd̄ ita frat̄rē & coepisco-
pū nostrū flauianū potuerit cōmouere: vt eutichen p̄sbyte-
rū cōmunionē priuaret: nondū potui euidenter cognosce-
re. Quis em̄ p̄dictus p̄sbyter ad sedē apostolicā p̄ libellum
doloris sui q̄rimoniā miserit: breuiter tñ aliqua p̄libauit as-
serēs se nicenę synodī cōstituta seruātē frustra ī fidei diu er-
sitate culpatum: Eusebii aut̄ episcopi accusatoris eius li-
bellus cuius exēplaria ad nos p̄dictus p̄sbyter misit: de obie-
ctionis euidentia nihil hēbat. Sed cū p̄sbytero hereseos cri-

mē intenderet: quē tñ nostrū sensum arguerit: nō euidēter
 exp̄ssit quis & ip̄e Ep̄us nicenæ synodi p̄fiteat̄ ī hac re se eē
 decretis: p̄pter qd̄ nō habuimus vnde aliquid diceremus.
 Et q̄a causa meritū fidei rō & laudabilis sollicitudo vestre
 pietatis exegit: necesse est iā locū subreptionibus nō pate
 re: sed prius de q̄bus eū estimat arguēdū instrui nos oport
 ret: vt possit de bene cognitis congrue iudicari. Ad p̄dictū
 aut̄ ep̄iscopū dedi litteras q̄bus mihi displicere cognosce
 ret q̄ ea quæ in tanta causa gesta fuerāt etiā nimio silentio
 deticeret: cū studere debuerit primit̄ nobis cūcta referare.
 Quē credim̄ vel post admonitiōnē: omnia ad nostrā noti
 tiā relaturū: vt in lucē ductis his quæ adhuc vident̄ occul
 ta: id qd̄ euāgelicæ & apostolicę doctrinæ cōuenit iudicet.
 Data ad kalendas martias Asterio protegine consulibus.
 Ep̄istola Beati Leonis papæ ad flauianū cōstātinopolitana
 nū ep̄m vbi querit̄ cur Euthices ecclesia fuerit separatus.

Ep̄i. III.

Dilectissimo fratri flauiano: Leo, &c.

Quoniam xp̄ianissimus & clementissim̄ imperator san
 ctę & laudabilis fidei pro ecclesiæ catholicæ pace
 sollicitus ad nos scripta trāsmiserit: de his q̄ apud
 vos p̄turbationis strepitū mouerāt: Miramur fraternitatē
 tuā q̄qd̄ illud scandali fuerit nobis filere potuisse: & non
 potius p̄curasse: vt primitus nos insinuatō tua relatiōis
 instrueret: ne de reꝝ gestar̄ possimus fide ambigere: Acce
 pimus em̄ bellū Eutichetis p̄sbiteri: qui se queritur accu
 sante Eusebio ep̄scopo immerito cōione priuatum maxie
 cū euocatū se affuisse testes nec sui p̄ntiā denegasse: adeo
 vt in ip̄so iudicio libellū appellationis suæ asserat obtulit
 se: nec tñ fuisse susceptū: qua rōne cōpulsus sit vt cōresta
 torios libellos in cōstātinopolitana vrbe p̄poneret. Qui
 bus rebus intercedentibus necdum agnoscim̄ qua iusti
 tia a cōione ecclesiæ fuerit separatus: Sed respicientes ad

causam facti tui nosse volumus rōnē & vsq; ad nostrā notitiam cūctā deferri: qm̄ nos qui sacerdotū dñi matura volum⁹ esse iudicia: nihil possum⁹ icognitis reb⁹ in cuiusq; partis iudiciū definire: priusq; vniuersa quę gesta sūt veraciter audiam⁹. Sed ideo fraternitas tua p idoneam maxime aptāq; personā plenissima nobis relatione significet quid contra antiquā fidē nouiratis emerferit: quid seueriori sententia dignū fuerit vindicari. Nā & ecclesie moderatio & religiosissimi principis fides multā nobis sollicitudinē xp̄i anē pacis indicunt: vt amputatis dissensionibus fides catholica inuolata seruetur: & his qui praua defendūt ab errore reuocatis nostra auctoritate quorū fides pbata fuerit muniantur. Nec aliqua poterit ex hac parte difficultas afferri cum memoratus psbyter libello pprio sit professus paratū se esse ad corrigendum: si quid in se inuentū fuerit qd̄ reprehensione sit dignū: Decet em̄ in talib⁹ causis hoc maxime prouideri: vt sine strepitu concertationū: & charitas custodiā & veritas defendatur frater charissime: Et ideo quia delectio tua de tanta causa nos videt necessario eē sollicitos q̄ plenissime & lucide vniuersa nobis qd̄ ante facere debuit indicare festinet: ne inter assertiōes partiū aliqua ambiguitate fallamur: & dissensio quę in suis initiiis abolēda est nutriatur: Cum in corde nostro ea obseruantia deo inspirante pmaneat: ne constitutiones venerabilium patrū diuinitus roboratę & ad soliditatem fidei ptinentes praua cuiusq; interpretatione violent. Deus te custodiat incolūmē frater charissime.

Epi. IIII.

Rescripti flauiani ad beatū Leonē papā Cap. Inclpant.

De subdoli hostis insidiis. I.

De fraudulenta subtilitate hæreticorū. II.

De blasphemis Eurhictis. III.

De excōmunicacione eius iustissima. IIII.

A IIII

Domino beatissimo & deo amabili Leonis flautan^o in do-
mino at ernam salutem.

Nulla res diaboli venena compescit nec continet
mortiferas ei⁹ sagittas: Sursum em atq; deorsum
puolas querit quos possit occidere: quos possit su-
pare: quos possit deuorare. Propter qua^m re vigilandū est in
o^orib⁹: atq; id operadū ē vt fatuas inq; sitioes euitare pos-
sim⁹. Decet autē seq; patres n^os: nec cōmutare definitiōne
i eorū ppetuā quorū scdm sacras scripturas didicim⁹ regu-
lā. Depositis ergo fletib⁹ & lachrymis qa sūmo cleric⁹ de-
gens gradu iualus ē a fero da mone & nō potui cū liberare
nec auferre de tali lupo qa iam meā p illo paratus erā pon-
re: Quo rapt⁹ sit: quō resiliuit a pposito diuino & ad illu-
m cucurrīt q; pdere cōsueuit pcepta patrū declinās & cōstitū-
ta eorū decipiēs iam incipio enarrare.

Sunt em qdā veste sua oues significātes interi⁹ lu-
pi raptores: quos ex fructib⁹ eorū debem⁹ agnosce-
re. Isti priā fronte vident esse de nūero n^o: sed non
sūt de nūero n^o: Si em de nūero n^o eēt nobiscū mā sissent
Quātū autē ceperūt assumere impietate: illud qd occultabat
in illis aperit & dolus omnis fit oibus manifest⁹. Inueniūt
autē infirmē fidei hoies & q diuinas lectiōes nesciāt & sectū
eos in pditiōne pcpitāt dissipātes & vituperātes patrum
disciplinas & reliquas sanctas scripturas ad suā pditiōne
quos debem⁹ puidere & a qb⁹ multū cauere ne in malicia
sua aliqui occupati cōcidāt de sua firmitate. Exacuerūt in
linguā suā qsi serpentes: & venenū in labiis habēt quasi as-
pides. de his hęc propheta clamauit.

Non alis nobis euthices emerūt quōdā psbyter & ara-
chimādrites: q qsi nostrē religionis sectā sapiebat
& hęc pferebat nestoriū autē impietate cōfirmabat
& succingebat pro: nestorio militare in pugna: quę contra
nestoriū parabat. Trecentorū autē decē & octo sanctorum

patrum de fide expositionem factam & sanctę memorię cyrilli epistolā scriptā ad nestoriū vel ad similes eius quę asserunt testamenta vellere antiquā impiū Valerini & apollinaris reparans sectā: & nō timuit preceptū veri dei dicentis. Quicūq; scādalizauerit vnum de pusillis istis expediat ei vt mola azinaria alligetur collo eius & demergatur in profundum maris. Verecundiā autē omnē abiecit: & quā gerebat infidelitatis pellē excutiens in sancta synodo asserbat instanter dicēs: dñm iesum christū nō oportere cōfiteri de duabus naturis post humanā susceptionē cū a nobis vni⁹ substantia: & vni⁹ psonę cognoscit: neq; carnē dñi coessentialē: nobis subsistere: tanq̄ ex nobis susceptā: & coadunatā dei verbo scđm substantiā. Sed dicebat virginē quidē quę eū genuit scđm carnē cōsubstantialē nobis eē: ipm autē dñm nō suscepisse et ea carnē substantialē nobis: sed corpus domini nō esse quidē hominis: humanū vero corp⁹ esse qđ est ex virgine. omnium patrum expositionibus contrariā sentiens.

Sed ne multa dicens longā faciam epistolam olim quicqđ egerim⁹ misim⁹ ad beatitudinē vestram: quibus litteris docuim⁹ & presbyterio illū esse nudatū quia sic captus est: & iussim⁹ eū cū monasteriis nullam habere rationē: & exclusimus eū a cōiōne nostra vt sanctitas vestra hoc cognoscens qđ circa illū actū est: omnibus episcopis sub beatitudine vestra degētibus manifestare dignetur illius impietatem: ne nescientes aliqui quid ille sentiret quasi ad orthodoxum vel per litteras vel per aliquam coniunctionem loquantur. **Incipiunt capitula.**

Quia ignorantia sanctarum scripturarum eutlicen haereticum fecerit. **I.**

Contra eos qui in duos filios dispensationis dñicę mysteriū scindere moluntur. **II.**

Contra eos qui passibilem diuinitatem vni⁹ genitū filiū audent asserere. **III.**

Contra eos qui in duas naturas christi temperamentū vel
confusionem argumentantur. IIII.

Contra eos qui celestem aut alterius cuiusq; substantię ed
stere formā serui quā ex nobis assūpsit isaniēdo asserūt. V.

Contra eos qui duas quidē ante adunationē naturas deū
delirant: vnā vero post adunationē confingunt. VI.

Epistola Beati Leonis papæ ad flauianū ep̄m. Ca. V.
Leo ep̄s flauiano cōstantinopolitano ep̄o.

IECTIS dilectionis tuæ litteris: quas miramur fuisse
tam seras: & gestorū ep̄iscopaliū ordine recensito
tandem quid apud vos scandali contra integritate
tem fidei exortū fuisse agnouim⁹: & que pri⁹ videbant oc
cultra: nūc nobis reserata patuerūt. Quib⁹ euthices q; ppe
sbyterū nomine honorabilis videbatur: multū imprudēs
& nimis imperit⁹ ostenditur vt etiā de ip̄o dictū sit a ppe
ta. Noluit itelligere vt bene ageret: inigratē meditat⁹
in cubili suo. Quid autē iniquius q̄ impia sapere & sapiē
tiorib⁹ doctōribusq; nō credere: Sed in hanc insipiētā
dūt q; cū ad cognoscēdā veritatē aliquo impediunt obse
ro: non ad propheticas voces: non ad apostolicas literas
nec ad euāgelicas auctoritates: sed ad semetip̄os recurrūt.
Sed ideo magistri erroris existunt: quia veritatis discipuli
non fuere. Quā em̄ eruditionē de sacris noui & veteris tes
tamenti paginis acquisiuit q; nec ip̄s⁹ qdē symboli in
cōprehendit: Sed quod per totū mūdū oim̄ regenerādo
voce depromit istius adhuc senis corde nō capit. Nesciē
igit quid deberet de verbi dei incarnatione sentire: nec vo
lens ad promerendū intelligētīę lumē in sanctarū scrip
turarū latitudine laborare. Illā saltē cōmunē & idiscretā cōfē
sionē sollicito apprehendisset auditu: qua fidelīū vnū
siras profitetur credere se in deū patrē omnipotētē: & in
lesum christū filium eius vnicum dominū nostrū qui nat⁹
est de spiritu sancto & maria virgine. Quibus tribus sente

tibus omnibus fere hæreticorum machinæ destruunt. Cuius enim deus &
 omnipotens credis & pater: cõsẽpiternus eidẽ filius demonstrat in
 nullo a patre differens: quia de deo deus: de omnipotente omnipotens: de
 æterno natus est cõternus: Non posterior tempore: nõ inferior potestate: nõ
 dissimilis gloria: nõ diuisus essentia. Idẽ vero sempiterni genitoris
 unigenitus sempiternus natus est de spiritu sancto & maria virgine:
 quod natiuitas temporalis illi natiuitati diuine & sempiternę nihil
 minuit: nihil cõtulit: sed tota se repãdo homini gerat deceptus
 impedit: ut & mortem vinceret: & diabolus qui mortis habebat impe-
 rium sua virtute destrueret. Non enim supare possemus peccati
 & mortis auctorem nisi naturam nostram ille susciperet & suam face-
 rer: quę nec peccatum cõtaminare: nec mors potuit detinere. Cõ-
 ceptus quippe est de spiritu sancto intra vterum matris virginis quę ita il-
 lum salua virginitate edidit quemadmodum salua virginitate
 cõcepit. Sed si de hac christiane fidei fonte purissimo sincerum
 intellectum haurire non poterat: quia splendore perspicue veritatis
 occæcatione sibi propria tenebrarum: doctrinam se euangelicę sub-
 didisset & dicere Mattheo Liber generationis Iesu christi filii Da-
 uid filii Abraham: apostolicę quoque predicationis experisset instructum
 & leges in epistola ad romanos Paulus seruus Iesu christi vocatus apostolus
 segregatus in euangelium dei quod ante promiserat per prophetas suos in
 scripturis sanctis de filio suo quod factus est ei ex semine Dauid in
 carne: ad propheticas paginas pia sollicitudine contulisset:
 & iuenisset promissionem dei ad Abraham dicentem & in semine tuo
 benedicent omnes gentes: Sed ne de huius seminis proprietate dubita-
 rer securus fuisset apostolus dicentem Abraham dicente sunt promissiones &
 semini eius. Non dicit in seminibus quasi in multis sed quasi in vno & se-
 mini tuo quod est christus. Esaię quoque predicationem iteriore apprehendisset
 et auditu dicit. Ecce virgo in vtero concipiet & pariet filium
 & vocabitur nomen eius emanuel quod est interpretatum nobiscum deus.
 Eiusdem quoque prophetę fideliter verba legisset: puer natus est nobis: si-
 lius datus est nobis: cuius patris super humerum eius & vocabitur nomen
 eius magni consilii angelus deus fortis princeps pacis pater

futuri seculi: Nec frustratorie loquēs ita verbū diceret eam
 nē factū: vt editus vtero virginis xp̄us haberet formā hoīs
 & nō haberet materni corporis veritatē: An forte ideo pu-
 tauit dñm nostrū Iesum non nostræ esse naturæ q̄a missus
 ad beatā mariam angelus ait, Spiritus sanctus superueniet
 et in te & virtus altissimi obumbrabit tibi: Ideoq; & quod
 nascet ex te sanctū vocabit̄ filius dei: vt q̄a cōceptus virgi-
 nis diuini fuit opis non de natura cōcipientis fierit caro cō-
 cepti: Sed nō ita intelligēda est illa generatio singulariter
 mirabilis: & mirabiliter singularis vt p̄ nouitatē creatiōis
 pprietas remota sit gñis: fœcūditatē em̄ virginī spirit⁹ san-
 ctus dedit: veritas autē corporis sumpra de corpore est: &
 edificante sibi sapia domū verbū caro factū est & habitauit
 in nobis: hoc est in ea carne quā sumpsit ex hoīe & quā sp̄s
 vitæ rationalis animauit. Salua igit̄ ppriate vtriusq; na-
 turæ & in vnā coeunte psonā suscepta est a maiestate hu-
 militas: a virtute ifirmitas: ab æternitate mortalitas: & ad
 soluendū conditionis nostræ debitū natura iuolabilis na-
 turæ est vnita passibili: vt qd̄ nostris remediis congruebat
 vnus atq; idē mediator dei & hominū hō xp̄us Iesus & mo-
 ri posset ex vno: & mori nō posset ex altero. Integra ergo ve-
 ri hoīs pfectaq; natura verus natus est deus: tot⁹ in suis: to-
 tus in nostris: Nostra autē dicim⁹ quæ in nobis ab initio cre-
 ator cōdidit & quæ reparāda suscepit. Nā illa quæ deceptor
 intulit & homo decept⁹ admisit nullū habuere in saluato-
 re vestigiū. Nec quia cōmunionem humana ū subit infir-
 mitatum: ideo nostrorum fuit particeps delictorū. Assum-
 psit formā seruī sine forde peccati humana augens: diuina
 non minuens: Quia exinanitio illa qua se visibilis visibile
 præbuit: & creator ac dominus omnium rerum vnus vol-
 uit esse mortaliū: inclinatio fuit miserationis non defectio
 potestatis. Proinde qui manens in forma dei fecit hominē
 idem in forma seruī factus est homo. Tenet ergo sine defe-

etu proprietatem suam vtraque natura & sicut formam ser-
 uidei forma non admittit: ita formam dei serui forma non mi-
 nuit. Nam quia gloriabatur diabolus hominem sua fraude dece-
 ptum diuinis caruisse muneribus & immortalitatis dote
 nudatum: duram mortis subiisse sententiam: sequitur in malis
 suis quoddam de preuaricationis consortio inuenisse sola-
 tium: deum quoque iustitiam exigente ratione erga hominem
 quem in tanto honore condiderat propriam mutasse senten-
 tiam: opus fuit secreti dispensatione consilii: ut incom-
 mutabilis deus (cuius voluntas non potest sua benignita-
 te priuari) primam erga nos pietatis sue dispensationem sa-
 cramento occultiore compleret: & homo diabolicę iniqui-
 tatis versutia actus in culpam: contra dei propositum non
 periret. Ingreditur ergo hec mundiissima filius dei de cęlesti se-
 de descendens: & a paterna gloria non recedens: nouo ordine:
 noua natiuitate generatus: Nouo ordine: quia inuisibilis
 in suis: visibilis factus est in nostris/Incomprehensibilis vo-
 luit comprehendı. Ante tempora manens esse cepit ex tem-
 pore. Vniuersitatis dominus seruilem formam obumbrata
 maiestatis sue immitate suscepit. Impassibilis: deus non de
 dignatur esse homo passibilis: Immortalis mortis legibus subiacere.
 Noua autem natiuitate generatur: quia imolata virginitas concu-
 piscerentiam nesciuit carnis materiam miserauit. Assumpta igitur
 de matre domini natura non culpa: nec in domino Iesu Christo ex utero
 virginis genito: quia natiuitas est mirabilis: ideo nostra est natura
 dissimilis: quoniam enim verus est deus idem verus est homo: & nullum est
 in hac unitate mendacium dum inuicem sunt & humilitas hominis &
 altitudo deitatis. Sicut enim deus non mutat miseratıone: ita homo
 non consumitur dignitate. Agitur enim vtraque forma cum alterius col-
 one quod proprium est verbo scilicet operante quod verbi est & carne ex-
 quęte quod carnis est. Vnum horum choruscat miraculis aliud suc-
 cubit iniuriis. & sicut verbum ab equalitate paternę glorię
 non recessit: ita caro naturam nostrę generis non reliquit. Vnus

Leonis papæ

enim idemq; e: qd sepe dicendum est vere dei filius & vere
hominis filius. Deus per id qd in principio erat verbum &
verbum erat apud deum & deus erat verbu. Homo per id
qd verbum caro factum est: & habitauit in nobis. De²: per
id qd omnia per ipsum facta sunt & sine ipso factum est ni
hil homo per id qd fact⁹ est ex muliere factum est sub lego.
Natiuitas carnis manifestatio est humane nature. Partus
virginis diuina est virtutis iudiciu. Infantia paruuli ostē
ditur humilitate cunarum. Magnitudo altissimi declara
tur vocib⁹ angelorum. Similis est rudimentis hominum
quem Herodes impius molitur occidere: Sed domin⁹ est
omnium quem magi gaudent suppliciter adorare. Iam cō
ad præcursoris sui Ioannis baptismum venire: ne latere
qd carnis velamine regeretur vox patris de cælo int onans
dixit Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene cōpla
cui. Quem itaq; sicut hominem diabolica tenta t astutia
eidem sicut deo angelica famulantur officia. Esurire. sitire
re. lassescere. atq; dormire euidenter humanum est. Sed
& de quinque panib⁹ quinque millia hominum faciare: & lac
giri samaritane aquam viuam cuius haustus bibenti prepa
stat ne vltra iam sitiat: & supra dorsum maris plantis non
subsidentibus ambulare: & elationes fluctuum increpata
ta tempestate consternere: sine ambiguitate diuinum est.
Sicut ergo (vt multa prætereā) non eiusdem nature est
 flere miseracionis affectu amicum mortuum: & eundem
remoto quadriduana aggere sepultura ad vocis imperii
excitare rediuuu: aut in ligno pendere: & in noctem luce
cōuersa omnia elementa tremefacere aut clauis transfixū
esse: & paradisi portas fidei latronis aperire: Ita non eius
dem nature est dicere ego & pater vnum sumus: & dicere
pater maior me est. Quāuis em̄ in domino Iesu christo dei
& hominis vna persona sit: alius tamen est vnde contume
lia: aliud vnde cōmunis est gloria. De nostro enim illi est

minor patre humanitas de patre illi est equalis cum patre
 diuinitas. Propter hanc vnitatē personā in vtraq; natura
 intelligēdā & fili⁹ hoīs legit descēdisse de celo: cū fili⁹ deī
 carnē de ea virgine de qua ē nat⁹ assumpserit: Et rursus fi-
 lius dei crucifixus dicit ac sepult⁹: cū hec nō in diuinitate
 ipa qua vnigenit⁹ cōsempitern⁹ & cōsubstāntialis ē patri:
 sed i naturē hūanē sit infirmitate ppeffus. Vñ vnigenitū fi-
 liū dei crucifixū & sepultū oēs ēt i simbolo cōfitemur fm
 illd apli: Si em cognouissent: nūq; dñm maiestatis crucifi-
 xisset. Cū aut ipse dñs n̄ atq; saluator fidē discipulorū suo-
 rū suis interrogatiōib⁹ erudiret: quē ingt dicūt hoies eē fi-
 liū hoīs! Cūq; illi diuersas aliorū opiniōes retexuissent: vos
 aut ait quē me esse dicitis! Vbi btūs Petrus diuinitus ispi-
 rat⁹: & cōfessioe sua oībus gētib⁹ pfatur⁹: Tu es iqt chri-
 stus fili⁹ dei viui. Nec i merito btūs ē pnūciatus a dño & a
 p̄cipali petra soliditatē & virtutis traxit & noīs q; p reue-
 lationē p̄is eūdē & filiū dei ē cōfessus et xpm: ga vnū horū
 sine alio receptū nō pderat ad salutē. Sed aequalis erat pi-
 culi dñm lesum christū aut deū tantummodo sine honmī
 ne: aut sine deo solum hoīem credidisse. Post resurrectionē
 vero dñi qua: vt iq; verū hoīs fuit: ga alter nō est resuscita-
 tus q; qui fuerat crucifixus & mortuus: quid aliud quadra-
 ginta dierum mora gestū est: q; vt fidei nostrā integritas
 ab omni caligine mundaretur! Colloquens enim cum dis-
 cipulis suis & cohabitans atq; conuiscens & pertrectari se
 diligenti curiosq; contactu ab eis quos dubietas pstrin-
 gebat admittens. Ideo clausis ad discipulos ianuis introi-
 bat & flatu suo dabat sp̄ritum sanctum: & donato intelli-
 gentiē lūine sanctarū scripturarū occulta p̄debat: Et rur-
 sus idē vuln⁹ lateris: fixuras clauorū & oīa recētissime pas-
 sioīs signa mōstrabat dicens. Videte manus meas & pedes:
 gaego sū palpite & videte ga sp̄s carnē & ossa nō habet fi-
 cut me videt: h̄ic: vt cognoscere t̄i eo pprietas diuic hūa-

Leonis papæ.

tes quidē iustitia coerceat cōuersos aut̄ misericordia nō re-
pellat. Tunc em̄ fructuosissime fides vera defendit q̄n etiā
a sectatoribus suis opinio falsa dānat. Ad omnē vero cām
pie ac fideliter exequēdā fratres nostros Iulianū ep̄m & res-
natū psbyterū tituli sancti clementis: sed & filiū nostrū hi-
lariū diaconē vice nostrū direximus. Quib⁹ dulcissimū nota-
riū nostrū cuius fides nobis est sepe probata sociauim⁹ con-
fidentes affuturū diuinitatis auxiliū: vt is q̄ errauerat dā-
nata sensus sui prauitate saluet.

Item eiusdē Ep̄i. ad Iulianū ep̄iscopū choensē. Ep̄i. VI.
Dilectissimo fratri Iuliano ep̄o. Leo. & c.

Iacet p̄ n̄os quos ab vrbe p̄ fidei cā direxim⁹ plenī-
simas ad fratrem flauianū litteras miserimus scō-
tra nimīē impietatis errorē: tñ ga per filiū nostrū
basiliū diaconē scripta tuæ dilectiōis accepim⁹ q̄ multū no-
bis catholici sens⁹ feruore placuerūt: et hāc paginā q̄ illis
ep̄istolis cōsonaret adiecimus vt vnanimiter atq; cōstāter
his q̄ euāgeliū xp̄i corrūpere cupiūt resistat: qm̄ sancti spi-
rit⁹ in nobis atq; vobis vna ē eruditio eadēq; doctrina quā
q̄cūq; nō recipit nō est mēbrū corporis xp̄i: nec p̄t eo capi-
te gloriari in quo naturā suā asserit nō haberi. Quid aut̄ p̄-
dest imprudentissimo senī nestorianę hareseos noīe eorū
cerare opinione quorū piūssimā cōuellere non p̄t fide: cū q̄
tū nestorius a veritate discessit deitatē verbi ab assumpti-
hoīs substantiā sepando tantū a recto tramite et iste discer-
scat q̄ vnigenitū dei filiū sic de vetero beate virginis p̄de-
cat natū vt humani qdē corporis sp̄m gesserit: sed hūanę
carnis veritas verbo vnita nō fuerit! De quo pdigio falsita-
tis quis nō videat quę opinionū monstra nascant! Negator
em̄ mediatoris dei & hoīum hoīs lesu xp̄i: necesse ē vt mul-
tū valentianus ysurpet: aut manicheus obrineat: quorū nul-

Iesus in xpo humanæ carnis credidit veritatē. Qua vtiq; nō
 recepta nō solū q; scdm carnē atq; aīam rōnalē qui erat in
 forma dei manens: idē in forma serui hō natus denegatur:
 sed etiā q; crucifixus est & mortu⁹ ac sepultus: q; q; die ter
 tio resurrexit & q; ad dexterā patris ad iudicandos viuos
 & mortuos in eo corpore sit venturus in quo est iudicatus
 abnuif. Quia hoc redēptōis nrę sacramēta vacuāt si xps ve
 rā veri hoīs totāq; naturā suscepisse nō credit: An q; mani
 festa erāt signa diuina falsa dicent documenta corporea &
 testimonia vtriusq; naturę valebunt vt creatura saluetur.
 Qd deitatis est caro nō minuit: qd carnis est deitas nō pe
 mit. Idē em̄ & sempitern⁹ ex pte & tēporalis ex matre i sua
 virtute iuiolabilis: in nostra infirmitate passibilis. In dei
 tate trinitatis cū patre & cū spūsancto vnus eiusdēq; na
 tura. In susceptiōe aut hoīs nō vni⁹ substātię sed vni⁹ eius
 dēq; psonę vt idē eēt diues in pauprate: oīpotens in abiecti
 one impassibilis in supplicio: in morte imortalis. Nec em̄
 verbū aut in carnē aut in aīam aliqua sui pte cōuersū est cū
 simplex & incōmutabilis natura deitatis tota sit semp i sua
 essetia nec dānū suū recipiēs nec augmētū: & sic assumptā
 naturā beatificans vt glorificata in glorificāte pmaneat.
 Cur aut incōueniēs aut ipossibile videat vt videlicet & ca
 ro & aīa vnus Iesus xps & vn⁹ dei hoīsq; sit fili si caro & aīa
 q; dissimiliū naturarū sūt vnā faciūt ēt sine verbī incarnatiōe
 personā: cū multo facilius sit vt hanc vnitatem suū atq; ho
 minis deitati prester potestas: quā vt eā in substantiis su
 is obtineat solius humanitatis infirmitas! Nec verbum
 igitur in carnem: nec in verbum caro mutata est: sed vtra
 q; in vno manet & vnus in vtroq; est: non diuersitate diu
 sus non permixtione confusus: nec alter ex patre: alter ex
 matre: sed idem aliter ex patre ante omne principium: ali
 ter de matre in fine saeculorum vt esset mediator dei & ho
 minum homo. Iesus Christus. In quo habitaret plēntu

Leonis papæ.

do diuinitatis corporaliter: quia assumpti non assumēris pū
ctio ē q̄ de^o illū exaltauit & donauit illi nomē qd̄ ē sup̄ oē
nomē: vt in noīe Iesu oē genu flectatur cęlestiū terrestriū
& inferiorū: & omnis lingua confiteat̄ qm̄ dñs Iesus xps̄ in
gl̄ia est dēi patris. In eo qd̄ eut hīces in ep̄ali iudicio ausus ē
dicere añ incarnationē duas in xpo fuisse naturas: post icar
nationē aut̄ vnā necessariū fuerat: vt ad reddendā rationē
p̄fessiōis suę crebris atq; sollicitis iudiciū it̄rogatiōibus
virgeret: ne tanq̄ iane aliqd̄ p̄terflueret: qd̄ nō nisi de haustu
venenatorū dogmatū apparebat effusum. Arbitror em̄ tra
lia loquētē hoc habere persuasū q̄ aīa quā saluator assum
psit prius in cęlestis sit cōmorata q̄ de virgine nasceret: eaq; sibi
verbum in vtero copularet. Sed hoc catholice mentes
auresq; non tollerāt: q̄a nihil secū dñs de cęlo veniens nos
strę cōditiōis exhibuit: Nec animā em̄ quę anterior exti
tisset: nec carnē quę nō materni corporis esset accepit: Na
tura q̄ppe nostra nō sic assumpta est vt prius creata post as
sumeret: sed vt ipsa assumptiōe crearetur. Vnde qd̄ in Ori
gene merito damnatum est: quī animarum ante q̄ corpori
bus insererentur non solum vītas sed & diuersas fuisse asse
rit actiones: necesse est vt etiam in isto nisi maluerit senten
tiam abdicare plectatur. Natiuitas enim domini scđm̄ car
nem quīs habeat quędam propria quibus humana cōdi
tionis inītia transcendat: siue q̄ solus ex sancto spiritu ab
inviolata virgine sine concupiscentia est conceptus & nate
tus: siue q̄ ita visceribus matris est editus vt & sēcunditas
pareret & virginitas permaneret: non alterius ramentis
natura erat eius caro q̄ nostra: nec alia illi q̄ ceteris homi
nibus anima est inspirata principio: quę excelleret non dia
ueritate generis sed sublimitate virtutis. Nihil em̄ carnis
sue habebat aduersum: Nec discordia desideriorū gē
nebat cōpugnatiā volūtati. Sensus corporei vigebar: si
ne lege pcti: & veritas affectionū sub moderamie deitatis &

mentis. Nec temptabatur illecebris nec cedebat iniuriis. Verus homo vero unicus est deo: nec secundum existere prius animam deductus e caelo: nec secundum carnem creatus ex nihilo. Eandem gerens in deo verbi dei personam: & tenens communem nobiscum in corpore animamque naturam. Non enim esset dei hominumque mediator nisi si deus idemque homo in utroque unus esset & verus. Incitat quidem nos ad latitudinem differendi materiam magnitudo: sed apud eruditionem tuam non est copia laborandum: plerumque iam cum per nostros ad fratrem Flavianum sufficientes litteras miserimus: ad confirmandos animos non solum sacerdotum sed etiam laicorum. Prestabit ut credimus misericordia dei ut absque cuiusque animae detrimeto possint aduersum diaboli dolos & sana defendi & vulnerata curari. Data idus iunium Asterio & progene consulibus.

Epi. VII.

Cesari theodosio religiosissimo & piissimo augusto Leo papa ecclesiae catholicae urbis Romae.

Vantum rebus humanis consulere prudentia diuina dignetur: sollicitudo clementiae vestrae spiritu dei incitata demonstrat: quae in catholica ecclesia nihil impunitum patitur: nihil vult esse diuersum: quoniam fides quae non nisi una est in nullo potest esse sui dissimilis. Vnde licet eutiches quantum gestorum episcopaliu ordo patefecit impite atque imprudenter errare detectus sit: debueritque a sua merito reprobabili persuasione discedere: quoniam tamen pietas vestra quae in honore dei religiosissima catholica diligit veritatem apud ephesum constituit synodale concilium: ut imperit inquam nimis caligat innorescat fratres meos Iulianum episcopum & renatum presbiterum & filium meum hylarium diaconum mihi qui ad vice praesentiae meae pro negotii qualitate sufficerent: & quae cum secum deferret iustitiae & benignitatis affectum: ut quae dubitari non poterat quae sit christianae confessionis integritas: & totius erroris prauitas daretur. & respiscens quae deuauerat si peruenia super

plicaret: sacerdotalis ei beniuolentia subueniret. Cū in libello suo quē ad nos misit hoc saltē sibi ad p̄merendā veniam reseruauit vt correcturū se eē p̄mitteret q̄cqd̄ nostra sententia de hīs q̄ male senserat improbasset. Quid aut̄ catholica ecclesia vniuersaliter de sacramēto dñicę incarnationis credat & doceat: ad fr̄em & coep̄m n̄m flauianū plen̄ cont̄inet scripta q̄ misi. Data idus iuniū Asterio & progene cōsulibus
Leo pulcherrimę augustę. Ep̄i. VIII.

Vantū p̄sidū dñs ecclesię suę in v̄ra clemētia p̄pararit multis sepe pbauimus documentis: & q̄cqd̄ n̄ris tēporibus contra impugnatores catholicę veritatis industria sacerdotalis obtinet ad vestrā maxie gloria redūdabit: dū sicut spiritus sancto didicistis: Illi p̄ oīa potestare vestrā subiicitis cui⁹ munere & protectione regnatis. Vnde q̄a contra integritatē fidei xp̄ianę dissensionem quandā in cōstantinopolitana ecclesia Eutiche auctore generatā: fr̄is & coep̄i nostrī flauiani relatione cognouit vt totius causę sp̄cs synodalitū gestorū textus ostenderit: dignū glorię vestrę est vt error q̄ vt arbitror de imperitia magis q̄ de versutia natus est auferat: priusq̄ vllas sibi vires de consensu imprudētū & p̄tinacia prauitatis acgrat: q̄a ēt ignorantia graues nōnunq̄ incidit lapsus & plarūq̄ in diaboli ruit foueas incauta simplicitas: p̄quā in supradicto subrepsisse intelligo sp̄m falsitatis: vt dum estimat se religiosus de filii dei maiestate sentire si ei naturę nrę veritatē esse nō dicat totū illud qd̄ verbū caro factū est vnus atq̄ eiusdem putet eē substātię. Sed q̄tū nestorius a veritate excidit dū xp̄m q̄ de matre solū hoīem asserit natū: tantū etiā hīc a catholico tramite deuiat q̄ de eadē virgine nō nostrā credit editā eē substātiā: nolens vtiq̄ eā solius deitatis intelligi: vt qd̄i forma serui gessit & qd̄ n̄ri similis fuit atq̄ cōformis: quedā nostrę naturę fuerit imago nō veritas. Nihil aut̄ p̄dest dñm nostrū beatę marię virginis filiū verū p̄fectumq̄

hōiem dicere si nō illius gñis hō credit cuius in euāgelio p̄
dicat. Dicit em̄ matheus: Liber generatiōis Iesu xp̄i filiū da
uid filii Abrahā: Sed ita hūanę originis ordinē sequit̄ vt ge
nerationū lineas vsq; ad Ioseph cui mater dñi erat despō sa
ra deducat. Lucas vero retrorsū successionū grad⁹ relegēs
ad ipsum humani gñis principē rediit vt adā primū & adā
nouissimū eiusdē ostendat eē naturę. Potuerat qppe oīpo
tentia filiū dei sic ad docēdos hōies apparere quō & patriar
chis & pphetis in specie carnis apparuit cū aut luctamē iūt
aut sermonē conseruit: cū vel officia hospitalitatis habuit
vel etiā appositū cibū sumpsit. Sed ille imaginēs hui⁹ hōis
erāt indicia cui⁹ veritatē ex p̄cedentiū patrū stirpe sumen
dā significatiōes mystice nūtiabāt. Sed ideo sacramētū re
cōciliationis nostrę añ tēpora eterna dispositū mille imple
bāt figurę q̄a nondū venerat spūs sanctus in vīginē: nec vir
tus altissimi obumbrauerat ei: vt intra intemerata viscera
edificante sibi sapiētia domū verbū caro fieret & forma dei
ac forma serui in vnā cōueniente personā creator tēporum
nasceret in tēpore: & p̄ quē facta sūt oīa ipse inter oīa gigne
ret. Nisi em̄ nouus hō factus in similitudinē carnis peccati
nostrā susciperet vetustatē: & cōsubstantialis p̄ri cōsubstā
tialis eē dignaret̄ & mat̄ri: naturā sibi nostrā solus a pecca
to liber vniret sub iugo diaboli generaliter teneret hūana
captiuitas: nec aliter possiderem⁹ trīsphātis victoriā si ex
tra nostrā eēt cōfecta naturā. De hac aut̄ p̄ticipatione mi
rabile sacramētū nobis regenerationis indulsit vt p̄ ipsum
sp̄m p̄ quē xp̄us cōceptus est & natus: etiā nos qp̄ cōcupi
scentiā carnis sumus geniti spiritali iterū origine nasce
remur. Propter qd̄ ab euāgelista de credentibus dicit̄. Qui
nō ex sanguinibus neq; ex voluptate carnis neq; ex volu
ptate viri sed ex deo nati sūt: Cuius ineffabilis gratię parti
ceps nō ē nec pōt filioꝝ dei adoptionē conseq; quis a fide
sua hoc qd̄ nos principaliter saluat excludit. Vnde multū
doleo multūq; cōtristor q̄ hic q̄ añ de humilitatis p̄posito

laudabilis videbat: cōtra vnicā spem nostrā patrūq; nōn
 vana nimis & stōlida audet astruere. Qui dū viderit īspic
 tiā suā sensum catholicis auribus displicere: reuocare se
 a sua opīnīone debuerat: nec ita ecclesie p̄sules cōmouere:
 vt dānationis sentētiā mereret accipere: quā vtiq; si in sua
 sentētia voluerit p̄manere null⁹ poterit relaxare. Sedis em̄
 aplice moderatio hanc tēperatiā obseruat vt seueri⁹ agat
 cū obduratis: & veniam cupiat p̄stare correctis. Quia ergo
 multa mihi fiducia est de pietatis tuę sincerissima fide: ob
 secro gloriā clementię tuę vt sicut sancto studio tuo catho
 lica p̄dicatio semp adiuta est: ita nūc quoq; ei⁹ faueat liber
 tati: quā forte ideo p̄misit dñs hac tētatiōe pulsari vt q̄les
 intra ecclesiā lateāt possit agnoscī. Quorū plane nō est ne
 gligēda curatio vt nec episcoporū nos contristet amissio.
 Augustissimus vero & xp̄ianissim⁹ imperator cupiēs q̄ ce
 lerrime turbata cōponi ep̄ali cōcilio qd̄ ephesi vult habere
 nimis breue & angustū tēp⁹ indixit diē calendarū p̄struē
 do cōuētū: cū a tertio die lduū maiarū quo serenitatis ei⁹
 scripta suscepimus maior pars reliq; sit t̄pis absumēda: vt
 p̄fectio sacerdotū q; negotio sufficiāt valeat ordinari. Nā
 illud qd̄ pietas eius etiā me credidit debere intere cōcilio
 etiā si sc̄dm aliqd̄ p̄cedens exigit̄ exēplū nūctū nequa q̄ pot
 sit impleri: q̄a rerū p̄ntiū nimis incerta cōditio tantę vrbis
 pplis me abesse nō sineret & in desperationē quādā animi
 tumultuantū mitterent̄ si per occasionē causę ecclesiasticę
 viderer patriā & aplicā sedē velle deserere. Quia igit̄ ad
 publicā hāc vtilitatē p̄tinuisse cognoscitis vt salua clemē
 tiā vestre venia charitati meę & p̄cib⁹ ciuū nō negare: in
 his fratrib⁹ meis quos vice mea misi: me quoq; adesse cū ce
 teris estimare: q; sc̄dm cām factis mihi ex gestorū serie & ip̄s
 us de quo agit̄ p̄fessione patefactā euidenter & plene qd̄ ser
 uandū esset ostendi. Nō em̄ de portūcula fidei nostre q̄ nō
 mis lucide clarescat querit̄: sed hoc stultissima resultatio

audet incesse qđ dominus noster in ecclesia neminē sex⁹
 vtriusq; voluit ignorare. Sigđē ip̄i⁹ catholici symboli bre
 uis & perfecta cōfessio: qđ duodecim apostolorū toridē est si
 gnata sententiis tā instructa sit munit iōe cęlesti vt oēs ha
 reticorū opiniōes solo ipsius possint gladio derrūcari. Cu
 ius symboli plenitudinē si eutrices puro & simplici voluit
 fet corde cōcipe: in nullo a decretis niceni cōciliū deuiaret:
 & hoc a sanctis patrib⁹ intelligeret cōstitutū vt cōtra apli
 cam fidē qđ nō nisi vna ē nullū seigeniū: nullū eleuaret elo
 quiū. Sed ideo p̄ v̄r̄a pietatis cōsuetudinē laborare digna
 minī: vt qđ cōtra singulare sacramētū salut̄ humanis blas
 phema insipiētia ptulit: ab oīm animis repellat. Ac si ipse
 qđ in hęc tētationē incidit respiscat ita vt p̄ liberalē satisfā
 ctionē p̄p̄riū dānet errorē cōmunio ei sui ordinis reformet̄
 Qđ etiā sancto Flauiano ep̄o me clemētia tua scripsisse co
 gnoscat vt charitas non neget si error aboletur.

Leo Discoro ecclesię Alexandrinę ep̄o. IX.

Q Vēri dīlectioni tuę dominicę charitatis impen
 dam⁹ affectū ex hoc poteris approbare qđ tua fir
 mius desideram⁹ fundare inītia: ne qđ charitati
 tuę ad p̄fectionē deesse videat̄ cū tibi specialis gratiē meri
 ta vt probauim⁹ suffragent. Paterna igiŕ & fraterna colla
 tio debet sanctitati tuę esse gratissīma: & a te taliter susci
 pi quę admodū a nobis eā intelligas p̄ficisci. Vnū em̄ nos
 sentire oportet & agere: vt sicut legim⁹: ī nobis quoq; vnū
 eē cor & aīa cōprobet̄: Cū em̄ beatissim⁹ pet̄⁹ aplicū a do
 mino accepit principatū & rōana ecclā in eius p̄maneat in
 stitūtis: nefas ē credere qđ sanctus discipul⁹ ei⁹ Marc⁹ gale
 xandrinā prim⁹ ecclesiā gubernauit: aliis regulis traditio
 nū suarū decreta formauerit: cū de eodē fonte gratiē vnus
 sp̄s fuerit & discipuli & magistri: nec aliud ordinat⁹ tra
 dere potuerit qđ ab ordinatore suscepit. Non ergo pati
 mur vt cū vni⁹ nos corporis & fidei fateamur in aliquo dif

crepem⁹: & alia doctoris alia discipuli instituta videat. Quid ergo a patribus nostris prope curam nouimus esse seruatum a vobis volumus custodiri: vt non passim diebus omnibus sacerdotalis vel leuitica ordinatio celebretur: sed pro die sabbati eius nocteque prioris sabbati que lucefcit exordia delegantur in quibus his que consecrati sunt ieiunium & a ieiunantibus sacra benedictio conferat. Quod eius de obseruatione erit si mane ipso domino die continuato sabbati ieiunio celebretur: A quo tempore procedetis noctis initia non recedunt quam ad die resurrectionis sicut etiam in pascha domini declaratur pertinere non dubium est. Nam propter auctoritatem consuetudinis quam ex apostolica nouimus venire doctrina etiam sacra scriptura manifestat: quod cum apostolus Paulus & Barnabam ex precepto spiritus sancti euangelium mitteret ad predicandum: ieiunantes & orantes ipso fuerunt eis manus vt intelligamus quanta & dantiu & accipietiu deuotione curandum sit ne tantę benedictionis sacramentum negligenter videatur impletum. Et ideo pie & laudabiliter apostolicis more gestis institutis si hac ordinandorum sacerdotum formam peccelias quibus dominus fuisse te voluit: etiam ipse seruaueris: vt his que consecrati sunt nunquam benedictiones nisi in die resurrectionis domine tribuantur: cuius vespera sabbati initium constat ascribi: & tantis diuinorum dispositionum mysteriis consecratur vt quęquid est a domino in signum constitutum in huius diei dignitate sit gestum. In hac mundus superstit exordium: In hac per resurrectionem christi & mors interitum: & vita accipit initium. In hac apostolus a domino predicandi in omnibus gentibus euangelium tubam sumit: & ferendum vniverso mundo sacramentum regenerationis accipit. In hac sicut beatus loanes euangelista testatur congregat in vno discipulis ianuis clausis cum ad eos dominus introisset insufflauit & dixit: Accipite spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata remittuntur eis: & quorum detinueritis detenta erunt. In hac denique promissus a domino apostolis spiritus sanctus aduenit: vt celestis quadam regula insinuatum & traditum nouerimus in illa die celebranda nobis esse mysteria sacerdotalium benedictionum: in quo collata sunt omnia dona gratiarum.

Ut autē oībus obseruantia nostra cōcordet: illud quoq; volum⁹ custodiri vt cū solennior festiuitas cōuentū pplī nūe rofatis indixerit & ad eā tāra multitudo cōuenit quā recipi basilica simul vna nō possit: sacrificiū oblatio indubitrā ter iteret ne his tm̄ admissis ad hanc deuotionē q̄ primū ad uenerint videant̄ iū g postmodū cōfluxerint nō recepti: cū plenti pietatis atq; rōis sit vt quotiens basilicā in qua agit p̄ntia nouē plebis impleuerit: toties sacrificiū subsequens offerat. Necessē ē autē vt qdā pars pplī sua deuotiōe priuet si vnus tm̄ missē more seruato sacrificiū offerre nō possint nisi q̄ prima diei parte cōuenierint. Studiosē ergo dilectio nē tuā & familiarit̄ amonem⁹: vt qd̄ n̄r̄ cōsuetudinē ex forma paternæ traditiōis insedit tua quoq; cura nō negligat vt oīa nobis ex fide & actib⁹ cōgruāt. Propter qd̄ remeati filio n̄ro possidonio presbytero hāc ad fraternitatē tuā eplā de dim⁹ p̄ferēdā q̄ n̄ris p̄cessiōib⁹ atq; ordinatiōib⁹ frequēter interfuit & totiens admissus qd̄ in oīb⁹ aplice auctoritatis tenerem⁹ agnouit. Data calendis iulii.

Eplā. X.

Eplā Beatī Leonis papē ad ephesinā synodū secūdā

In q̄ puocat epōs eutihētis blasphemias cōdēnare.

Leo ep̄s sanctę sy nodo q̄ apud ephesū cōuenit.

Religiosa clementissimī prīcipis fides sciēs ad suā gloriam maxime pertinere si intra eclesiam catholicam nullius erroris germē exurgeret: Hāc reuerentiam diuinis detulit institutis vt ad sanctę dispositio nis effectum auctoritatem aplice sedis adhiberet tanq̄ ab ipso beatissimo Petro cuperet declarari qd̄ in ei⁹ cōfessiōe laudatū sit: qm̄ dicēte dño quē me eē dicūt hoīes filiū hoīs: varias qdē diuersorū opiones disciplī mēorarūt: Sed cū ab eis qd̄ ipi crederēt q̄reret princeps aploꝝ plenitudinē fidei breuī sermōe complexus Tu es inquit xp̄us filius dei uiuī

hoc est tu qui es vere filius hoīs: idē vere es filius dei vīuī.
 Tu inq̄ verus in deitate verus in carne & salua gemine pro
 prietate naturæ vtrūq; vn̄. Qd̄ si Euthices intelligent
 ac viuaciter crederet nequaq̄ ab huius fidei tramite deui
 ret: ppter quā ei respōdet a dño Beat⁹ es Simō bariona q̄
 caro & sanguis non reuelauit tibi sed pater meus q̄ est in ce
 lis: Et ego dico tibi quia tu es Petrus & sup hāc petrā ædifi
 cabo ecclesiā meā: & portē inferi nō preualebūt aduer⁹ eā.
 Nīmīs autē a compage huius ædificationis alienus est q̄ bea
 tī Petri cōfessionē nō capit & xpī euangelio cōtradicit. ostē
 dens se nullū vnq̄ studiū cognoscēde veritatis habuisse &
 superfluo honorabilē vīlū q̄ nulla auctoritate cordis orna
 uit caniciem senectutis. Vex̄ ga etiā taliū nō est negligē
 da curatio: & pie ac religiose xpīanissimus impator haberi
 voluit episcopale cōciliū vt pleniore iudicio omnis possit
 error aboleri: fratres nostros Iulianū episcopū renatū p̄sby
 terū: & filiū nostrū hīlariū diaconē & cū his dulcitiū nota
 riū p̄batē nobis fidei mīsi: qui vice mea sancto cōuentū ve
 stræ fraternitatis intersint & cōi vobiscū sentētia que dño
 sint placitura cōstituāt. Hoc est vt primitus pestifero er
 rore dānato etiā de ip̄ius q̄ imprudēter errauit restitutioe
 tractet. Si tñ doctrinā veritatis amplectens sensus hereti
 cos q̄bus impit̄ia eius fuerat irretita plene aperterq; ppria
 voce & subscriptioe damnauerit. Qd̄ etiā i libello quem
 ad nos miserat est professus: spondēs poīa nostrā secutus
 se eē sentētiā. Acceptis autē fratris & coep̄i nostri flauiani
 litteris plenius ad eū de his quæ ad nos vidēt retulisse re
 scripsim⁹: vt abolito hoc q̄nat⁹ videbat̄ errore in laudē &
 gloriā dei per totū mūdū vna sit fides & vna eadēq; cōfese
 sio: & in noīe Iesu oē genu flectat̄ celestiū terrestriū & infera
 norū: & omnis lingua confiteat̄: quia dominus Iesus xp̄us
 in gloria est dei p̄ris. Data Idus iunij asterio & protogene
 viris clarissimis consulibus: era qua supra.

Epistola Beati Leonis pape ad cōstātinopolitanos. XI.
 Leo epus & sancta synodus quæ in vrbe Roma conue-
 nit: clero & plebi consistenti cōstātinopoli.

Lacer de his q̄ in cōcilio sacerdotū apud Ephesū ge-
 sta mēorant mult⁹ nos mōror afficiat eo q̄ sicut
 cōsonans fama dispersit & ipso rerū mōstrat esse
 tu: nec iustitiæ illic moderatio: nec fidei est seruata religio
 vestræ tñ deuotiōis pietate gaudemus & in sanctę plabris
 acclamationib⁹ quarū ad nos exēpla delata sūt omniū ve-
 stroꝝ pbam⁹ affectū: ga & viuūt ac permanet apud bonos
 filios optimi patris iusta dilectio & catholicę doctrinę eru-
 ditionē i nulla patimini pte corrupi. Nō dubie em̄ sicut vo-
 bis spūsanct⁹ reserauit manicheoꝝ cōföderant errorū qui
 ab vnigenito dei filio verū & nostrę naturę hoīem negāt eē
 susceptū: oēs q̄ eius corporeas actiōes simulatoriū volūt fu-
 isse fantasmatis. Cui ipierati ne in aliquo pberet assensū iā
 per filiū meū Epiphaniū & Dionysiū romanę ecclesię nota-
 rios cohortatoria ad dilectionē vestrā scripta direxim⁹: q̄
 b⁹ cōfirmationē quā experistis vltro p̄buim⁹ vt nos pater
 nā vobis curā nō dubiteris impēdere: ac modis omnib⁹ la-
 borare vt auxiliante misericordia dei oīa quę ab impiis &
 ab insipientibus excitata sūt scādala destruant. Nec q̄q̄ sibi
 audeat de sacerdotali honore blādiri q̄ potuerit in execrā-
 di sensus impietate cōuici. Nā si vix in laicis tolerabilis vi-
 deat inficitia: q̄to magis in eis q̄psunt nec excusatiōe est di-
 gna nec venia: maxie cū etiā defendere puerfarū opinionū
 cōmēta p̄sumunt & in cōsensum suū aut errore aut gratia
 insanabiles quosq̄ traducūt: Separent huiusmōi a sanctis
 mēbr̄ corpis xp̄i neq̄ sibi catholica libertas infidelīū iugū
 patiat̄ imponi. Extra em̄ donū diuinę grę & extra sacramētū
 habēdi sūt salutis humanę: q̄ negātes naturā nostrę carnis
 in xp̄o & euāgelio cōtradiciūt & simbolo reluctant: nec sen-
 tiunt se in hoc prapuptū sua occēcatione deduci: vt nec in

passionis dominicę nec in resurrectionis veritate cōsistane
 ga vtrūq; in saluatore vacuat si in eo nri gñis caro nō credi
 tur. Inq̄b⁹ isti ignoratię tenebris ī quo haçten⁹ desidię tora
 pore iacuerē: vt nec audita dīscerēt: vel lectiōne cognosce
 rent: qđ in ecclīa dei in oīm ore tā cōsonū est vt nec ab infan
 tium linguis veritas corporis & sanguinis xpī inter cōis sa
 cramēta fidei taceat: qa in illa mystica distributiōe spirital
 alimōiā hoc ip̄tis vt accipiētes virtutē cęlestis cibi in car
 nē ipsius q; caro nra factus est transeam⁹. Vñ & ad cōfirma
 tiōne charitatis vrę q̄ laudabili fide inimicis veritatis ob
 nirit apte atq; oportūe sermōe affectuq; aplī vtar & dicāt
 Propterea & ego audiēs fidē vestrā q̄ est in xpō Iesu: & dile
 ctiōnē i oēs sanctos: nō cesso grās agēs pro vobis mēoriam
 vestri faciēs in orationib⁹ meis: vt de⁹ dñi nri pater glorię
 det vobis sp̄m sapientię & reuelatiōis in agnitiōe ei⁹ illu
 minatos oculos cordis vestri vt sciatis q̄ est spes vocatiōis
 ei⁹: q̄ diuitię glorię hereditatis ei⁹ in sanctis ei⁹: & q̄ sit su
 pereminēs magnitudo virtutis ei⁹ in nobis q; credidimus
 scđm opationē potētię virtutis ei⁹ quā opat⁹ ē in xpō susci
 tās illū a mortuis: & cōstituēs illū ad dexterā suā in cęlesti
 bus supra omnē principatū & ptātē & virtutē & dñarionē
 oē nomē qđ noiat nō solū in hoc saculo sed in futuro & oīa
 subiecit sub pedibus ei⁹: & ip̄m dedit caput supra oēm ecc
 lesiā q̄ est corp⁹ ip̄si⁹: plenitudo ei⁹ goīa in omnib⁹ adim
 plet. Dicāt hī aduersarij veritatis qñ oīpotēs pater vel sm
 qu ā naturā filiū suū sup vniuersa puexerit: vel cui substan
 tię cūctę subiecerit: deitas em̄ verbi par in oīb⁹ & cōsubstā
 tialis est patri: & sempiternē atq; intēporaliter vna eadēq;
 potētiā ē genitoris & gēiti. Creator qppe oīm naturarū qm
 p̄ipm oīa facta sūt & sine ip̄o factū ē nihil. supest omnibus q̄
 creauit: nec vnq̄ creatori suo nō fuerūt subiecta q̄ cōdidit
 cui ppriū & sempiternū ē nec aliūde q̄ de patre: nec aliud
 esse q̄ pater ē. Huic si addita ē ptās: si illustrata dignitas si

exaltata sublimitas: minor erat puchere q̄ creuit: nec habe
 bat diuitias ei⁹ nature cui⁹ indignit largitate. Sed talia se
 tiende in societate sua arrius rapit: cuius pueritati multū
 hæc suffragat impietas negas verbo dei humanā inesse natu
 ra: vt dū humilitate in dei maiestate fastidit: aut falsatā in
 xpo asserat imaginē corporis aut oēs actiōes ei⁹: passiōesq̄
 corporeas deitatis potius fuisse q̄ carnis. Qdlibet autem
 defendere audeat profus insanū est: quia nec pieras fidei
 nec ratio recipit sacramenti: vt aliquid passa sit deitas aut
 in vllō mērita sit veritas. Impassibilis igitur dei fili⁹ deus
 cui cū patre & spūsancto vna icōmutabilis trinitatis essen
 tia hoc qd est eēperuū ē in ea plenitudine tpsiq̄ sempiter
 no cōsilio fuerat p̄stituta & pphetica dictorū atq̄ gestorū
 significatiōe pmissa: fact⁹ fili⁹ hoīs nō suę cōuersiōe sub
 stātia: sed nostre assumptiōe nature: venit querere & salua
 re qd perierat. Venit aut nō locali accessu: nec motiōe cor
 poreā tanq̄ p̄ns factus vnde abfuisset: aut illinc recessurus
 vñ venisset: sed venit p hoc qd erat visibile & cōe cernētib⁹
 declarand⁹: hūanā scilicet carnē atq̄ aiām in viscerib⁹ vir
 ginis matris accipiēs: vt manēs in forma dei formā serui si
 bimet & similitudinē pcti carnis vniret p quā nō minueret
 diuina humanis: sed augetet humana diuinis. Talis enim
 erat oīm a prima ducta genitorib⁹ causa mortalitū vt origi
 nali pctō transeūte per posteros nullus poenā damnatiōis
 euaderet: nisi verbum caro fieret & habitaret in nobis: i ea
 scilicet natura que nri & sanguinis esset & gnīs. Propter qd
 dicit ap̄tus. Sicut per vni⁹ delictū in oēs hoīes in condēna
 tionem: sic & per vni⁹ iustitiā in oēs homines ad iustifica
 tionem. Sicut em̄ per inobediētiā vni⁹ hoīs pctōres cō
 stituti sūt multi: ita & per vni⁹ hoīs obediētiā iusti cōsti
 tuēt multi. Et iterū. Quia em̄ p hoīem mors: & p hoīem re
 surrectiō mortuorū: & sicut i adā oēs moriunt ita & in xpo
 omnes iustificabuntur. Hi vtiq̄ omnes qui licet in Adam

sunt nati in xpo tñ inueniuntur renati habentes fidei testi-
 monium & de iustificatiōe gratiæ & de cōione nature: quā
 qui susceptam ab vnigenito dei filio in vtero dauitice vir-
 ginis diffiterur ab omni sacramento xpiane religionis alie-
 nus est: & nec sponsum agnoscēs nec sponsam intelligens
 nuptiali nō potest interesse conuiuio. Caro em̄ xpi velamē
 est verbū quo omnis qui xpm confitetur integre induitur:
 Erubescens autem illud & quasi indignum refusans: nula-
 lum ex eo habebit ornatum: ac licet se regio inserat festo:
 sacrīsq; se epulis importun⁹ immisceat: discretionem tam̄
 regis fallere improbus conuiuia non poterit: sed sicut ipse
 dominus protestatus est tollet ligatis manibus & pedib⁹
 & mittet in tenebras exteriores vbi erit fletus & stridor dē-
 titū. Vnde quicumq; in xpo non confitetur corpus humanū
 nouerit se misterio incarnationis indignum: nec eius sacra-
 menti habere consortiū qđ apostolus pdicat dicens qđ me-
 bra sumus corporis de carne eius & ossib⁹ ei⁹. Propter hoc
 relinquet homo patrem & matrem & adherēbit vxori suæ
 & erunt duo in carne vna. Et exponens quid per hoc signi-
 ficaretur adiecit: sacramentum hoc magnum est: Ergo au-
 tem dico in xpo & in ecclesia. Ab ipso ergo principio gene-
 ris humani xpus est denuntiāt⁹ in carne venturus: In qua
 (sicut dictū est) & erūt duo in carne vna: vtiq; duo sūt de⁹
 & homo xpus & ecclesia quæ de sponsi carne prodiit quan-
 do ex latere crucifixi manante sanguine & aqua sacramen-
 tum redemptionis & regenerationis accepit. Ipsa est enim
 noua conditio creaturæ: quæ in baptisate non indumen-
 to verē carnis sed contagio damnatę vetustatis exiit vt
 efficiatur homo corpus xpi quia & christus corpus est ho-
 minis. Vnde non deum tñ dicimus xpm sicut heretici ma-
 nichei nec hominē tñ sicut heretici foriniani: nec ita ho-
 minem vt aliquid ei desit qđ ad humanam certum est pri-
 nere naturā siue animam siue mentē rōnabilē siue carnem

quã nõ de foemina sumpfit: sed factam de verbo in carnem
 conuerso atq; mutato: quę tria falsa & vana appollinistax
 hereticorum tres partes varie protulerunt. Nec dicimus
 q̄ beatavirgo maria hominem sine deitate conceperit: qui
 creatus a spiritu sancto postea sit susceptus a verbo: qđ ne-
 storium prædicantem merito iuste q; damnauimus: Sed di-
 cimus christum dei filium deum verum natum de deo pa-
 tre sine vlllo initio temporis: eudẽq; hoĩem verũ natum de
 m̄se hoĩe certa plenitudine t̄pis nec eius hũanitatẽ qua ma-
 ior est pat̄ erminuere aliquid eius naturæ: qua equalis ẽ pa-
 tri. Hoc autem vtrũq; vnum est Christus qui verissime di-
 xit & secundum deum ego & pater vnum sumus: & secun-
 dũ hominem pater maior me est. Hanc fidem dilectissimi
 veram & indissolubilem: quæ sola veros efficit christianos
 quãq; vt intelligimus & probamus pio studio & laudabili
 amore defenditis: perseveranter tenete: & cõstanter asseri-
 te. Et qm̄ oportet vos post diuinũ auxilium etiam catholi-
 corũ principum gratiæ promereri: humiliter ac sapiẽter ex-
 poscite vt petitioni nr̄e qua plenariã indici synodũ postu-
 lamus: clamentissimus imperator dignetur annuere: quo-
 citius adiuuante misericordia dei & sanis fortitudo augea-
 tur & morbidis si curari acquiescant medicina præstetur.

Leo ad theodosium Augustũ.

Ep̄i. XII.

Leo Episcopus & sancta synodus quæ in vrbe roma cõue-
 uenit theodosio augusto.

Itteris clamentię vestrę quas dudũ ad beati Perri
 apostoli sedem pro catholicæ fidei amore misi-
 stis: tantam fiduciam sumpsimus defendendę
 vos veritatis & pacis vt in causa tam simplici tamq; minu-
 tari nihil putaremus posse existere qđ noceret: præsertim cũ
 ad Episcopale cõcilium qđ haberi apud ephesum p̄cepistis

tam instructi sint missi vt si scripta quæ vel ad sanctam sy-
 nodum vel ad flauianum episcopū detulerunt: episcopos
 publicari auribus alexandrinus pmisisset antistes: Ita ma-
 nifestatione purissimæ fidei quæ diuinitus inspiratâ & acce-
 pimus & tenemus: omnium congressionū strepitus quies-
 uisset: vt nec imperitia vltra desiperet: nec occasionem no-
 cendę emulatio reperiret. Sed dum priuatæ causę religio-
 nis exercentur obtentu commissum est impietate paucos
 quæ vniversam ecclesiam vulneraret. Comperimus em̄ non
 incerto nuntio sed fidelissimo rerum quę gesta sūt narrato-
 re hylario diacono nostro qui vix ne subscribere cogeretur
 effugit: conuenisse ad synodum plurimos sacerdotes quo-
 rum vtiq; frequentia collationi & iudicio profuisset si isq;
 sibi locum principale vendicabat sacerdotalem mode-
 rationem custodire voluisset: vt sicut maris est omnium sen-
 tentiis ex libertate prolatis id tranquillo & equo constitue-
 retur examine quod & fidei congrueret & errantibus subueniret.
 In ipso autem iudicio non omnes qui cōuenerāt: inter-
 fuisse cognouimus. Nam alios reiectos: alios didicim⁹ in-
 tromissos: q pro supradicti sacerdotis arbitrio: impiis sub-
 scriptionibus captiuas manus dederant & nociturum sta-
 tuti scirent nisi imperata fecissent. Talemq; ab ipso prolata
 esse sententiam vt dum homo vnus impetitur in omnē ec-
 clesiam sequeretur. Quod nostri ab apostolica sede directi adeo
 impium & catholicæ fidei contrarium esse viderunt vt ad
 consentiendum nulla potuerint oppressione compelli: cō-
 stanterq; in eadem synodo vt decuit fuerunt protestati ne
 quaq; id quod constituebatur sedem apostolicam receptorat
 quoniam reuera omne xpianæ fidei sacramentum (quod ab-
 sit: a temporib⁹ vestra pietatis) excinditur: nisi hoc sceles-
 tissimum facinus quod cuncta sacrilegia excedit aboleatur.
 Quia vero diabolica nequitia subtiliter fallit incautos: &
 ita quorūdam imprudentiam per similitudinem pietatis

illud: vt pro salubribus persuadeat nocitura: remouete
 questum aurea vestrae pietatis conscientia in periculū re-
 ligionis & fidei: Qd secularibus negociis legum vestrarū
 equitate conceditur in rerum diuinarum pertractatione pa-
 state: vt christi euangelio vim non inferat humana prae-
 sumptio. Ecce ego christianissime & venerabilis imperator
 cum confacerdotibus meis implens erga reuerentiam cle-
 mentiae vestrae synceri amoris officium: cupiensq; vos pla-
 cere per omnia deo cui pro vobis ab ecclesia supplicatur:
 ne ante tribunal christi domini rei de silentio iudicemur:
 Obsecramus coram vnius deitatis inseparabili trinitate:
 quae tali facto laeditur: cum ipsa vestri sit custos & auctrix
 imperii & coram sanctis angelis christi: vt omnia in eo sta-
 tu manere iubeatis in quo fuerunt ante omne iudiciū: do-
 nec maior ex toto orbe sacerdotum numerus congregetur:
 Nec alieno peccato patiamini vos grauari quia qd necesse
 est nos dicere: veremur ne cuius religio dissipatur: indignatio
 prouocetur. Prae oculis habete & tota mentis acie reueren-
 ter accipite beati petri gloriam & communes cum ipso oia-
 um apostolorum coronas: cūctorumq; martyrum palmas
 quibus alia non fuit causa patiendi nisi confessio vere diui-
 nitatis & vere humanitatis in Christo. Cui sacramentoga-
 impie nunc a paucis imprudentibus obuiatur: omnes par-
 tium ecclesiae nostrarum: omnes mansuetudini vestrae cū-
 gemitibus & lachrymis supplicant sacerdotes: vt quia &
 nostri fideliter reclamatione: & eisdem libellum appellati-
 onis Flavianus Episcopus dedit: generalem synodum iua-
 beatris intra Italiam celebrari: quae omnes offensiones ita
 aut repellat aut mitiget: ne aliquid vltra sit vel in fide du-
 bium vel in charitate diuisum. Conuenientibus vtiq; ori-
 entaliū prouinciarum Episcopis: quorum si q; superati minis-
 atq; iniuriis a veritate deuiarūt: salutarib; remediis
 integre reuocent: ipsiq; quorū est causa durior si consiliis

melioribus acquiescant: ab ecclesia vnitare non discedat
 Qz autem post appellationem interpositam hoc necessa-
 rie postulet: canonum niceę habitorum decreta testantur
 quæ a toti⁹ mundi sunt sacerdotibus cōstituta: quęq; sub
 ter adnexa sūt. Fauete catholicis vestro more parērumq;
 vestrorū: date defendendę fidei libertatem: quā salua clā-
 mentia vestra: reuerentia: nulla vis: nullus poterit mūda
 n⁹ timor auferre. Cum em̄ ecclesię causa statū regnī vestri
 agamus & salutis: vt prouiciarū vestrarū geto iure potia-
 mini: defendite contra hæreticos incussum ecclesię statū
 vt & vestrum xpī dextera defendatur impiū. Data tertio
 Idus octobris Asterio & protogene viris clarissimis cōsuli
 bus: era qua supra

Item eiusdē eplā ad Pulcherrimā Augustā, Eplā, XIII.
 Leo epus & sancta synodus quæ in vrbe roma cōuenit
 Pulcherrimæ Augustæ:

SI eplę quæ in fidei causa ad pietatem vstrā directæ
 sunt per nostros clericos puenissent: certum est re
 medium vos his rebus quæ cōtra fidem factę sunt
 aspirante vobis domino præstare potuisse. Quando sacer-
 dotibus: quādo christianę religioni aut fidei defuistis: Sed
 cum ad māsuetudinē vestram adeo nō potuerint perue-
 nire qui missi sunt vt ad nos vix vnus illorū Hylarius Dia-
 conus noster fugiēs: sit reuersus: iteranda scripta credidit
 mus: vt validiores preces nostræ esse mereantur: ipsorum
 quæ ad clemētiam vestram nō peruenerūt ex empla subte-
 cimus: ampliorib⁹ vos obtestationibus obsecrātes vt quā
 to acerbiora facta sunt qbus pro sede regia vos cōuenit cō-
 trahere: tanto maiore gloria curā eius in qua excellitis re-
 ligionis habeatis: ne catholica fidei integritas vlla huma-
 narum concertationum occasione violetur. Quæ enim cō-
 gregata apud Ephesinam synodum: sopienda & sananda

pacis remedia credebantur: hæc non solum in maiora pa-
 cis dispendia: sed: qd̄ nimis dolendum est: etiam in ipsius si-
 dei qua christiani sumus excidia processerunt. Et si quidē
 qui missi sunt quorumq; vnus vim alexandrini episcopi si-
 bi omnia vendicantis effugiens: rerum gestarum nobis or-
 dinem fideliter nuntiavit: Reclamarunt in synodo sicut
 oportuit vnus hoīs nō tam iudicio q̄ furori: p̄testantes ea
 quæ per vim metumq; gererentur sacramentis ecclesiæ &
 ipsi symbolo ab apostolis instituto p̄iudicare nō posse: nec
 se ab ea fide vlla iniuria seperandos quā plenissime exposi-
 tam atq; digestā a sede beati apostoli Petri ad s̄ctam syno-
 dum detulissent: Cui⁹ recitatio p̄sentibus Episcopis nō
 sit admissa: vt̄ scilicet remora ea fide quæ patriarchas: p̄-
 phetas: apostolos & martyres coronauit: ḡnatio Iesu ch̄ri-
 sti domini nostri secundum carnem: & veræ mortis ac re-
 surrectionis etus confessio (qd̄ horremus dicere) solueret.
 Scripsimus de hac re vt̄ potuimus ad gloriosissimum prin-
 cipem & qd̄ est maximum christianum: Cuius Epistolæ pa-
 riter exempla subiecimus: vt̄ fidem qua renatus p̄ dei gra-
 tiam regnat nulla sineret nouitate corrumpi. Quoniā fla-
 uianus episcopus in nostra omnī coione persistit atq; hoc
 qd̄ factum est sine consideratione iustitiæ & contra omnī
 canonum disciplinam ratum haberi ratio nulla permittit.
 Et quia dissensionis scandalum non abstulisset ephesina sy-
 nodus sed auxisset: habendi intra Italiam concilium & lo-
 cus constitueretur & tempus omnibus querelis. & p̄iudi-
 cīs partis vtriusq; suspensis: quo diligentius vniuersa quæ
 offensionem generauerant retractentur: & absq; vulnere si-
 dei: absq; religionis iniuria: in pacem ch̄risti redeant: sint
 sacerdotes: & soli auferantur errores. Qd̄ vt̄ obtinere mere-
 amur p̄batissime nobis fidei pietas tua: quæ labores eccle-
 siæ semper adiuuit supplicationem nostram apud clamē-

Leonis papæ

tissimum principē siue specialiter a beatissimo petro apostolo legationē commissam dignetur asserere: vt priusq̄ diuile hoc extriabile bellum intra ecclesiā conualescat: redintegrandę vnitatis copiam deo auxiliante concedat: scienti imperii sui viribus profuturum: quicquid catholice libertati benigna ipsius fuerit dispositione collatum. Data pridie idus octobris Asterio & protogene viris clarissimis consulis Era qua supra.

Item ad eadē. Epi. XIII.

Leo Episcopus pulcherrimę augustæ. &c.

O Audere me plurimum & exultare in domino pietatis tuę scripta fecere: quibus euidenter ostenditur quantum catholicam diligas fidem: & quantum haereticum detesteris errorem. Haeresis quippe est nimis impia & euangelio veritatis inimica quę non porro nem aliquā ledere: sed ipsa religionis christiane conat fudamenta conuellere: negans sempiterni patris filium sempiternū de vtero beatę virginis matris verā carnē nostrā sumpsisse naturā: & eos damnatione precellens qui ab euāgelica & apostolica fide nullo deduci errore potuerūt: illudq; frustra pretendens quod nicenę synodi fidem teneat cuius eum constat esse alienum gloriosissima augusta. Vnde quia non deserit ecclesiam suam diuina precio dicente domino Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq; ad consummationem sæculi: eodēq; opere & tempore spiritus dei & clementiæ vestrę sollicitudinem & curā nostri cordis accendit vt de remedijs procurandis eadem vtriq; cureremus quæ prius poposci. Nunc quoq; instantius peto maiore vt ens fiducia deprecandi posteaq; presidium veneranda exhortationis accepi: sperans affuram misericordiam dei: vt cooperante vestra clementia pestiferi erroris possit morbus auferri: vt quicquid ipso inspirante atq; auxiliante potuerit salubriter fieri: cum vestra fidei laude gaudeat.

gatur: quoniam res humanae aliter tutę esse non possunt: nisi que ad diuinam confessionem pertinent & regia & sacerdotalis defendat auctoritas. Data sextodecimo Calendas Aprilis valentiniano augusto septimo & Anieno viris clarissimis consulibus. Era. cccc. lxxxviii.

lę eiusdę Epłā ad martianũ & faustũ p̄sbyteros. **Epl. XV.**
Leo Episcopus Marciano faustoq; p̄sbyteris.

Honorũ operũ & spiritualiũ studiõrũ deũ auctore eẽ non dubitũ est: quorũ incitat mentes adiuuat actiões. Qũ nobis p̄senti experimẽto euidenter apparuit: Siquidẽ inter discretarũ spacia longinqua regionũ vnum sumpserint corda nostra cõsiliũ: vt qđ a nobis desiderabatis eo vobis tẽpore quo Epistolę vestrę mittebant occurrerit: Si tñ dilectiõĩ vřę tradi scripta nra potuere: que nõ solti apostolicę sedis auctoritatẽ sed et sanctę synodi q̄ ad nos frequẽs cõuenerat vnanimitate directa sũt: vt in his quantã curã torius ecclesię habeamus appareat: hortãdo scilicet oĩum fideiũ mentes & clamētissimorũ p̄cipũ p̄sidia ad defesiõnẽ fidei postulando quorũ p̄ios & catholicos aios nõ diffidimus opem atq; auctoritatẽ suã iustis petitiõnibus p̄stituros: quo citius auxiliante dño p̄niciosa hęresis & dudũ sanctorũ patrũ auctoritate dãnata que nup̄ ephesi male adiuuata est auferat. Interim vero det operam quantum fieri potest vestra dilectiõ vt omnibus ecclesię filiis innotescat qđ contra impium sensum secundum doctrinam euangelicam & apostolicã prædicamus. Quia licet plene quę semper fuisset atq; esset catholicorum sententia scripterimus: tamen nunc quoq; ad confirmandas omniũ mētes non parum exhortationis addidimus Memor enim sũme sub illius nomine præsidere cuius a domino Iesu christo est glorificata confessiõ: & cui⁹ fides omnes quidẽ hęreses destruit sed maxie impietatẽ p̄sentis erroris expugnat:

Leonis papæ.

& intelligo mihi aliud non licere q̄ vt omnes conat⁹ meos
ei causæ in qua vniuersalis ecclesiæ salus infestatur impen-
dam. Ne autem aliqua negligentia occasione scripta nos-
tra ad vos non potuerint peruenire: exemplaria eorūdem
nunc mittenda credidim⁹: vt nullo modo fidei quā defen-
dimus prædicatio nostræ notitię subtrahatur. Data sexto
decio calendis aprilis Valentiniano Augusto. VII. & ame-
no. v. cc.

Eplā. XVI.

Epistola Beati Leonis papæ ad theodosium Augustū.
Leo episcopus: Theodosio Augusto.

QMnib⁹ quidem vestræ pietatis epistolis inter eas
solicitudines quas pro fide parimus spem nobis
securitatis maximā prestistis nicenum commen-
dando cōcilium: adeo vt ab illo sicut sepe iam scribitis non
pariamini sacerdotes domini deuiare. Sed ne aliquid in præ-
iudicium catholicæ defensionis videret egisse de ordinat-
ione eius qui Cōstantinopolitanę cœperit ecclesiæ præsi-
dere: nihil interim in alterutram partem temere rescriben-
dum putauī: non dilectionem negans: sed manifestationē
catholicæ veritatis expectans. Qd̄ equanimiter ferat obse-
ro vestra clamētia vt cum talem se erga fidem catholicā
qualem cupimus approbari: de sinceritate ipsius copiosius
& securius gaudeamus. Ne vero aliqua illū de nostro
animo mordeat sinistra suspicio: occasionē totius difficultatis
amoueo: nec aliquid exigo qd̄ aut arduum videatur
aut dubium: sed ad id qd̄ null⁹ catholicorum refuter inui-
to. Notī em̄ sunt per vniuersum mundum atq; manifesti
ante nos siue græca siue latina lingua in catholicā veritatis
prædicatione fulserunt: ad quorum scientiam atq; doctrinam
quidam etiam nostrę gr̄atis accedunt: de quorum
scriptis par & multiplex profertur instructio. Quę sicut ne-
storianam heresim destruxit: ita etiam hūc qui nunc repul-

lular abscedit errorem. Relegat itaq; sollicite quæ a sanctis
patribus incarnationis dominicæ fides fuerit custodita sem-
perq; similiter prædicata: & cū sanctæ memoriæ Cyrilli Alex-
andrini episcopi epistolam qua nestorium corrigere & sa-
nare voluit: prauas prædicationes ipsius arguens & euidē-
tius fidem nicenæ definitionis exponens q̄q; ab eo missam
apostolicę sedis scripta susceperant præcedentium sensui
perspexerit consonantem: ephesinę etiam synodi gesta re-
censent: quibus contra nestorii impietatem & a sanctæ me-
morie cyrillo inserta: & allegata sunt de incarnatione dñi
catholicorum testimonia sacerdotū. Non aspernet etiam
meam epistolā recensere: quā pietati patrum per omnia cō-
cordare reperiet. Cumq; a se hoc qd̄ eidem profuturum sit
expeti desiderariq; cognouerit catholicorum sententiis to-
to corde consentiat: ita vt syncrām cōmunionis fidei pro-
fessionem absolutissima subscriptiōe coram omni clero: &
vniuersa plabe declaret: apostolicę sedi & vniuersis domi-
ni sacerdotibus atq; ecclesiis publicādā: vt pacificato per
vnam fidem mundo possimus omnes dicere qd̄ angeli na-
to de maria virgine saluatore cecinerūt: gloria in excelsis
deo & in terra pax hominibus bonę voluntaris. Quia vero
& nos & beati patres nostri: quorum doctrinam & venera-
mur & sequimur: in vntus fidei concordia sum⁹: sicut pro-
uinciarum omnium protestantur antistites: agat clamen-
tia vestræ deuorissima fides vt q̄ primum ad nos constan-
tinopolitani episcopi qualia debent probati & catholici sa-
cerdotis scripta perueniant: aperte scilicet atq; dilucide p-
testantia: q; si quis de incarnatione verbi dei aliud aliquid
credat aut asserat q̄ Catholicorum omnium & mea pro-
fessio protestatur: hunc a sua communione secernat vt ei
fraternam in Christo charitatem merito possimus impen-
dere. Vt autem salubribus curis velocior pleniorq; auxi-
liante domino per vestræ clementiæ fidem præstetur affe-

Leonis papæ.

¶ ad pietatem vestram fratres & coepiscopos nostros ab
undium & Asterium. sed & basilium & senatorē presbyte
ros: quorum mihi deuotio est probata direxi: per quos que
nostræ forma sit fidei manifestatis instructionibus quas mi
simus possitis dignanter agnoscere: vt si Constantinopoli
litanus antistes in eandem confessionem toto corde con
sentir: securi (vt dignum ē) de ecclesiastica pace letemur:
neq; aliquid residere videatur ambiguum vt de superfluis
forsitan suspicionibus laborem⁹. Sin vero aliqui a puritate
nostræ fidei atq; patrum auctoritate dissentiunt: concla
lium vniuersale intra Italiam sicut synodus quæ ob hanc
causam Romæ cōuenerat mecum petat. clemētia vestra
concedat vt in vnum conuenientib⁹ omnibus his qui aut
ignorantia aut timore prolapsi sunt correctionis remediis
consulatur: nec cuiq; vltra sit liberum ira nicenę synodi fa
cere mentionem: vt eius fidei inueniatur esse contrarius.
Quoniam vniuersæ & ecclesiæ & vestro hoc imperio pro
futurum est: si vnus deus & vna fides: vnum sacramētum
salutis humanæ: vnus totius mundi cōfessione teneatur.
Data xvii. calendas Augusti.

Epistola. XVII.

Epistola Beati Leonis papæ.

Leo Episcopus pulcherrimę augustę.

O Audeo fidei clemētiæ vestræ qđ religiosum stu
dium dignanter impenditis vt pax ecclesiastica
renouetur quæ eorundem dissensionibus vide
tur esse turbata. Debetur enim hoc vestræ specialiter glo
riæ vt ablati omnibus scandalis quæ contra catholicam
fidem inimicus excitauerat vna eademq; sit per totū mūn

si prauorum sensuum nulla semina nulla vestigia relinquatur. Qd tamen mearum partium est praterire non debeat: vt scilicet quid de incarnatione filii dei a Constantino politano episcopo teneatur agnoscam: presertim cum in ordinatione ipsius dura precesserint taliaq; ad nos debuerit scripta dirigere quae illum a contagione huius: qui nuper emerfit/ erroris alienum euidenter ostenderent. Optans itaq; se curam cum eo habere concordiam gratiamq; illi fraternae charitatis impendere scribere ei interim distuli non dilectionem negans sed manifestationem catholicae veritatis expectans. Simplex enim est atq; absolutum qd posco vt remoto longarum disputationum labore: sanctae memoriae Cyrilli Alexandrini Episcopi epistola: quam ipse ad Nestorium miserat acquiescat: in qua & errorem Nestorii arguit & fidem Nicenae definitionis exposuit: & epistola meae quae ad sanctae recordationis Flavianum episcopum est directa consentiat. Quibus vigilanter inspectis Constantino politanus antistes repudiandum sibi qd causa est contra puram & singularem fidem imperita insipientia definire incunctanter agnoscat: quia & mea & sanctorum patrum de incarnatione domini consors & per omnia & vna confessio est. Quae si quis estimauerit non sequendam: ipse se a compage catholice veritatis abscidet: cum tamen nos vt in integrum omnia reuocentur opremus. Ad effectum vero salubrium dispositionum velocius obrinendum: fratres & coepiscopos meos Abudium & Asterium: sed & Basilium & senatorem presbyteros probatissimos viros misi: qui clementiae vestrae formam fidei quam scdm doctrinam venerabilium patrum praedicamus offerrent: & remotis circumlocutionibus quibus obscurari veritas solet: quid de incarnatione filii dei a totius orbis probatis fa-

Leonis papa.

ter doctoribus defensum fuisset ostenderent. Quos post diuina
nam gratiam sancto vestrae pietatis auxilio dignum est ad
iuuari: ne in totius ecclesiae perturbationem imprudens pa
cedat contentio: cum correctione adhibita omnes oportet
at in vnius confessionis redire concordiam. A qua si forsitan
ab aliquibus discrepatur vniuersale concilium sacerdotum
haberi intra Italiam clementia vestra annuente iubeatur:
quoremota arte fallendi tandem pareat quid a tioris tra
ctatu aut coherceri debeat aut sanari. Data terciodecimo
kalendas augusti. Valentiniano augusto vii. & ameno vi
tis clarissimis consulibus Era qua supra.

Pulcherrime auguste per theoreticum magistrianum.

Epistola. XVIII.

Religiosam clementiae vestrae sollicitudinem quam ca
tholicae fidei indefinenter impenditis per omnia
recognosco: & deo gratias ago quod tantam vniuer
salis ecclesiae curam habere vos video: ut quod iustitia & be
nivolentiae congruere arbitror confidenter insinuem quo
sceleri? quae propositio christo pietatis vestrae sit uideo irrepre
hensibiliter haecenus gesta sunt ad gratulandum produca
tur effectum. Quod ergo synodum calchedonensem haberi cle
mentia vestra praecipit cum a me ut in Italia haberetur ma
suetudo vestra retineat postulatum ut omnes nostrarum
partium convocati antistites si securitas temporis suppetere
conuenirent: a deo tamen non aspernanter accepi ut binos
de coepiscopis meis & compraesbyteris ordinarem qui vici
cem meam implere sufficerent et datis ad venerabilem synodum
congruentibus scriptis quibus fraternitas aduocata cognos
ceret quam formam seruare in hac diiudicatione deberet: ne
vlla temeritas aut fidei regulis aut canonum statutis: aut
benignitatis remediis obuiaret. Sicut enim a principio
huius causae frequentissime scripsi hanc inter discordias

sensus & carnales emulatiões moderationem volui custo-
 diri vt integritati quidem fidei nihil euelli: nihil liceret ap-
 poni: ad vnitatem vero pacemq; redeuntibus remedium
 venie præstaretur. Quia tunc operum diaboli potētia de-
 struitur cum ad dei & proximi dilectionem hoīum corda
 reuocātur. Sed q̄ cōtraria tūc his monitis atq; obseruatio-
 nibus meis acta sint multū est explicare: nec op⁹ est eplari
 pagina comprehendī: quid in illo ephesino nō iudicio sed
 latrociniō potuit perpetrari. Ibi primates synodi nec resi-
 stentibus sibi fratribus nec cōsentiētibus perceperunt: cū
 ad infringendam catholicam fidem: & ad execrabilem hæ-
 resim roborādā: alios priuilegio honoris exuerint: alios
 cōsortio impietatis infecerint: seuiōres pfecto in eos quos
 psuadendo ab innocentia superabant q̄ in illos quos beatos
 confessores persequendo faciebant. Verūtñ quia tales sibi
 maxime sua iniquitate nocuerūt: & maioribus vulneribus
 diligentior est adhibenda medicina nullis vnq̄ epistolis de-
 finitū etiam talibus si resipiscerēt veniam denegādā. Et
 quīs incommutabiliter inimicissimam Christianæ religio-
 ni heresim detestemur: ipsos tamē si corrigātur & digna se-
 satisfactioe purificent: ab ineffabili mīa dei nō iudicam⁹
 alienos: sed potius cum gemētibus gemimus: cum flenti-
 bus flemus: & sic vtīmur iustitia commotionis vt nō amit-
 tamus remedia charitatis. Qd̄ sicut pietas vestra cognos-
 cit nō verbis solis promittitur: sed etiā factis docetur. Sig-
 dem pene omnes qui in cōsensum præsentium aut tra-
 ducti fuerāt aut coacti resistendo qd̄ statutum fuerat ab il-
 lis: & condēnando qd̄ scripserant perpetuam culpæ aboli-
 tionem & apostolicę pacis gratiam sint adepti. Si ergo cle-
 mentia vestra propositum nostrum considerare dignetur
 probabit in eo concilio cūcta gessisse: vt sine cuiusq; animę
 detrimento hereseos tantum obtineretur extinctio: & ob
 hoc circa auctores seuiōsimorum turbinum quiddam con-

Leonis papa.

suetudinis minuiffe: vt ad indulgentiam postuladā cō
punctione aliqua possit eorum tarditas excitari. Qui etsi
post illud iudicium suum tam impiū q̄ iniustum nō sunt
catholica fraternitati ita honorabiles vt fuerunt: suas ta-
men adhuc obtinent sedes & episcopatus sui honore poti-
untur aut per veram & necessariam satisfactionem pacem
ecclesie recepturi: aut si hæresim (qd absit) tuebūtur pro-
fessionis suæ merito iudicandi. Data tertio decimo calen-
das Augusti, Helypidio. v. c. consule.

Epl'a. XIX.

Item Epistola Beati Leonis papa.

Leo episcopus: Fausto: Martino: Petro: Manuheli: Iob
Antiocho Abrahamio: Theodoro: Pientio: Eusebio: Hely-
pedio: Paulo: Asterio & Charaso presbyteris & Archiman-
dritis: & Iacobo diacono: & Archimandrite:

CAusa fidei in qua salus christiana consistit multa
me sollicitudine laborare compellit: metuentem
ne prauitas quæ in suis fuerat amputanda princ-
piis processu temporis & pertinacior fiat & latior. Nam cū
clāmentissimus imperator talia ad nos scripta direxerit q̄
bus sollicitudinem suam pro pace vniuersalis ecclesie de-
monstraret: & ipse Constantinopolitanus ep̄us: & ii q̄ eun-
dem consecrarent præter id qd ad ordinem noui antistitis
pertinebat nihil nobis de compressis vel abdicatis erroribus
iudicant: quasi in illa ecclesia nullum scādalum: nulla
extitisset offensio, aut non hinc præcipue fuerit ordinata
meritum demonstrandum si aliena a se quæ catholicorum
sensibus sunt aduersa docuisset. Ne ergo qd̄ inter longinas
quas regiones accidere solet vt nimias dilaciones tendere-
rent veritatis examina: fratres & coepiscopos nostros hæ-
būdium & asterium: sed & basilium senatorem presbytero

ros probatissimos viros & probatissimum principem cum
 sufficienti paternarum auctoritatum instructione direxi-
 mus. Quos in omnibus fratres charissimi diligentia ac sol-
 licitudine vestra cupimus adiuuari: vt impietas qua cecis
 ausibus in exitia ista abrupta processit: simplices quosq; de-
 ciendi vltterius non habeat potestatem: cum altiore me-
 dicina etiam illis cupiamus per correctionis remedia sub-
 ueniri qui aut imperitia sunt lapsi: aut errore traducti. Et
 ideo vos qui iustificamini per fidem: qui catholicam diligi-
 tis veritatem: & de singulari sacramento salutis humanae
 per spiritum sanctum estis edocti collaborare nobiscum: &
 quara potestis deuotione id agite: vt falsitate destructa &
 fidei soliditate defensa secunda per totum mundum dei pace
 portiamur. Data sextodecimo calendas Augusti. Valenti-
 niano Augusto. VI. & Anieno viris clarissimis consulibus.
 Era qua supra.

Epla. XX.

Leo Martiano Augusto.

Sanctum clementiae vestrae studium quo ad repara-
 tionem pacis ecclesiasticae synodum habere volui-
 stis a deo libenter accepi vt quis eam fieri intra Ita-
 liam poposcissem: & apertius expectari tempus optassem quo
 scilicet plurimi possent episcopi etiam de longinquis pro-
 uincis euocari: mox tamen vt mihi pietatis vestrae scripta sunt
 tradita & bonificacium de copresbyteris meis ab vrbe di-
 rexerim: & de epis fratrem meum Paschasium de sicilia fe-
 cerim nauigare: qui vice meam sufficienter impleant: da-
 tis per eos de eplis ad eos qui legatione ante susceperat: vt
 ipsi quoque praedicatis ad implendas praes meae praesentis iungerent:
 Vn quis nimis arctus dies synodo fuerit constitutus: spero
 tamen affuturum omnipotentis auxilium quo omnes valeant ad

Leonis papæ

preſinitū tempus occurrere; & vnanimiter cū ſanctę frat
nitatis aſſenſu quę vniverſali eccleſię congruant defini
re. Compreſſa em̄ vel remota ingetudine ac prauitate pau
corum facile firmabitur probanda concordia; ſi in eam ſi
dē quā euangelicis & apoſtolicis prædicationibus declara
tam per antiquos patres noſtros accepimus & tenem⁹; oī
um corda concurrant; nulla penitus diſputatione cuiuſq;
retractatiōis admiſſa; ne per vanam fallacēq; verſutiā aut
infirma videantur aut dubia quę in ipſo lapide angulati
chriſto fundata ſunt & ſine fine manſura. Hoc nobis inde
ſinenter orantibus vt a ſacramento ſingularis fidei nemo
inueniatur alienus; ſed dānata impietate hæreſeos nullū
de pditiōne cuiuſq; catholica eccleſia ſentiat detrimentū.
Qd̄ autem pietatē veſtram de hiſ per quos meas miſi epi
ſtolas obſecraui; nunc quoq; ſimili fiducia precor; vt vice
mea acturos cōmēdatos per omnia habere dignemini; quo
facilius ac diligenti⁹ quę optimo fidei veſtrę ordinata ſit
ſtudio ſalubri impleantur affectu. Data quartodecimo ſe
lendas Auguſti, adelphio viro clariffimo conſule.

Item Epistoſa Beati Leonis papæ.

Epistoſa, XXI.

Leo Episcopuſ martiano Auguſto, &c.

Vauis per conſtantinopolitanos clericos ad plera
tem veſtram ante reſcripſerim; ſumptis tamē cla
mentia veſtrę litteris per virum illuſtrem preſe
ctum vrbis filium meum tatianum magnam materiā gra
tulationis accepi; quia ſtudioſiſſimos vos eccleſiaſtica pa
cis agnouī. Cui ſancto deſiderio digna equitate conferui
vt quem ſtatum eſſe cupitis religionis; eūdem habeatis &
regni. Nam iter principes chriſtianos ſpiritu dei confirmā
te concordiam; gemina per totum mundum fiducia robo
ratur; quia perfectus charitatis & fidei vtrorumq; armonia

potentia insuperabilem facit vt propiciato per vnam con-
 fessionem deo: simul & heretica falsitas & barbara destrua-
 tur hostilitas gloriosissime imperator. Aucta igitur im-
 perialem amicitiam spe caelestis auxilii confidentius pie-
 tatem vestram pro sacramento salutis humanae incitare p-
 sumo: ne cuiusq; procaci impudentiq; versutia quasi de in-
 certo quid sequendum sit sinatis inquiri. Et cum ab euange-
 lica apostolicaq; doctrina nec vno quidem verbo liceat dis-
 fidere: aut aliter de scripturis diuinis sapere q̄ beati apo-
 stoli & patres nostri didicere atq; docuerunt: nunc demum in-
 disciplinatē moueantur & impię quęstiones quas olim mox
 vt eas per apta sibi corda diabol⁹ excitauit: per discipulos
 veritatis spiritus sanctus extinxit. Nimis autem iniquum
 est vt per paucorum insipientiam ad coniecturas opinio-
 num bella reuocemur tanq̄ reparata disceptatione tractā-
 dum sit vtrū Eutiches impię senserit: & vtrū impię diosco-
 rus iudicari: qui in sanctę memorię flauianī condemnati
 one se perculit: & simpliciores quosq; vt in eandem ruinā
 prouolueretur impēgit: quorum multis iam (vt cognoui-
 mus) ad satisfactionis remedia conuersis: & veniam de in-
 constanti trepidatione poscentibus non cuiusmodi sit fi-
 des tractandum est sed quorum precibus qualiter annuēdū.
 Vnde piissimę sollicitudini vestra quā de indicenda syno-
 do habere dignamini per legationem quę cōfestim ad clae-
 mentiam vestram deo annuente perueniet: qcquid ad cau-
 se utilitatē arbitror pertinere pleni⁹ atq; opportunius sug-
 geretur. Data nono Calendas Maii ad helesio viro clarissi-
 mo consule Era quā supra.

Item eiusdem. Epī. XXII.

Leo Episcopus Martiano augusto.

 Oposceram quidem a gloriosa clamentia vestra
 vt synodum quā ad reparandā orientalis ecclesie
 pacem a nobis etiam petitam necessariam iudi-

Leonis papæ

castis aliquantisp̄ differri ad tēpus opportuni⁹ iuberetis vt
 liberioribus ab oī perturbatione aī: ū quoq; ep̄i quos hosti
 litatis metus detinet conuenirent. Sed quia pio studio hu
 manis negociis diuina p̄ponitis: & rationabiliter ac religi
 ose regnī vestri viribus creditis profutura: si nulla sit in sa
 cerdotū sensibus dissonantia: nulla sit in euangelii p̄dica
 tione discordia: ego etiam vestris dispositionibus non reni
 tor: optans vt omnīū cordibus catholica fides quę non po
 test nisi vna esse firmetur: A cuius integritate & nestorius
 antea: & nūc euthices diuersis quidem callibus sed impie
 tate non impari deuiarunt: abominandi prorsus persuas
 sionib⁹ suis quas cōtra syncerū veri luminis fontē de cęnōsis
 lacubus diabolica falsitatis hauserūt. Prior itaq; synodus
 ephesina nestoriū cum dogmate suo merito iusteq; dama
 nauit: & quisquis in illo errore p̄sistit: ad nullius potest spē
 remedii p̄tinere. Sequens vero in p̄dicta ciuitate non pos
 sum vocare conciliū qđ in euerfionē fidei fuisse cōstat agi
 tatū: qđq; vestra clementia amore veritatis catholicis aī
 futura aliud statuendo quassauit gloriosiss̄ me imperator.
 Vnde per ipsum dominum nostrū Iesum christum q̄ regni
 vestri est auctor & rector obrestor & obsecro clemētiā vram
 vt ī p̄nti synodo fidē quā beati p̄s n̄i ab apl̄s sibi traditā
 p̄dicarūt nō patiamini quasi dubiā retractari: & q̄ olim ma
 loꝝ sūt auctoritate dānata rediuis nō pmittatis conarta
 bus excitari: Illudq; potius iubeatis & antiquę nicenę syno
 di cōstituta remota hēreticoꝝ interpretatiōe p̄maneāt. Nec
 me quoq; vt voluit v̄ra clamētia ab illo credatis abesse cō
 cilio: cū in his fratribus quos direxi idest paschasiano & lu
 cencio ep̄is: Bonifacio & basilio p̄sbyteris: sed & fratre meo
 iuliano quem eoꝝ volui eē p̄cipē ēt mea sit estimanda p̄
 sentia. Quos auxiliante christo ita acturos eē confido vt ea
 quę dño nostro placeant decernantur: accedente pietatis
 vestre studio qđ & paci p̄sit & religioni custodia veritatis.

Data sexto Calendas iunii Adelsphio viro clarissimo cōsu-
le Era qua supra.

Epi. beati Leonis papæ ad Martiānū augustū. Epi. XXIII.
Leo Episcopus martiano augusto.

M Vltā mihi fiduciā scribendū ad clāmentiam ve-
strā & litteræ vestre quas veneranter accepi: & co-
episcopi mei reuertētes a cōstātinopoli p̄buerūt:
non sola assertione verborū: sed īp̄s operū effectib⁹ demō-
strantes: ad defensionem catholicæ fidei diuinū in vobis
vigere p̄sidium. Quo utiq; non solū ecclesiæ status sed etiā
vestri robur minuitur imperiū: vt merito eius expectetis p̄-
tectionē cui⁹ colitis veritatem gloriosissime īperator. Nā
vt & fratris mei anatholiū citius manifestaretur integritas
& olim damnati erroris rediuius assertor locum in christi
ecclesia non haberet: vt catholici ep̄i quos nuper haretico-
rum persecutio degrauare non potuit ab iniustis reuocare
tur exiliis atq; reliquis beatæ memoriæ flauianī digno ho-
nore susceptis: impietatem suam condemnator eius agno-
sceret. vestra virtutis titulus: vestra pietatis est fructus
cui confido etiā aliarum ī signia accumulanda palliāx:
vt sicut constantinopolitana ecclesia recepta apostolicę fi-
dei libertate lætatur: ita oīs regni vestri puīcię emūdas
se a diabolici dogmatis cōtagione glorientur. vt ergo p̄ce-
dētib⁹ litteris indicauī fratres meos lucensē ep̄m & basilīū
p̄sbyterū qui sollicitudinīs meę p̄tes possūt implere direxi:
fauori eos pietatis vestrae in oībus q̄ sūt agenda cōmēdans
Nā cū & fratris mei Anatholiū scriptis & nostrorū sermone
cognouerī multos de his q̄ apud ephesum dioscori factiōe
cōpulsū: destābilib⁹ statutis poenitēdū p̄buere cōsensū īcon-
stātię suę veniā postulare: & cōionē catholicā p̄ satisfactio-
nē correctiōis expetere nō fuit talium negligētia cōuersio
q̄ nō pprio sensu sed imp̄i p̄sumptoris impulsu in hęc inci-
disse noscuntur: in q̄bus liberū nō habuere iudiciū. Ne ita
q̄ resipiscētium desideria mora longior fatigare: vel in

Leonis papa.

curiosa facilitas temere aliquos & sine discretione suscipere inuictum est ab apostolica sede directis ut in consortium suam deliberationis accito constantinopolitane urbis antistite & pestilentiae contagia non admittantur & sanitatis remedia non negentur. Quae industria in omnibus quae nequaquam gesta sunt emendandis celerem iuuante domino consequetur effectum si reparatio pacis ecclesiasticae opem suam vestra pietas dignetur adiungere: ut vobis in terra regnantibus & dei regnum intra vos habere mereamini: & catholicam fidem nulla falsitas violet: nulla haeresis inquietet: nec cuiquam liceat doctrinam euangelicam deserere & sacerdotali honore gaudere. Synodum vero fieri ut meminit vestra clementia etiam ipsi poposcimus: sed sacerdotes prouinciarum omnium congregari praesentis temporis necessitas nullo modo permittit quam illae prouinciae de quibus maxime sunt euocandi: inquietante bello ab ecclesiis suis eos non patitur abscedere. Vnde oportuni tempore propiciato domino cum firmior fuerit restituta securitas iubeat vestra clementia reseruari. De qua re plenius inter caetera apud pietatem vestram poterunt allegare quos misimus. Data quinto Idus Iunii. Adelphio viro clarissimo consulae. Era qua supra.

Incipiunt capitula.

De fide eius scriptis missis probata. I.

De his qui metu in haeresim lapsi sunt ut si conuersi fuerint recipiantur. II.

De nominibus haereticorum ad altare non recitandis. III.

De commendatione Iuliani episcopi vel eorum clericorum qui Flauiano episcopo in fide adhaeserunt. IIII.

Explicita sunt capitula.

Epla Beati Leonis papae ad Anatholium episcopum. XXIII.

Leo episcopus Anatholio episcopo.

O Audemus in domino & in dono gratiae ipsius gloriamur qui sicut dilectionis tuae litteris & fratrum nostrorum

quos constantinopolim miseramus relatione cognouimus
 sequacē te euangelicē eruditionis ostendit: vt per sacerdo
 tis probabilem fidem merito psumamus qd tota ecclesia ei
 de credita nec rugam cuiusq̄ sit erroris habitura vel macu
 la: dicēte Apostolo despondi em̄ vos vni viro virginem ca
 stam exhibere christo: Illa est em̄ virgo ecclesia sponsa vni
 us viri christi quæ nullo se patitur errore viciari: in qua so
 cietatem tuæ dilectionis amplectitur: & gestorum quæ
 sumptimus seriem necessariis (sicut oportuit) munitam
 subscriptionibus approbamus. Vt ergo inuicem dilectio
 nis tuæ animus nostris confirmaretur alloquīs: filios no
 stros cæterum presbyterum: patriciū & asclepiadē diaco
 nos qui ad nos tua scripta detulere cū epistolis nostris post
 venerabilem diem festi pascalis emisimus indicantes nos: vt
 supradiximus: de constantinopolitane ecclesiæ pace gau
 dere: cui hanc curam semper impendimus vt eā nulla ve
 limus hæreticorum fraude violati

DE fratribus vero quos in Epistolis tuis & legatorum no
 strorum relatione communionis nostræ cupidos esse co
 gnouimus: eo q̄ doleant se contra potentiam contraq̄ ter
 rores non tenuisse constantiam in alieno scelere præbuis
 se consensum cum ita eos formido turbasset vt in damna
 tionem catholici atq̄ innocentis Antistitis & in receptio
 nem detestabilis prauitatis trepido famularentur obsego.
 Illud quidem qd præsentibus & agentibus nostris consti
 tutū est approbamus vt suarū interim ecclesiæ: eēt cōio
 ne cōrēti: sed cū legatis nostris (quos misim⁹) picipata te
 cū sollicitudine voluim⁹ disponat quatenus hui⁹ plenīs sã
 rificationib⁹ malegesta cōdemnet & accusare magis se eli
 gūt q̄ tueri pacis & cōionis nostrę vnitatem letent. Ita vt di
 gno pri⁹ anathemate q̄ cōtra fidem catholicam sunt rece
 pta damnēt. Aliter em̄ in ecclesia dei quę corp⁹ est xp̄i nec
 rata sūt sacerdotia nec vera sacrificia nisi i nostrę pprieta
 te nature ver⁹ nos pontifex recōciliat: verus immaculati

agni sanguis emundat: qui licet in patris sit dextera cōstitutus: in eadem tñ carne quā sumpsit ex vīrgine sacramentū ppitiationis exequitur dicente apostolo Xps Iesus q̄ mortuus est imo q̄ & resurrexit q̄ est in dextera dei q̄ etiā in terra pellat pro nobis: Neq̄ em̄ potest in aliquo benignitas nostra reprehendi cū satisfaciētes recipimus quos dolum⁹ eē deceptos. Nec aspere igit̄ cōionis nostrę gratia denegāda ē nec temere largienda: q̄a sicut plenū pietatis ē oppressis charitatē dñicā redhiberi: Ita iustū ē oīa p̄turbatiōis auctoritatibus imputari.

¶ De oib⁹ aut̄ dioscori iuuenalis & eustatii ad sacrū altare recitandis: dilectionē tuā hoc decet custodire qd̄ nostrū ibidē cōstituti faciendū eē dixerūt: qd̄q̄ honorandę sancti Flauiani memorię non repugnet: & a gratia tua christianę plēbis animos nō auerrat. Nam iniquum nimis est atq̄ incongruum eos qui innocentes & catholicos sua persecutiōe vexarūt sanctoz̄ nobis sine discretione miseri: condēnatā impietatē non deserentes ipsi se sua prauitate cōdemnent quos conuenit aut percelli pro pfidia aut laborare pro venia.

¶ Fratrē vero & coepiscopū nostrū Iulianum vel clericos qui sanctę memorię Flauiano fidelibus officiis adhaferunt: dilectioni quoq̄ tuę volumus adherere: vt quem fidei suę meritis viuere apud deum nostrum nouimus in te sibi eum presentem agnoscant: Illudq̄ dilectionē tuā nosse volumus fratrē & coepiscopum nostrum Eusebiū qui causa fidei m̄ta discrimina laboresq̄ tollerauit nobiscū interim demorari & in nra nūc communione p̄sistere: cuius ecclesiam tua solitudine volumus esse defensam: vt nihil eodem absente depererit: & nullus ei in aliquo p̄iudicare p̄sumat donec cōlitterarū nostrarum ad vos persecutiōe perueniat: & vt maior circa te vel nostra vel totius xp̄iana plēbis affectio p̄uocetur: hoc qd̄ ad dilectionem tuam scripsimus in omnī volumus noticiam peruenire: vt qui deo non deseruit de

confirmata apud te pace sedis apostolicę gratulent. De cęteris vero causis atq; personis dilectio tua litteris quas per nostros accipiet: plenius instruetur. Data idus Aprilis, era qua supra.

Itē eiusdē ad anatholiū ep̄m cōstātinopolitanū. Ep. XXV
Leo ep̄us anatholio ep̄o.

Illigentia necessaria sollicitudinis quā fraternitas tua in dirigendis ad nos litteris exequit approbatum: & acceptis p̄ filiū nostrū Olimpiū paginis tuis sacerdotalem in te curam vigere sentim⁹: cui nos quoq; quantum dñs dat posse nō desumus exorantes dilectionem tuam: vt q̄a tēpus laboris indicimus in sancta vigilia p̄seueres donec dextera dñi faciat virtutē & sub pedib⁹ ecclesie sue conterat temperatorem. Consolatur etē nos per omnia preparata diuinitus clementissimi principis fides quē in eo rursus sicut oportuit sum cohortatus alioquinis: vt impiissimorum latronū ausibus destructiore constantia faciat obuiari, quos nefas est tantum de suo fauore p̄sumere vt etiam apud constantinopolim audeant insanire. Sed hoc eis ideo diuina prouidentie ratione pmittitur: vt magis ac magis quo spiritu agitentur appareat: ne dubitari possit in quantā essent audacia prupturi si post dānationē impiissimę hēresis deceptādi contra fidē acciperent potestātē: vt q̄tū in ipsis est latrus hoc furore sc̄uirēt quem fratres & coepiscopi nri qui ad nos nuper ex egypti partibus confugere se prulisse deplorant quib⁹ & xpianissimo principe & a tua fraternitate deo placita charitate solatia pietatē ip̄edi nō ambigere etiā si ip̄e nō scriberes. Opportunū autem credidi vt ad ipsos quoq; scripta dirigerem q̄ illos possint ī cōis fidei p̄posito roborare: & qd p̄ patētia sua superna remuneratiōe mereant agnoscerēt. Sicut beat⁹ apl⁹

docet dicēs Excipite itaq; illos cum gaudio; in domino; & inuifimodi cum honore habere: quoniā propter fidem xpī vsq; ad mortem accesserunt. Illud sane plurimū mihi displicere significo: qđ inter dilectiōis tuę clericos quidam eē dicuntur qui aduersariorum cohibeant prauitati & vasa ire vasis misericordię misceantur. Quibus inuestigandis & seueritate congrua coercentis debet diligentia vigilantanter insistere. Ita vt his quibus prodesse nō potuerit correctio non parcat abscisio. Oportuit etem nos euangelici meminisse mandati qđ ipsa veritate p̄cipitur vt si nos oculus aut pes aut dextera scandalizauerit manus a compage corporis auferatur: quia meli⁹ sit his in ecclesia carere membrīs q̄ cum ipsis in aterna ire supplicia. Nam superfluo extra ecclesiam positus resistim⁹ si ab his qui ab intus sunt in eis quos decipiunt vulneramur. Abiicienda prorsus peccatiferā hęc sacerdotali vigore paciētia est: quę sibi met peccatis aliorum parcendo non parcat. Sicut heli quōdam sacerdos filiorum suorum delicta tolerando: cum ipsis diuinitę iustitię sententiam meruit experiri: quia segni indulgentia dissimulauit plectere peccatores. Quātum itaq; opportunitas inuitat officii religiosissimum principem dilectio tua studeat frequentare: & non solum regiam sed & sacerdotalem ipsius mentē precib⁹ meis obsecrare p̄siste: vt memor cōmunis fidei quā spiritus sancto docente suscepimus oīm hareticorū machinamēta cōstringat: neq; quicq; illis in ecclesiis xpī licere patiatur ne in eorū potestate sint diuina mysteria: quibus in domo dei p̄ scelerū suorū magnitudinem nec habitandi ius residet nec orandi. Data pridie idus octobris Constantino & Ruffo viris clarissimis cōsulib⁹.

Leo ad eundem. Ep̄la. XXVI.

Leo ep̄scopus Anatholio Ep̄o.
 Allet sperem dilectionem tuam ad omne opus bonum esse deuotam: vt tamen efficacior tua fieri

possit industriū & congruum fuit fratres meos lucensium
epm & basilium presbyterū (vt pmissimus) destinare quibus
tua dilectio societ vt nihil in his q̄ ad vniuersalis eccleſe sta-
tū aut dubie pertinent aut segniter/cū residentibus vobis
quib⁹ executionē nostrę dispositionis inuicim⁹ ea possint
agere cuncta moderatione: vt nec beniuolentię partes nec iu-
stitię negligātur: sed absq; personarum acceptiōe diuinū
in omnibus iudiciū cogitēt. Qd vt recta obseruātia va-
leat custodiri catholicę primū⁹ fidei seruet̄ integritas: vt
quia per oīa angusta & ardua via est quę ducit ad vitam:
neq; in sinistra: neq; in dexteram ab eius tramite deuietur
Et quia euangelica & apostolica fides omnes expugnat er-
rores: & ab vno latere Nestorium deicit: ab alio eutihicē &
participes eius elidit. Hanc regulam mementote seruan-
dam: vt quicūq; in illa synodo: quę nomen synodi nec habe-
re potuit nec meretur: & in qua maliuolentiam suam Dio-
scorus: imperitiā aut̄ luuenalis ostendit: dolent vt dile-
ctionis tuę relatione cōperimus: se metu victos & terrore
superatos ad consensum scelestissimi iudicij poruisse com-
pelli: & cōmuniōem catholicam obtinere desiderant: satif-
factioni eorū pax fraterna preſtetur. ita vt non dubijs pro-
fessiōib⁹ eutihicē cum suo dogmate cūq; consortibus suis
Anathematis execratiōe condēnent. De his autem qui in
hac causa grauius peccauerunt: et ob hoc superiorem sibi lo-
cū in eadem infelici synodo vēdicarūt vt humiliorum fra-
trum simplicitatem arrogantia suę præiudicijs aggraua-
rent: si forte resipiscunt & a facti sui defensione cessantes
in condēnationē proprii cōuertunt̄ erroris. horū si satisfac-
tiō talis accedit quę non refutanda videatur: maturiori-
bus aplicę sedis consilijs reseruetur: vt examinatis omni-
bus atq; perpensis de ipsis eorum agnitiōibus quid consti-
tūi debeat aestimetur. Neq; prius in ecclesia cui te domin⁹
voluit præsidere cuiusq; talis (vt ante iam scripsimus) no-

men ad altare recitetur: quod quid de eis constitui debeat rursus
 processus ostendat. De communitio vero a clericis dilectio
 nis tue nobis oblato necessarium non fuit episcopis quid videre
 inserere: cum sufficeret legatis cuncta committi quorum ser
 mone ex omnibus diligenter instrueris. Annuntiare igitur fra
 ter charissime ut quæ ecclesie dei congruunt fideliter & effi
 caciter cum his fratribus quos tantæ rei idoneos auctores ele
 gimus exequaris: præsertim cum ipsa vos causæ ratio: spes
 diuini auxiliî cohortetur. & clementissimorum principum
 sancta sit fides tam religiosa deuotio ut in eis non solum christi
 anum: sed etiam sacerdotalem experiamur affectum. Qui
 utique pro pietate qua se dei famulos esse gloriatur omnes sug
 gestiones vestras fidei catholicæ profuturas dignanter ac
 cipiant ut ipsorum quoque ope & pax christiana reparari &
 error impius possit aboleri. Ac si de aliquibus amplius fue
 rit deliberandum: celeriter ad nos ratio dirigatur ut per
 tractata qualitate causarum nostra quid obseruari debeat
 sollicitudo constituat. Data quinto Idus Iulii Adelphio vi
 ro clarissimo consule Era qua supra.

Epistola XXVII.

Leo sanctæ synodo apud calchedonam constituta.

Q Præterquam quidem dilectissimi pro nostri chari
 tate collegii omnes domini sacerdotes in vna catholice
 fidei deuotione persistere: nec quemquam gratia aut for
 midine potestatum secularium deprauari ut a via veritatis
 abscederet: Sed quia multa sæpe que plenitudinem possunt
 generare pueniunt: & superat culpas delinquentium misericordiam
 dei. atque ideo suspeditur ultio ut possit locum
 habere correctio: amplectendum est clementissimi principis
 plenum religione consiliium: quo sanctam fraternitatem vestram
 ad destruendas insidias diaboli & ad reformandam ecclesie
 asticam pacem voluit conuenire: beatissimi petri iure atque honore
 seruato: adeo ut nos quoque suis ad hoc litteris inuocatis

ret vt venerabili synodo nostram p̄sentiam præberemus: quod
quidem nec necessitas temporis: nec vlla cōsuetudo poterat
permittere. Tamē in his fratribus Paschasiano & lucē-
tio ep̄is: banifacio & basilio presbyteris q̄ ab ap̄lica sede di-
recti sunt me synodo vestra fraternitas estimet præsidere:
non ab iniuncta a vobis p̄sentia mea qui nunc in vicariis
meis assumi & iandudum fidei catholice p̄dicatione nō
desum vt q̄ nō potestis ignorare quid ex antiqua traditio-
ne credam⁹: nō possitis dubitare quid cupiam. Vñ fratres
charissimi reiecta penitus audacia disputandi cōtra fidem
diuinitus inspiratam vana errantium infidelitas conque-
scat nec liceat defendi qui nō licet credi: cū scdm euāgelia
cas auctoritates scdm p̄pheticas voces ap̄licamq; doctri-
nā plenissime & lucidissime per litteras quas ad beatę me-
morie Flavianū ep̄m misim⁹ fuerit declaratū: que sit de sa-
cramēto icarnatiōis domini nostri Iesu christi pia & synce-
ra cōfessio. Quia vero non ignoram⁹ per prauas amulatio-
nes multarū eccliarū statutū fuisse turbatum: plurimosq;
ep̄os qui h̄eresim nō reciperēt sedib⁹ suis pulsos & in exilia
deportatos: atq; in locum superstitū alios substitutos: vul-
neribus his primitus adhibeatur medicina iustitię nec q̄s
ita careat propriis vt alter vtatur alienis: cum si vt cupi-
mus errorem omnes relinquunt nemini quidem perire ho-
nor debeat: sed illis qui pro fide laborauerunt cū omni pri-
uilegio oporteat ius propriū reformari. Prioris autē ephē-
sine synodi cui sancte memorię Cyrillus episcopus tunc
presedit in Nestorium specialiter statuta permaneant: ne
tunc damnata impietas ideo sibi in aliquo blādiatur quia
euthices iusta execratione percellitur. Puritas enim fidei
atq; doctrinę quam eodem quo sancti patres nostri spiritu
p̄dicamus & Nestorianam & euticianam cum suis au-
thoribus condemnat pariter & persequitur prauitatem. Da-
ta quinto calendis Iulii Adelphio viro clarissimo cōsule.

Leonis papæ

Iræ ad Anatholiū ep̄m.

Epistola. XXVIII.

Leo ep̄us Anatholio ep̄o.

Manifestato sicut optauimus per gratiā dei lumina
ne euangelicæ veritatis: & ab vniuersali ecclesia
p̄ncipiosissimi erroris nocte depulsa: ineffabiliter
gaudem⁹ in dño q̄ creditæ nobis dispensationis labor ad
desideratū puenit effectū, sicut ēt ep̄lę tuę text⁹ eloquit̄ vt
sc̄dm apostolicā doctrinā ad ip̄um dicamus omnes & non
sint in nobis sc̄ismata: Sumus aut̄ p̄fecti in eodē sensu & i ea
dē sententia. In cuius opis deuotione gratulamur dilectio
nē tuā esse consortē: vt & corrigēdis tua p̄deset industria
& ab oī te deuiātū p̄cipitatione purgares. decessore enim
tuo beatę memorię flauiano p̄pter defensionē catholicę ve
ritatis electo nō īmerito credebāt qđ ordinatores tui cōtra
sanctoz̄ canonū cōstituta viderent̄ sui similem cōsecrasse.
Sed affuit misericordiā dei hoc te dirigēs atq; confirmās
vt malis p̄ncipiis bene vtereris: & nō te iudicio hoīm sed
dei p̄fectū benignitate mōstrares. Qđ vere ita accipiendū
est si hanc diuini muneris gratiā alia offensione nō perdas
Virū em̄ catholicū & p̄cipue dñi sacerdotē sicut nullo ere
rore implicari: ita nulla oportet: cupiditate violari. Dicē
te q̄ppe scriptura sancta post cōcupiscētiās tuas nō eas: & a
volūtate tua vetare: multis mūdi huius illecebris: multis
vanitatibus resistendū est vt verę cōtinentię obtineat̄ inre
gritas cuius prima est labes sup̄bia initiū transgressiōis: &
origo peccati. Quoniā mens potentie auida nec abstine
re nouit a vetitis nec gaudere cōcessis: dū inordinato pra
uoq; processu impunitarū trāsgressionū augentur excels⁹
& crebescunt culpeque tolleratę sūt studio fidei reparandę
& amore cōcordię. Post illa itaq; ordinationis tuę nō in
culpata p̄ncipia post cōsecrationē anthiocheni ep̄i quā tibi
met cōtra canonicā regulā vendicasti: doleo etiā in hoc
dilectionē tuā esse prolapsam: vt sacratissimas nīcenorum

canonum constitutiones conarere infringere: tanq̄ oportune se tibi hoc tempus obtulerit quo secundi honoris privilegium sedes Alexandrina perdidit: & Antiochena ecclesia proprietate tertie dignitatis amiserit vt his locis iuris tuo subditis omnes Metropolitanis episcopi proprio honore priuentur. Quibus inauditis & nunq̄ ante tentatis ita priueris excessibus vt sanctam synodum ad extinguendam solam heresim & confirmationem fidei catholice studio christiani principis congregatam in occasione ambitus trahas: & vt conuentiam suam tibi det impellas: tanq̄ refutari nequeat quod illicite voluerit multitudo: & illa nicenorum canonum per sanctum vere spiritum ordinata condicione aliqua cuius sit parte solubilis. Nulla sibi met de multiplicatione congregationis synodalia concilia blandiatur: neque trecentis illis & decem atque octo copiosior numerus sacerdotum: vel comparare se audeat vel preferre: cum tanto diuinitus privilegio nicena sit synodus consecrata vt siue per pauciores siue per plures ecclesiastica iudicia celebrentur: omni penitus auctoritate sit vacuum quicquid ab illorum fuerit constitutione diuersum. Nimis ergo haec improba: nimis sunt praua quae sacratissimis canonibus inueniuntur esse contraria in totius ecclesiae perturbationem superba haec tendit elatio quae ita abuti voluit concilio synodali vt fratres in fidei tantummodo negotium conuocatos ad consentiendum sibi deprauando compelleret. Inde enim fratres nostri ab apostolica sede directi qui vice mea synodo praesidebant probabiliter atque constanter illicitis ausibus obstiterunt: aperte clamantes ne contra instituta nicenae presumptio reprobationis affurgeret: nec potest de eorum contradictione dubitari de quibus in epistola tua etiam ipse conquereris quod conatibus tuis voluerint obuiare. In quo eos quidem multum mihi haec scribendo commendas: sed remetipsum quod eius parere nolueris dum illicita moliris accusas superflue non cedenda appere

Leonis papæ.

tens & salubrit er contraria cōcupiscens: quæ nullam vnq̄
 potuerūt nostrū obtinere cōsensum. Absit enim a cōscie
 tia mea vt tam praua cupiditas meis studiis adiuuet ac nō
 potius & meo & omnīū qui non alta sapiunt sed humilib⁹
 consentiunt opere subruatur. Sancti illi & venerabiles pa
 tres qui in vrbe nicēna sacrilego Arrio cū sua impietate dā
 nato: mansuras vsq; in finem mundi leges ecclesiasticorū
 canonum condiderunt & apud nos intoro orbe terrarum
 In suis constitutionibus minuit: etsi quid vsq; aliter q̄ illi
 statuere p̄sumitur sine cunctatione cassatur. vt quæ ad p
 petuā vtilitatem ḡnāliter instituta sunt nulla cōmutatio
 ne variēt: nec ad priuatū trahātur cōmodum quæ ad bo
 nū sunt cōmune p̄fixa. Et manentib⁹ terminis quos con
 stituerunt patres inuadat alienū. Sed intra fines proprios
 atq; legitimos prout quis valuerit in latitudine se chari
 tatis exerceat cuius satis vberes fructus constantinopoli
 tanus p̄t antistes acquirere si magis humilitatis virtute
 nitatur q̄ si spiritu ambitionis infletur. Noli frater ala
 tum sapere sed time: & christianissimorū principum p̄senti
 mas aures improbis petitionibus inquietare desiste: quib⁹
 certum habeo modestia te magis q̄ elatione placituum
 Peruasioni em̄ tuę in nullo penit⁹ suffragat quorundā ep̄o
 rum ante sexaginta (vt iactas) annos facta subscriptio: nū
 q̄q; a p̄decessoribus tuis ad ap̄licę sedis trāsmissa notitia
 cui ab initio sui caduce dudumq; collapse: sera nunc & in
 utilia subicere fomenta voluisti: eliciendo a fratribus spe
 cū cōsensionis quā tibi in suā iniuriā verecundia fatigata
 p̄beret. Memēto quid dñs ei qui vnum de pusillis scādalis
 zauerit cōminetur: & sapienter intellige quale sit iudiciū
 dei subiturus qui tot ecclesiis tot sacerdotibus scandalum
 inferre non metuit. fateor enim ira me dilectione vnuerse
 fraternitatis obstringi: vt nemini prorsus in his quæ cōtra
 se poscit assentiar possiq; euidenter agnoscere me dilecto

ni tuæ beniuolo animo cōtraire vt saniore consilio ab vni-
 uersalis te ecclesie perturbatione contineas. Non cōuellā-
 tur prouincialium iura primatum nec priuilegijs antiquis
 institutis Metropolitanis antistites fraudent. Nihil Ale-
 xandrinæ sedis eius quā per sanctum marcum euangelistā
 beati Petri discipulum meruit pateat dignitatis: Nec dio-
 scoro impietatis suę pertinacia corruente splendor tantæ ec-
 clesie tenebris obscuret alienis. Antiochena quoq; eccle-
 sia in qua primum prædicante beato aplo petro xpianū no-
 men exortū est in paternæ constitutiōis ordine perseueret
 & in gradu tertio collata nunq; se fiat inferior. Aliud enim
 sunt sedes aliud præsidēs: & magnus vnicuiq; honor est
 integritas sua. Quę cum in quibuslibet locis propria orna-
 menta non perdat: q̄to magis in constantinopolitanæ vr-
 bis magnificentia potest esse gloriosa si per obseruantiam
 tuam & defensionem paterni canonis & exemplū pbītatis
 multi habeant sacerdotes: Hęc tibi scribens frater in domi-
 no hortor ac moneo vt deposito ambitionis desiderio spiri-
 tu poti⁹ serueas charitatis eius quoq; virtutibus scdm do-
 ctrinam apostolicam proficienter orneris. Est enim pariēs:
 & benigna & non emulatur: nō agit perperam: non inflat:
 nō est ambiriosa: non querit quę sua sunt. Vnde si charitas
 non querit propria quantum peccat qui concupiscit alie-
 na! A quibus volo vt re prorsus abstineas memor sis sentē-
 tię quę dicit Tene qd̄ tenes ne alius accipiat coronam tuā.
 Nam si inconcessa quęsieris: ipse tuo opere atq; iudicio vni-
 uersalis ecclesie pace priuaberis. Frater autem & coepisco-
 pus noster lucianus & filius noster Basilius diaconus quā-
 tum in ipsis fuit studiosa: his quę eis iniunxeras affuere:
 Sed actioni eorum iustitia negauit effectum. Data vnde
 cimo calēdas lunij Herculano viro clarissimo consule Era-
 qua supra.

Leo martiano augusto per lucianum episcopū & basilium
epm diaconum de ambitu anatholi.

Magno munere misericordiae dei totius ecclesiae
catholicae multiplicata sunt gaudia cum sancto &
glorioso clamentia vestra studio punitiosissimus
error extinctus est: ut labor noster citius ad desideratum
ueniret effectum quem deo seruiens principatus & fidei
potestate iuuisset. Quia etsi in virtute spiritus sancti inret
quasi ibet dissensiones per sedis apostolicae famulatum eua
gelii erat defendenda libera: manifestior tamen apparuit
sit gratia dei quae praestitit mundo ut in victoriae veritatis aucto
res tantum violatae fidei deperirent: & sua integritas eccle
siae redderet. Bellum igitur quod pacis nostrae inimicus excita
uerat ad eum feliciter dextera domini pugnantem confectum est ut triu
phante christo omnium sacerdotum esset una victoria: &
chorus caetero lumine veritatis sole erroris tenebrae cum suis
assertoribus pellerentur. Nam sicut in ipsa domini resurre
ctione credenda ad corroboranda initia fidei multum secu
ritatis accessit quod quidam apostoli de corporis nostri lesu
christi veritate dubitauerunt: & visu atque contractu figurarum
elauorum & vulnus lanceae perferendo ambiguitate con
stitis dum ambigunt abstulerunt: ira nunc quoque cum aliquo
rum infidelitas confutatur omnium hesitantium corda firmata
sunt & profecit vniuersis ad illuminationem quod quibus
busdam intulit caecitatem. In quo opere digne & iuste exultat
vestra clamentia quae fidei literarumque prospexit vni
orientalibus ecclesiis diabolicae insidiae non nocerent: sed
ad propiciandum deum efficaciora ubique offerrentur. holo
causta quando per mediatorem dei & hominum hominem christum
lesum eadem confessio plebium: eadem sacerdotum: eadem
esset & regum. His autem propter quae tanta facta est congregatio
sacerdotum: bene & optabili fine compositis mita

ror & doleo: q̄ pacē vniuersalis ecclesiæ diuinitus reformā
tam: ambitionis rursus spirit⁹ inquietat. Quis em̄ neces
sarie sibi frater meus Anatholius consuluisse videat: vt or
dinatorū suonū errorē deserens: in assensum catholicē fidei
salubri correctione trāsiret: custodire tñ debuit: vt quod ve
stro beneficio noscīt cōsequit⁹: nulli⁹ prauitatis cupidita
te turbaret. Nos em̄ vestra fidei & interuētōnis habentes
Intuitū: cum secūdū suæ cōsecrationis auctores ei⁹ initiati
turbaret: benigniores circa ipsū q̄ iustiores esse volum⁹
quo pturbationes oēs quę operante diabolo fuerant excita
re: adhibitis remediis leniremus: quę illū modestū magis q̄
immoderatū facere debuerit. Qui etiā si p̄cipuis meritis. op
tinoq; iudicio legitime fuisset ac solenniter ordinat⁹: con
tra reuerētiā tamē canonū paternorū: contra sancti spūs in
stituta: cōtra antiquitatis exempla: nullis p̄sset suffragiis
adiuari. Ap̄d christianū & vere religiosū: vereq; orthodo
xū principē loquor. Multū Anatholius episcopus p̄prio de
trahit merito: si illicito crescere oprat augmento. Habeat si
cur optamus Cōstantinopolitana cunctā gloriā suā: ac pro
tegente dextera dei: diuturno clamētīę vestre fruatur impio.
Alia tñ ratio est rerum seculariū: alia diuinatū: nec p̄ter
illam petrā quā dñs in fundamento posuit: stabilis erit vlla
constructio. Propria perdit: qui in debita concupiscit. Satis
sit p̄dicto: q̄ vestra pietatis auxiliō: & mei fauoris assensu
episcopatū tantę vrbis obtinuit. Nō dedignē regiam ciui
tatem: quā apostolicā nō potest facere sedem. Nec vllō spe
ret modo: q̄ per aliorū possit offensiones augeri. Priuilegia
em̄ ecclesiæ: sanctorū patrum canonibus instituta: & vene
rabilis Nicenę synodi fixa decretis: nulla possunt improbi
tate cōuelli: nulla nouitate mutari. In quo opere auxiliante
Christo fideliter exequēdo necesse est me perseveranter ex
hibere famulatum: quoniam dispensatio mihi credita est:
& ad meum tendit reatum: si paternarum regulę sanctionū

quæ in synodo Nicena ad totius ecclesiæ regimen spiritui
 dei instruente sunt cōditæ: me (quod absit) cōniunte vici
 lentur: & maior sit apud me vnus fratris voluntas: q̄ vnī
 uersæ domus dñi cōmunis vtilitas. Et ideo sciens gloriosā
 clāmentia vestram ecclesiasticā studere concordia: & his
 quę pacificę congruunt vnitati: piissimum prestare consen
 sum precor: & sedula suggestionē vos obsecro: vt ausus im
 probos vnitati christianæ paciꝫ contrarios: ab omni pieta
 tis vestræ abdicetis assensu: & fratris mei Anatholii nocitu
 rā ipsi: si perstiterit: cupiditatē salubriter comprimat: ne
 ea quę vestræ gloriæ atq; tēporib⁹ inimica sunt cupiēs: ma
 ior suis velt esse prioribus: liberūq; illi sit quantis potuerit
 splendere virtutibus: quarum nō aliter particeps erit: nisi
 charitate magis voluerit ornari: q̄ ambitione distendi. Hęc
 autē improbi desyderii: cōceptionem nūq̄ debuit intra cor
 dis sui recipere secretum: sed cum illi fratres & coepiscopi
 mei: qui vice mea aderant: obuīarēt: ab illicito appetitu eo
 rū saltem salubri cōtradictione cessasset. Nam & vestrę pie
 tatis apices: & ipsius scripta declarant/legatos sedis aposto
 licę (sicut oportuit) cōtradictiōe iustissima restitisse: vt in
 excusableior esset p̄sumptio: quę se nec increpata cohibe
 ret. Vnde quia cōuenit fidei vestræ vel gloriæ: vt sicut hæc
 resis deo per vos agēte: destructa est: ita etiam oīs ambitus
 retundatur. agite quod & christianę est probitatis: & regię
 vt p̄dictus episcopus pareat patribus: consulat paci: nec
 q̄ sibi estimer licuisse q̄ Antiochenum sine vllō exemplo cō
 tra statuta canonum: episcopum ordinare p̄sumpsit: qd
 amore reparandę fidei: & paci studio retractare cessauim⁹.
 Abstineat ergo ab ecclesiasticarum iniuria regularum: &
 illicitos declinet excessus: ne se ab vniuersali ecclesia: dum
 inimica paci temptat: abscedat. Quem opto magis irrep
 hensibiliter agentem diligere: q̄ in hac p̄sumptione quæ
 illum ab omnibus poterit separare perdurare. Frater autē

& coepiscopus meus Lucianus: qui cum filio meo Basilio
 diacono: clementiæ vestrę ad me scripta portauit: omni de
 uotione partem susceptę legationis impleuit: quia non est
 aestimandus negotio defuisse: quem potius causa deseruit.
 Data vñdecimo Calendas Iunii: Herculiano viro clarissi-
 mo consule.

Epistola. XXX.

Leo pulcherrimę Augustę: de ambitu
 Anatholi.

SANCTIS: & deo placitis clementię vestrę studiis de-
 sensam cōtra hæreticos catholicam fidem: & vni-
 uersę ecclesię redditam pacem: ineffabiliter cum
 vestra pietate gaudemus: gratias agentes misericordię om-
 nipotentis dei: quę exceptis his: qui magis dilexerunt tene-
 bras quā lucem: neminem passus est euangelica veritate frau-
 dari: vt absterisa erroris caligine: in omnium cordibus: pu-
 rissimum lumen oriretur: nec de infirmis quorundam ani-
 mis: tenebrosus ille exultaret inimicus: quem non solum
 hi qui illesi steterant: se etiam quos fecerant: mutare: supe-
 rauerunt: vt errore abolito: per totum mundum fides vera
 regnaret: & omnis lingua confiteatur: quoniam dominus
 Iesus Christus in gloria est dei patris. Confirmato autem in
 vnitrate euangelii vniuerso mundo: & in eodem spiritu sen-
 sus directis cordibus omnium sacerdotum optimum fue-
 rat supra illa propter quę sancta est synodus congregata: &
 quę secundum pietatis vestrę studium: probabili sunt fia-
 ne conclusa: nihil quod tanto bono contrarium esset infer-
 ri: nec per occasionem episcopalis concilii: id in commune
 appeti: quod non licuit concupisci: frater enim & coepisco-
 pus meus Anatholius: parum considerant quanto pietatis
 vestrę beneficio: & mei fauoris assensu: cōstantinopolitanę
 ecclesię sacerdoti fuerit consecutus: nō tam de adeptis ga-

Leonis papæ

uisus q̄ de immodicis appetēdis supra mensuram sui hono-
 ris abscessus est; credēs huic tam imp̄ranti cupiditati posse
 prodesse qui ei quorūdam consensum prebūisse dicitur ex
 torta subscriptio; cum tam destruendis mox conatibus con-
 tradictio fratrum & coepiscoporū meorū vicem meā agere
 tium/fideliter & laudabiliter obuiaret. Quoniam cōtra sta-
 tuta paternorū canonū que ante longissimę etatis annos in
 vrbe nicena spiritalib⁹ sunt fraudata decretis/nihil cuiq̄
 addere conceditur. Ita vt si quis diuersum aliquid decerne-
 re velit se potius minuat q̄ illa corrūpat; que si (vt oportet)
 a cūctis pontificibus intemerata seruētur per vniuersas ec-
 clesias tranquilla erit pax & firma cōcordia; nullę de mensu-
 ris harum dissensiones, nullę de ordinationibus lites; nullę
 de priuilegiis ambignitates, nulla erūt de alieni vsurpariōe
 certamina; sed ea que iure charitatis rationabilis est & mo-
 rum & officiorū seruabitur. Et ille vere erit magnus qui fue-
 rit totius ambitionis alienus, dicente domino: Quicūq̄ vo-
 luerit inter vos maior fieri sit vester minister; Et quicūq̄ vo-
 luerit inter vos prim⁹ esse/erit vester seruus. Sicut filius ho-
 minis nō venit ministrari sed ministrare. Et tamen hec illis
 tunc insinuabantur qui de pusillo volebāt crescere; & de in-
 firmis ad summa transire. Constantinopolitanę vero presu-
 li ecclesię quia amplius q̄ assecutus est concupiscit aut quid
 illi satisfaciet si tātę vrbis magnificētia & claritudo nō suffi-
 ciat? Superbum nimis est & immoderatū vltra fines p̄ptos
 rēdere/& triq̄ vitate calcata alienū ius velle p̄ripere; atq̄ vt
 vnus crescat dignitas tot metropolitanorū impugnare pri-
 matu/s quietisq̄ prouinciis & olim sanctę synodi nicenę mo-
 deratione dispositis bellum nouę perturbationis inferre; at
 q̄ vt venerabilium patrum decreta soluant quorū dā episco-
 porum proferre consensum cui tot annorum series negauit
 effectum. Nam sexagesimus fere annus huius iactantię esse
 iactatur qua se predictus episcop⁹ estimat adiuuari/si vltra

cupiens id sibi prodesse: quod etiam si quisq̄ ausus est velle:
nullus tamen potuit obtinere. Agnoscat cui successit viro:
& repulso omni spiritu elationis: Flauiani modestiam: Fla-
uiani humilitatem: quæ illum vsq; ad cōfessoris gloriam p-
uexit: imitemur. Cuius si velit splendere virtutibus: lauda-
bilis erit: & in omni loco plurimum dilectionis acquirat:
non ambiendo humana: sed promerendo diuina. Hanc au-
tem obseruantiam eum quæq; illi animum sponder copu-
landum: & apostolicæ sedis dilectionem quam Cōstantino
politanae ecclesiæ semper impēdimus: nulla mobilitate vio-
landa. Quia si interdum immoderati p̄sules aliquas inci-
dunt culpas: ecclesiarum tamen Christi integra gratia per-
seuerat. Consensiones vero episcoporum sanctorum cano-
num apud Nicenam conditorum regulis repugnātes: vni-
ta nobiscum vestre fidei pietate: in irritum mittim⁹: et per
auctoritatem beati Petri apostoli: generalī profus definiti-
one cassamus. In omnibus ecclesiasticis his legibus obse-
quentes: quas ad pacificam omnium sacerdotum: per trecen-
tos decem & octo antistites spiritus sanctus instituit: ita vt
etiam si multo plures alii q̄ illi statuere decernerent: in nulla
reuerentia sit habendum: quicquid fuerit: a p̄dictorum fue-
rit constitutione diuersum. Prolixitatem itaq; epistolę mee
qua necesse habui explicare quid sentiam: rogo vt per fratrem
& coepiscopum meum Lucianum: qui (quantum in ipso ē)
solicitudinem susceptę legationis: est fideliter executus: &
per filium meum Basilium diaconem pietas vestra dignan-
ter accipiat. Et quia moris vestri est: pro pace & vnitate ec-
clesię laborare: fratrem meum Anatholium episcopum: ex
vestra insinuatione dilectum: salubriter in his quæ ipsi pro-
futura sint cōtinere: vt gloria clemētis vestre sicut magnifi-
catur de fide reparata: ita p̄dicetur de ambitione cōpres-
sa. Data vndecimo Calendas Iunii: Herculiano viro claris-
simo consule.

Epistola. XXXI.

Leo episcopus ad Martianum Augustum.

Multa mihi in omnibus clementiæ vestre litteris causa gaudii est: dum ex magna prouidentia diuine misericordia præstitum humanis rebus: experiorque ecclesiasticam pacem: (quæ non nisi unitate prædicationis euangelicæ custoditur) piissimo studio iuuare dignamini: ut fidei vestræ gloria non solum utilitate reipublica: sed etiam religionis profectibus augeat gloriosissime imperator: unde ineffabiliter deo gratias ago: qui eo ipsi quo obortura hereticorum scandala præsciebat: vos imperii fastigio collocauit. In quibus ad totius mundi salutem: & regia potentia: & sacerdotalis vigeret industria. Nam vestro præcipue opere sit effectum: ut per synodale concilium damnatis impij dogmatis defensoribus: omnes vires sacrilegus error amitteret: ad eiusdem deuotionis pertinet palmam: si malum quod in suis ducibus est oppressum: etiam in quibuscunque reliquis deleatur. Quod facilius clementia vestra arbitretur implendum: si per vniuersas ecclesias definitiões sanctæ synodi Chalcedonenfis apostolicæ sedis placuisse doceantur: de quo quidem ratio non fuit ambigendi: cum ei fidei omnium subscribendi cōsensus accesserit: quæ ad me secundum formam apostolicæ doctrinæ: ac paternæ traditionis emissæ est: & per fratrem meum Lucianum episcopum talia ad gloriam vestram: & ad constantinopolitanum antistitem scripta direxerim: quæ euidenter ostenderent me ea quæ de fide catholica in prædicta synodo definita fuerant: approbare. Sed quia in eisdem litteris ea quæ per occasionem synodi male sunt attemperata reprehēderam: maluit prædictus antistes meam gratulationem tacere: quæ suum ambitum publicare. Mihi autem multum fiducia deo per vos operante: collatum est: quod probasse vos obseruatiã de custodia canonum paternorum pietatis vestre affairibus indicastis: & merito geminat gaudium meum: cum vo

bis religiosissime placere cognosco: vt fides Nicena suā te-
 neat firmitatem: & priuilegia ecclesiarum illibata perma-
 neāt. Quis autem de preclaro fidei vestrae opere: nihil ve-
 stra pietas indicarit mihi: tamē per veneratorem vna mecum
 spiritualiter vestra fratrem meum Iulianum episcopum inotuisse si-
 gnifico: quod pio dignati fueritis responso imperitorum mona-
 chorum animos cohibere pariter & docere: vt si illos non peni-
 tus deseruerit diuina miseratio: sentiāt se & didicisse quod
 credant: & agnouisse quod timeant. Quia vero omnibus mona-
 chis disobediendum est pietati vestrae: religiosissimeque volunta-
 ri: constitutionibus synodalibus que mihi de confirmatione
 fidei catholice: & hereticorum damnatione placuerunt: li-
 bens adieci sententiam meam. Quę si vt in notitiam omnium
 sacerdotum ecclesiarumque perueniat: vestrae clementie prece-
 pto ordinare dignabitur: affuturam credo & spero gratiam
 dei: que tam sanctam tanti principis curam plenissimi desi-
 derii sui fructum faciat obtinere: vt omnibus dissentendi oc-
 casionibus amputatis: apostolice vbiq; doctrine pax regnet:
 & veritas. Fratri autem meo Iuliano episcopo nouerit vestra
 clementia: hoc me proprie delegasse: vt quicquid illic ad cu-
 stodiam fidei pertinere probauerit: meo nomine vestre fidu-
 cialiter suggerat pietati: quoniam certus sum vos ad hac
 omnia emendanda vel defendenda. deo auxiliante sufficere.
 Dara duodecimo Calendas aprilis: Opilio viro clarissimo
 consule. Era. CCCCXVI.

Leo episcopus Martiano Augusto.

Epistola. XXXII.

 Pritatem fidei Christiane: qua clementia vestra
 praeulget etiam his litteris: quas frater & coepiscopus
 meus Nestorianus detulit demonstratis: iustissimi-
 mum fratri meo Proterio Alexandrinae urbis antistiti im-
 pendentes fauorem: quo mihi per omnia esset acceptior. Nam cui
 vestra pietas testimonium perhibere dignatur: indubitater

esset probandus etiam si taceret. Sed accidit ad gratiam quæ
 proprio quoque sermone cognoscitur & quæ sincerus sit catho-
 lici dogmatis prædicator ipsi professione clarescit. Unde ple-
 nissimo affectu dilectionem orthodoxi fratris amplector &
 deo gratias ago quod amato eo qui euangelio christi voluit con-
 trahere: & a sanctorum patrum intelligentia dissentire: talis pro-
 spexit alexandrinæ ecclesiæ sacerdotem qui præcedentibus re-
 ctoribus & fide concordaret & vita. Nam cum amplecti se epi-
 stolam meam quam ad beatæ memoriæ Flavianum contra euthe-
 cem impium misi toto corde profitetur quid aliud quam apostolo-
 rum se discipulum ostendit, quoniam doctrina veritatis in lumine
 suo permanet & non potest esse diuersum quod unum est atque
 diuinum. Rescripsi itaque prædicto fratri quod debuim: atque in sana-
 to studio ut perseveraret ammonui. Qui sine dubio constan-
 tior erit si etiam clemencie vestre cohortationibus adiuuetur:
 nec in aliquo eum terreat quorundam imperita dissensio: quos
 paucorum hereticorum instigationibus ignorantia facit oba-
 noxios. Quod sua ergo diligentia assequi nequeunt opportu-
 ne eorum insinuetur auditui: & ne memoratus noua inferre
 & propria videatur astruere: venerabilium patrum qui eisdem
 ecclesiæ præfuerunt scripta relegantur: & quid beatus Atha-
 nasius, quid Theophilus, quid Cyrillus, quid etiam orientales
 magistri de incarnatione domini sentiant recognoscant. Nec
 repullulantibus decipiantur erroribus qui olim euangelici
 sermonis sunt virtute prostrati. Quonia omnes fere herese-
 ses que diuersis temporibus extiterunt dum sacramentum cor-
 poreæ natiuitatis & passionis ac resurrectionis christi non in-
 telligunt ab euangelio deuiare. Et possumus minus labora-
 re in hereticis repellendis, si rudes animos ipsa non turbarit
 mediocritas: que perimet antiquitas. Sed nunc (ut dixi) hic do-
 cendi optimus modus est ut paternorum sensuum linea alexan-
 drinae placet & cleri auribus innotescat: ac si qui sunt qui no-
 stra scripta despiciant: illis saltem qui nobiscum apostolicis

sentibus congruunt acquiescant. In quo opere multū cōsa-
 cerdoris mei deuotione gaudebo & semper ipsius vnanimi
 tate letabor: quā fraterna pax nō nisi vna fidei confessione fer-
 uatur. Quia vero quorūdam hereticorum versura nequitia
 ad cōurbandā aliorum simplicitatē. epistolam meā quam
 ad beatę memorię Flauianū dedi / falsasse phibetur / vt cōmu-
 tatis quibusdā verbis vel syllabis / receptorē me nestorianier-
 roris assererē: obsecro venerabilē clementiā vestrā & eādē
 epistolam per fratrem meum Iulianū episcopū vel eos quos
 idoneos ad hoc opus pietas vestra delegerit / in gręcum ser-
 monem iubeatis integre diligēterq; translata per idoneū
 latorem sub vestri signaculi impressiōe deferri / tradendam
 iudicib⁹ Alexandrinis qui eam clero & plebi ipsi⁹ ciuitatis cū
 p̄dictorū episcoporum p̄dicationibus / qui & meo scripto
 consentiunt faciant recitari: vt agnoscant se fallacium ho-
 minum fraude vltius non deberi: & probentur apostolicę
 sedis synceri eē discipuli: apud quā nec euthices nec Nesto-
 rius vllum obtinent locum: quia sicut alios hereticos ita &
 istos ecclesia vniuersalis damnauit. Data sexto idus martii
 Etio & Studio viris clarissimis cōsulibus. era. CCCC. nona
 gesima secunda.

Item ad eūdem Epistola. XXXIII.

Leo episcopus Martiano Augusto.

Quod sepissime multa iam experimenta / sanctū pie-
 tatis vestre studiū circa religionem christianā glo-
 riosius perseuerat & crescit augmētis: & hec fides ve-
 stre clementię nō solum me sed & omnes domini sacerdotes
 consolatur & roborat: dum in christianissimo p̄cipe sacra-
 dotalem experimur affectum. Quem si orientalium partiū
 sacerdotes studeant imitari: nihil scandalorū neq; pax neq;
 fides christiana patietur. Vnde cum constantinopolitanus
 ad omnem pietatis profectum presentī clementię vestre do-

Leonis papa.

ceatur exemplo si fideliter vestris acquiescat horratibus habet in me syncere gratie animu: tantum ut quod verbis spondet corde perficiat. Si vero quae deo & pietati vestre displicent pertinaci intentione delegerit salua mansuetudinis vestrae reuerentia utar cum omnibus & pro omnibus vobis quoque annitentibus aduersum superbientem liberiore constantia quem (quod sepe dicendum est) mallem pro sanctis actibus fraterna charitate complecti gloriosissime imperator. Quia vero suggestiones meas pro tranquillitate catholice fidei libenter accepistis / significatum mihi fratris & coepiscopi mei Iuliani sermonem cognoscite / eum hicem impium pro suis quidem meritis exulare sed in ipso sue damnationis loco multa aduersus integritate catholicam blasphemiarum desperatus venena profunderet: & quod in illo totus mundus horruit atque damnauit impudencia maiore: ut innocentes decipere possit: euomere. Penitentiam quoque rationis estimo ut vestra clementia ad longinquiora eum iubeat & secretiora transferri. Monasterio vero eius constantinopoli constituto in quo habitatores ipsius monachi euangelica apostolicaque doctrina crebrius sunt & plenius roborandi / salubriter (ut arbitror) fiet si his qui ipsi monasterio prepositus esse dicitur / a societate venenatoris vestri Iuliani episcopi quem in speculis propter fidem illic esse constitutum non recedat: cuius assidua visitatione profectus seruorum dei illic habitantium possit augeri. Petitionem autem de festiuitate paschali gaudeo ita a vestra pietate susceptam / ut conuocatis agentem in rebus Alexandria mitteretis de errore remouendo quem sancte memorie Theophili constitutio videtur inferre. de qua re sicut scribere dignamini quicquid ad pietatis vestre notitiam perlatum fuerit / iubete me nosse: ut de obseruantia quam non licet esse diuersam quid potissimum sit tenendum ecclesia vniuersalis agnoscat. Precor autem quod vestre noui clementie conuenire / ut eos maxime tue animi cog

tra omnes insidias quos mihi & vestre mansuetudini propter amorem dei placere cognoscitis: ut eos constantinopolitanus episcopus ledendi non habeat facultatem. Data septimo decimo Calendas Maii; Etio & Studio viris clarissimis consui libris, era qua supra.

Leo Iuliano episcopo Choensi de Etio & Andrea
Epistola, XXXIII.

Gnoui in dilectionis tue litteris fraternę charitatis affectum quod de multis malis quę multa & seua pertulimus / pio nobiscum dolore compateris. Sed utinam hæc quę perpeti nos dominus aut permisit aut voluit ad correctionem proficiant multorum: & ut desinat aduersitates finiatur offensę. Quod utrunq; de magna erit misericordia dei si & flagellare moueat / & ad se suorum corda conuertat. Sicut autem fraternitatē ea quę apud nos fuit contristauit hostilitas; ita me auxiliū facit quod in constantinopolitana ecclesia (quę tuę indicat) litterę hereticorum insidię non quiescunt; & quę sitis occasionibus huius qui catholice fidei defensores fuere vexantur. Nam dū Etius ab officio archidiaconatus per speciem prouectionis amouetur: & in locum eius Andreas qui ob hereticorum societatem fuerat obiectus assumitur / dum beatę memorię Flauiani accusatoribus honor redditur / & piissimi confessoris participes aut discipuli conteruntur; nimis aperte quid christo ecclesię ipsius placeat demonstratur. In quem pro causa merito differto commoueri. Et quid ipse necum cum suis epistolis agat / quas missurum eum filius noster Etius indicauit / expecto dans locum voluntarię emendationi / qua dolorem meum cupio mitigari. Clementissimo tamen principi & piissime Augustę de his quę ad custodiam pacis ecclesiasticę pertinent scripti quos deuotione suę fidei prouisuros esse non dubito; ne contra gloriam operis ipsorum

damnata heresis queat pullulare. Studeat ergo dilectio tua
 frater charissime: piam & necessariam curam sollicitudini
 apostolicæ sedis impendere: que tibi apud se nutrito catho-
 licam contra Nestorianos & Euthicianos hereticos actionē
 materno iure commendat: vt diuino fultus auxilio: specula-
 lari de Cōstantinopolitana: vrbis opportunitate non finas
 p̄dictorū dogmatū impius vnq̄ turbo cōfurgat. Et quia tā-
 ta est gloriosorum principum clemētia: vt confidenter eis
 possis quæ sunt insinuanda suggerere: pietate ipsorum: ad
 vtilitatem ecclesiæ vniuersalis vtaris. Cōsulente autem di-
 lectione tua: de his in quibus putaueris ambigendum: non
 deerit relationibus tuis meę responsionis instructio: vt se-
 questrata earum actione: causę que in quibuscunq; ecclesiis
 p̄sulū suorum debent cognitione firmari: hac speciali
 cura vice mea sanctus vtaris: ne heresis Nestoriana vel Eua-
 thiciāna: in aliqua parte reuifcescat: quia in episcopo Cōstā-
 tinopolitano catholic⁹ vigor nō est: nec multum aut pro sa-
 cramento salutis humane: aut pro sua est estimatione solli-
 citus. Cum si quid illi inesset spiritalis industrie: ita & ag-
 bus ordinat⁹ sit: & cui viro successerit cogitare deberet: vt
 magis beatum Flavianum q̄ sui honoris sequeretur aucto-
 res. Et ideo cum p̄ssimi principes secūdam obsecrationes
 meas dignati fuerunt fratrem Anatholium de his que me
 rito in querelam veniunt increpare: vigeat charitas tua: di-
 ligentia sua: vt vniuersa scandala adhibita plenissima cor-
 rectione refecent: & a filii nostri actu cesset iniuriis. Nā apud
 catholicum episcopū: etiā si erat: vtcūq; dec⁹ sacerdotale
 sacerdoti archidiacon⁹ p̄pter fidei reuerentiā debuit p̄mitti
 poti⁹ q̄ locū catholici neq̄sim⁹ heretic⁹ obrineret. Cū itaq;
 q̄ sequant agnouero: tūc manifesti⁹ qd agi oporteat est iabo
 Nā iteri dolore cohibito: malui indulgere paciētię vt loc⁹ ec-
 veniē de palestinis vero monachis q̄ā pridē tumultu disse-
 tiōis eē dicūt: quo adhuc aīo moueāt ignoro. Neq; cuiusq;

sermone mihi patefactū est quas causas videantur antea
etā preferre discordiæ vtrū scilicet eutihianę pueritanti ra
li furore famulētur: an iplicabiliter doleāt ipsum suū i hęc
impietatem posse traduci: quę cōtra ipsorū locorum sancto
rum testimonia: quib⁹ totus mūdus instruitur: ab icarnati
onis dominicę veritate descuerit: & quod in aliis p̄dulgē
tiam curare placuit: in illo putent non esse veniale. Vnde
cupio me super his plenius edoceri/vt etiā taliū correctioni
congrue studiat: quia aliud ē cōtra fidem ipie armari: ali
ud in errorem quępiā detineri. Chartas etiā quas acti⁹ præ
sbyter arē iudicauit esse directas: & breuiarium fidei quod
te misisse significas/necdum ad me noueris puenisse. Vnde
si expeditior occasio se præbuerit per latores libenter habeo:
vt si qua est quæ utilis videatur q̄primū ad me mittatur in
structio: De agyptiis monachis q̄ quieti: aut cui⁹ sint fidei
scire desydero: & de Alexandrinę ecclesię pace quid ad vos
veris nunciis perferatur ad cuius episcopi vel ordinatores
ipsius seu clericos quod alia scripta direxerim/missis exēpla
riis scire te volui. Ad clementissimū quoq; p̄ncipē & ad reli
giosissimā Augustam quis nūc meus sermo sit missa exem
plaria docebunt. Vtrum autem epistola mea quā de incar
nationis dominicę fide incolumi adhuc sanctę memorię fla
uiano ad dilectionem tuam per basilium diaconū miseram
fraternitati tuę tradita sit scire desidero. Quoniā suspectū
habeo q; de eius textu nullū vnq̄ iudiciū reddidisti. Gestorū
synodaliū quę omnibus diebus concilii in calchedonenſi
ciuitate cōfecta sunt. parum clara propter linguę diuersita
tē apud nos habetur instructio: & ideo fraternitati tuę spe
cialiter inuigo vt in vnū codicē vnīuersa facias congregari
in latinū sermonē absolutissima interpretatione trāllata: vt
in nulla parte actionū dubitare possim⁹: neq; yllomodo es
se possit ābiguū qd ad plenā intelligētiā te fuerit studēte per
ductū. Data quito id⁹ martii Opiliōe viro clarissimo cōsule.

Leonis papæ

Leo Martiáo Augusto de Etio & Andrea .Epi. XXXV

Vam excellenti pietate & q̄ glorioso clamētia: ve
 ſtra ſtudio in integrū nuper fides chriſtiana reuo
 cata ſit: totus mundus agnoſcit: & ſaluti ſuę ſingu
 lare præſidium p̄ vos a domino eſſe reparatum. Ac ſi q̄d ada
 uerſum tanti opis cōſummationem de cōtrario ſpiritu ſen
 titur oboriri: neceſſe eſt vt ad veſtræ reuocetur pietatis aux
 ilium: quod ad cuſtodia catholica veritatis diuina p̄uidē
 tia præpauit: vt cū poteſtatis veſtræ ſit / ſcandala etiā in lō
 giqui nata reſecare: multo magis ea quæ ſub veſtris audēt
 oculis ſurgere non ſinatis accreſcere. Anatholiū epiſcopi or
 dinationē (ſicut ſcientia dei teſtis eſt) ſuſpectā quod facien
 dum ē mihi fecerāt cōſecrationis eius auctores: nec diſſimila
 lem ab eligentib⁹ arbitrabar electū: ſecutiq̄ eſt vt dū coma
 munionē apoſtolice ſedis exiſteret alien⁹: diu dandis ad eū
 epiſtolis pacis me abſtinerē. Sed cum illi pietatis veſtre teſti
 moniū ſuffragaretur cū de fide atq̄ vnanimitate ei⁹ opran
 da queq̄ & placitura p̄mitteret: profeſſionem ei⁹ ita credidi
 eſſe ſyncerā: vt tamē qua obſeruantia ſe agere deberet nō
 deſinerem cōmouere. ſedulo ipſi ac diligēter inculcās vt de
 perſecutoribus beate memorie flauiani neminē auderet in
 ſuo habere cōſortio: & euthicianę hereſeos deſenſorē a ſe in
 dicaret eē delectū. Secutiq̄ eſt vt de hiis que p̄ catholica ſi
 de in ſynodali cōcilio fuerant deſinita: talia ad me ſcripſerit
 qualia catholicū ſacerdotē ſcribere cōgruebat. Cū ergo ad
 cōmendāda ipſius primordia iſta p̄ceſſerint quid cauſę aut
 occaſiōis emerſerit vt virtū catholicę fidei & Neſtorianis at
 q̄ euthicianis hereticis cōſtanter etiā aduerſum archidia
 conum ſub honoris ſpecie degradaret. & diſpenſationē rea
 tius cauſę & curę eccleſiaſtice in andream euthicianiſtā rea
 pente tranſſerret: a deo nimia cōmōtione turbatus vt cōſe
 crationē quā pro iniuria dabat ſexta ſabbati traditionis apo
 ſtolicę vt neſcius aut oblitus inferret: quaſi nō ad epiſcopū

magis q̄ ad presbyterum ordinationis illius viciū pertine-
ret. qui non inueniens quid argueret in fide quod improba-
ret in moribus defectionem innocentis per speciem proue-
ctiōis impleuit. addēs sentētię illud iniurię. vt eū cimiterio de-
purando cōdemnaret exilio. Quem tamē pietati vestre cō-
mendare presumo. ne vllis vltērius noxiis ingrauare possit
insidiis. quem dominus (vt cōperi) sub vestra defensiōe cō-
stituit. Adiciō autē etiam hāc obsecrationē vt p̄dictum
episcopum a professione sua dissonum. & nimium testimo-
niū vestri ac fauoris oblitum necessarīe increpare dignemini.
Cesset catholicos infectare: Cesset eos qui sanctę memo-
rię Flauiano placere cōterere: & eorū societate quos impro-
bauit eligere. fraternam enim illi charitatem non aliter pos-
terimus impendere q̄ vt se ab inimicis catholicę fidei appro-
bet execrari: eiusq; a se consortium atq; commercium absci-
dat: qui etiam si magna fuisset satisfactiōe purgatus: post
dubium tamen reuersus errorem. catholicis diaconib; post
poni debuit nō p̄poni. Illud quoq; clemētię vestre beniuo-
letiam peto vt veneratorem nostrum fratrem meum Iulianū
episcopū in vestro sicut facere dignamini habeatis affe-
ctu: cuius obsequiis p̄sentię meę vobis imago reddatur.
Nam & de fidei eius sinceritate cōfidens. vicem ipsi meam
contra temporis nostri hereticos delegauī: atq; propter ec-
clesiarum pacisq; custodiam: vt a comitatu vestro non abes-
set regi: cuius suggestiones pro concordia catholicę vnita-
tis tanq̄ meas audire dignemini. placētes deo qui vobis p̄-
ter regiam coronā etiam sacerdotalem cōferat palmā. data
sexto idus martii Opilione viro clarissimo cōsule.

Leo pulcherrimę augustę de etio & andrea. Epistola.
la. XXXVI.

M Vltis extātib; documentis quib; in delectionē ec-
clesię dei pietat; vřę māifestat affectio. merito quo-
ciens aliqd noscūt scādalorū vřm desiderat auxiliū

Leonis papæ

vt fides que annitētibus vobis cōtra hereticorum commē-
 ta defensa est: securæ pacis perpetem obrineat firmitatem.
 Nam quid prodest foris aduersarios veritatis oppressos: si
 eosdem habeamus intra dñica septa rediuuios: Quod ita-
 q; circa personam filii mei Erii gestum esse cognoui: nimium
 me anxium facit: & metuere certa ratione compellit: ne po-
 nitēdum mihi sit: q; de episcopo cōstantinopolitano: qui ab
 impugnatorib; fuerat ordinatus fidei: vobis adhorrantib;
 acquieui meliora sentire cum tāto pietatis vestræ testimo-
 nio iuuare: ne illum grauaret suæ ordinatiōis infirmitas:
 vbi vestra interuentio prestaret. Vnde gratulari cōperam
 q; beati Flauiani honoraret memoriam: & hereticorum co-
 natibus obsistere diceret. Sed doleo illum sicut prædicti la-
 chrymabilis querela demonstrat in deteriora mutatum: &
 eum nūc cōstituisse archidiaconē: quē ipse p̄fessus est a se ei
 se reiectum: qui Euthicianā heresim se apud nos prodiderat
 defensorē. Quem (quia nūc ecclesiasticis negociis præpo-
 situs) p̄pter hereticam pueritatem eidem fauorē suum præ-
 stare cōuincitur. Qui etiā si magna satisfactione potuisset
 indulgētiam promereri: nequaq; debuit his qui in fide præ-
 serant: anteferi. Vnde quia nō latet clamētiam vestram
 quātum periculi: aut per pudēdam socordiā: aut per dolo-
 sam nequitiam nutria: dignamini episcopū ad professionē
 suę fidei auctoritate vestrę clementiæ reuocare: ne sibi has
 maculas supducatur: ne astimationē suā quā vestro acquie-
 uit fauore: cōtēnat: societate heretici quē dudum a se remo-
 uit: abscedat. Cui; innocētiē ira affuisse vos gaudeo: vt mo-
 rori ei; digna cōsolatiōe vestra pietas subueniret. Circa sa-
 trem meū veneratorē vestrū Iulianū ep̄m: quātū debeat cre-
 scere vestra dignario ap̄lice sedis existimatē iudicio: cum in
 causa fidei cui gloria vestra famulat: vicē ipsi meā eaten; de-
 legarē: vt ab ea q; vobis debet obseruantia nō recedēs p̄ce-
 ti me vestrę p̄sentare non desinat: exequēs in custodia fidei

& in ecclesiasticis disciplinis per omnia sollicitudinē & opportunis suggestionib⁹: qđ vniuersali ecclesię pfit insinuās vt in ipso nec catholicis vestrum p̄sidium: quibus volumus subuenire: nec vobis meum desit obsequium. Data sexto Idus martij: Opilione viro clarissimo consule.

Epistola. XXXVII.

Leo ep̄s Pulcherrimę Augustę

Quod semper de pietatis vestrae mente praesumpsi mus: id plenissime experiendo cognouimus Christianam fidem: q̄ uis diuersis prauorum appetetur insidiis vobis tamen presentibus & in defensionem eius a domino preparatis non posse turbari. Non enim deus aut suę misericordię sacramētum: aut vestri laboris deserit meritum: quo dudum subdolum sanctę religiōis hostem ab ipsis viscerib⁹ ecclesię depulistis: cum haresim suam tueri impietas Nestoriana non potuit: quia non sefellit famulam & discipulā veritatis: quātū simplicib⁹ infunderet veneni per illa loquacis hominis colorata mēdacía: de quo virtutum agone p̄cessit: vt per sollicitudinē vestrā ea quę per Euthimie diabol⁹ molit⁹ ē nō laterēt: vt qui sibi singulas ptes geminę impietatis elegerāt: vna catholice fidei virtute p̄cūberēt. Secūda ergo hęc vobis de perēpto Euthicetis errore victoria est: quę si qđ sani cordis habuisset: dudū in auctoribus suis p̄culsum: olimq; p̄stratū: facile potuerat declinare nec de sepultis cinerib⁹ rediūua tentaret incēdia cōmouere: vt in eorū trāsisset cōsortiū: quorū secut⁹ esset exēplū gloriosissima Augusta. Libet igit̄ exultare cū gaudio: & pro vestre clemētię p̄speritate: digna deo vota psoluere: q̄ tibi per oēs mūdi partes: in qb⁹ dñi euangelii p̄dicat⁹: duplicē iam & palmā cōtulit: & coronā. Clemētia igit̄ vestra agnoscat oēm romanā ecclesiam de vniuersis fidei vestre opib⁹ pluri

Leonis papæ

mū gratulari: siue q̄ legationē nostrā pio per oīa adiuuistis
 affectu: & q̄ sacerdotes catholicosq̄ de ecclesijs suis iniusta
 fuerūt eiecti sentētia reduxistis: siue q̄ reliquias sanctę me-
 morię Flauiani innocentis: & catholici sacerdotis: ad eccle-
 siam (cui bene prefuit) fecistis cum honore debito reuocari:
 In quib⁹ vtriq̄ omnibus glorię vestre multiplicatur augmē-
 tum: dum & sanctos pro suis meritis veneramini: & ab agro
 dominico spinas & tribulos vultis auferri. Quosdam sane
 episcopos de his qui rebus impijs videntur prębuisse con-
 sensum: reconciliationem repositere: & catholicorum com-
 munionem desiderare: tam nostrorum: q̄ fratris & coepisco-
 pi mei Anatholii: cui testimonium ferre dignamini: relatio-
 ne cognouimus: quorum desiderijs sic prębemus effectum:
 vt correctis & quę male sunt facta propria subscriptione da-
 nantibus: participata nostrorum quos misimus cura cū su-
 pradicto episcopo pacis gratia tribuatur: quia deuotionis
 vtrunq̄ est christianę: vt & pertinaces veritas iusta coher-
 ceat: & conuersos charitas non repellat. Quia vero noui-
 mus quantum pię sollicitudinīs catholicis sacerdotib⁹ mā-
 fuetudo vestra dignetur impendere: indicandum esse cura-
 uimus fratrem & coepiscopum nostrum Eusebium nobis
 cum degere: & nostrę communionis esse consortem: cuius
 commendamus ecclesiam quam dicitur vastare: qui illi im-
 iuste asseritur subrogatus. Illud etiam a tua pietate poscen-
 tes: quod vos spontaneo facere non dubitamus arbitrio: vt
 tam fratrem & coepiscopum meum Iulianum: q̄ Constanti-
 nopolitanos clericos: qui sanctę memorię Flauiano fidelis-
 bus officijs adheferere: ea qua debetis gratia faueatis. De om-
 nibus vero pietatem vestram per nostros: quid fieri aut delecti-
 nari deberet: instruximus. Data id⁹ aprilis: Adelphio vno
 clarissimo consule. Era. cccclxxxviii.

Epistola, XXXVIII.

Litteras dilectionis tuę quas per filium meum virũ
illustre Isiciũ direxisti: eo tẽpore accepi: quo re-
centiorib⁹ epistolis tuis iterata iam occasione re-
sponderam. Vnde quia etiam in his alloquiis tuis eadem de
impiissimis hereticis: iusto dolore conquestus es: congruũ
fuit: quoad scribendi opportunitas extitit: non tacere. In
causa itaq; fidei quicquid pro nostro officio oportuit ac po-
test iuuãte domio: & sollicitẽ & libenter exequimur: vt euã-
gelio & irreprehensibiliter seruiamus: ne per desidiam nostrã
vlla pars ecclesię catholicę neglecta videat. Propter quod
sicut omnibus notum est: non destiti laborare: vt manifesta-
ta atq; defensa incarnationis dominicę veritate: omis fra-
ternitas: quid vbiq; secundum doctrinam apostolicam: &
tenendum & docendum esset agnosceret: accedente glorio-
sissimorum principum studio diuinit⁹ inspirato: vt in ciui-
tate Calchedonensi: synodo congregata: heretica damna-
retur impietas: ne vel quisq; sectator Nestorii: vel vllus dis-
cipulus Euthicis: liberum possit cum catholicis habere cõ-
sortium: cum (quod ad sancti concilii auctoritatem perti-
net) nulla vsq; remanserit discordia. Si qui autem sua obdu-
ratione cęcati: ita in reprobis sensibus amentiam transierunt:
vt mallent furere q̃ sanari: ad imperialem pertinet potesta-
tem: vt perturbatores ecclesię pacis: & reipublicę: quę chri-
stianis principibus merito gloriatur: inimici solliciti⁹ cõpri-
mant. Vt autẽ impialis est (vt dixim⁹) potestatis: tumult⁹
publicos ac seditiones sacrilegas seuerius coercere: ita au-
toritatis est sacerdotalis monachis p̃dicãdi aliquã contra
fidẽ licentiam non prębere: & omni virtute resistere: ne ea
quę ad sacerdotes pertinent: sibi audeant vendicare: Vnde
miramur fratrem Thalassium episcopũ: q; Georgio (nescio
cui) p̃presumendo illicita: & p̃positum monachi: & nomẽ

amissit/ scribendi vel predicandi aliquam permiserit facultate. Ad quem episcopum (si dilectioni tue visum fuerit) ex hac parte competere scripta mittamus. Agat itaque fraternitas tua opportunis suggestionibus ut clementissimus princeps que domino scit placitura precipiat; & incentores cruentarum seditionum iubeat competentius coherceri: ut nec illi impuniti sint quorum manus scelera perpetrarunt / nec illi qui talium vtuntur infania. Si autem inquisitio iudicialia & confessio reorum ad eas personas peruenit quarum vel consilio vel impulsu mala tantum commissa sunt: nullius favoris eis sunt prestanda solatia. Quantum enim meliora de ipsis sunt credita / tantum sunt amplius detestandi quorum nunc impietas que per hypocrisim fuerat velata detegit. Et ideo agat christianissimus & piissimus imperator / quod paci ecclesiasticę intelligit profuturum. Quem superna inspiratio ne ita instruendum esse confide ut & disciplina inquietos reuocare: & a sanguine eorum iubeat abstineri / quis nil vlciorum non mereatur subire / qui ausi sunt & diuinis & humanis constitutionibus repugnare.

Leo Eudochie Auguste de palestinis monachis
Epistola. XXXIX.

Vanta mihi catholice cura sit fidei: & qua sollicitudine inquatum dominus adiuuat debeat prece ueri / ne vnquam ab imperitis & impiis veritatis euangelio resistatur: pietatem vestram scire non dubito. Et ideo cum salutationis officio / quo semper mihi est oranda clementia / obsecro dominum ut metuam incolumitatem in causa fidei in quo quorundam intra prouinciam palestinam monachorum fuerant corda turbata: magis magisque faciat adiuuare: ut tantum quod pietatis tue studio fieri potest heretice peruersari omnis fiducia subtrahat. Quos enim nec ratio sacramentorum / nec auctoritas scriptorum / nec ipsa sacramentorum locorum testimonia commouebat: quid eis nisi abruptum periculum time

ret: Profit ergo ecclesiis sicut fauente deo & prodest: & p̄fit
 generi humano: in verbis dei vestra ibi esse voluntatem: vbi
 dominū nostrum Iesum Christū vobis sicut deum verum &
 verum quoq; hoīem in vnitate personę: & mirabilium iudi-
 cia & passionū documenta loquunt̄. Si ergo prędicti nomē
 catholicum venerant & diligūt: & inter domini corpus se
 volunt membra nominari: prauos errores quos temere admi-
 serant detestent̄: & agant p̄nitentiam impiarū blasphe-
 miarum: cruciorumq; factorum. Succumbāt pro salute ani-
 marū suarū synodalib⁹ que in ciuitate Calchedonensi sunt
 confirmata decretis. Et quia ad intelligēdum sacramētum
 salutis humanę: nisi fides vera: & humilitas quieta nō per-
 uenit: credāt in euāgelio: quod cōfitentur in symbolo: nec
 impiis dogmatibus misceantur. Fides enim catholica si-
 cur damnat Nestorium: qui in vno domio nostro Iesu Chri-
 sto duas ausus est prędicare personas: ita damnat etiam Eu-
 thicē cum Dioscoro: q; ab vnigenito dei verbo negāt in vte-
 ro virginis matris: veritatem carnīs humanę susceptam. Si
 quid autem erga prędictorum cōuersionem exhortatio ve-
 stra profecerit: qđ gloriam vobis prestabit aternā. peto hoc
 operis fructū: & illis gaudeam misericordiam dñi non per-
 isse. Data septimo Calendas Iulii: Opilione viro clarissimo
 consule.

Epistola Leonis pape: XL.

Sapientissime dilectionē tuā ad hanc curā & diligen-
 tiā meis sum litteris cohortat⁹: vt de his que cir-
 ca fidem agunt̄: sollicitudinē meā indefinēter in-
 strueres: & cū oībus occasiōib⁹ scribere nō quiescā. Quibus-
 dam tñ scriptis meis idē per filiū nostrū Rodanū domesticū
 filiū nostri viri illustissimi Aspiratiū datis: nullū respōsum
 tuę fraternitatis accepi: tanq̄ ratio tēporis nō habuerit: vt
 quid post mea scripta sit gestū potueris indicare: & ideo per

Leonis papæ

filiū meū Rodanū his litteris saluto: & vt opportunitatem
 scribēdi nō negligas: in quo questus sollicitudinīs meæ reue-
 lat admoneo. Cū em̄ in te quādā mei cōstantinopolitani ha-
 beant portione: dignū pro cōi amicitia est: & pro torius eccle-
 lesiæ dilectione: incessabili te vigore p̄spicere: ne quid pose-
 sit de statu fidei me latere. Quæ ergo per p̄dictos vel ad glo-
 riosissimū principē: vel ad tuam dilectionē scripsi: vt celerim
 me tradant effectui opportunis suggestionib⁹ elabora. Et
 quicquid fuerit (deo auxiliante) dispositū: scire me facito: vt
 p̄ductis in effectū his que rationabiliter ordinata sunt: pax
 fidei: canonūq; custodia: & securior vbiq; habeat & fortior.
 Data septimo Calēdas Iulii: Opilione viro clarissimo con-
 sule.

Epistola, XII.

Leo ad Palæstinos

Sollicitudini meæ quā vniuersall ecclesiæ: oībusq;
 eius filiis debeo: multoꝝ relatiōe patefactū est di-
 lectionis vestre animis: quiddā offensionis illatū:
 dū aut imperiti (vt apparet) interpretes: aut maligni: que-
 dam vos aliter intelligere q̄ a me sunt p̄dicta fecerūt: nō va-
 lentes in gręcū eloquiū apte & pprie latina trāsferre: cum i-
 reb⁹ subtilib⁹ & difficilib⁹ explicandis: vix sibi etiam in sua
 lingua disputator quisq; sufficiat. Quod tñ apud me eo p̄-
 fecit: vt dū ea que catholica fides respuit improbat: inteli-
 ligam⁹ vos veris amiciores esse q̄ fallis: & id merito refuta-
 re: qd̄ ex antiquę institutione doctrinę etiā ipse Eutiches de-
 testat: Quis em̄ epl̄a mea ad sanctę memorię Flavianū epi-
 scopū data: satis sibi ad manifestationē sui ipsa sufficiat: ne-
 q; in aliquo aut purgationis aut expositionis indigeat: ne
 alia tamē cū eadē mea scripta concordāt: in qbus similitera
 prædicatiōis meæ sensus in aperto est. Necessitatē em̄ ha-
 bauerant differendi: & clemētissimis principib⁹: & sancto

cōcilio synodali: & Cōstantinopolitane ecclesie quid de in-
 carnatione verbi secundū euāgelicā apostolicamq; doctri-
 nā deberem sapere ac sentire patefecit: & in nullo a sanctorū
 patrum cōfessione discessit: quia vna est vera singularis ca-
 tholica fides: cui nihil addit: nihil minui potest. Quā Nesto-
 rius prius: & nūc Euthices diuersa qdē assertionē: sed fili-
 impietate impugnare conati sunt: & ecclesie dei duas hereses
 sibi met cōtrarias inferre tentarūt: vt vterq; a discipulis ve-
 ritatis merito dānaret: qā insanū nimis & sacrilegū fuit: qd
 varia falsitate ambo sensere. Anathematizet ergo Nestori-
 q; beatā virginē mariā hoīs tm̄modo credidit genitricē: vt
 aliā psonā carnis: aliā faceret deitatis: nec vnū Christū ī ver-
 bo dei & carne sentiret: sed sepatim & seiūctim aliū filiū dei:
 aliū hoīs pdicaret: cū manēte illa incōmutabilis verbi essen-
 tia: qeī cū patre & spū sācto intēporalis atq; cōeterna est: ita
 intra virginea viscera: verbū caro sit factū: vt vno cōceptu
 vnoq; partu eadē virgo scdm vnionē vtriusq; substantie: &
 ancilla dñi esset: & mater. Quod etiā Elizabeth (sicut euā-
 gelista declarat) intellexit: & dixit. Vnde hoc mihi vt ve-
 niat mater dñi mei ad me: Euthices quoq; eodem pcellatur
 anathemate: q per impios veterū hereticorū voluit erro-
 res: territū Apollinaris dogma delegit: vt negata humana
 carnis atq; aię veritate: totū dñm nostrū Iesum Christū vnū
 us asserat esse naturę: tāq; verbi deitas ipsa se in carnē aīam
 q; conuerterit: & cōcipi ac nasci: nutrirī: ac crescere: crucifi-
 gi: ac mori: sepeliri ac resurgere: & ascēdere in calū: & in pa-
 tris dextera: vnde ad iudicandos viuos & mortuos veniet:
 confedere eius tantum essentię fuerit: quæ nihil horum in
 se sine carnis veritate recepit: qm̄ natura vnigeniti natura
 est patris: natura est spū sācti: simulq; īpassibilis: sil' est incō-
 mutabilis: sepiternę trinitatis īdiuisa vnitas: & cōsubstantia-
 lis æqualitas. Vñ se ab Apollinaris perueritate hereticus
 iste desciscit: ne conuicaf: deitatem passibilem sentire: atq;

mortalem: & tamen verbi incarnati id est verbi & carnis vna
 audens pronunciare naturam: non dubie in Manichei & mar-
 chionis transit insaniam: & mediatorem dei & hominum ho-
 minem iesum christum simulatorie credit egisse: nec huma-
 num in ipso corpus sed fantasticam corporis speciem oculis
 apparuisse cernentiū. Quae impietatis mendacia: quoniam
 olim fides catholica detestatur: & talium sacrilegia concor-
 dibus per totū mūdum beatorum patrū sunt damnata sen-
 tētiis: quicūq; illi sunt ita obcecati & a lumie veritatis alie-
 ni / vt verbo dei a tempore incarnationis humanā id est nos-
 stram negent inesse naturam / ostendant in quo sibi christia-
 num nomē vsurpent: & cum euangelio veritatis qua ratio-
 ne concordent: si beatę virginis partus aut caro sine deitas
 te aut deitas est orta sine carne. Sicut enim negari nō potest
 q̄ verbū caro factum est & habitauit in nobis: ita negari nō
 potest q̄ deus erat in christo mundū reconcilians sibi. Quae
 autem recōciliatio esse potest qua humano generi propicia
 retur deus: nisi omnīū causam mediator dei hominūq; sus-
 ciperet? Qua vero ratione veritatem mediatoris impletur
 nisi qui in forma dei æqualis erat patri: in forma serui parti-
 ceps esset & nostri? vt per vnum nouū hominem fieret reno-
 uatio vetustatis: & mortis vinculum vnius preuaricatione
 cōtractū / vnius morte; qui solus mortī nihil debuit: soluere-
 tur? Effusio enim pro iniustis sanguine iusti / tam potēs fuit
 ad priuilegiū: tam diues ad precium vt si vniuersitas capti-
 uorum in redemptorē suum crederet / nullum tyrānica vin-
 cula retinerēt: quoniā sicut Apostol⁹ ait vbi abundauit pec-
 catum superabundauit & gratia: & cum sub peccati preiudi-
 cionati potestare acceperint ad iustitiā renascēdi validius
 factum est donū libertatis q̄ debitū seruitutis. Quam itaq;
 sibi in huius sacramenti preiudicio spem relinquunt / qui in sal-
 uatoris nostri corpore negant humane substantię veritatem.
 Dicant in quo sacrificio recōciliati: dicāt quo sanguine sint

redempti: Quis est qui tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam deo in odorem suauitatis: aut quod vnq̄ sacrificium sacratius fuit q̄ quod verus pontifex altari crucis per immolationem suae carnis imposuit: Quis enī multorum sanctorum in cōspectu domini preciosa mors fuerit nullius tamē insonitis occisio propiciatio fuit mundi. Accipere iusti nō dederūt coronas: & de fortitudine fidelium exempla nata sunt patientiē nō dona iustitiē. Singulares quīp̄pe in singulis mortēs fuere: nec alterius quīq̄ debitum suo sine persoluit: cum inter filios hominum vnus solus dominus noster iesus christ⁹ extiterit. In quo omnes crucifixi: omnes mortui/omnes sepulti/omnes sunt etiā suscitati de quibus ipse dicebat. Cum exaltat⁹ fuero omnia traham ad me/ Fides et enī vera iustificās impios & creans iustos/ ad humanitatis suę tracta participem in illo exquirīt salutem: in quo solo homo se inuenit innocentē: liberū habens per gratiam dei de eius potentia gloriari/ qui cōtra hostem superbum in carnis nostrę humilitate cōgressus/ his victoriam suam tribuit in quorum corpore triumphauit. Quis ergo in vno domino nostro Iesu christo vero dei atq; hominis filio verbī & carnis vna persona sit: & vtraq; essentia cōmunes habeat actiones: intelligēde tamen sunt ipsorum operum qualitates/ & syncerę fidei contemplatione cernendum est ad quae prouehatur humilitas infirmitatis/ & ad quae inclinetur altitudo virtutis. Quid sit quod caro sine verbo non agit: & quid sit quod verbū sine carne non efficit. Sine verbī enī potētia nec cōciperet virgo nec pareret/ & sine veritate carnis obuoluta pānis infantia nō iaceret. Sine verbī potētia non adoraret magi puerum nouo fidere declaratum: & sine veritate carnis non iuberetur trāsseri in egyptū puer: & ab herodis persecutiōe subduci. Sine verbī potētia nō diceret vox patris missa de celo hic est filius meus dilect⁹ in quo mihi complacui: & sine veritate carnis nō protestaretur Ioan

nes ecce agn⁹ dei: ecce qui tollit pctā mūdī. Sine verbī potē
 tia redintegratio debiliū / & viuificatio mortuorū: & sine
 veritate carnis nec cib⁹ ienuo: nec somnus esset necessarius
 fatigato. Postremo sine verbī potentia nō se dominus patri
 profiteretur equalē: sine veritate carnis nō idem diceret pa
 trem esse maiorem: cū catholica fides vtrūq; suscipiat vtrū
 q; defendat / que secundum proprietatem diuine humanęq;
 substātie vnum deī filium & hominem credit & verbū. Quis
 uis ergo ab illo initio: quo in vtero virginis verbum caro factū
 est: nihil vnq; inter diuinam humanāq; substātiā di
 uisionis extiterit vt per omnia incrementa corporea vn⁹ per
 sone fuerint totius tēporis actiones / & ipsa tamen que inse
 parabiliter facta sunt nulla permixtione confundamus. sed
 quid cuius formę sit ex operum qualitate sentimus: nec di
 uina enim humanis preiudicāt: nec humana diuinis cū ita
 in idipsum vtraq; concurrant: vt in eis nec proprietates ablu
 matur nec persona geminetur. Dicant igitur isti fantasma
 tici christiani que substātia saluatoris affixa sit ligno / que da
 cuerit i sepulchro / & reuoluto monumēti lapide que tertia
 die caro surrexit: vel quale corpus iesus discipulorum visui
 clausis ad eos ostiis ingressus intulerit / cum ad ambigēdam
 cernētium diffidētiam inspicere oculis / digitisq; tractari / patē
 tes adhuc fixuras clauorum & recēs compūcti lateris vuln⁹
 exigeret. Ac si in tanta luce veritatis tenebras suas heretica
 obduratio nō relinquit. Ostendāt vnde sibi spem vitę polli
 ceātur eterne: ad quā nisi per mediatorem deī & hominum
 hominem iesum christum nō potest perueniri. Nō est enim
 aliud nomē datum hominibus sub celo in quo oportet eas sala
 uos fieri / nec est redemptio captiuitatis humanę nisi in san
 guine eius qui dedit semetipsum redemptionem pro oibus
 Qui (sicut predicat beat⁹ apostol⁹) cum in forma deī esset
 nō rapinam arbit⁹ rat est esse se equalē deo / sed semetipsum
 exinanīuit formam serui accipiēs / in similitudine hominū

factus / & habitu inuētus vt homo. Humiliauit semetipsum factus obediēs vsq; ad mortem: mortem autem crucis. Propter quod & deus illum exaltauit & donauit illi nomē quod est super omne nomē vt in nomine iesu omne genu flectatur cęlestium terrestrium & infernorum: & omnis lingua cōfiteatur quia dominus iesus christus i gloria est dei patris. Quis ergo vnus sit dominus iesus christus / & vere deitatis vereq; humanitatis i ipso vna prorsus eademq; persona sit: neq; humanitatis vnitas vlla possit diuisione scilicet / exaltationem tamē qua illum exaltauit deus & donauit illi nomē: quod est super omne nomē excellit / ad eam intelligimus pertinere formam / quæ ditanda erat tantę glorificationis augmento. In forma quippe dei equalis erat filius patri / & inter genitorem atq; vnigenitum nulla erat in essentia discretio / nulla in maiestate diuersitas / nec per incarnationis mysterium aliquid decesserat verbo quod ei patris munere redderetur. Forma autem serui per quam impassibilis deitas sacramentum magnę pietatis impleuit / humana humilitas est & in gloria diuine potestatis euecta est in tantam vnitatem ab ipso conceptu virginis deitate & humanitate cōnexa: vt nec sine homine diuina / nec sine deo agerentur humana. Propter quod sicut dominus maiestatis dicitur crucifixus: ita qui ex sempiternitate æqualis est deo dicitur exaltatus. Nec inter est ex quia christus substantia nominetur / cum inseparabiliter manēte vnitate personę / idem sit & totus hominis filius propter carnem / & totus dei filius propter vnā cum patre deitatem. Quicquid ergo in tempore accepit christus secundum hominem accepit / cui quę nō habuit cōferuntur. Nā secundum potētiam verbī indifferēter omnia quę habet pater pater etiam filius habet: & quę in forma serui a patre accepit: eadem in forma patris etiam ipse donauit: & idem ipse & diues & pauper / diues quia in principio erat verbum & verbum erat apud deum & deus erat verbum: hoc erat in

principio apud deum: oia per ipsum facta sunt: & sine ipso
 factū est nihil. Pauper vero quia verbū caro factum est: & ha-
 bitauit in nobis. Que autē est eius exinanitio: que ve paup-
 tas: nisi forme seruilis acceptio: per quam verbi maiestate ve-
 lata dispensatio humane redemptionis impleta est. Nā quia
 captiuata nostra: resolui originalia vincula nō poterant: ni-
 si existeret homo nostri generis: nostreque naturæ: quem ve-
 teris debiti preiūcia non tenerent: & qui immaculato san-
 guine suo cyrographum letale dilueret: sicut ab initio erat
 diuinitus præordinatum: ita est in plenitudine præfinitū tē-
 poris factum: vt multis modis significata promissio in diu-
 expectatum veniret effectum: nec posset esse ambiguum:
 quod cōtinuis significationibus semper fuerat nuntiatum
 Destructis itaque tot heresibus: que per sanctam deuotionē
 præsidētium patrum a corpore sunt catholice vnitatis ab-
 scissæ: queque ideo extorres a Christo esse meruere: quia verbi
 incarnationem: que singularis est recte credentium salus: se-
 cerunt sibi lapidem offensionis: & petrā scādali: miror dile-
 ctionem vestram in discernendo veritatis lumine laborare:
 & cum multis manifestationibus declaratum sit: quod recte
 & Nestorium: & Euthicen cum Dioscoro fides Christiana
 dānauerit: nec Christianus possit vocari: qui vel illius: vel
 horum impietati prebet assensum. Doleo vos euangelicæ:
 & apostolicæ doctrinæ: (vt audio) resultare: exagitando se-
 ditionibus ciuitates: conturbando ecclesias: nec solum in-
 iurias: sed etiam cedes presbyteris atque episcopis inferendo
 vt pre furore & sequitūa propositi vestri: & p̄fessionis sitis im-
 memores. Vbi est regula mansuetudinīs & quietis: vbi lon-
 ganimitas patientiæ: vbi tranquillitas pacis: vbi firmamen-
 tum dilectionis & tolerantie fortitudo! Quæ vos ab euang-
 gelio Christi: aut persuasio abduxit: aut persecutio sepa-
 rauit: vel quæ tanta extitit decipientis astutia: vt obli-
 ti prophetarum: & apostolorum: oblii symboli salutaris

& confessionis qua pronūciantes coram multis testibus sacramentum baptisimī suscepistis diabolicis vos illusionibus subderetis: Quid apud vos acturę fuerāt vngulę: quid seua tormenta / si ad expugnandam fidē vestrę integritatem tantum vana hereticorū commēta valuerē? Pro fide vos agere creditis / & fidē contrahitis. Ecclesię nomine armamini: & cōtra ecclesiam dimicatis. Hoc a prophetis: hoc ab euangelistis: hoc ab apostolis didicistis vt negātes christi carnē & ipsam verbī essentiam passioni mortiq; subdentes alienam faciatis nostram a suo reparatore naturā / tortiq; quod crux intulit: quod lancea vulnerauit: quod sepulchri lapīs suscepit & reddidit solum fuisse opus diuinę potentię / non etiam humanitatis humanę: Propter quā apostolus dicit: Non enim erubescō euāgelii. Quoniā nouerat quale christianis obiteretur opprobrium ab inimicis. Et ideo dominus protestabatur dicens. Qui me confessus fuerit coram hominibus & ego confitebor illum coram patre meo. Hii enim non erunt digni cōfessione filii & patris quibus nunc caro christi verecundia facit: pbabūtq; se nullam de ligno crucis sumpsisse virtutem qui quod p̄ferendum frontibus acceperunt promere labiis erubescunt. Declinate filii ab his diabolicis persuasionibus declinate. Veritatē dei nulla res violat / sed veritas nos nisi i nostra carne nō saluat. Veritas quippe (sicut propheta ait) de terra orta est: & sic verbum marie cōcepit vt viuendam sibi carnem de sua substantia ministraret: nec cum adiectione personę: nec cum euacuatione naturę: quoniam qui erat in forma dei / ita accepit formā serui vt vnus atq; idem in forma vtraq; sit christus inclināte se deo vsq; ad infima hominis / & proficiente homine vsq; ad summa deitatis dicēte apostolo. Quorum patres & ex quibus christus secundum carnem qui est super omnia deus benedictus in secula Amen.

Leo Theodorico episcopo de fidē p̄seuerātia. Ep̄la. XLII.

Remeantibus ad nos fratribus & confacerdotibus nostris quos ad sanctū conciliū sedes beati Petri direxit agnouimus. Dilectionē tuam superno adiutorio nobiscum tam nestorianæ impietatis q̄ euhicianæ vesanię extitisse vitricem. Vnde gloriamur in domino cum propheta cantantes adiutorium nostrum in nomine domini: qui fecit celum & terram. Qui nullum nos in nostris fratribus detrimentum sustinere permisit: sed quæ nostro pri⁹ ministerio definerat: vniuersę fraternitatis irretitabili firmavit assensu / vt vere a se prodisse ostēderit quod prius a prima omnium sede formatum totius christiani orbis iudiciū recepisset / vt in hoc quoq; capite membra concordent. In quo amplior nobis in hac re fit gaudēdi materia dū & tanto magis pculit inimicus q̄to contra christi ministros seruus insurrexit. Nam ne aliarum sedium ab ea q̄ ceteris omnium dominus statuit præfidere consensus absentatio videretur: aut alia quęlibet subrepere posset aduersa suspitio: inuēti prius sunt qui de iudiciis nostris ambigerent. Et dum nōnulli ad dissensiones incitati ab auctore cōtradictionis bella profiliunt: ad maius bonum malū eius auctore rotius bonitatis dispensante prouertum. Dulcius siquidē mu nera gratiæ diuinæ proueniūt quotiēs non sine magnis sudoribus acquiruntur. Et minus bonum videri solet pace cōtinuata per otium: q̄ reddita post laborem. Ipsa quoq; veritas & clarius renitescit & fortius retinetur dū quę fides pri⁹ docuerat hæc postea examinatio confirmaret. Multū deniq; sacerdotalis officii meritum splendet vbi sic summorum seruatur auctoritas / vt in nullo inferiorū putetur immunita libertas. Et ad maiore gloriā proficit finis examinis quando ad hoc se accipit exerēdi fiducia vt vincatur aduersitas ne quod per se probatur reprobū silētii præiudicio videatur.

oppressum. Exulta igitur carissime frater: in unico filio victor
 exulta. Vicit pro nos ille cuius carnis veritas negabat: vicit pro
 nos & pro nobis ille cui vicimus. Secunda est post aduentum
 domini hec orbis festiuitas. Redditum seculo est prodone pro-
 strato incarnationis diuine mysterium, quod humani gene-
 ris inimicus: quia rebus ipsis auferre non poterat: calumniis ob-
 scurabat. Quinimo ab incredulorum corde perierat immor-
 tale mysterium: quia nihil prodest tanta salus incredulis ip-
 sa veritate suis dicente discipulis. Qui crediderit & baptisa-
 tus fuerit saluus erit: qui autem non crediderit condemnabi-
 tur. Solis iusticie iubar/densis per orientem Nestorii & eutih-
 cecis nebulis impeditum/pure ab occidente resplenduit / vbi
 commercium in apostolis & doctoribus principaliter colloca-
 uit / quis nec illinc vnum defuisse credendus sit: quo confessio-
 nes sibi egregios seruauit: Ita ut dum denuo conaretur ho-
 stis antiquus per secundi Pharaonis impunitens cor / fidei
 Abrahe semem & filios extinguere / deo miserante languescens
 nisi sibi nocere nihil possit. De quo & illud omnipotens mira-
 bilius egit / quia & quos sibi conscios ad israhelitici populi se-
 des ascuerat non cum tyrannidis auctore submersit: sed cum
 suo populo congregauit: & sicut reuera se dignum & soli sibi
 possibilem fons misericordie nouerat: victos a nobis nobiscum
 fecit esse victuros. Nam dum solus vere fit humani generis ho-
 stis spiritus falsitatis / omnes de illo iam triumphare non du-
 bium est quos sibi veritas vendicauit. Nunc prorsus illa rea-
 de prorsus nostri dicta que sint diuina: auctoritatis apparet / dum
 contra hostes fidei sic captatur / ut de ipsis dubitare dictis non
 liceat. Vos inquit ex patre diabolo estis! & desideria patris
 vestri vultis implere. Ille homicida fuit ab initio: & in veri-
 tate non stetit: quia veritas in eo non est. Quando loquitur menda-
 cium: ex suis propriis loquitur: quia mendax est & pater eius. Ni-
 hil ergo mirandum est quod hii qui in veritate dei nostre natu-
 re mendacium crediderunt: patri suo & circa ista concor-

Leonis papæ

dant: quicquid visum: quicquid auditum: quicquid deniq;
 teste euangelio tactum est: atq; palpatum in vnico dei filio:
 non eius cuius probatum est asserentes: sed coeternę & coes-
 sentialis patri fuisse substantia: quasi aut diuinitatis natu-
 ra: crucis ligno transfixa sit: aut inconuertibilis crescere per-
 atates: & in sapientia proficere: sapietia sempiterna vel spi-
 ritu deus: qui spiritus est subinde repleti poterit. In hoc quo-
 q; se acerba vesania: ex quo auctore processerit: prodit: qđ
 quantum in se est: vniuersis nocere molita. Nam qui nos per-
 sequendo afflixit: ceteros ad consensum sceleris impellens
 do: deprauauit. Sed nec nos licet in singulis fratribus (quia
 membra nostra sunt) vulnerasset: a speciali dolore fecit exce-
 ptos: quibus noua & inaudita: atq; incredibili audacia in-
 ferre contra suum caput est molit⁹ iniuriam. Sed vtrina vel
 post tot pessima resipiscens: non nos etiam de suo eterne di-
 nationis interitu contristaret. Quam mensuram sceleris pre-
 termisit: cui nec hoc sufficere potuit: qđ nec viuus parcendo
 nec mortuis etiam in sanguine innocentis & catholici sa-
 cerdotis pollutas iam pridem abdicata veritate: atq; appro-
 bata falsitate: manus intinxit: & cum scriptum sit: qui odit
 fratrem suum: homicida est: ille qđ odio iam fecisset: addi-
 ctus est: impleuit operibus: quasi nec audisset: nec aliud qđ
 dominus ait. Discite a me quia mitis sum: & humilis corde:
 & inuenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum
 suaue est: & onus meum leue est. Dignus diabolici predica-
 tor erroris: aegyptius vastator inuentus est: quia tanqđ sa-
 uissimus tyrannus ecclesie nephadas blasphemias per vio-
 lentum seditiosorum turbam: & per cruentas manus nostri
 redemptoris firmatum sit vnū eundemq; homicidii & falli-
 tatis auctorem: ille pariter vtcumq; compleuit: quasi nō vt
 caueantur: sed vt perpetrentur scripta sint: ad perditionis
 sue cumulum trahēs: quæ dei filius monuit ad salutē. Illud

quoque surda nimis aure preteriens quod ab eodem domino dictum est. Ergo quod vidi apud patrem meum loquor: & vos ergo quod vidistis apud patrem vestrum facitis. Igitur dum sancte memorie Flauiano vitam presentis seculi moliret auferre: se serene vite luce priuauit. Dum vos ab ecclesiis vestris conaret expellere: se a christiano collegio segregauit. Dum trahit plurimos & impellit ad erroris assensum: multiplici animam suam vulnere sauciauit: solus ultra omnes & per omnes: ac pro omnibus reus quae causa reatus omnibus fuit. Sed licet his tua fraternitas solido cibo firmata indigere minime videatur: tamen quod nostri loci est implem⁹ circa vocem dicentis apostoli. Prater ea quae extrinsecus sunt in stantia mea quotidiana sollicitudo omnium ecclesiarum. Quis infirmatur & ego non infirmor: quis scandalizatur & ego non vror: Hoc precipue praesenti occasione credidimus admonendum frater charissime: vt quotienscumque diuina gratia ministrante: illos qui foris sunt fonte doctrinae aut submergimus aut purgamus: In nullo ab illis quas spiritus sancti diuinitas in calchedonensi concilio protulit fidei regulis recedentes: inter vtrumque hostem nouelle perfidiae sermonem nostrum cum omni cautela libremus. Non iam (quod absit) tranque de dubiis disceptantes: sed auctoritate sua quae bene definita sunt astruentes: cum & in apostolice sedis epistola vniuersali sanctae synodi assensu firmata tanta diuinae auctoritatis testimonia nouerimus esse congesta. vt nullus queat vterius dubitare: nisi qui sibi metipsum errorum tenebras inferre maluerit: cum synodalia gesta vel quibus primum definitio fidei legit esse formata: vel quibus praefatae litterae apostolice sedis etiam tuae fraternitatis studio defensione sunt: & maxie ad piissimos principes totius concilii allocutio: totum praecedenti vniuersarum testimonium roborata: vt quis impudenti ac pertinaci animo: si tamen non iam cum diabolo pro sua impietate damnatus est: valeant suadere. Vnde

hoc quoque contra hostes ecclesiae providere condignū est: ut eis nullā calūniandi occasionē (quā ad nos attinet) penitus relinquamus: nec unquam contra Nestorianos aut eutheianos agētes alteri eorū videamur terga vertisse: Sed utrosque christi hostes equa lancea vitemus atque damnemus. Ita ut nos quotiens audientium quantalibet poscūt ut illos: cum dogmatibus eorum digno anathemate prompissime me atque euidentissime feriamus: ne si a nobis hoc quod obscurum fieri videatur aut tardius putetur inuitum. Quod quis prudentiam tuam res ipsa ammonere sufficiat: nunc tamen & experimenta docuerunt. Sed benedictus deus noster cuius inuincibilis veritas ab omni haereseos macula mundū te secundū sedis apostolicę iudiciū monstrauit. Cui dignā retribuis pro tot laboribus gratiam si talem te qualem probauimus ac probamus: pro vniuersalis ecclesię defensionē seruaueris. Nam quod deus omnium calūniosorum fallacias soluit: maximam beatissimi petri cura pro nobis cunctis agnoscimus: qui priusquam suę sedis iudiciū in fidei diffinitione firmauit: nec circa cuiusquam vestrum qui nobiscum pro catholica fide laboratis personam reprobam videri permisit quia nec poterat spiritus sancto indicante quisquam non vicer exire: quorum iam vicerat fides. Quod superest exhortamur: ut quia illic nonnullas eutheiani ac nestoriani erroris reliquias cognouimus remansisse: nunc etiam sedi apostolicę colabores. Victoria enim quoniam deus noster suę donauit ecclesię quę diu in hoc mundo versatur: licet fiduciam maiore tribuat: non tamen in totum sollicitudinē perimit: nec ut dormiamus donata est: sed ut suauius laboremus. Vnde in hoc quoque tuę vigilantię sollicitudinē volumus adiuuari ut tua relatione currente: quid apud illos religionis doctrina dominica proficiat: apostolicā sedē festines instruere: quatinus illius religionis sacerdotes in quocumque vsus exegerit adiuuemus. De his vero que in supra dicto concilio illicita contra venerabiles nicenos canones

præsumptione temptata sunt ad fratrem & coepiscopum nostrum antiochenę sedis presulem scripsimus: adiciens & illud quod nobis propter improbitatem monachorum quorundam religionis vestrę verbo mandasti per vicarios nostros & specialiter statuentes: ut præter domini sacerdotes nullus audeat prædicare: seu monachus siue ille sit laicus cuiuslibet sciētia: noīe glorię. Quas tñ litteras pro utilitate vniuersalis ecclesię prædictum fratrem & coepiscopum nostrum Maximum ad omnium volumus peruenire notitiam: & ob hoc id nolumus earum exemplar adicere: quia quæ prædicto fratri iniunximus non dubitamus implenda. Et alia manu: de te incolumē custodiat frater charissime. Data quarto idus iunii opisione viro clarissimo consule.

Leo Iuliano episcopo.

Epistola. XLIII:

Christianissimi principis fidem sepe euidentissimis probauimus documētis: ac de nostro gratias ago qui talem dignatus est rebus humanis concedere pro sua pietate rectorē, qui fidei causas & reipublicę summe vigilantia studio tueretur: hæreticorum ausibus semper obsistens: & nihil eorum insanie aduersum catholicam fidem licere permittēs: cuius post deum beneficiis hoc debetur quod hierosolimitanus episcopus est receptus: & monachos quos perfidia hæreticę falsitatis inuaserat ad sanitatē augusta auctoritas reuocauit. Mox itaque (ut accepi) epistolas tuas talia continentes: non solum eadem die: sed prope eadem die responsum reddere maturauit: ut certior de omnibus que scripseras redderis. Fratrem proterium alexandrię urbis episcopum gatulor satisfactionis plenas de fide sua ad nos litteras direxisse: & manifestę quidē teneat indicasse cui me dignam gratiam pro fidei ipsius sinceritate necesse est præstare: ut honorem in nullo sua perdat ecclesię: sedis suę priuilegia paternę antiquitatis exemplo

Leonis papæ.

Iuxta canonū illibata iura possideat, de præsentis anni pæ-
sca nulla dubitatio esse nobis potuit. Sed de futuro quod
sciūmusq; theophilus Alexandrinæ urbis episcopus no-
no calendarum martiarum die: qđ nunq̄ ita a tempore domi-
nicæ resurrectionis celebratum est: credidit ascribādū. Vñ
sollicitius congruit hoc requiri vt omnis occasio tollatur
erroris. Nam in nostris annalibus calendarum martiarū die
aptissime a patribus nostris & constitutus legitur & cele-
bratus: Ac ne vel apud nos vel apud oriētales nascatur ex
hac parte diuersitas: hoc instantius nostro nomine cū chri-
stianissimo principe agere tua dignetur dilectio! Quis &
ipse clementissim⁹ princeps se inquisitione sollicitissima
curam hanc ægyptiis delegasse suis episcopis dignatus sit
indicare. Epistolam sane meam ad Calcedonēsem synodū
datam præsentibus epistolis & clericis lectā fuisse tuis epi-
stolis rettulisti. Sed vsq; ad illud caplm̄ quo ea quæ de fide
acta sunt: meus videtur firmasse consensus. Vnde miratus
sum q̄ reliqua quæ secuta fuerunt: non pariter in notitiam
eorum quib⁹ sunt lecta prolata sint: cum maxime omnib⁹
innoscere debuisset improbum a nobis ambitum nota-
tum fuisse: & nouis vsurpationibus constituta: inuiolata:
(vt semper scripsim⁹) seruarent. Et iam presbyterum quē
asseris fuisse discussum gratulamur cognitione habita in
omnibus fuisse purgatum. Epistolam quoq; ad christianissi-
mum principem noueris me misisse in qua illi gratias ego
quā curam mihi suam tam pro fidei causa q̄ pro securitate
reipublice dignat⁹ est indicare. Aliam quoq; ad nos epi-
stolam dedit interueniens pro Anatholio ep̄o vt nostri illi
animi gratia præbeatur: quoniam correctionem eius pro-
mittit: & in omnibus satisfactorum esse quæ ad fidei obse-
quiantiam pertinent pollicetur. Data quinto idus ianuarii
Eriō & Studio viris clarissimis consulibus.

Epistola, XLIII.

Epistola beati Leonis papæ ad anatholiũ ep̃m per patriciũ diaconum missa.

Leo ep̃s anatholio episcopo.

Ectis dilectionis tuæ litteris quas per filium nostrum patricium diaconum direxisti: intellexi tibi studium meæ sollicitudinis displicere: quæ secundum dominicã charitatẽ: quã tibi a nobis impendi experimentis plurimis approbasti: de cauendis his qui cõs fidei aduersariis dicerentur amonui: nec ad negligentia rectoris referretur si quisq̃ in ecclesia catholica ea prædicare p̃sumeret quæ hereticorum sensibus cõuenirent. Qd̃ utrũ veraciter fama iactaret dilectionis tuæ inquirendum iudicio delegaui. Neq̃ in aliquo honorem tuum læsi: cui discutienda ea quæ ad me erant perlata cõmisi: vt scilicet atticus p̃sbyter quem talia audere cognouerã nisi perfecta se satisfactõe purgasset: et nõ solũ vocce hereticos sed et p̃prie manus subscriptione dãnasset: a cõionis gr̃a esset alienus. Qui scripta mittendo dubiæ fidei & professionis incertę confirmauit magis q̃ diluit quicquid ad nos de eo fama pertulerat. Cum si conscientiam suã voluisset probare syncerã: nõ euthicem sibi odiosum fuisse: sed q̃ perfidiam ipsius reprobarat atq̃ dãnaret debuerat confiteri: quia aliud sunt huiusmanẽ etiã iter catholicos simultates: aliud diaboli quos fides catholica damnat errores. Et ideo frater charissime: in nullo debes de nostra dilectione dubitare si propheta exemplum sequaris & dicas: Nõne qui te oderãt domine oderãt illos: & sup inimicos tuos tabescebãt? Per omnia enim volo te esse certissimum q̃ sicut meam astimationem illasã cupio permanere: ita opto te quoq̃ in omnibus irrephensibilem reperiri. Prædictus autem vt ab omni suspitione cõtraria liber appareat: quid in euthicem anathematizet ac dãnaret euidenter ostendat: & in dãnationem erroris expressi: remota omni dubitatione subscribat ita vt calcedonensis

synodi diffinitionem de fide: cui etiam dilectio tua subscribendo consensit: & quã apostolicæ sedis firmavit auctoritas profiteatur se per omnia seruaturum: adiecta subscriptione propriæ manus quæ in ecclesia christiano populo presente recitetur: vt pro catholica fide neq; nos negligentes: neq; ipsa vmbra suspectus habeatur. Qui si in eadem prauitate perdurans pceptis salubribus parere voluerit sententiam synodi calchedonensis cuius diffinitionibus resul-
tat excipiat. Data quĩntodecimo Calendas aprilis gloria Maioriano augusto consule.

Item eiusdẽ ad quẽ supra. Epistola. XLV.

Leo episcopus anatholio episcopo.

Sil firmo incõmutabilisq; proposito dilectio tua cuiusram gratiæ cõmunis habuisset: nihil profecto quod nullam anxietatem tibi ingereret extitisset. Non enim sinebat ratio vt eius charitatem spernerẽ quã amore pacis & studio reparandę catholicæ fidei inter ipsa epãtus rudimenta iuuissẽm: obstans in ecclesiasticis curis talẽ habere consortem: vt mihi de sanctis præcursoribus tuis nec loannis specialem copiosamq; doctrinã nec auctoritatem attrici: nec industriam Procli: nec fidem beati Flauiani deesse sentirem & ita studiis tuis vterer: vt nullus auderet vel fidei catholicæ resultare: vel nicenis venerabilium patrum regulis contraire. Sed cum in iniuriam canonum (vt agnoscis) illa temerata siut quæ omnibus ecclesiis scandalũ maximum generarẽt: quid aptius ac modestius facerem q̃ vt te primum vt ab hac intentione discederes: fraterno animo missis litteris admonerẽ! Ad quas cum non rescriberes ipse a colloquii mei consortio separasti. Deniq; inde iam tacuit: sed clamentissimo principi custodi fidei frequentĩ litterarum petitione suggesti: vt propace ecclesiarum quam tibi maxie prodesse cognoscis: hæc quæ nunc a dilectioe facta sunt implerentur. Cui ineffabiles gratias ago q̃ fecisti

dū eruditionē spūsancti cuius est virtute plenissimus sacer-
 dotali dignat̄ studere concordie: sciens sibi oratiōes sup-
 plicantū copiosius profuturas: si famuli vnūs domini in
 nullo sint a veritate pacis vnitate diuisi. Qd̄ ergo in cōstā-
 tinopolitana ecclesia quādā in officiis clericorum corre-
 cta significas: vt & eū p̄sbyterum in gratiā tuā affecta-
 tionemq; reuocauer̄: & Andream archidiaconi actiōe sub-
 moueris: nobis placuisse rescribo: quia aestimationem tuā
 (vt optabā) plurimū erigit atq; cōmendat: & merito post
 correctionem in obliuionem deducitur qd̄ reprehensionē
 obnoxium videbat: cum hæreticorum prouectione & san-
 ctæ memoriæ Flauiani iniuria grauaueris quæ nūc simul
 ab oī offensione cū tui: vt volui: laude cessarūt: quia in ordi-
 nē suū quæ fuerāt turbata redierūt. Andream sane q̄ rōnabi-
 liter archidiaconi est priuatus officio: & Eufratamq; sanctę
 memorię Flauiani vt cōperi i prob^o extitit accusator: si p̄-
 fessionib⁹ plenissime scriptis nō min⁹ euthicianā hæresim
 q̄ nestorianā execrabile dogma cōdēnāt: qm̄ veniā est p̄stā-
 da correctis: p̄sbyteros cōsecrabis: vt sibi remediū catholi-
 cę fidei sentiant p̄fuisse: electo primitus & p̄batoq; archidi-
 aconi officiū possit iplere. Id est quē nulla vnq; p̄dictarum i-
 pietatū fama resperferit. Ceteri vero quos parreat⁹ iuolue-
 rat: si veniā simili p̄fessione cū satisfactione deposcūt: suis
 ordinib⁹ reforment. His tm̄ ad officioꝝ primatū admittis
 quos ab oī errore liberos fuisse cōstiterit: illā autē culpā quā
 de augēda potestate aliena (vt asseris) adhortatione con-
 traxeras efficacius atq; syncerius tua charitas diluisset: si
 qd̄ temptari sine tua voluntate non potuit: non ad sola cle-
 ricorum consilia transtulisses: Quia sicut in mala suasionē
 delinquit ita & in mala cōsensione peccat. Sed gratū mihi
 si charissime ēq; dilectio tua profitef̄ sibi displicere qd̄ tūc
 ēt placere non debuit: Sufficit in gratiē cōis regressū p̄fesa-
 tio dilectiōis tuæ: & attestatio principis xp̄iani ne cui detur

tarda correctio: cui tam venerabilis assertor accessit. Abbi-
ciatur penitus incōcessi iuris qui dissentionem fecerat ap-
peritus: Sufficiant limites quos sanctorū patrum prouidē-
tissima decreta posuerunt: vt quieta sit suis meritis & anti-
quis priuilegijs dignitas omnīū sacerdotum renouetur &
maneat in te dominicæ charitatis affectio: ad quā dilectio-
nem tuam sapius cohortat⁹ sum cū fratre & coepo nostro
Iuliano: qui cōmunem gratiā semper optauit: cuius indu-
stria & sollicitudines tuæ releuabunt: & fides catholica mu-
niet. Super omnia autē fraterna charitate hortor & moneo
vt ea quæ ad gloriam vel ad munimen pertinet sacerdota-
lis officij Nicenorum canonū vniuersalis ecclesiæ pacē ser-
uatiā decreta, custodias. Sic enim inter domini sacerdotes
inuolata charitas permanebit: si paribus studiis quæ sunt
a sanctis patribus constituta seruentur. Data quarto calē-
das Iunii Etio & Studio viris clarissimis consulibus.

Epistola Beati Leonis papæ ad Iuuenalem Hierosol-
ymitanum & cæteros episcopos qui in sancta syno-
do Calcedonēsi congregati fuerint directa. XLVII.

Leo episcopus: Sanctæ synodol' apud Calcedonā habitat.

 M nem quidem fraternitatem vestrā nosse nō ama-
bigō: definitionē sanctę synodī quæ ob cōfirmatio-
nem fidei in calcedonensi ciuitate celebrata est ro-
to corde me fuisse complexū. Quia nulla sinebat ratio vt
qui vnitatem catholice fidei dolebā ab hæreticis fuisse tur-
baram non exultāter in integrum redisse gauderem. Hoc
autem non solum ab ipso beatissime cōsensionis effectu:
sed etiam ex epistolis meis quas post reditū meorum ad cō-
stātinopolitanę vrbis antistitem dedi potuissetis agnosce-
re: si vobis respōsiōne sedis apostolicæ manifestare voluis-
set. Ne ergo per malignos interpretes dubitabile videat:
vtrunq; in synodo Calcedonensi per vnitatem vestram de
fide statuta sunt approbē. Hoc ad omnes fratres & coepos

nostros q̄dicto cōcilio interfuerūt scripta direxi: que glorio-
sissimus & clemētissim⁹ princeps (sicut poposcī) in no-
titiā vestram mittere pro catholicę fidei amore dignabit;
vt & fraterna vniuersitas & oīm fidelīū corda cognoscant
me nō solum per fratres qui vīcem meam executi sunt: sed
etiam per approbationem gestorum synodalium propriā
vobiscum inisse sententiam in sola videlicet fidei causa qđ
sæpe dicendum est propter quā generale concilium & ex p̄-
cepto christianorū principū: & ex cōsensu ap̄licę sedis pla-
cuit congregari: damnatis hereticis qui si congrui voluis-
sent: nulla penit⁹ resideret de vera domini nostri Iesu chri-
sti incarnatiōe dubitatio. Vnde si quis vnq̄ ausus fuerit vī
Nestoriani perfidiam tueri: vel euthectis ac Dioscori im-
pium dogma defendere: & a catholicorum cōione resece-
re: nec habeat eius corporis participationem cuius abnegat
veritatem. De custodiendis quoq; sanctorum patrum sta-
tutis que in synodo nicena inuolabilib⁹ sunt fixa decretis
obseruantiam vestre sanctitatis amoneo: vt iura ecclesię
sicut ab illis. CCC. XVIII. patribus diuinitus inspirata sūt
ordinata permaneant. Nihil alienum improbus ambitus
cōcupiscat: nec per alterius imminutionem suum aliquis
querat augmentum. Quātūlibet enim exortis assentatio-
nibus se instruat vanitatis elatio: & appetitus suos concū-
sorum aestimet nomine roborandos: infirmum atq; irritū
erit quicquid a prædictorum patrum canonibus discrepa-
rit: quorum regulis apostolica sedes q̄ reuerenter vtať scri-
ptorum meorum quibus constantinopolitani antistitis co-
nat⁹ reppuli: poterit sanctitas vestra lectione cognoscere
me auxiliante domino nostro: & catholicę fidei & paterna-
rum traditionum esse custodem. Data duodecimo calen-
das aprilis Opilione viro clarissimo consule.

Epistola beati Leonis papæ ad Iuuenalem Hieroso-
lymitanum episcopum.

XLVIII.

Leonis papę.

Leo episcopus: Iuuenali episcopo Hierosolymitano.

Acceptis dilectionis tue litteris quas ad me filii nostri Andreas presbyter & Petrus diaconus detulerunt: gauisus quidem sum quod ad episcopatus tui federe redire licuisset: sed confluentibus in recordationem omnibus que te per quosdam excessus laborare fecerunt: dolui ad uersitatum tuarum temetipsum tibi fuisse materiam: & resistendi hereticis constantiam perdidisse: qui aestimant non esse tibi liberum ut eos audeas redarguere quos tibi pressus sis in suo errore placuisse. Beati enim memorie Flauiani condemnationis & piissimae euhiceris receptio: quid nisi dominus nostri Iesu Christi secundum carnem negatio fuit: quam ipse grati misericordia sua fecit resoluere: cum derestandum illud ephe sine synodi iudicium ita sancta Calcedonensis synodi auctoritate destruxit ut nullum deprauatorum a remedio correctionis arceret: Vnde quia in tempore indulgentiae respicientiam magis quam pertinaciam delegisti: ita gaudeo te celestem experisse medicinam: ut fidei ab hereticis impugnatam tandem possis esse defensor. Quis enim nulli sacerdotum liceat nescire quod predicat Quoniam qui ignorat ignorabitur: inexcusabilior tamen est omnibus imperitis quilibet hierosolymis habitans christianus: qui ad cognoscendam uirtutem euangelii non solum paginarum eloquiis sed ipsorum locorum testimoniis eruditur: & quod alibi non licet non credi: ibi non potest non uideri. Quid laborat intellectus: ubi est magister aspectus: Et cur lecta vel audita sunt dubia ubi se uel uisui & tactui tot humane salutis ingerunt sacramenta: Quasi ad singulos quosque cunctantes dominus adhuc uoce corporea utatur & dicat: Quid turbati estis: & quare cogitationes ascendunt in corda uestra: uidete manus meas & pedes meos quia ipse ego sum. Palpate & uidete quia spiritus ossa & carnem non ha-

bet sicut me videtis habere. **V**tere ergo frater charissimissime inuicissimis catholicae fidei documentis: & euangelistarum praedicationem sanctorum locorum in quibus deus testificatione defende. Apud te est Bethleem in qua salutarifer Dauidicae virginis partus illuxit: quae obuolutum pannis inter angustias diuersorii presepe suscepit. Apud te est declarata ab angelis: adorata a magis: & per multorum infantium mortes ab Herode quaesita saluatoris infantia. Apud te est ubi pueritia eius adoleuit: ubi adolescentia maturauit: & per omnia incrementa corporea in uirum perfectum veri hominis natura profecit: non sine cibo eruditionis: non sine somno quietis: non sine fletu miseratiois nec sine pauore formidinis. **V**n^o enim atq; idem est qui & in dei forma operat^o est miracula magna uirtutis: & in forma serui subiit sequitiam passionis. Hoc tibi ipsa crux indenter loquitur: hoc lapis clamat sepulchri: in quo dominus humana conditione iacuit: & de quo diuina potentia resurrexit: & cum ad motem oliueti locum ascensionis ueneraturus accedis: nonne illa vox angelica in tuo resultat auditu: qua eleuationem domini stupentib^o dicitur: **V**ir galilei quid statis aspicientes in caelum: hic Iesus qui assumpsit a uobis sic ueniet quemadmodum uidistis eum euntem in caelum. **V**eram igitur christi generationem crux uera confirmat: quoniam ipse in nostra carne nascitur: qui in nostra crucifigitur: quae nullo interueniente peccato nisi fuisset nostri generis non potuisset esse mortalis. **V**t autem repararet omnium uitam recepit omnium culpam: & vim ueteris chyrographi: quod solus inter omnes non debuit: pro omnibus soluendo uacuauit: ut si cut p^o uini^o reatu omnes facti fuerat peccatores: ita per unius innocentiam omnes fierent innocentes: inde in homines manante iustitia ubi est humana suscepta natura. Nulla enim ratione extra nostri est corporis ueritate: de quo euangelista praedicatione inchoans dicit. **Liber generationis Iesu christi filii Dauid**

Leonis papæ.

filiū Abrahā. Et qui samaritanæ mulieri protestatur quom-
am salus ex iudeis est; beati Pauli apostoli consonante do-
ctrina cū dicit Quorum patres & ex quibus christus secun-
dum carnem q̄ est sup̄ oīa deus benedictus in sæcula. Item
q̄ ad thimotheum; Memento inquit Iesum christum resur-
rexisse a mortuis ex semine Dauid secundum carnē. Hæc
autem charitas quantis & noui & veteris testamenti aucto-
ritatibus declaretur; pro antiquitate sacerdoti tui euidē-
ter agnoscis; cum fides patrū & scripta mea ad sanctę me-
morię Flauianum data quorum mentionē ipse fecisti; adie-
cta vniuersalis synodi confirmatione sufficiant. Vnde pro-
spicere oportet dilectionem tuā ne contra redemptionis
ac spei nostræ ineffabile sacramentum nullus obmurmur-
ret; Sed si qui sunt qui adhuc aut ignorantia caligant; aut
peruersitate discordāt; eorum quorum in ecclesia dei apo-
stolica fuit & clara doctrina auctoritatibus instruantur; &
de incarnatione verbi dei hæc nos credere q̄ illi crediderit
cognoscant; neq̄ se extra corpus christi in quo cōmortui &
conresuscitati sumus sua obduratione constituant; q̄a nec
pietas fidei nec ratio recipit sacramenti; vt aut in sua essen-
tia passibilis fuerit deitas; aut in nostræ naturæ susceptio-
ne mērita sit veritas. Particulam dominicę crucis cum eu-
logiis dilectionis vestrę veneranter accepi. Data pridie no-
nas septembris Etio & studio viris clarissimis consulibus

Ep̄la rauennii aliorumq̄ ep̄orū galloꝝ ad leonē papam
fidei eius quā ad oriētē direxit laudes dicentes.

Epistola. XLVIII;

Domino vere sancto merito in christo beatissimo & apo-
stolico honore venerando papæ Leonī; Rauennī⁹ Rustic⁹
Veneri⁹; Cōstātin⁹; Maxim⁹ Armatar⁹; Flor⁹ gauin⁹ vau-
lerian⁹ cōstāti⁹ Nestori⁹ maxim⁹; Asclepi⁹. Itē maxius Vr-
s⁹; Ingenul⁹; Iust⁹; Valeri⁹; Supuēt⁹. Crisaphius fonteius

Perronius: hydacius etheri⁹: Glalius: Euthicius Fratern⁹
 Ventur⁹: Eugeni⁹: Hylari⁹. Verus: Amandus: Geronti⁹
 Proculeianus: Iulian⁹: Helladius: Amētarius: Honorat⁹
 Hepartius: Amen⁹: Dinat⁹: Maxim⁹ & Hernati⁹ Palla-
 dius.

Erlata ad nos epistola beatitudinis vestre quā ad orientem pro catholica fidei assertione misistis: oprassem⁹ & statim apostolatui vestro pro tā im mense munere gratiarum actionem referre: nisi nobis diffi cultatem qua in vnum celeriter non potuimus cōuenire: vel spatia quibus a nobis disparati sumus longa terrarum vela nostrarum quæ in regionibus nostris præter cōsuetu dinem fuit intempies attulisset. Det ergo apostolat⁹ ves ter nostræ veniam tarditati: quæ non ocio aut dissimula tione: sed de certa necessitate descendit: quæq; a nobis etsi celeritatis gratiam abstulit: exultandi tamē materiam au ferre non potuit. Exultam⁹ itaq; christiano propicio lectis beatitudinis vestre litteris: & omnium instructione patefa cta: omnes intra gallias constitutos exultare mox fecimus dolētes pariter pro his nobiscum qui catholice fidei lumi ne derelicto: errorū tenebras inciderunt. Quæ apostolat⁹ vestri scripta ita vt symbolum fidei quisquis redemptiois sacramenta non negligit tabulis cordis ascripsit: & tena ciquoad confundendos hæreticorū errores paratior sit me moria cōmendauit. Multi itaq; in ea pariter gaudētes ex ultantes recognouerunt fidei suæ sensum: & ita se semper ex traditione paterna te misse: vt vester apostolatus expo suit iure lætantur. Nonnulli sollicitiores facti: beatitudinis vestra: admonitione percepta: modis omnibus se gratulā tur instructos: datamq; sibi occasionem gaudent: qua libe re ac fiducialiter suffragante etiam apostolica sedis aucto ritate eloquantur: & asserit vnusquisq; qd credit. Quis au tem apostolatui vestro pro hoc tanto munere qd non solū

gallias: sed totum mundum velut quibusdam preciosissimis gemis ornauit: dignas estimet gratias posse persolui: doctrinae post deum vestrae debet fidelis ut constanter teneat quod credebat: debet etiam infidelis ut a perfidia sua agnita veritate discedat: & apostolice institutionis luce perfusus erroris sui tenebras derelinquat/magisque sequatur & credat quod per os vestrum dominus noster Iesus Christus de sacramento incarnationis suae docet: quod id teneat quod diabolus humanae salutis & veritatis inimicus stillat. Optassemus etiam ad filium vestrum gloriosissimum ac fidelissimum principem super eandem causam litteras dare quibus congratulantes fidei ipsius: humilitatis quoque nostrae sollicitudinem qua vos in christo sequimur proderemus: nisi ad nos de orientalibus nuntio perlato fieri hoc minime necessarium putaremus. Meritis autem apostolatus vestri pius dominus praestitit ut heresim iam diu occulte nutritam vestris temporibus perderet. Ad laudem enim sollicitudinis vestrae pertinet: quod malorum error latere non potuit ad gloriose fidei redundat: quod praua persuasio participes aut non inuenit aut inuenit amissit. Respiciat itaque conseruando apostolatum vestrum misericors dominus ecclesiam suam toto orbe diffusam. Vobis enim ita inuigilantibus & hiis qui curam animae suae gerunt sollicitiores in fide redduntur: & hiis qui paulo desides sunt tanto ad sollicitudinem acceduntur exemplo. Quod nos ante oculos semper habentes: non desinemus deo ac domino nostro gratias agere: & pariter supplicare gratulantes: quod sanctitatis: tantae fidei: tantaeque doctrinae: apostolice sedis in de religionis nostrae propicio christo fons & origo manavit antistitem dederit: petentes etiam ut datum concessimus munus pontificii vestri longissima ad edificationem ecclesiarum suarum aetate custodiat. Nos autem etsi impares meritis: pari tamen fide: si quid (quod absit) contra ecclesiam catholicam prophana infestatione temptetur: parati sumus

mus confortante domino cum beatitudine vestra pro ve-
 ritate fidei animas nostras ponere: & vitam hac auctori sa-
 lutis nostra: & largitori æternitatis impedere. Et alia ma-
 nu. Ora pro me domine beatissime merito & apostolico ho-
 nore venerande papa. Rustic⁹ episcopus: apostolatum ve-
 strum in domino venerandus saluto: & vt digneris pro me
 orare supplex rogo: Venerius. Te dominum in christo me-
 um reuerentissime saluto: & vt digneris pro me orare sup-
 plex rogo: Constantinus episcopus: beatitudinem vestra
 saluto. Similiter & omnes episcopi supra scripti saluta-
 uerant.

Item ad omnes episcopos Galliarum de dānatio-
 ne hereticorum. Epistola. XLIX.

Leo: rauennio: rustico: venerio: constantino: maximo:
 armentario: Floro: Samio: Valeriano: Constantio: Nectario
 maximo: Asclapio maximo: vrsio: ingenulo: iusto: Valeria-
 no: supueto: Crisaphio: Fonteio: Petronio: Hydacio. Ethe-
 rio: Eulalio: Euthicio: fraterno: Venturo: Eugenio: Hyla-
 rio: Vero: amando: Gerontio proculeiano: Iuliano. Hella-
 dio: armetario, honorato: Hepartio: amenio: dinantio: ma-
 ximino: Hymario: & palladio episcopis per gallias consti-
 tutis.

Præstemus quidem fraternitatis vestre litteras eo
 tempore quo pmiseratis accipere: vt profecturis
 ad oriētē fratrib⁹ nr̄is quos ad sanctā synodū vice
 nra p catholicę fidei defensione direxim⁹ etiā vře sententię
 pfectio iūgeret. Sed cū multa obstacula iopinātā nobis itu-
 leat tarditatē q̄libet: seras & diu expectatas epl̄as p fratrē
 & coepm nr̄m Ingenulū gratāter accepimus: easq̄ cū gau-
 dio recēfentes pbauim⁹ sicut cōfidebam⁹ eruditioe spūs
 sancti celestē i vobis vigere doctrinā: quā i oriētalib⁹ eccl̄is
 versutia hostis antiq̄ p eos quos seq̄ces suos reppit falsitas

fatigare conata est: cum catholica fides quae nulla sui est p
 te mutabilis: per ipsas aduersantium exercitationes & va
 lidior efficiatur semper & clarior: operante hac gratia dei
 vt si qui forte ad hac subtilia inimici iacula declinanda mi
 nus erant instructi minusq; solliciti perceptis veritatis ar
 mis fierent contra impiorum mendacia fortiores: **Q**uere
 go sicut causa poscebat fiduciam nostram qua de vobis ha
 bemus in domino fideliter atq; obedienter auxistis multa
 exultatione gaudemus & merito nos cognoscimus fratri
 bus & coepiscopis nostris orientalibus intinasse q; secundu
 euangelicam & apostolicam traditionem de incarnatione
 domini nostri Iesu christi vna esset omnium nostrum & in
 discreta confessio: neq; vllis eorum disputationibus deri
 neri: vt aliter aliquid de summi & salutiferi sacramenti ve
 ritate sapiamus: q; ex pdicatione sanctorum patrum: & ex au
 thoritate incommutabilis symboli didicimus & docemus
 damnatis ab vniuersali ecclesia et nuc euthice et areta Ne
 storio: quoru si quis no ferendis impietatibus inherere de
 legerit ipse a corpore xpianae vnitatis abscedit. Non em v
 tra ia cuiq; excusationis refugium de ignorantia & inscien
 tia vel de intelligentiae difficultate conceditur: cum hoc
 ipso sexcentorum fere fratrum coepiscoporumq; nostroru
 synodus congregata nullam artem ratiocinandi: nullum
 eloquium differendi contra fundamentum fidei inspirare
 permiserit: qm amittentibus per auxilium gratiae dei fra
 tribus vicariis nostris: quorum plenissima extitit in omni
 actione deuotio: no solu sacerdotibus christi: sed etia prin
 cipibus & potestatibus xpianis cunctisq; clericis: plæbib;
 ordinib; plene atq; euidenter apparuit: hac esse vere apo
 stolicam fide ex diuinae pietatis fonte manante: qua syncra
 ram & ab oi fere totius erroris aliena (sicut accepim) p
 camus: & vniuerso ia mudo cosentiente defendimus: exti
 ctis toto orbe dogmatib; que vel pcedens haeretic⁹ ausus

est inferre vel subsequens: dissimili quidem mandato: sed
 impietate compari: Nam sicut nestorius non est tolerat⁹
 affirmans beatam Mariam hominis tantummodo fuisse ge-
 nitricem qui postmodum sit a verbo deitatis susceptus: dua-
 bus scilicet naturis ex personis distinctis vt neq; ipse esset
 filius hominis qui filius dei: neq; vnus christus in vtra-
 q; natura: sed alter sempiternus ex patre: alter temporalis
 ex matre: cum euangelica auctoritas ita verbu[m] praedicit
 carnem factu[m]: vt non duos xpos nec duos filios: sed in vno
 dno Iesu christo & dei & hominis nobis insinuet veritate[m]:
 vt vtriusq; substantia[m] idest saluantis atq; saluate[m]: nec pro-
 pterea possit confundi nec persona geminari. Sicut ergo ne-
 storius in suo dogmate execrabilis: sic & Euthices damna-
 tiolism sectatus errorem alia prophanitate blasphemans: a
 catholica soliditatis compage refecatus est: quia indoctis
 quibusdam nimisq; simplicib⁹ persuadere temptauit qd
 verbum dei ita caro sit factum vt veram carnem de ventre
 virginis non sumpserit: nec nostri illi generis corp⁹ ha-
 buisse: sed diuinitatis ei⁹ & carnis vna esset natura: vt vnus
 dominus nostru[m] Iesum & falsum hominem & deum diceret
 esse passibilem. Qd nec pietas fidei nec ratio recipit sacra-
 menti: vt aut in sua natura passibilis fuerit deitas: aut in susce-
 ptione humana mentita sit veritas. Quae diabolicoru[m] sen-
 suum prodigiosa comenta: sancta nunc synodus humili-
 tatis nostrae scriptis auctoritate domini mei beatissimi pe-
 tri apostoli & merito roboratis religiosa vnanimitate con-
 sentiens abominando ab ecclesia dei amputauit. Diosco-
 rum quoq; alexandrinum in sua impietate manente[m]: ne il-
 la ecclesia quae inter ipsa euangelii principia beatu[m] Marcu[m]
 beatissimi petri apostoli discipulum in omnibus vtiq; do-
 ctoris sui doctoris magisterio consonantem habuit funda-
 torem: quaeq; postea recentioribus a nostra aetate tempo-
 ribus athanasium theophilum: & proxime cyrillu[m] proba-

Leonis papæ

tissimos p̄sules habuit indignā captiuitatē sub heretici dō
 minatione pateretur. Vnde secundum magnā misericor
 diam dei vniuersos diaboli conatus quibus ecclesiā dñi cō
 turbare molitus est: noueritis esse destructos. Reddite igit̄
 deo gratias fratres charissimi dignam gratiarum actionē:
 & oret nobiscum uestra dilectio vt fratres nostros quos ex
 pectatio nostra desiderat: incolumes q̄ primum redisse læ
 temur: & de oibus quę dño adiuuante sunt gesta plenius
 vos possemus instruere. Nā fratrem ingenulū nolū⁹ hac ex
 pectatione tardari: cum ob hoc ipsum p̄peratius remeare
 debuerit: ne diutius vobis eēt incognita oīm materia gau
 diorum: quæ volumus per curam dilectionis uestræ etiam
 ad fratres nostros hispaniæ ep̄scopos puenire: vt qd̄ deus
 operatus est nulli esse possit incognitum. Data Calendas
 februaryi Herculano viro clarissimo cōsule.

Ad Martianū Augustū de pascha Leo.

Epi. L.

Am multis documētis per omnes xp̄i ecclesias
 des uestræ pietatis innotuit: vt siqd̄ sollicitudini
 pro cōi religione generat: merito v̄m gr̄at̄ auxili
 um. Et ga memor dispensationis mihi creditæ necesse ha
 beo curas meas etiam in ea quę sunt futura p̄mittere: nō
 improbe cupio clamētia uestrę studiis adiuuari: vt i ea ob
 seruantia quæ certa semper ratione variat̄ nihil possit erro
 ris incurri. Paschale etem festū quo sacramentū salutis hu
 manę maxie cōtinet̄ quīs i prio semp̄ mēse celebrā dū fit: ita
 tñ ē lunaris cursus conditione murabile: vt plerūq̄ sacra
 tissimi diei ambigua currat electio: & ex hoc fiat plerūq̄ qd̄
 non licet: vt nō simul oīs ecclesia q̄ non nisi vnum eē opor
 tet obseruet: Studueręq̄ sancti patres occasionem hui⁹ ex
 toris auferre: omnem hanc curam Alexandrino ep̄o delegā
 tes: quoniam apud egyptios huius supputationis antiquat̄
 tus tradita eē videbat̄ petitia per quā q̄ annis singulis dies

p̄dictę solennitatis eueniret: sedi apostolicę indicare: huius
 scripti ad longiores ecclesias iudiciũ generaliter p̄
 curri: Sed sanctę memorię Theophilus alexandrinę eccle-
 sia: vrbis episcopus cum huius obseruationis ānos cētum
 n̄tero collegisset: septuagesimosexto paschale festũ lōge
 aliter q̄ alii decreuerant tenendũ esse cōstituit: a primo au-
 guste memorię theodosii senioris cōsularũ: succedētes si-
 bi sacre obseruantię ordines ponēs: vt longioris t̄pis rō ei⁹
 litteris teneret ascripta: cuius cōplexiōis septuagesim⁹ &
 quartus est annus: In qua pridie id⁹ Aprilis sanctũ pascha
 celebrauim⁹: sequēti vero anno pridie nonas aprilis eadē
 p̄picio deo erit habenda festiuitas: sicut regulariter cētea-
 narię ānorum rationis ordo declarat. Sed in āno qui erit se-
 ptuagesim⁹ sextus paschæ dies inuenietur ascriptus: quē
 a passione domini nullius exempli: nullius cōstitutiōis ad-
 mitrit auctoritas. Nam diem octauũ Calendarũ maiarum
 ab eo cognoscimus p̄finitum: qui anni limitē antiquit⁹ cō-
 stitutum excedit: cū alii quintodecimo Calendarũ maia-
 rũ hinc festiuitati deputauerint diem. Siquidē ab vndeci-
 mo Calendarũ aprilii vsq; in decimo Calendarũ maiarum
 legitimũ spaciũ sit p̄finitũ: Intra q̄d omniũ varietatũ ne-
 cessitas cōcludatur: vt pascha dominicũ nec pri⁹ possim⁹
 habere nec tardius. Qz enim in decimum & in nonũ Calē-
 darum maiarũ videtur nōnũq; peruenisse festiuitas: qua-
 dā rōne defendit: Quia etsi dies resurrectionis vltra termi-
 num videtur exisse: dies tamen passiōis limitem positum
 non inuenietur egress⁹. Ad octauum autem Calendarum
 maiarum paschale obseruariam perducere nimis insolens
 & aperta transgressio est. Quia ergo in illa vt dixi centena-
 ria supputatione theophili septuagesimussextus annus
 diē paschæ contra morem ecclesiasticum statuisse mōstrat
 & non leuiter delinquit si in principio sacramenti veritas
 & vnitatis ab vniuersali ecclesia nō tenet: Obsecro clemētiā

vestram vt studium vestrum prestare dignemini: quatinus
 aegyptii vel si qui sunt alii qui certam huius supputatio-
 nis videntur habere notitiam: scrupulum huius sollicitudi-
 nis absoluat: vt eum diem generalis obseruantia dirigat:
 qui nec paternarum constitutionum normam relinquat:
 nec vltra praefixos terminos euagetur. Quicquid autē pie-
 tas vestra de hac consultatione cognouerit: ad meā iubear
 mox notitiam peruenire: vt in diuinis mysteriis nulla dissi-
 nantie culpa nascatur. Data sextodecimo calendis Iulii.
 Opilione viro clarissimo consule,

Ep̄la. II.

Leo Eudochie auguste de Pascha.

Sanctae memoriae Theophilus ad Augustum Theo-
 dosium seniore scribens per certum annos a prie-
 mo praedicti principis consulatione digessit ordinem
 festi. Cuius instructionis septuagesimus quartus nunc an-
 nus euoluitur Opilione consule pridie idus aprilis celebra-
 ta est sacra sollemnitas vnde sequenti anno pridie nonas apri-
 lis eadem festiuitas rationabiliter consequitur. Sed annus
 qui erat septuagesimus sextus memorati episcopi annota-
 tionem habere cognoscitur: quae a totius antiquitatis exe-
 plo: & ab omni auctoritate patrum discordat. Siquidem in
 octauum calendarum maiorum dominicum pascha traustu-
 lerit: praefinitos antiquitatis limites nimis audenter exce-
 dens: cum die quintodecimo calendarum maiorum pascha
 lem sollemnitate (sicut constituere alii) potuerit annotare.
 Vnde quia non mediocri mihi sollicitudo generatur: ne
 apud aegyptios hac persuasio probaretur: ad christianissimu-
 mum & clementissimum principem scripta direximus:
 quibus causam scrupuli diligenter exposui: & suppliciter
 postulauimus: vt operam suam quemadmodum consuevit re-
 ligionis cultui dignanter impendat: vt eos qui huius sup-
 putationis perfectam videtur habere notitiam: in vnum

tubeat cōuenire: & diligenter inquirere ne forte hac diffi-
 nitio teneat: & hic excess⁹ q̄ prioribus videt̄ repugnare tē-
 poribus nostrā cohibentiā vel negligētē deputet: & fiat
 in nostris diebus qd̄ nunq̄ añ p̄sumptū est. Quia vero opor-
 ter fraternitatē tuā curę istī⁹ mecū esse p̄cipē: & ne quid
 tale accidat p̄cauere: crebrius religiosissimo & fidelissimo
 principi dignare suggerere vt indistimulatē iubeat a gy-
 prios admonere: ne in sūmēfestiuitatis die: aut dissensioe
 aliqua aut trāgressioe peccet. Quicqd̄ aut̄ de hac re diligē-
 tius inuestigare sollicitudo v̄ra potuerit cito ad notitiam
 meā gloriosissim⁹ impator iubeat puenire: q̄a & ad ipsius &
 ad oim salutē p̄tinet vt dei cult⁹ nullo errore lædat. Data
 sexto decio Calēdas iulii opilionē viro clarissimo consule.
 Epi. beatī Leonis papæ ad Leonē augustū. Epi. LII.

Leo episcopus: Leonī augusto.

M Vltō gaudio mēs mea exultat ī dño: & magna mi-
 hi ē rō gloriādi: cū clāmentia vestra excellentis-
 simā fidē augeri p̄ oia donis gr̄e cælestis agnosco:
 & per incremēta diligētia deuotionē in vobis aī sacerdo-
 talis experior. Nā in vestra pietatis alloquiis nō dubie pa-
 tet q̄ per vos in totius ecclesiæ salute spiritus sanctus opet̄
 & q̄tū vniuersorū fideiū p̄cibus sit oprādū vt in oēm glo-
 riā vestrū extendat̄ imperiū: q̄ supra curā rerū tempaliū re-
 ligiose prouidentia famulatum diuinis & eternis disposi-
 tionibus perseueranter impenditis: vt scilicet catholica fi-
 des quæ humanū gen⁹ sola viuificat: sola sanctificat: ī vna
 cōfessione p̄maneat: & dissensiones quę de terrenarū opini-
 onū varietate nascunt̄: a soliditate illi⁹ petre supra quā clā-
 uis dei ē edificat̄ abigant. Hęc aut̄ dei munera ita diuini-
 tus demū nobis conferent̄: si de his quæ p̄stita nō inuenia-
 mur ingrati: & tanq̄ nulla sint quæ adepri sumus contra-
 ria potius expectemus. Nā quę patēfacta sūt q̄rere: q̄ p̄fecta
 sūt retractare: & q̄ sunt diffinita conuellere: aliud est q̄ de
 Hiij.

Leonis papæ

adeptis gratiã nō referre: & ad interdictã arboris cibũ íme
 probos appetit⁹ mortifereꝝ cupiditatis extēdere! Vnde ga
 ad pacẽ vniuersalis ecclesiã & ad custodiã catholicẽ fidẽ
 cura dignamini sollicitiore respicere: euidenter agnoscis
 q̃ magnis hæreticorũ audetur infidiis: vt íter eutiches di
 oscoriq; discipulos & eũ quẽ apostolica sedes direxit dis
 ligentior tanq̃ nihil fuerit ante definitũ tractat⁹ habeat:
 & qđ totius mũdi catholici sacerdotes sancta calchedonẽ
 si synodo pbãt gaudetq; firmatũ: in iniuriã etiã sacratissi
 mi conciliũ niceni efficiatur infirmũ. Qđ em̃ nostris tẽpori
 bus apud calchedonã de dominĩ nostri Iesu christi incar
 nationẽ firmatũ est hoc etiam apud Nicheam mysticus ille
 patrũ numerus definiuit: ne catholicorũ cõfessio aut vnĩ
 genitũ dei filiũ in aliquo crederet patri imparẽ: aut eundẽ
 cũ fact⁹ est filius hoĩs non verã carnis nrẽ atq; aĩẽ habuisse
 naturã. Derestandũ ergo nobis est pseueratẽq; vitandũ qđ
 fraus hæretica nitit̃ obtinere: nec in aliquã disceptationẽ
 pie & plene definita reuocãda sũt: ne ad arbitriũ dãnatorũ
 ipsi de his videamur ambigere: quẽ manifestũ ẽ poĩa pphẽ
 ticis & euãgelicis & apostolicis auctoritatib⁹ consonare.
 Vnde si qui sũt qui ab his quẽ cõstituta diffen
 tiũt: suis opinionibus relinquuntur: & ab vnitate ecclesiã
 cũ ea quã elegere pueritate discedãt. Nã nullo mō fieri po
 rest vt qđ diuinis audent cõtradicere sacramētis: aliqua no
 bis cõione socient. lactent se in suĩ eloquiũ vanitate: & de at
 gumẽtationũ suarũ versutia quẽ inimica ẽ fidei glorient: no
 bis placeat apostolicis obedire p̃ceptis dicẽtib⁹ Viderent
 q̃s vos decipiat p̃ philosophiã & inanẽ seductionẽ hoĩum.
 Nã scđm eũdẽ aplm si quẽ destruxi hæc ædifico: p̃uaricaro
 rẽ me cõstiruo: & eis me vltionũ cõditionibus subdo: quat
 nō solũ auctoritas beatẽ memoriẽ p̃cipis marciãni: sed &
 ego mea cõsensione firmaui. Quia sicut sanctẽ veracitẽq;

dixisti perfectio incrementi & adiectione plenitudo non recipit. Vnde cum sciam te venerabilis princeps sincerissimo veritatis lumine imbutus: in nulla fidei parte mutare: sed sancto perfecto iudicio a pravis recta discernere: & a refutandis amplectenda diuidere: obsecro ne humilitate mea de diffidentia pure esse culpanda: cum haec mea cautio non solum vniuersali ecclesiae consulat: sed etiam tuae gloriae famuletur: ne sub imperii tui tempore: & hereticorum aucta videatur improbitas: & catholica perturbata securitas. Quis ergo multum pro omnia de pietatis vestrae corde confidam: & per inhabitantem in vobis spiritum dei satis vos instructam esse perspiciam: ne fidei vestrae ullus possit error illudere: praecipue tamen vestrae in eo admittar obedire ut aliquos de fratribus meis dirigam: qui apud vos praesentia mea instar exhibeant: & quae sit apostolice fidei regula licet (ut dixi) vobis bene sit nota demonstrer patrefacientes in omnibus & probantes non esse omnino inter catholicos computandos qui definitionem venerabilis synodi niceni: vel sancti calchedonensis concilii regulas non sequuntur: cum utrorumque sancta decreta ex euangelico & apostolico sit manifestum fonte prodire: & quicquid non est de irrigatione christi poculi esse viperi. Praenoscatur igitur pietas vestra venerabilis imperator: hos quos spondeo dirigendos non ad confligendum cum hostibus fidei: nec ad certandum contra illos a sede apostolica profecturos: quia de rebus & apud niceam & apud calchedonem (sicut deo placuit) definitis: nullum audemus inire tractatum: tanquam dubia vel infirma sint quae tanta per spiritum sanctum fixa auctoritas. Instructioni autem paruulorum nostrorum qui post lactis alimoniam cibo desiderant solidiore satiari: ministerium nostrum praesidium non negamus. Et sicut simplices non spernimus: ita a rebellibus haereticis abstinemus: memores praecipue domini dicentis, Nolite dare sanctum canibus neque

Leonis pape.

miseritis margaritas vestras ante porcos. Nimis quispe indignum: nimisq; iniustum est eos ad libertate disceptationis admitti quos significat spiritus sanctus per prophetam dicēs. Filii alieni mentiti sunt mihi. Qui etiam si euāgelio non resisterent: de illis tamen se esse monstrarent: de quibus scriptum est. Deum se profitentur scire factis autē negant. Clamante adhuc iusti Abel sanguine aduersum impiū Chāin: qui in crepat⁹ a domino non requieuit ad pānitendum sed exarsit ad eadem: cuius vīdīctā sic domini iudicio volumus referuari vt improbus p̄do & paricida crudelis in seipsum recidat: & nostra non teneat: neq; sanctæ ecclesie Alexandrinæ lamentabilem captiuitatem patiamini vterius prolongari: cui oportet fidei vestre iustitiæq; p̄sidio suam restitui libertatem: & per oēs ægypti vrbes dignitas patrum & ius sacerdotale reparetur. data vndecimo calendas Aprilis. Calippio Maioriano Augusto consulibus.

Item ad Leonem Augustum. Epla. LIII.

Incipiunt capitula.

¶ De blasphemis Nestorii & Euthicetis eorumq; digno Anathemate. .I.

¶ Quia in vna domini Iesu persona gemina sit deitas & hūanitatē asserenda natura. .II.

¶ De capitulis fidei ex sanctorum patrum libris collectis. .III.

Explicita sunt Capitula

Incipit Epistola.

Leo episcopus: Leonī Augusto.

Quoniam Romississe me memini venerabilis impator in causa fidei de qua clementiam tuā noui pie esse sollicitam pleniorē humilitatis meę dirigendum esse sermonem: quem nunc auxiliante domino fideli occasioe perfoluo: vt sancto pietatis tuę studio vtilis(quātum ar-

birror) deesse non possit instructio. Quis em̄ sciam clemē
tiam tuam humanis institutionibus non egere: & sinceris
simam de abundantia spiritus sancti hausisse doctrinā: offi
cili tamen mei est & parefacere qđ intelligis: & predicare qđ
credis: vt ignis ille quem dominus veniens misit in terram
motu crebre meditationis agitatus sic concalescat vt fer
ueat: & sic inflāmetur vt luceat. Magnas enim caligines
Euthiciana hæresis orientis partibus inferre molita est: &
ab illa luce que sicut euangeliū loquitur lucet in tenebris:
& tenebre eam non comprehendunt imperitorum ocu
los tentauit auertere. Cumq; ipsa in suam reciderit ca
citatem: nunc in discipulis recrudescit qđ in auctore defe
cit. Non longo nanq; temporis interuallo catholica fides
que est singularis & vera cui nihil addi nec minui potest: a
duobus est hostibus appetita quorum prior Nestorius: eu
thices secundus emerfit: qui eccesię dei duas hæreses sibi
met contrarias inferre voluerunt vt vterq; a prædicatori
bus veritatis merito damnaretur: quia insanum nimis &
sacrilegum fuit quod varia falsitate ambo senserunt. Ana
thematizetur ergo Nestorius qui beatam virginem Ma
riam non dei sed hominis tantummodo credidit genitri
cisse: vt aliam personam carnis aliam faceret deitatis: nec
vnum christū in verbo dei & carne sentiret: sed separatim
atq; seiunctum alterum filium dei: alterum hominis præ
dicaret: cum manente illa incommutabilis verbi essentia
quę ei cū patre & spū sancto intēporalis atq; coeterna ē ita
intra virginea viscera verbum caro sit factum: vt p̄ id qđ in
effabile est sacramētum vno conceptu vnoq; partu scđm
veritatem vtriusq; naturę ea virgo & ancilla domini eēt
& mater. Quod etiam Elisabet (sicut Lucas euāgelista de
clarat) intellexit & dixit. Vnde hoc mihi vt veniat mater
domini mei ad me! Euthices quoq; eodē percellatur Ana
thematē: qui per impios veterum hæreticorum volutat⁹

errores: tertium apollinaris dogma delegit: vt negata hu-
mana carnis atq; aię veritate totū dñm nostrū Iesum chris-
tum vnus asserat esse natura: tanq̃ verbi deitas ipsa se in
carnem conuerterit: & concipi ac nasci nutriri & crescere:
crucifigi ac mori sepeliri ac resurgere: & ascendere in cæ-
lū & in patris dextera: vnde ad iudicandos viuos & mortuos
veniet confedere: diuinæ tantum essentiæ fuerit: quę nihil
horum in se sine carnis recipit veritate: quoniã natura vni-
geniti natura est patris: natura est spiritus sancti. Simulq;
impassibilis simul est incōmutabilis sempiternę trinitatis
indiuisa vnitas & cōsubstantialis eq̃litas. Vñ si apollinaris
peruersitate euthicianus quisq; desciscit ne conuincatur
deitatem passibilem sentire atq; mortalem: & tamen ver-
bi incarnati: id est verbi & carnis vnā audet pronunciare
naturam: manifeste in Valentini & Manichei transit in sa-
niam: & mediatorem dei & hominū hominē Iesum chris-
tum simulatorie credit omnia egisse: nec humanum in ipso cor-
pus: sed fantasmaticam corporis speciem oculis aparuisse
cernentium. Quæ impietatis mendaciã quoniã olim si-
des catholica detestatur & aliarum assertionum sacrilegia
concordibus per totum mūdum beatorū patrū dudū iū-
damna sententiis: non dubium est eam vos fidem prædi-
care atq; defendere quã sancta synodus nicēna confirmã-
uit dicens: Credim⁹ in vnum deum patrem omnipotentē
visibilitū & inuisibilitū factorem: & vnum dominū Iesum
christum filium dei natum de patre vnigenitū hoc est in
substantia patris. Deum de deo lumen de lumine: deū ve-
rum de deo vero: natū non factū vnus substantiã cum pa-
tre (quod Græci dicunt) homouision: pquē omnia facta sunt
siue quę in cælo siue quę in terra. Qui propter nos & prop̃
nostrā salutem descendit de cælo: incarnatus est: & homo
factus: passus est: & resurrexit tertiã die: ascendit ad cælos
uenturus iudicare viuos & mortuos. Et in spiritum sanctū

In qua professione hoc euidentissime continetur qđ etiam nos de domini incarnatione cōfitemur : & credim⁹ qui ad salutem humani generis reformandā verā carnem nostræ fragilitatis nō de celo secum detulit: sed in vtero virginis matris assumpsit.

Capitulum. II.

Vicunq; ergo sunt ita obcecati & a lumine veritatis alieni vt verbo dei a tempore incarnationis humane carnis denegent veritatē: ostendant in quo sibi christianū nomen vsurpent: & cum euāgelio veritatis qua ratione cōcordent: si beatę virginis partus aut caro sine deitate: aut deitas ē orta sine carne. Sicut em̄ negari nō potest euāgelista dicente qđ verbū caro factū est: & habitauit in nobis: Ita negari nō potest beato Paulo apostolo prædicante qđ deus erat in Christo mundum reconcilians sibi. Quæ autem reconciliatio esse posset qua humano generi propiciaretur deus nisi omnium causam mediator dei hominumq; susciperet: Quæ vero ratione veritatem mediatoris impleret nisi qui in forma dei equalis est patri: in forma serui particeps esset & nostri: vt mortis vinculum vnius præuaricatione cōtractum: vnius mortē (qui solus morti nihil debuit) solueret: Effusio enim pro iniustis sanguinis iusti tam potēs fuit ad priuilegium: tam diues ad præcium: vt si vniuersitas captiuorum in redemptorem suū crederet nulla diaboli vincula retinerent: quoniam: sicut apostolus ait: vbi abundauit peccatum superabundauit & gratia. Et cum sub peccati præiudicio nati potestatem acceperunt ad iustitiam renascendū: validius factū est donum libertatis qđ debitum seruitutis. Quamirāq; sibi in huius sacramēti præsidio spem relinquunt qui in Salvatore nostro negāt humani corporis veritatē: dicāt quo

sacrificio reconciliati: dicant quo sanguine sint redempti:
 Quis est (vt apostolus ait) q̄ tradidit semetipsum pro
 nobis oblationem & hostiam deo in odorem suauitatis? Aut
 qđ vnq̄ sacrificium sacratius fuit q̄ qđ verus & ætern⁹ pon
 tifex altari crucis per imolationem suæ carnis imposuit?
 Quis enim multorum sanctorum in conspectu domini p̄
 ciosa mors fuerit: nullius tamen insontis occisio redem
 ptio fuit mundi. Acceperunt iusti non dederunt coronas:
 & de fortitudine fidelium exempla nata sunt patientie nō
 dona iustitiæ. Singulares quippe in singulis mortes fue
 runt: nec alterius quisq̄ debitum suo sine persoluit: cum
 ter filios hominum vnus solus dominus noster Iesus chris
 tus qui vere erat agnus immaculatus extiterit: In quo om
 nes crucifixi: omnes mortui: omnes sepulti: omnes sunt e
 suscitati: De quibus ipse dicebat. Cum exaltatus fuero a
 terra omnia traham ad meipsum. Fides etenim vestra ius
 tificans impios & creans iustos ad humanitatis suæ tra
 ctu participem in illo acquirit salutem: in quo solo homo
 se inuenit innocentem: liberum habes per gratiam dei de
 potentia eius gloriari qui contra hostem humani generis
 in carnis nostræ humilitate congressus his victoriam su
 am tribuit in quorum corpore triumphauit. Licet ergo in
 vno domino Iesu christo vero dei atq; hominis filio verbi
 & carnis vna persona sit quæ inseparabiliter atq; indiuisi
 biles habeat actiones intelligendæ tamen sunt ipse
 operū qualitates & syncræ fidei contēplatiōe cernēdū
 ad quæ pueharur humilitas carnis: & ad quæ inclinē
 rudo diuinitatis. Quid sit q̄ caro sine verbo nō agit: quid
 sit q̄ verbū sine carne non efficit. Sine verbi enim potentia
 nec conciperet virgo nec pareret: & sine veritate carnis ob
 uoluta p̄nis infantia non iaceret. Sine verbi potentia non
 adorarent magi puerum stella indice declaratum: & sunt

Veritate carnis non iuberet in ægyptū trāsseri puer: & ab
 Herodis persecutione abduci. Sine verbi potentia non di-
 ceret vox patris missa de celo hic est filius meus dilect⁹ in
 quo mihi bene cōplacui ipsū audite. Et sine veritate car-
 nis non p̄staret loānes ecce agnus dei ecce qui tollit pec-
 cata mundi. Sine verbi potentia non fieret redintegratio
 debiliū & viuificatio mortuorum: & sine veritate carnis
 nec cibus ieiuno nec somnus esset necessarius fatigato. Po-
 tēro sine verbi potentia non se dominus patri profiterē-
 tur æqualem: & sine veritate carnis non idem diceret pa-
 trem se esse maiorem: cum catholica fides vtrunq; susci-
 piat: vtrunq; defendat: quæ sc̄dm confessionem beati apo-
 stoli Petri vnum christum dei viuū filium & hominem cre-
 dit & verbum. Quis itaq; ab illo initio quo in vtero virgi-
 nis verbum caro factum est nihil vnq̄ inter vtrunq; for-
 mam diuisionis extiterit: & per omnia incrementa cor-
 poreā vnus personæ fuerint totius temporis actiones: ea-
 ipsa tamen quæ inseparabiliter facta sunt nulla commixti-
 one confundim⁹: sed quid cuius formæ sit ex operum qua-
 litate sentimus. Dicant ergo isti hypocrite qui cecis men-
 tibus lumen nolūt recipere veritatis: in qua forma crucis
 ligno dominus maiestatis christus affixus sit: quid iacue-
 rit in sepulchro: & reuoluto monumenti lapide quē tertio
 die caro resurrexerit: & in qua post resurrectionem suā non
 credētes quosdam discipulos arguebat: & hesitatiōem cū-
 tantium confutabat cum diceret. palpate & videte: quia
 spiritus carnem & ossa non habet sicut me. videtis habere.
 Et apostolo thomæ: Infer manum tuam in latus meum: &
 vide manus meas & pedes: & noli esse incredulus sed fide-
 lis. Quanta manifestatione corporis sui iam hæreticorum
 mendacia destruebat: vt vniuersa ecclesia christi imbuen-
 da doctrinis hoc non sibi dubitaret credēdum qđ apostoli
 susceperant prædicandum. Ac si in tanta luce veritatis te-

Leonis papæ.

nebras suas hæretica obduratio non relinquit: ostendat
vnde sibi spem vitę polliceatur æternę: ad quã nisi per me
diatorem dei & hominum hominem Iesum Christum non
potest perueniri. Sicut enim ait beatus Petrus apostolus
non est aliud nomen datum hominibus sub cælo in quo
porteat nos saluos fieri: nec redemptio captiuitatis huma
næ nisi in sanguine eius qui dedit semetipsum redemptio
nem pro omnibus: & qui sicut prædicat beatus apostolus
Paulus cum in forma dei esset non rapinam arbitratus esse
se æqualem deo/ sed semetipsum exinaniuit formã ser
uĩ accipiẽs in similitudinem hominum factus: & habitu in
uentus vt homo: hũiliauit semetipsum factus obediens vsq̃
ad mortem: mortem autem crucis propter quod & deus exal
tauit illum & donauit illi nomen quod est super omne nomen:
vt in nomine Iesu omne genu flectatur cælestium terrestri
um & infernorum: & omnis lingua confiteatur quia domi
nus Iesus Christus in gloria est dei patris. Cum ergo vnus
sit dominus Iesus Christus & verę deitatis veręq̃ humani
tatis in ipso vna prorsus eademq̃ persona sit: exaltariõem
tamen qua illum sicut doctor gentium dicit exaltauit deus
& donauit illi nomen quod super omne nomẽ excellit: ad
eã intelligimus pertinere formã quã ditanda erat tantę glo
rificationis augmento.

¶ In forma quippe deiquequalis erat filius patri: & inter geniti
torem atq̃ vnigenitum nulla in essentia discretio: nulla in
maiestate diuersitas: nec per incarnationis mysterium alia
quid decesserat verbo quod ei patris munere redderetur.
Forma autem serui per quam impassibilis deitas sacramen
tum magnę pietatis impleuit: humana humilitas est que
in gloriam diuinę potestatis euecta est: in tantam vnitate
tem ab ipso conceptu virginis deitate & humanitate con

ferra: vt nec sine homine diuina: nec sine deo agerentur humana. Propter quod sicut dominus maiestatis dicitur crucifixus: ita qui ex sempiternitate equalis est deo: dicitur exaltatus: quia inseparabiliter manente vnitatis personarum: vnus atque idem est: & totus dei filius propter vnam cum patre deitatem. Quicquid enim in tempore accepit Christus secundum hominem accepit: cui quæ non habuit conferentur. Nam secundum potentiam deitatis indifferenter omnia quæ habet pater etiam filius habet: & quæ in forma serui a patre accepit: eadem in forma dei etiam ipse donauit.

¶ Secundum formam enim dei ipse & pater vnum sunt: secundum formam autem serui non venit facere voluntatem suam: sed voluntatem eius qui misit eum.

¶ Secundum formam dei sicut pater habet vitam in semet ipso: sic dedit & filio vitam habere in semet ipso.

¶ Secundum formam serui tristis est anima eius vsque ad mortem: & idem ipse est sicut ait apostolus & diues & pauper.

¶ Diues: quia euangelista dicere in principio erat verbum & verbum erat apud deum: & deus erat verbum: hoc erat in principio apud deum: omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil.

¶ Pauper vero: qui propter nos verbum caro factum est: & habitauit in nobis. Quæ autem est eius exinanitio: quæne paupertas! nisi formæ seruilis acceptio: per quam verbi maiestate velata dispensatio humanæ redemptionis impleta est. Nam quia captiuitatis nostræ resolutio originalia vincula non poterant nisi existeret homo nostri generis nostræque naturæ: quem peccati præiudicia non tenerent: & qui immaculato sanguine suo cyrographum lætæ dileueret: sicut ab initio erat diuinitus præordinatum: ita est in plenitudine præfiniti temporis factum vt multis

modis significata pmissio in diu expectatū veniat effectū.
 Nec posset esse ambiguū q̄ cōtinuis testificationibus sēs
 per fuerat nunciatum. In magno autē sacrilegio se versari
 hæreticorum manifestat impietas: cum sub specie deitatis
 honorandę humanę carnis in xp̄o denegant veritatē: & re
 ligiose estimāt credi si dicatur in saluatore nostro. Verum
 non esse qđ saluat cū ita secūdū promissionē omnia sæcula
 præcurrentem: mundus sit deo reconciliatus in christo: vti
 nisi verbum dignaret̄ caro fieri: n̄la possit caro saluari. Quod
 enim sacramētum fidei christianę magno (vt hæretici vo
 lūt) decoloratur obscuro: si lux veritatis sub mendacio pu
 tatur latuisse fantasmatis. Non ergo quisq̄ sibi erubescen
 dum existimet christianus de nostri in christi corporis veri
 tate: quia omnes apostoli apostolorumq̄ discipuli & præ
 clari ecclesiarum quicq̄ doctores qui ad martyrii coronā
 confessionis meruere gloriam peruenire: in huius fidei lu
 mine splenduerunt consonis vbiq̄ sententiis intonantes sp̄
 in domino Iesu christo deitatis & carnis vna sit consistenda
 persona. Qua autē rationis similitudine: qua diuinorū vo
 luminum portione hæretica impietas se existimat aditū
 ri: quæ veritatem negat corporis xp̄i: cū hanc non lex testifi
 ficari: non prophetia præcineret: non euangelia doceret: non
 ipse destruxerit christus ostendere. Querant per omnē scrip
 turarum quo tenebras suas fugiant: in quouerum lu
 mine obscurent. Et per omnia sæcula ita veritatem inueniant
 choruscantem vt magnum hoc & mirabile sacramentum
 ab initio videāt creditum: qđ est in fine cōpletum. De quo
 cum sanctarum litterarum nulla pars sileat: sufficit quędam
 consona veritatis signa patuisse: quib⁹ diligētia fidei sp̄
 didissima latitudine dirigatur: & sincera intelligenti
 ce perspiciat quod in filio dei qui se incessabiliter filium
 minis & hominem prōfiteretur non sit christianis erubescen
 dum: sed constantissime gloriandum. Vt autē pietas sua

cū venerabilū patrū p̄dicationib⁹ nos cōcordari cogno-
 scat: aliquātas eorū sentētias huic credidī subiciēdas esse
 sermoni. Quib⁹ si dignaueris recēditis nō aliud nos p̄dicare
 reperies: q̄ qd sancti patres n̄i toto orbe docuerē: nec quēq̄
 ab illis nisi solos ip̄ios hēreticos discrepare. His igit̄ glorio-
 sissime & venerabilis īperator quāta potuī breuitate p̄stri-
 ctis: cū īspirata tibi diuinitus fide etiam n̄ram p̄dicationē:
 vnitā eē cognosce: nec in aliquo nos ab euāgelica aplicaq̄
 doctrina: v̄l a catholicę p̄fessionis symbolo discrepare: qm̄
 sicut docet beat⁹ ap̄tus paulus magnū ē pietat̄ / sacramētū
 qd manifestatū ē ī carne: iustificatū ē ī spū: aparuit angelis
 p̄dicatū ē gentib⁹: creditū est in mūdo: assumptū ē in glia
 Quid igit̄ tuæ vtilius ē salutī: qd tuę cōgruēt⁹ potestati:
 q̄ vt paci ecclesię dñi tua cōstitutioe p̄spicias: & ī oib⁹ ti-
 bi subditis dei dona defendas: neq̄ vlla rōne patiaris p̄ in-
 uidiā diaboli ministros ip̄ius in cuiusq̄ sequire p̄niciē: vt q̄ ī
 hoc sancto tēporali emines regno ī eternū merearis regna-
 re cū xp̄o.

Ep̄i. III.

Sancti Hylarī pictanensis ep̄i & cōfessoris in libro
 secūdo inter cetera. Vnū igit̄ hoc ē immobile fūda-
 mētū: vna hęc felix fidei petra petri ore confessa:
 Tu es inqt xp̄s filius dei viuū: tāta in se argumenta sustinēs
 veritatis: quantę p̄uersitatū q̄stiones infidelitatis calūnia
 mouebuntur. Jam in ceteris dispēsatio volūtat̄ paternę
 sit: virgo: partus: & corpus: post quę crux mors inferi: sal⁹
 n̄ra est. Humanī em̄ generis causa dei filius natus ex virgi-
 ne est & spiritu sancto ip̄so sibi in hac operatione famulan-
 te: & sua dei videlicet inumbrante virtute corporis sibi in-
 itia conseruit & exordia carnis instituit: vt homo factus ex
 virgine naturam in se carnis exciperet: per quę huius am-
 mixtionis societatem sanctificatum in eo vniuersi generis
 humani corpus existeret: vt quēadmodū omnes in se p̄id

qđ corporeū se eē voluit conderent: ita rursū in oēs ipse per
 id qđ eius est inuisibile referretur. Dei igitur imago inuisi-
 bilis pudorem humani exordii nō recusaui: & p cōceptio-
 nē partum vagitum & cunas omnes naturæ nostræ cōru-
 melias transcucurrit. Quid tandē dignū a vobis tantę di-
 gnationis affectū repēdetur! Inenarrabilis a deo originis
 vnus vnigenitus deus in corpusculi humani formā sanctę
 virginis vtero insertus accrescit. Qui omnia cōtinet: & in-
 tra quē & p quē cūcta sunt: hūani part⁹ lege pferē: & ad cu-
 ius vocē archangeli atq; angeli tremūt: cēlū & terra & oīa
 hui⁹ mūdi resoluuntur elementa vagitu infantīæ auditi.
 Qui inuisibilis & incomphensibilis est nō visu sensu tactu
 q; moderandus: cunis est obuolutus. Hac si quis indigna
 deo recolit tanto se maioris beneficii obnoxium confitebitur:
 quanto minus hac deī conuenerint maiestati. Nam il-
 le eguit homo effici per quem homo fact⁹ est: sed nos egul-
 mus vt deus caro fieret & habitaret in nobis id est assum-
 ptione carnis vnus interna vniuersæ carnis icoleret. Hu-
 militas eius nostra nobilitas est: contumelia eius noster ho-
 nor est. Qđ ille deus in carne consistens hoc nos vicissim i-
 domini in carne renouati. Item eiusdem in libro nono in-
 ter cetera. Nescit plane vitam suam nescit qui christū Ie-
 sum vt verum deum ita & verū hominem ignorat: & eius-
 dem periculi res est Christum Iesum vel spiritum deū vel
 carnem nostri corporis denegare. Omnis ergo qui confitea-
 bitur me coram hominibus confitebor & ego coram patre
 meo qui in cælis est: qui autem negauerit me coram homi-
 nibus negabo & ego eum coram patre meo qui est in cælis.
 Hoc verbum caro factum loquebatur: & homo Iesus chris-
 tus dominus maiestatis docebat: mediator ipse in se ad sa-
 lutem ecclesiæ constitutus: & ipso illo inter deum & homi-
 nes mediatoris sacramēto vtrūq; vnus existens: dum ipse
 ex vnitatis in idiplum naturæ vtriusq; res eadem est: ita tē

men vt neutro careret in vtroq; ne forte deus esse homo na-
 scendo desineret & homo rursus deus manendo non esset.
 Hæc utiq; humanæ beatitudinis fides vera est deum &
 hominem prædicare: verbum & carnem confiteri, neq; de-
 um nescire q; & homo sit: neq; carnem ignorare q; verbum
 sit. Item eiusdem in eodem libro inter cætera. Natus igitur
 vnigenitus deus ex virgine homo & secundum plenitudinem
 temporum in semetipso profecturus in deum homo:
 hunc per omnia euangelici sermonis modum tenuit: vt se
 filium dei credi doceret: & hominis filium prædicari
 ammoneret: locutus & gerens homo vniuersa quæ dei sunt:
 loquens deinde & gerens deus vniuersa quæ hominis sunt:
 ita tamen vt ipso illo vtriusq; generis sermone nunq; nisi
 cum significatione & hominis locutus & dei sit. Item alio
 loco in eodem libro inter cætera. Hinc itaq; fallēdi simplices
 atq; ignorātes hæreticis occasio est vt quæ ab eo secundum
 hominem dicta sunt: dicta esse secundū naturā diuinā infirmitatē
 mentiantur: & quia vnus atq; idē est loquens omnia quæ loquitur
 de semetipso omnia eum locutum esse contendant. Ne sane
 negamus totum illum qui eiusmanet naturæ suæ esse sermonem.
 Sed si les⁹ christus & homo & deus: & neq; cum homo tum
 primum deus: neq; tum cum & homo tum non etiam & deus: neq; p⁹
 hominem in deo non totus homo totus deus: vnum atq; idem
 necesse dictorum sacramentum eius esse quod generis: & cum
 in eo secundum tempus discernis hominem a deo: dei tum atq;
 hominis discerne sermonem. Et cum deū atq; hominem in
 tempore confiteberis: dei atq; hoīs in tempore dicta diiudica.
 Cum vero ex hoīe & deo rursus toti⁹ hoīs toti⁹ iā dei tēpus
 intelligis: si qd illud ad demonstratiōnē ei⁹ tēporis dictum
 est temporī coaptato quæ dicta sūt: vt cum aliud sit añ
 hominem de⁹: aliud sit homo & deus: aliud sit post
 hominem & deum totus homo & tot⁹ de⁹ nō

Leonis papæ.

cōfundas temporib⁹ & generib⁹ dispēsationis sacramētū
cū pro qualitate generū ac naturarū: aliū ei in sacramento
hominis necesse est sermonē fuisse nō nato: aliū adhuc mo-
rituro: alium iam eterno. Nostri igitur causa hęc omnia le-
sus christus manens & corporis nostri homo nat⁹ scđm cō-
suetudinē naturę nostrę locut⁹ est: nō tñ omittens naturā
suę esse qđ deus est. Nā tamen in partu & passione & mor-
te: naturę nostrę res peregerit: res tñ ipsas oēs virtute natu-
rę suę gessit. Et reliqua. Item alio loco in eodem libro inter
cetera. Vides ne ita deū & hominē pdicari vt mors homi-
ni: deo vero carnis exercitatio deputet? Nō tñ vt alius sit qđ
mortu⁹ est: & alius sit per quē mortuus resurgit. Spoliato
em̄ caro christus est mortu⁹ & rursus christus a mortuis
excitans idē xp̄s est carne se expolians. Naturam dei in
virtute resurrectionis intellige: dispēsationē hoīs in morte
cognosce. Et cū sint vtrāq; suis gesta naturis: vnū tñ xp̄m
lesū eū memēto eē qui vtrūq; est. Itē p⁹ pauca. Hęc igit de
mōstrāda a me paucis fuerūt: vt vtriusq; naturę psonā tra-
ctari in dño lesu xp̄o mēnissēm⁹: ga manēs in forma dei for-
mam serui suscepit. Item sancti Athanasii Alexandrinę ec-
clesiæ episcopi & confessoris ad epictēum chorinthiorū epi-
scopum. Quomodo autem vel dubitare ausi sunt qui dicū-
tur christiani si dominus qui ex Maria virgine processit fili-
lius quidem substantia & natura dei est qđ secundum carnē
ex semine Dauid est & carne sanctę mariæ! Item sancti Am-
brosii episcopi & confessoris Mediolanensis ecclesiæ: qđ mi-
sit ad imperatorem gratiarum in libro secundo de fide in-
ter cetera. Vnde illud qđ lectum est dominum maiestatis
crucifixum esse: nō quasi in maiestate crucifixum putem⁹
Sed quia idem deus: idem homo per diuinitatem de⁹: per
susceptionem carnis homo: christus lesus dominus maiesta-
tis dicitur crucifixus: quia consors vtriusq; naturę idē
humanæ atq; diuinæ in natura hominis subiit passionem:

cifixus: quia consors vtriusq; naturę: id est hūanę atq; di-
 uinę: in natura hominis subiit passionem: vt indiscretę &
 dominus maiestatis dicat eę qui passus est: & filius homi-
 nis sicut scriptum est qui descendit de cęlo. Item alio lo-
 co de eodem libro inter cętera. Sileant igitur inanes de ser-
 monibus quęstiones: quia regnū dei (sicut scriptum ē) nō
 in persuasione verbī est sed ostensione virtutis. Seruemus
 distinctionem diuinitatis & carnis: vnus in vtroq; loquitur
 dei filius: quia in eodem vtraq; natura est: & si idem loquitur:
 non vno semper loquitur modo. Intende meum nunc
 gloriam dei nunc hominis passiones. Quasi deus loquitur
 quę sunt diuina: quia verbum est: quasi homo dicit quę sūt
 humana quia in ea substantia loquebatur. Item eiusdem
 libro de incarnatione domini contra apollinaristas. Sed
 dum hos redarguimus emergunt alii qui carnem domini
 dicant & diuinitatem vnus naturę. Quę tm̄ sacrilegum
 inferna vomere! lam tolerabiliōres sunt arriani: quorū p-
 istos perfidię robur adolescit: vt maiore contentione asse-
 rant patrē & filium & spiritum sanctum vnus non esse sub-
 stantię: quia isti diuinitatem dñi & carnē substantię vni⁹
 dicere tentauerunt. Item infra. Et hii mihi frequenter niceni
 concilii tractatum se tenere cōmemorant: sed in illo tracta-
 tu patres nostri non carnem sed dei verbū vnus substantię
 cum patre esse dixerunt. Et verbum quidem ex paterna pro-
 cessisse substantia: carnem autē ex virgine esse confessi sūt.
 Quomodo igitur niceni concilii nomen obtenditur & no-
 ua inducitur quę nūq; nostri sensere maiores! Et reliqua.
 Itē eiusdem ad Sabinum ep̄m inter cętera. Vnde pulchre
 apostolus eiusdem verbī repetitione vsus est dicens de do-
 mino Iesu christo. Cum in forma dei esset nō rapinam arbi-
 tratus est esse se æqualem deo: sed semetipsum exinanuit
 formam serui accipiens. Quid est in forma dei nisi in plenī-
 tudine deitatis in illa perfectionis diuinę expressione!

Ergo cum esset in plenitudine diuinitatis: exinanauit se & accepit plenitudinem naturæ & perfectionis humanæ. Sicut deo nihil deerat: ita nec hominī cōsummationis vt esset perfectus in vtraq; forma. Vnde & Dauid dicit: Spectosus forma p̄ filiis hominum. Concluditur: apollinarista nec quo se vertat habet: suis clauditur retribus. Ipse enim dixit formam serui accepit non seruus locutus est. Iterum ergo interrogo: Quid est in forma dei? Respondit in natura dei. Sunt enim ait apostolus qui non sunt natura dii: Quæro quid sit formam serui accipiēs sine dubio perfectionē naturæ & conditionis vt dixi humanæ vt esset in hominum similitudine. Et pulchre non carnis sed hominum dixit similitudinem: quia in carne eadem est. Sed quia sine peccato erat solus: omnis autem homo in peccato: in specie hominis videbatur. Vnde & propheta ait. Et homo ē & quis cognoscit eum: homo secundum carnem: sed vltra hominem diuina operatione. Deniq; cum leprosum tāgeret homo videbatur: sed vltra hominem cum mūdaret: Et cum lazarus mortuū fletet: mortuum quasi hō flebat: sed supra hominem erat cum mortuū vinctum iubebat pedibus exire. Hō videbat cū pēderet in cruce: sed supra hominē cū referatis rumulis mortuos suscitaret. Sancti Augustini epi Iponensis ecclesie ad dardanum inter cætera. Noli ita q̄ dubitare ibi nunc esse hominē xpm vnde ventur⁹ ē me moriterq; recole & fideliter tene xpianā confessionem quoniam resurrexit a mortuis: ascendit in cælum sedet ad dexteram patris: nec aliunde q̄ inde ad iudicandos ventur⁹ est viuos & mortuos. Et sic venturus illa angelica voce restante quæadmodū est ire visus in cælum: id est in eadē forma carnis atq; substantia cui profecto immortalitatem dedit: naturam non abstulit. Item eiusdem in Epistola ad Valerianum inter cætera. Nunc vero ita inter deum & hominē

nes mediator apparuit & in vnitare personę copulās vtrā
 q̄ naturam vt solita sublimaret insolitis: & insolita solitis
 temperaret. Item eiusdem in expositione euangeliū secun-
 dum iohannem inter cętera. Quid igitur heretice cum chri-
 stus sit deus & homo loquitur vt homo & calunniaris deo:
 Ille in se naturam commendat humanam: tu in illo audes
 deformare diuinam. Et iterum infra. Agnoscamus gemi-
 nam substantiam christi diuinam scilicet qua equalis ē pa-
 tri: humanam qua minor est patre. Vtrūq; autem simul nō
 duo sed vnus christus ne sit quaternitas non trinitas de^o.
 Sicut enim vnus est homo anima rōnalis & caro: sicut vn^o
 est christus deus & homo: ac per hoc christus est deus ani-
 ma rationalis & caro. Christum in his omnibus: christum
 in singulis confitemur. Quis est ergo per quem factus est
 mundus? Christus Iesus: sed in forma dei: Quis est sub pō-
 tio pylato crucifixus? Christus Iesus: sed in forma serui. It ē
 eiusdem cuius supra. Quis non est derelictus in inferno?
 Christus Iesus: sed in anima sola. Quis resurrecturus terti-
 do iacuit in sepulchro? Christus Iesus: sed in carne sola.
 Dicitur ergo in his singulis Christus: Verum hæc omnia
 non duo vel tres: sed vnus est Christus. Ideo ergo dixit si di-
 ligeretis me gauderetis vtrūq; quia vado ad patrem: quon-
 iam naturā humanā gratulandū est: eoq; sic assumpta est
 a verbo vni genito vt immortalis constitueretur in celo: ac
 q̄ ita fieret terra sublimis vt incorruptibilis puluis sede-
 ret ad dexteram patris. Sancti iohannis constantinopo-
 litani Episcopi & confessoris in omelia de cruce & latrone.
 Sed cur cum cruce veniat videam^o: scilicet vt hii qui eum
 crucifixere: sua sentiant damentia cęcitatem: ideo impu-
 dentia eorum signum portatur. Ideo propheta ait: Tūc
 lamentabuntur omnes tribus terrę videntes accusato-
 rem agnoscetes peccatum. Et quid mirū si crucē portās

adueniet: quomodo & vulnera corporis ipsa demonstrat.
 Tūc enim: inquit: videbunt quem confixere. Et sicut post
 resurrectionem Thomæ voluit diffidentiam confutare: &
 illi clauorum loca monstrauit: & lateris vulnera declara-
 uit: & dixit mitte manum tuam & vide quoniam spiritus
 carnis & ossa non habet sicut me videtis habere: Sic &
 tunc ostendens vulnera crucemq; demonstrabit: vt osten-
 dat illum se esse qui fuerat crucifixus. Item eiusdem in om-
 elia de ascensione domini. Nam sicut duobus iurgio separa-
 tis vnus in medio positus altercantium litem discordiam
 q; dissoluit: ita & christus nobis fecit. Deus nobis iuste tra-
 scebatur: & nos contēnebamur iratum & clamentem do-
 minum declinabam⁹: & se medium christus ingessit: & so-
 ciauit vtrancq; naturam: & nobis qd imminēbat suppliciu
 ipse sustinuit. Item eiusdem in eadem omelia int̄r cetera.
 Christ⁹ igitur nostræ nature primitias obtulit patri: & ob-
 latum donum miratus est pater. Qd tanta dignitas offere-
 bat et qd offerebatur nulla macula fœdabatur. Nam & su-
 is manibus suscepit oblatum: & suę sedis fecit esse partici-
 pem: & qd plus est ad partem suę dexteræ collocauit. Co-
 gnoscam⁹ quis ille est qui audiuit Sede ad dexteram meam
 quæ natura est cui dixit esto meæ particeps sedis: illa natu-
 ra quæ audiuit terra es & in terrā ibis. Item eiusdem in ead-
 em omelia inter cetera. Quo sermone vtar: quo verbo di-
 cam reperire non possum. Natura fragilis: natura con-
 tempta: & omnib⁹ mōstrata deterior: omnia vicit: omnia
 superauit: omnibus hodierna die meruit excelsior reperiri.
 Hodie angeli diu vota desiderata ceperunt: hodie Ar-
 changeli quod multo tempore cupiebant inspicere valu-
 runt: naturam nostram in sede dominica in mortali fulge-
 tem gloria peruiderunt. Sancti Theophili episcopi Alex-
 andrini de epistola paschali quam per ægyptum destina-
 uit. Cuius rei testis est ille qui loquitur. Omnes declina-

uere simul inutiles facti sunt: Et propheta Christi auxili-
um deprecantes domine inclina cœlos tuos & descendi.
Non vt mutaret loca in quo omnia sunt: sed vt propter sa-
lutem nostrā carnem humanā fragilitatis assumeret: pau-
lo apostolo in eadem concinente. Cum esset diues pro
nobis pauper fact⁹ est vt nos illi⁹ paupertate ditaremur:
venitq; in terras: & de virginali vtero: quem sanctificauit
egressus homo: interpretationem nominis sui Emanuel
id est nobiscum deus: dispensatione confirmans / mirum
in modū cepit esse qđ nos sumus: & non defuit esse qđ erat.
Sic assumens naturam nostram vt quod erat ipse non per-
deret. Qz̄ enim Ioannes scribat verbum caro factum est
id est alijs verbis deus homo factus est: verbum tamen nō
est versum in carnem: quia nunq̄ deus esse cessauit. Ad
quem & spiritus sanctus loquitur Tu autem idem ipse es.
Et pater de cœlo cōtestatur / & dicit tu es filius meus dile-
ctus in quo mihi bene cōplacui. Vt & homo factus nostra
cōfessione permanere dicatur: qđ fuit priusq̄ homo fieret
Paulo nobiscum eadem prædicante: Iesus Christus heri
& hodie idem ipse & in æternum. In eo enim qđ ait ipse: ostē-
dit eum pristinam non mutasse naturam: nec diuinitatis
sue imminuisse diuitias: quia propter nos pauper effect⁹
plenam similitudinem nostræ cōditionis assumpserat. Itē
eiusdem in alia epistola paschali contra Origenē inter cę-
tera: Vnus filius patris nostri mediator. nec æqualitatem
eius amisit: nec a nostro consortio separatus est. Inuisibilis
deus & visibilis homo. forma serui absconditus & domin⁹
gloriæ confessione credentium comprobatus. Neq; enim
priuauit eū pater naturæ suæ nomine postq̄ pro nobis ho-
mo & pauper effect⁹ est nec in Iordane fluuio baptizatum
altero appellauit vocabulo: sed filium vnigenitum tu es fi-
lius meus dilectus in quo mihi bene complacui. Nec simi-
litudo nostra in diuinitatis est mutata naturam: nec diuini

Leonis papa.

tas in nostræ naturæ versa est similitudinem. Sancti Gregorij episcopi nazæzeni in omelia de epiphania inter cetera. Cum ergo processisset ex virgine deus in ea quâ assumpta esset humana natura: vnum e duobus sibi inuicem cõtrariis existens carne & spũ aliud in deũ assumit aliud deitatis grãam præstat. Item infra. Missus est quod sed vt hõ: duplex em erat in eo natura. Inde denique & laborauit ex itinere: inde & esuriit: & sitiuit & contristatus est: & fleuit humani corporis lege. Sancti basilij episcopi capadocis. Cum ergo quod in christo ita videmus hũana vt nihil a cõmuni mortaliũ fragilitate distare videantur: quædã ita diuina quæ nulli alij nisi illi ineffabili naturæ cõueniant deitatis: hæret humani intellectus angustia & tantæ admiratiõis stupore percussa quo declinet quod teneat quo se vertat ignorat. Si hoĩem putet deus cõto mortis regno cũ spoliis redcutẽ a mortuis cernit. Propter quod cũ omni metu & reuerentiã cõtemplãdũ est vt in vno eodẽque ita vtriusque naturæ veritas demonstrat: vt neque aliqd indignũ & indecens de diuina illa & ineffabili substãtia sentiat: neque rursum quæ gesta sunt falsis illusa imaginibus estimentur. Sancti cyrilli episcopi Alexandrini. Non noĩatus est cũ sit natura deus dei patris verbũ: quoniam similiter vt nos sanguini coicauit & carnem. Si em in terris apparuit non amittens id quod erat: sed assumens humanitatis naturã in sua ratione perfectã. Item eiusdem in libro qui dicitur colia. Vnus igitur est & ante incarnationem deus: verus: & qui in diuinitate mansit in qua erat: est: & erit. Non discernendũ igitur vnum deũ lesũ christũ in hoĩem seorsum: & seorsum in deũ: sed vnum eundẽque lesũ christũ esse dicimus: non ignorantes differentias naturarũ: sed eas incõfusas inter se seruantes. Item cuius supra. Diciturque nam tanquam aliud in alio inhabitare id est diuina natura in hũanitate: non pressa cõmixture vt esset quod non erat. Quicquid enim in alio habitare dicitur non ipsum sit tale quale est id in quo habitat: sed aliud in alio magis intelligitur. At vero in verbi personæ

& humanitatis nobis solam differentiam designat diuer-
 sitas naturarum. Vnus enim ex utroque intelligitur chri-
 stus. Ergo in confusione ut ante dixi seruata inhabitasse ait
 verbum in nobis. Scit enim vnum esse filium vnigenitum
 carnem factum & hominem. Item cuius supra ad Nestoriū.
 Ait igitur sancta & magna synodus ipsum qui est ex deo pa-
 tre natus naturaliter filium vnigenitum deum verum de
 deo vero: lumen de lumine: per quem & cum quo omnia fe-
 cerit pater: hūc descendisse incarnatum esse: & hominem
 factum: passum esse: resurrexisse tertia die & ascendisse rur-
 sus ad cœlos. Hæc nos sequi verba debemus: his nos cōue-
 nit obreperare dogmatibus: considerantes quid sit incarna-
 tum esse & hominem factum dei verbum. Nō em̄ dicimus quod
 dei natura conuersa vel imutata facta sit caro: nec quod in to-
 tum hominem qui est ex anima & corpore transformata sit
 sed illud magis quod carnem animatā anima rationali sibi co-
 pulauerit verbum: & substantialiter ineffabiliter & irre-
 prehensibiliter factus sit homo: & nūcupat⁹ sit etiā fili⁹ ho-
 minis: nō nuda t̄mmodo volūtate: sed nec assūptiōe sola p-
 sonæ: sed quod diuersę quod nature in vnū cōuenerit: vn⁹ t̄m ex
 abab⁹ xps & fili⁹: nō euacuata aut sublata diuinitate na-
 turarū p- cōiūctionē: sed quia simul in nobis effecerūt vnū do-
 minū et christū & filiū id est diuinitas & humanitas per Ar-
 chanā illā ineffabilemque copulationē adunationē. Itaque is
 gante secula oīa est natus ex patre etiā ex muliere carnali-
 ter dicitur procreatus. Nō quia diuina ipsius natura de sacra
 virgine sumpsit exordii: nec quod propter seipsam op⁹ habuit:
 secundo nasci post illam natiuitatē quā habebat ex p̄re. Est
 em̄ ineptū & stultū hoc dicere: quod is qui ante oīa secula ē cō-
 sempitern⁹ patri: secundę generationis egerit ut eē inci-
 peret. Sed quia propter nos & nostrā salutē naturā sibi co-
 pulauit humanam: & processit ex muliere: idcirco dicitur
 natus esse carnaliter. Neque em̄ prius natus est hō cōmunis

de sancta virgine: & tūc demū habitauit in eo verbum: sed
 in ipsa vulua vteroque virginali secum carne coniūxit & sus-
 tinuit generationem carnalem carnis suæ natiuitatē su-
 am faciens. Sic illum dicim⁹ & passum esse & resurrexisse:
 non quia deus verbum in sua natura passus sit: aut clauorū
 transfixiones: aut alia vulnera: deus nāq; incorporalis ex-
 tra passionem est: sed quia corpus illud quod ipsius propriū
 factum est: passum est: ideo hæc omnia pro nobis ipse dici-
 tur passus. Inerat enim in deo corpore quod patiebatur deus
 qui pati non poterat. Simili modo & mortem ipsius intel-
 ligimus: Immortale enim & incorruptibile est naturaliter
 & vita & viuificans dei verbum. Sed quia corpus ipsius p-
 priū gratia dei iuxta pauli vocem pro omnibus mortem
 gustauit: idcirco ipse dicitur mortem passus esse pro nobis
 non quod in se mortem esset expertus quantum ad ipsius na-
 turam pertinet: Insania est enim hoc vel sentire vel dicere
 Sed (quod vt supra diximus) caro ipsius mortē gustauit. Ita
 & resurgente carnis ipsius rursus resurrectionem dicimus
 non quia in corruptionem ceciderit quod absit: sed quia eius
 surrexit corp⁹. Ita christum & dominū vnum confitemur
 non tanquam hominem cum verbo coadorantes: ne diuisionis
 quædam species inducatur: sed vnum iam & eundem ado-
 rantes: quia non est alienum a verbo corpus suum: cum quo
 ipsi etiam assidet patri. Nec hoc ita dicimus quasi duobus
 filiis assidentibus: sed vno cum carne per vnitatem. Qui
 si talem copulationem factam per substantiam aut quasi
 passibilem aut quasi parum decoram noluerim⁹ accipere
 in id idem⁹ vt duos filios eē dicam⁹. Necessē. n. discernere
 & dicere hominem separi fuisse sola filii persona honoratū: &
 rursū verbū quod ē ex deo & noīe & veritate filium dei: sed di-
 scernere i duos filios nō debem⁹ vnū dñm Iesū xpm. Neque
 .n. id adiuuat rectā fidei rōnē: licet nōnulli nescio quā phi-
 beāt diuisionē personarū. Non dixit enim scriptura verbum

dei personā hominis sibi assumpsisse: sed carnem factū esse
 Id autē est ostēdere dei verbū similit̄ ad nos participatio
 nem habuisse carnis & sanguinis: & corpus nostrū proprie
 suum fecisse: & hominē ex muliere processisse: non abiecta
 nec deposita deitate aut generatiōe illa quā habebat ex pa
 tre: sed mansisse etiā in assumptiōe carnis dominū quod
 erat. Hoc vbiq; recte fidei ratio prestat̄: in tali sensu san
 ctos patres fuisse comperimus. Ideo illi nō dubitauere san
 ctam virginē dicere theothocon: non q̄ verbī natura dei
 talq; in sancta virgine sumpsit exordium: sed q̄ ex ea natū
 fir sacrum illud corpus animatum aīa rationali: cui substan
 tialiter adunatum dei verbum carnaliter natum esse di
 citur.

Epistola decretalis Leonis papae Ad Anastasiū
 episcopū thessalonicensem. .LIII.

Vanta fraternitati tuae a beatissimi Petri apostoli
 sint cōmissa: & qualia etiā nostro tibi fauore sint
 credita: si vera ratione perspiceres: & iusto examie
 ponderares: multum possemus de iniūcta tibi sollicitudi
 nis deuotione gaudere. Quoniam sicut p̄cessores mei praec
 essoribus tuis: ita etiā ego dilectioni tuę priorū secut⁹ ex
 emplū vices mei moderaminis delegaui: vt curā quā vni
 uersis ecclesiis principaliter ex diuina institutiōe debem⁹
 imitator nostrę māsfuetudinis adiuuares: & longinquis ab
 aplica sede prouinciis presentīā quodāmodo nostrę visita
 tiōis ipēderes: q̄a de cōtinēti oportunoq; p̄fectu prōprū tibi
 esset agnoscere qd v' in qb⁹ reb⁹ vel studio componeres
 vel nostro iudicio reseruares. Nā cū maiora negocia & dif
 ficiliores causarū exit⁹ liberum tibi esset sub nostra sentē
 tię expectatione suspēdere: nec ratio nec necessitas fuit in
 id qd mensuram tuam excederet deuiandī. Abundāt em̄
 apud te monumentorum scripta nostrorum: quibus te de

Leonis papæ.

omnium actionum temperantia frequenter instruximus: vt commendas tibi ecclesias per exhortationem charitatis ad salubritatem obedientiæ prouocares. Quia etiam plerumq; existunt inter negligētes vel desides fratres quæ oportet maiore austeritate curari: sic tamen est adhibenda correctio vt semper sit salua dilectio. Vnde & beatus apostolus Paulus ad ecclesiasticum regimen Timotheum imbuens dicit. Seniore[m] ne increpaueris: sed obsecra vt patrem: iuuenes vt fratres: anus vt matres: iuenculas vt sorores in omni castitate. Quæ moderatio si quibuscu[m]q; inferiorib[us] membris ex apostolica institutione debet: quanto magis fratribus & coepiscopis sine offensione reddenda est: Vt licet nonnunq[ue] accidant quæ in sacerdotibus sine reprehendenda personis: plus tamen erga corrigēda se agat beniuolentia q̄ saueritas: plus cohortatio q̄ commotio: plus charitas q̄ potestas. Sed hi qui quæ sunt quarunt non quæ Iesu Christi: facile ab hac lege discernuntur: sed dum dominari magis q̄ consulere subditis querunt: placet honor: inflat superbia: & qd̄ prouisum est ad concordiam tendit ad noxã. Quod vt necesse habeamus ira dicere nõ de paruo animi dolore procedit. Me ipsum enim quodammodo in culpa sentio: cum te a traditis tibi regulis paucis modico deuiasse cognosco. Qui si tuæ astimationis partem diligens eras: meæ saltem famæ parcere debuisti: ne quæ tuo tantum facta sunt animo nostro videretur gestu iudicio. Relegat fraternitas tua paginas nostras: omnia q̄ ad tuos missa maiores: apostolicæ sedis præsulum scripta decurrat: & vel a me vel a præcessoribus meis inuenta ordinatum qd̄ a te cognoui esse præsumptum. Venit nãq; ad nos cum episcopis prouinciæ suæ frater noster Antiochicus veteris ephiri Metropolitan[us] antistes & de indignissima astrictione quam pertulit lachrymabili actione corrip-

questus est coram astantibus diaconibus tuis: qui querelis
flebilibus nihil contra referendo: ea quæ & nobis ingerebant
fide non catere monstrabant. Legebatur quoque in litteris tu-
is quas idem diaconi detulere: quod frater atticus Thessalo-
nicam venisset: quodque consensum suum etiam scripture pro-
fessione signasset: ut de illo non aliud a nobis intelligi pos-
set: quam proprii arbitrii & spontaneæ deuotionis fuisse quod ve-
nerat: quodque chartulam de obedientiæ sponcione conscripse-
rat. In cuius tamen chartulæ mentione signum prodebat
iniuriæ. Non enim necessarium fuerat ut obligaretur scri-
pro: qui obedientiam suam ipso iam voluntarij aduentus
probabat officio. Vnde deplorationibus supradictis: hæc
verba epistolæ tuæ testimonium prætulere. Et per hoc quod
non est tacitum nudatum est illud quod silerio fuerat a doptu
adhibita scilicet illyrici prefecturâ & sublimissimâ iter mû-
danos apices potestatis in exhibitione infantis antistitis in-
citata: ut missa executione terribili: que omnia sibi officia pu-
blica ad effectum preceptionis adiungeret a sacris ecclesiæ ab-
ditis nullo vel falso insimulatus crimine extraheret facer-
dos: cui non ob molestiam egritudinis obstatis hyemis da-
rent induciæ: sed iter asperum & periculis plenum inuias can-
tes agere cogeret. Quod tanti laboris tantique discriminis
fuit ut ex his qui episcopo comitati sunt quidam defecisse dicant
Multum stupeo frater charissime: sed & plurimum doleo: quod in
cum de quo nihil amplius indicaueras quod quod euocatus ad ef-
se differret: & excusationem infirmitatis obtenderet tam
artociter & tam vehementer potueris commoueri: presertim
cum etsi tale aliquid mereretur: expectandum tibi fuerat quod ad
tua consulta rescriberet. Sed ut vides bene de meis moribus
estimasti: & quod quod ciuilia pro conseruanda sacerdotali concordia
insurus essem verissime præuidisti & ideo motus tuos exequi
sine dilatioe properasti: ne cum moderationis nostre aliud

Leonis papæ

disponentis scripta sumpſiſſes: faciendū id quod factum eſt ſi-
centiā non haberes. An forte aliqd tibi facinus fratris ſimo-
tuerat: & metropolitanū epiſm noui apud te criminis pon-
duſ yrgebat? Quid quidē alienum ab illo etiā tu nihil ei obli-
ciendo confirmas. Sed etiā ſi quid graue intolerandumq;
geſſiſſet: noſtra erat expectanda cenſura: vt nihil prius ipſe
decerneret q̄ quid nobis placeret agnoſceret. Vices em̄ no-
ſtras ita tuæ credidim⁹ charitati vt in partē ſis vocat⁹ ſol-
licitudinī: non plenitudinē poteſtatis. Vnde ſicut ea que
nos ea quæ a te pie ſunt curata lætificant: ita nimīū ea que
perperam ſunt geſta cōtristant. Et neceſſe eſt poſt multaq;
experimenta cauſarum ſollicitius proſpici & diligenter
caueri quaten⁹ per ſp̄m charitatis & pacis omnis mar-
ſcandalorū de eccleſiis dñiꝝ quas tibi cōmendauim⁹. Jante
ratur: p̄minente quidē in illis prouincijs epiſatus tui ſa-
ſtigiō: ſed amputato totius vſurpationis exceſſu. Igit̄ ſecū-
dum ſanctorū patrum canones ſp̄ritu dei conditos & re-
tius mundi reuerentiā conſecratos: metropolitanos ſingū-
larum prouinciārum epiſos: quibus ex delegatiōe nra fran-
nitatis tuæ cura p̄tenditur: ius traditē ſibi antiq̄ dig-
tatis itemeratū habere decernim⁹: ita vt a regulis p̄ſcribitū
nulla aut negligētia aut p̄ſumptiōe diſcedant.

CIn ciuitatibus: quarum rectores obierint: de ſubſtitutiōe
epiſi hæc forma ſeruetur: vt qui ordinandus eſt etiam ſi bo-
nē vitæ habeat teſtimoniū non laicus non neophit⁹ nec
ſecundę coniugis maritus: aut qui vnam quidē habeat vel
habuerit: ſed quā ſibi viduā copularit. Sacerdotū em̄ tā ex-
cellens eſt electiō vt hæc quæ in alijs eccleſiæ membris no-
vocantur in culpam: in illis tamē habeantur illicita. Nam
cum extra clericorum ordinem conſtituti nuptiarum ſo-
cietati & procreationi liberorum ſtudere ſit liberū: ad ex-
hibendam tamen perfectę continentię puritatem: nec ſub
diaconibus carnale connubiū conceditur: vt qui habent

sint tanq̄ nō habētes: & q̄ non habent: p̄mancāt singulares.
 Quod si in hoc ordine qui quartusa capite est: dignum est
 custodiri: quanto magis in primo aut secundo vel tertio ser-
 uandū est: ne aut leuitico ministerio: aut p̄sbyterali hono-
 re: aut episcopali excellentia quisq̄ idone⁹ astimet: qui se a
 voluptate vxoria necdum fr̄nasse detegitur.

¶ Cum ergo de summi sacerdotis electione tractabif: ille oī
 bus p̄ponat: quem cleri plebifq̄ cōsensus concorditer po-
 stulauerit. Ita vt si in aliam forte p̄sonam partiū se vota di-
 uiserint: metropolitani iudicio: is alteri p̄feratur: qui ma-
 ioribus & studiis iuuatur: & meritis. Tantū vt nullus inui-
 tis & nō petentibus ordinē: ne ciuitas episcopū non opta-
 tum: aut cōtemnat: aut oderit: vt fiat min⁹ religiosa q̄ con-
 uenit: cui non licuerit habere quem voluit. De persona au-
 tem cōsecrandi episcopī: & de cleri plebifq̄ consensu metro-
 politan⁹ episcopus ad fraternitatem tuā referat: q̄q̄ in pro-
 uincia bene placuit: scire te faciat: vt ordinationē rite cele-
 brandam: tua quoq̄ firmet auctoritas. Quæ rectis disposi-
 tionibus nihil morē aut difficultatis debet asserre: ne gregi-
 bus dominī: diu desit cura pastorum.

¶ Metropolitano vero defuncto: cum in loco ei⁹ alius fuerit
 subrogād⁹: puinciales episcopi ac ciuitatē metropolitanā
 cōuenire debent: vt oīm clericorū atq̄ oīm ciuū uolūate
 discussa: ex p̄sbyteris eiusdē ecclesie: vel ex diaconib⁹ opti-
 mus eligat: de cui⁹ noīe ad tuā notitiā puinciales referant sa-
 cerdotes: impleturi uota poscentiū: si qd̄ ipsis placuit: tibi
 quoq̄ placuisse cognouerit. Sicut em̄ iustas electiōes nullis
 dilacionib⁹ uolum⁹ fatigari: ita nihil p̄mittim⁹ te ignoran-
 te p̄sumi.

¶ De cōciliis autē episcopolib⁹ nō aliud idicam⁹ q̄ sancti pa-
 tres salubriter ordinarūt: vt scilicet binī cōuētus per annos
 singulos habeant: in quibus de oībus querelis que inter di-
 uersos ecclesie ordies nasci assolent iudicerur. Et si forte in-

rer ipsos qui p̄sunt de maiorib⁹ (q̄d absit) peccatis: causa nascatur: que p̄uinciali nequeat examine diffiniri: fraternitatem tuam de totius negocii qualitate metropolitanus curabit instruere. & si coram positis partibus: nec tuo fuerit res sopita iudicio ad nostram cognitionem quicquid illud est transferatur.

¶ Si quis episcopus mediocritate ciuitatis sue despecta ad ministracione loci celebrioris ambierit. & ad maiorem se placeat quacumq; occasione transtulerit: a cathedra quidem pellatur aliena: sed carebit & propria: vt nec illis p̄sident quos per auaritiā cōcupiuit: nec illis quos per superbiam spreuit. Suis igit̄ terminis cōtentus sit quisq;: nec supra mensuram iuris sui affectet augeri.

¶ Alienum clericum inuito episcopo ipsi⁹: nemo suscipiat: & nemo sollicitet: nisi forte ex placito charitatis id in re dātem accipientemq; cōuenerit. Nam grauis iniurię reus est: qui de fratris ecclesia id quod est utilius aut pretiosius: auadet vel allicere: vel tenere. Itaq; si intra p̄uinciam res agatur: transfugam clericum ad suam ecclesiam metropolitanus redire compellat. Si autem longius processit: cui p̄cepti auctoritate reuocabitur: vt nec cupiditati: nec ambitioni occasio relinquatur.

¶ In euocandis autem ad te episcopis: moderatissimum te esse volumus: ne per maioris diligentię speciem: fraternis videaris gloriari iniuriis. Vnde si causa aliqua maior extiterit: ob quam necessarium sit fraternum aduocare conuentum: binos de singulis p̄uinciis episcopos: quos metropolitani crediderint esse mittendos: ad fraternitatem tuam venire sufficiat. Ita vt in p̄stituto tempore nō vltra quindecim dies quo conuenerit: retardentur. Si autem in eo quod cum fratribus tractandum: definiendumq; credideris: diuersa eorum fuerit a tua voluntate sententia: ad nos omnia sub gestorū testificatione referantur: vt remoris ambigat

tatibus (quod deo placeat) decernatur. Ad hunc enim finem: omnem affectum nostrumque curamque dirigimus: ut quod ad unitatem concordia: & quod ad custodiam pertinet disciplinę: nulla dissensione violetur: nulla desidia negligatur. Et te igitur frater charissime: & eos fratres nostros qui de tuis offenduntur excessibus: cum tamen non similis sit omnium materia querelarum: hortor & moneo: ut quę pie sunt ordinata: salubriterque disposita: nulla concertatione turbentur. Nemo quod suum est querat: sed quod alterius: sicut apostolus ait. Vnusquisque vestrum proximo suo placeat in bono ad ædificationem. Nec enim poterit veritatis nostrę firma esse compago: nisi nos ad inseparabilem soliditatem vinculum charitatis astrinxerit: quia sicut in vno corpore multa membra habemus: omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi vnum corpus sumus in Christo: singuli autem alter alterius membra. Hęc connexio totius quidem corporis vnanimitatem requirit: sed præcipue exigit concordiam sacerdotum. Quibus cum dignitas sit communis: non est tamen ordo generalis: quoniam & inter beatissimos apostolos: in similitudine honoris fuit quædam discretio potestatis: & cum omnium par esset electio: vni tamen datum est: ut ceteris præmineret: de qua forma: episcoporum quoque est orta distinctio: & magna dispositione prouisum est: ne omnes sibi omnia vendicarent: sed essent in singulis prouinciis singuli quorum inter fratres haberetur prima sententia: & rursus quidam in maioribus viribus constituti: sollicitudinem susciperent ampliorem: per quos ad vnam Petri sedem vniuersalis ecclesię cura conflueret: & nihil vnquam a suo capite desideret. Qui ergo quibusdam scit se esse propositum: non moleste ferat aliquem sibi esse prelatum: sed obedienciam quam exigit: etiam ipse dependat: & sicut non vult grauis oneris sarcinam ferre: ita non audeat alii imponere.

Leonis papæ

tabile pondus imponere. Discipuli enim sumus humilis & mitis magistri dicētis: discite a me quia mitis sum & humilis corde & inuenietis requiem animabus vestris: Iugū enim meum suauē est & onus meum leue est. Quod quomodo experiemur / nisi & illud in obseruātiā veniat quod idem dominus ait. qui maior est vestrum erit minister vester: qui autē se exaltat humiliabitur & qui se humiliat exaltabitur.

Leo Septimo episcopo Altino. Epistola. LV.

Ecce tua fraternitatis litteris vigorē fidei tuæ quā olim noueram agnouimus: congratulantes tibi quod ad custodiam gregum christi pastoralem vigilantanter exequeris / ne lupi qui sub specie ouium subrahunt bestiarum sequitiam simplices quosque dilacerant: nō solum ipsi nulla correctione proficiant sed etiam ea quę sunt sana corrumpant quęstione viperea possit obtinere fallacia. Ad metropolitanū episcopū puincię venetię scripta direximus quibus ad status sui periculum cognoscerent pertinere si quis de Pelagianorum & scelestianorum cōsortio veniens in cōmuniōne catholica sine professione legitimę satisfactionis habeatur. Saluberrimū enim est & spiritalis medicinę utilitate plenissimū: vt siue presbyteri: siue diaconi: siue alii cuiuslibet ordinis clerici qui se correctos videri volunt: errorem suum & ipsos erroris auctores damnari a se sine ambiguitate fateantur: vt sensibus prauis & dudum peremptis nulla sperandī superstit occasio: ne vllum membrū ecclesię tallum possit societate violari: cū per omnia illis professio propria ceperit obuiare: circa quos etiam illam canonū constitutionē precipimus custodiri: ne ab his ecclesiis ad quas proprie pertinet sinantur abscedere: & pro suo arbitrio ad loca sibi non deputata transire. Quod cum recte nō permittitur inculpatis: multo minus debeat licere suspectis. Proinde dilectio

tua cuius deuotione gaudemus: fungat curam suam dispo-
sitionib⁹ nostris: & cum supradicto metropolitano det ope-
ram: vt circūspecte velociter impleant ea qua ad totius ecc-
clesiæ incolumitatem & laudabiliter sunt gesta: & salubri-
ter ordinata.

Epistola. LVI.

Item eiusdem ad eundem.

Relatione fr̄is & coepiscopi nostri Septimi: qua in
subditis habetur: agnouim⁹ quosdam p̄byteros:
diacones: ac diuersi ordinis clericos: quos Pelagia-
na: vel Scelestiana heresis habuerit implicatos: ita in vestrā
p̄uinciā ad cōmunionem catholicam peruenisse: vt nulla
ab eis damnatio proprii exigeret erroris: vt pastoralib⁹ ex-
cubiis: nimium dormitātibus: lupus ouium pellibus tect⁹:
inouile dominicum nō depositis bestialibus animis intro-
ret. Et per auctoritatem canonum decretorūq; nostrorū: ne
insontibus quidem cōceditur vsurparet: vt relictis ecclesiis
in quibus clericatum aut acceperant: aut receperant: insta-
bilitate sua per diuersa circūferantur: amantes semper erra-
re: & nunq̄ in fundamento apostolico permanere. Quoniā
q̄ nullo discussi examine: nullo sunt p̄iudicio suæ profes-
sionis obstructi: hūc maxime fructum: vt sub velamento cō-
munionis plures domos adeant: & per falsi nois scientiam:
multorū corda corrumpant. Quod vtiq; efficere non pos-
sent: si ecclesiarum p̄sules necessariam diligentiam in ta-
lium receptione seruarēt: nec cuiq; eorum euagari licuisset.
Ne ergo vltērius audeatur: neve per quorūdam negligē-
tiam introducta pernīcies ad euersionem multarum tēdat
animarum: hac nostri auctoritate p̄cepti: industriæ tuæ
fraternitatis indicimus: vt cōgregata apud vos synodo p̄-
uincialiū sacerdotū: oēs siue p̄byteri: siue diaconi: siue cu-
iuscūq; ordinis clerici: q̄ de Pelagianorū Scelestianorūq; cō-
sortio in cōmunionē catholicā ea imprudētia sunt recepti:
vt nō prius ad damnationē suā coarctarent erroris: nūc sal

Leons papæ

tem posteaq̄ hipocrisis eorū ex quadā parte detegit: ad ve-
ram correctionem quę ex ipsis prodesse: & in illis possit noce-
re cogant: damnent apertis p̄fessionibus suis superbi erro-
ris auctores: & quicquid in doctrina eorum vniuersalis eccle-
sia exhorruit: detestent: oīaq̄ decreta synodalia quę ad ex-
cisionem hæreseos apostolicę sedis confirmauit auctoritas:
amplecti se: & in oībus approbare plenis & apertis: ac pp̄ria
manu subscriptis p̄testationibus eloquant. Nihil in verbis
eorum obscurū: nihil inueniat̄ ambiguum. Quoniam noui-
mus hanc istorū esse versutiā: vt quacūq̄ particula dogma-
tis execrādi: qua se a damnatorū societate discreuerit: nihil
sibi sensuum suorū: æstimet esse nō saluum. Cūq̄ omnes diffi-
nit̄iones suas ad tātam facilitatem improbare se simulēt: at-
q̄ deponere: hoc tibi tota arte fallēdi: nisi intelligant: exci-
piūt: vt gratia deī sc̄dm merita dari accipiētium sentiat̄ur.
Quę nisi gratis datur: nō est gratia: sed merces: retributiōq̄
meritorū: dicēte beato apostolo, Gratia salui facti estis per fi-
dem: & hoc nō ex vobis: sed deī donū est. Nō ex operib⁹: ne-
forte quis extollat̄: ipsius em̄ sumus signum: creati ī Chri-
sto Iesu ī operib⁹ bonis: q̄ p̄parauit de⁹ vt in illis ambulē⁹.
Omnis itaq̄ bonorū operum deuotio diuina preparatio est:
nec propria quisq̄ iustificatur virtute: qm̄ gratia vnicuiq̄
pr̄ncipiū iustitię & bonorū fons: atq̄ origo meritorū est.
Sed ab istis ideo per naturalem industriā dicif̄ p̄ueniūt: vt
quę ad gratiam pp̄rio clara sit studio: nullo videat̄ peccati
originalis vulnere fauciata. Ideo etiā paruulos dicunt: si si-
ne baptismo hinc de sæculo exierint: nō posse damnari: ne-
reos in peccato Adę teneri: sed ad regnum deī vel ad vitā
eternam sine vlla cūctatione venire: cum apostol⁹ dicat
vnum hoīem peccatū intrauit in mūdum: & per peccatum
mors: & ita in omēs homies pertransiit: propter quod & p̄-
si paruuli baptizant̄. Quis in illo vno possint intelligi
ra peccata: si vnum ipsum in sua quasi membra singula dicit̄

uidatur. Nā & superbia est illic: quia in sua homo poti⁹ esse
 q̄ in dei potestate dilexit: & sacrilegium: quia deo non crea-
 didit: & homicidium: quia se precipitauit in mortem: & for-
 nicatio spiritualis: quia integritas mentis humane serpenti-
 na suasionem corrupta est: & furtū: quia phibit⁹ vsurpat⁹ est
 cibis: & auaritia: quia plus q̄ sufficere illi debuit: appeti-
 uit: & si quid aliud in hoc vno admisso diligenti considera-
 tione poterit inueniri: Parentum quoq; peccatis paruulos
 obligari non solum primorum hominum: sed etiam suorum
 de quib⁹ ipsi nati sunt: non improbabiler dicitur. Illa quip-
 pe sententia reddam peccata patrum in filios: tenet eos
 vtiq; anteq̄ per regenerationē ad testamētum nouum inci-
 piat pertinere: quod testamētum pphratur: cū diceret
 per Ezechielē nō accepturos filios peccata patrū suorum: nec
 vterius futurā in Israhel parabolā illā: patres manducaue-
 re vāā acerbam: & dentes filiorū obstupescūt. Ideo em̄ quis
 q̄ renascit: vt soluat in eo quicquid peccati est cum quo na-
 scitur. Nā peccata que male agēdo postea committunt pos-
 sent & pœnitendo sanari: sicut etiam post baptismum fieri
 videmus. Ac per hoc nō est instituta regeneratio: nisi quia
 viriosa est generatio: vsq; adeo: vt etiam de legitimo ma-
 trimonio procreatus dicat. In iniquitatib⁹ conceptus sum:
 & in peccatis mater me in vtero aluit. Neq; hic dixit iniqui-
 tate: vel in peccato: cum hoc recte dici posset: sed iniquitates
 & peccata dicere maluīt: q̄a & in illo vno qd̄ in oēs hoīes per-
 transiuit: atq; tam magnū est: vt eo mutaretur: & conuerte-
 retur in necessitatem mortis humana natura: sicut supra
 disserui: reperiuntur plura peccata & alia parentū: que non
 possunt mutare naturam: & reatu tamen obligant fili-
 os: nisi gratuita gratia: & misericordia diuina subueniat.
 A paruulo enim recens nato: vsq; ad decrepitum: senem
 quamlibet corporis aetatem gerant: sicut nullus prohiben-
 dus est a baptismo: ita nullus est qui non peccato moriatur

Leonis papæ

in baptismo. Sed paruuli originali/maiores autē etiam his omnibus moriuntur peccatis quęcunq; male viuendo addere ad illud quod nascendo traxere. Cauendum ergo dilectioni tuę est magnaq; diligentia prouidendum/ne per huiusmodi homines extincta dudum scandala fuscitentur: & de exciso olim dogmate aliquid in prouincia eiusdem mali germē oriatur: quod non solum in radicib⁹ suis crescat/ sed etiam sanctę ecclesię soboles veneno sui odoris inficiat: qui correctos se videri nolunt ab omni suspitione se purgent: & obediēdo nobis probent se esse nostros. Quorum si quisq; salubribus preceptis satisfacere detrectarit / siue ille clericus/ siue sit laicus/ ab ecclesię societate pellatur/ ne perditio animę suę salutē infidietur alię. Illam quoq; partem ecclesię scilicet disciplinę qua olim a sanctis patribus & a nobis sepe decretum est vt nec in presbyterat⁹ gradu/ nec in diaconatus ordine/ nec in subsequēti officio clericorum ab ecclesia cuiq; transire sit liberum / vt in integrum reuoces ammonemus. Et vnusquisq; non ambitione illectus/ non cupiditate seductus/ nō persuasione hominū deprauatus / ibi vbi ordinatus est perseueret. Ita vt si quis sua querens non quę iesu christi ad ecclesiam suā redire neglexerit: & ab honoris priuilegio & a cōmunionis vinculo habeatur extraneus. Non autē dubitet dilectio tua nos si (vt nō arbitramur) neglecta fuerit q̄ pro custodia canonum & pro fidei integritate decernimus vehementius cōmouendos: quia inferiorum ordinum cubi p̄ ad nullos magis referendę sunt q̄ ad desides negligētēsq; rectores: qui multā sepe nutriunt pestilentiam/ Dum auferriorem dissimulant adhibere medicinam.

Leo vniuersis episcopis per Campaniā Santhi p̄ceniū. Epistola. LVII.

Magna indignatiōe cōmoueor: & multo dolore cōtristor: q̄ quosdam ex vobis comperi esse apostatice traditionis oblitos: & studio sui erroris incētos)

vt præter paschæ festum cui sola penthecostes solénitas com-
 paratur / audeant sibi met non aliqua humanæ infirmitatis
 necessitate cogere / sed sola indisciplinati arbitrii libertate /
 ius baptismatis vendicare: & in natalibus martyrum quorū
 finis aliter honorandus est q̄ dies dominicæ passionis: regene-
 rationis celebrare mysteria: ac sine vllis spiritualium erudi-
 tionibus preparationum / ita rudibus & imperitis tradere sa-
 cramentum vt circa renouandos nihil doctrina ecclesiastica
 nihil in exorcismis impositio manuum / nihil ipsa ieiunia quibus
 vetus homo destruitur operentur: neq; in tanto myste-
 rio salutis humanæ nulla ei⁹ diei habeatur exceptio / quo ip-
 sum donum est conditum renascentibus. Ammonem⁹ igitur
 & nō sine periculo status eorum qui hæc faciunt prote-
 stamur: vt ab hac præsumptione cessetur / & summā hæc po-
 tentissimāq; dei gratiam nō nisi in paschali & penthecostes
 die desiderantibus & credentibus cōferatis / manēte quolibet
 tempore grauium necessitatum ac periculorum considera-
 tione secundum quam oporteat subueniri / ne cōditione mor-
 tali coarctata infirmitas necessaria liberatiōe fraudetur: cū
 seruata (sicut prælocuti sum⁹) duarum tantummodo festiui-
 tatum reuerētia / propter multa pericula sit cauendum / ne
 cuiq; aut in desperata egritudine / aut in hostilitatis icursu:
 aut in timore naufragii / per sacerdotes domini regeneratiō
 denegetur. Si quis vero post hoc interdictum in eadem fue-
 rit vsurpatione detectus: dignam pertinaciæ suæ icidet vltio-
 nem: quoniam ostendit se turpe potius lucrum q̄ religionis
 cultum esse sectatum. Illam etiā cōtra apostolicam regu-
 lam præsumptionem: quam nuper agnouit: a quibusdam illi-
 cita vsurpatione committi: modis omnibus constituo sub-
 moueri. De penitentiā videlicet quæ a fidelibus postulatur:
 ne de singulorum genere libellis scripta professio publice re-
 citetur: cum reatus conscientiarum sufficiat solis sacerdo-
 tibus indicare confessione secreta. Quis enim plenitudo si

dei videatur esse laudabilis que propter dei timorem apud homines erubescere nõ veretur: tamẽ quia nõ omnium huiusmodi sunt peccata vt ea pœnitentiã pœscunt non timeant publicare/remoueat/improuabilis consuetudo: ne multa pœnitentię remedijs arceantur: dum aut erubescunt aut metuunt inimicis suis sua facta referare/quibus possunt legum constitutione percelli. Sufficit enim illa confessio que primũ deo offertur: tũc etiam sacerdoti qui pro delictis pœnitentium precator accedit. Tunc enim demum plures ad pœnitentiã poterunt prouocari: si populi auribus nõ publicetur cõscientia confitentis.

Epistola Beati Leonis papæ episcopis per Campaniam & Picenũ vel Tusciam & per vniuersas prouincias constitutis. Epistola. LVIII.

Incipiunt capitula.

CVt nullus episcopus seruũ alterius ad officium clericatũ promoueat. I.

CVt quicunq; ad sacerdotiũ vel viduarũ mariti/vel habentes numerosa coniugia promoti fuerint ab ecclesiasticis officijs arceantur. II.

CQz vsuras non solum clerici exigere non debeant sed nec laici. III.

CVt clericus nec suo nec alieno nomine scœnũ exerceat. IIII.

CVt si quis sacerdotũ contra interdicta fecerit a suo submoueatũ officio. V.

Explicita capitula.

Leo episcopus vrbis romę: vniuersis episcopis per campaniam & picenum vel tusciam: & per vniuersas prouincias cõstitutis in domino salutem.

T nobis gratulationem facit ecclesiartũ status salubri dispositione compositus: Ita nõ leui nos more contristat quotiens aliqua cõtra statuta canonum ecclesiasticã disciplinã p̄sumpta vel cõmissa cognoscitur.

scimus: que si non qua debemus vigilātia refecemus: illi qui nos speculatores esse voluit excusare nō possumus/permittētes syncerum corpus ecclesie quod ab omni purum macula custodire debemus ambientium improba contagiōe foedari: cum ipsa sibi membrorū per dissimulationem cōpago nō congruat. Admittitur passim ad ordinem sacrum quibus nulla natalium nulla morum dignitas suffragatur. Et qui a dominis suis libertatem consequi minime potuerunt ad fastigium sacerdotiū tanq̄ seruitas honorē capiat prouehuntur: & probari deo se posse creditur qui domino suo necdum probare se potuit. Duplex itaq̄ in hac parte reatus est quod & sacrum mysterium talis consortii vilitate polluitur: & dominorum quantum ad illicitę vsurpationis temeritatē pertinet iura soluuntur. Ab his itaq̄ fratres charissimi omnes vestre prouincię abstineant sacerdotes: & non tātum ab his sed ab illis etiam qui ab originali aut alicui conditioni obligati sunt volumus temperari / nisi forte eorū petitio aut voluntas accesserit: qui aliquid sibi in eis vendicāt potestatis. Debet enim esse immunis ab aliis qui diuinę militię fuerit aggregandus: vt a castris dominicis quibus nomen ei⁹ ascribitur nullis necessitatis vinculis abstrahatur. Capm. II.

 Valis vero cum vniscuq̄ constiterit natalium honestas & morum esse debeat sacri altaris mysterio sociandus & apostolo nos docente & diuina preceptiōe didicimus & canonum regulis: a quibus plerosq̄ fratrum declinasse & penitus deuiasse reperimus. Nam constat ad sacerdotiū puenisse viduax̄ maritos quosdā etiā quibus fuerit numerosa cōiugia / & omnē licentiā vira liberior ad sacrum ordinē passim patefactis obicibus fuisse permisso. Vnius vxoris virtū: cōtra illud antique legis p̄ceptum quod dicitur & cauet̄. Sacerdos virginē vxorē accipiat nō viduā

nō repudiatam. Hos ergo quicunq; tales admisi sunt ab ec-
 clesiasticis officiis: & a sacerdotali nomine: apostolicę legis
 auctoritate iubemus arceri. Nec hoc enim sibi poterunt ve-
 dicare: cuius capaces per hoc quod illis obstiterat: non fue-
 runt. Huius discussionis curam nobis specialiter vendica-
 tes: vt si qua forsitan de his cōmissa sūt: corrigātur: ne liceat
 vltra committi: & ne excusatio de ignoratione nascatur: q̄
 ignorare nunq̄ licuerit sacerdotem quod canonum fuerit
 regulis definitum. Hęc ergo ad prouincias vestras per Inno-
 centium Legitimum: & Segetium fratres & coepiscopos
 nostros scripta direximus: vt quę male pullulasse noscunt
 radicitus euellant: & messem dominicā zizania nulla cot-
 rumpant. Ita em̄ fructum vberem: quę sunt syncera: praesta-
 bunt: si ea quę natam segetem enecare consueuerūt: dilige-
 tius amputentur.

Caput. III.

N hoc quoq; pretereidum duxim⁹ quosdā ludi-
 turpis cupiditate captos: vsurariā exercere pecu-
 niā: & fœnore velle ditescere. Quod nos non dica-
 re: qui Christianos se dici cupiūt: cōdolemus: qđ vindica-
 ri acius in eos qui fuerint comprobati decernim⁹: vt oīs pec-
 candi opportunitas adimatur

Cap. IIII.

Illud etiam duximus præmonendum: vt sicut nō
 suo: ita nec alieno noīe aliquis clericorum exercere
 dum fœnus attenter. In decēs enim est crimē suū
 commodis alienis impēdere. Fœnus autem hoc solum aspi-
 cere & exercere debemus: vt quod hic misericorditer tribui-
 mus: a dño qui multipliciter & imperpetuum mēsurā tetri-
 buet: recipere valeamus.

Ca. V.

Hoc itaq; ammonitio nostra denuntiat: qđ si quis
 fratrum contra hęc constituta venerit: vel ventu-
 re tentauerit: & prohibita fuerit ausus admittet

re: a suo se nouerit officio submouendum: ne communio-
nis nostre futurum esse consortem qui socius esse noluit di-
scipline. Ne quid uero sit quod pretermisum a nobis forte
credatur: omnia decretalia constituta tam beatę recordatio-
nis Innocentii q̄ omnium decessorū nostrorū qui de ecclesia
sacris ordinatiōibus canonum ordinata sunt disciplinis: ita
uestram dilectionem custodire debere mādamus / vt si quis
illa cōtempserit / ueniam sibi deiceps nouerit denegari. Da-
ta sexto idus octobris Maximo uero & Paterio uiris clarissi-
mis consulibus.

Leo Nicete episcopo aquileiensi. Epistola. LIX.

Regressus ad nos filius meus a deo dat⁹ diaconus se-
dis nostre / dilectionē tuam poposcisse memorauit
vt de his a nobis auctoritatem apostolicę sedis ac-
ciperes / qua; quidem magnā difficultatem diiudicationis
videntur afferre: sed pro inspectione temporalium necessi-
tatum adhibēda curatio est: vt uulnera que; hostilitatis ad-
uersitate illata sunt religionis maxime ratiōe sanent. Cum
ergo per bellicam cladem & per grauissimos hostilitatis in-
cursus / ita que;dam dicatis diuisa esse coniugia vt abductis
in captiuitatem uiris foemine eorū remāserit destitute / que;
uiros proprios aut interemptos putarint aut nunq̄ a domi-
natione crediderint liberandos: & ad aliorū coniugium sol-
itudine cogente transferint / cūq; nunc statu rerum auxilian-
te domino in meliora conuerso nonnulli eorum qui putabā-
tur perisse remeauerit: merito charitas tua uidetur ambige-
re quid de mulieribus que; aliis iunctę sunt uiris a nobis de-
beat ordinari. Sed quia nouimus scriptum q̄ a deo iūgitur
mulier uiro: & iterum preceptum agnouim⁹ vt quod deus
iunxit homo non separet: necesse est vt legitimarum foede-
ra nuptiarū redintegrandam credamus / & remotis malis que;
hostilitas intulit unicuiq; hoc quod legitime habuit refor-
metur. Omnis studio procurandum est vt recipiat vnus

Leonis papæ.

quisq; quod proprium est. Nec tamē culpabilis iudicetur & tanq̄ alieni iuris peruasor / qui personam eius mariti qui iam non esse estimabatur assumpsit. Sic enim multa quæ ad eos qui in captiuitatem ducti sunt pertinebant in ius alienū transferre potuerunt: & tamē plenum iustitiæ est vt hisdem reuersis ppria reformentur. Quod si in mancipiis vel in agris aut etiam in domibus ac possessionibus rite seruatur / quātona gis in coniugiorum redintegratiōe faciendum est: vt quod bellica necessitate turbatum est pacis remedio reformetur. Et ideo si qui post longam captiuitatē reuersi ita in dilectionem suarum cōiugum perseverant vt eas cupiāt in suū redire consortiū: omittendum est & inculpabile iudicandum quod necessitas intulit: & restituendum quod fides poscit. Si autem aliquę mulieres ita posteriorū virorū amore sunt captę vt malint his coherere q̄ in legitimū redire consortium merito sunt notandæ / ita vt etiam ecclesiastica cōmuniōe priuentur: quia inexcusabiliter contaminationem criminis elegerunt: ostendentes sibimet pro sua incōtinentia placuisse quod iusta remissio potuit expiare. Redeāt ergo in suum statum voluntaria redintegratiōe cōiugia: neq; villo modo ad opprobrium malę voluntatis trahatur quod cōditio necessitatis extorsit. quia sicut hę mulieres quæ reuerri ad viros suos nolunt impię habendę sunt: ita illę quę in affectum inītum ex deo redeunt merito sunt laudandę iudicio: De his autē christianis qui inter eos a quibus fuerant captiuati in molaticis cibis asseruntur esse polluti / cōsultationi charitatis tuę hoc etiam respōdendū esse credim⁹ / vt pœnitentię satisfactione purgentur. Quę non tam temporis longitudine q̄ cordis compunctione pensanda est: & siue hoc terror extorserit / siue fames suaserit / non dubitetur abolēdum: cum huiusmodi cibus pro metu aut indigentia non pro religionis veneratiōe sit sumptus. His vero de quibus dilectio tua similiter nos credidit cōsulendos qui ad iterandum baptis-

num vel metu coacti sunt vel errore traducti / & nunc se con-
tra catholicę fidei sacramentum egisse cognoscunt: ea custo-
dienda est ratio / qua in societatem nostram non nisi per pę-
nitentię remediũ: & per impositionem episcopalis manus
communiois recipiãt vnitatem: tempora penitentię ha-
bita moderatione tuo constituente iudicio prout conuerso
rum animos perspexeris esse deuotos / pariter etiam habens
senilis ætatis intuitum: & periculorum quorũq; aut egritu-
dinis respiciens necessitates: in quib; si quis ita grauiter vrs-
geatur vt dum adhuc penitet de salute ipsius desperetur /
oportet ei per sacerdotalem sollicitudinẽ communiõis gra-
tia subueniri. Nam hii qui baptismum ab hereticis accepe-
runt cum baptisati antea non fuissent / sola inuocatione spi-
ritus sancti per impositionem manuum confirmandi sunt:
quia formam tantum baptismi sine sanctificationis virtute
sumplere. Et hanc regulam vt sciatís seruandam omnibus
ecclesiis prædicamus: vt lauacrum semel inietum nulla itera-
tione violetur. dicente apostolo: vnus dominus: vna fides
vnum baptismus: cuius ablutio nulla iteratione temptanda
est: sed (vt dixim;) sola sanctificatio sancti spiritus inuocan-
da est: vt quod ab hereticis nemo accipit a catholicis sacer-
dotibus consequatur. Hanc autem epistolam nostram quã
ad cõsultationem tuę fraternitatis emisimus: ad omnes fra-
tres comprouinciales episcopos facies peruenire: vt omnium
obseruantię data prosit auctoritas.

Epistola Leonis pape ad Iulianum episcopum
Aquiliensem. Epistola. LX.
Leo episcopus Iuliano episcopo Aquilienfi.

Ectis fraternitatis tuę litteris vigore fidei tuę quę
olim noueram agnouimus / congratulantes q̄
ad custodiam gregum christi pastoralẽ curã vigi-

lāter exequeris: ne lupi qui sub specie ouīū subitrare bestia
 li seuitia simplices qsq; dilacerāt: & nō solū ipsi nulla corre
 ctione pficiāt: sed etiā ea q̄ sunt sana corrūpāt. Quod ne vi
 pereā possit obrinere fallacia: dilectionē tuā duxim⁹ cōmo
 nēdam: insinuantes ad aīā periculum pertinere: si quisq; de
 his qui a nobis in hæreticorum sectā delapsus: & se vt cunq;
 hæreticæ cōionis contagione macularit: resipiscēs in com
 munionē catholica sine p̄motione legitimæ satisfactōnis
 habeat. Saluberrimū em̄ & spiritali medicinē vtilitate ple
 nissimū est: vt siue psbyteri: siue diaconi: aut cuiuslibet or
 dinis clerici: qui se correctos videri volūt: atq; ad catholice
 fidem: quā iam pridem amiserant: rursū reuertī ambiant
 pri⁹ errores suos: & ipsos auctores errorum dānari a se sine
 ambiguitate fateant: vt sensib⁹ prauis etiā peremptis: mul
 ta sperandi supersit occasio: ne vllū membrū taliū possit so
 cietate violari: cū per oīa illis p̄fessio ppria cœperit obtusa
 re. Circa quos etiā illā canonū cōstitutionem p̄cipimus cus
 todiri: vt in magno habeāt beneficio: si adepta sibi oīm spe
 p̄motiōis: in quo inueniūt ordine stabilitate p̄petua mane
 ant: si tamē iterata tinctiōe nō fuerint maculati. Nō leuē
 apud deum noxā incurrit: qui de talib⁹ ad sacros p̄mouen
 dos ordines iudicari. Quod si cum grandi examinatione
 p̄motio cōceditur inculpatis: multo magis non debet lice
 re suspectis. Proinde dilectio tua cuius deuotiōe gaudem⁹
 iungat curā suam dīpositionib⁹ nostris: & det operam: vt
 circūspecte atq; velociter impleant que ad tori⁹ incolumita
 tem & laudabiliter suggesta sunt: & salubriter ordīata. Nō
 autem debilitē dilectio tua nos: si (quod non arbitramur
 neglecta fuerint: que pro custodia canonum: & pro fidei in
 tēgritate decernimus: vehemētius commouēdos: quia in
 feriorum ordinū culpæ ad nullos magis inferēde sunt: q̄ ad
 desides: negligētēsq; rectores: qui multam sæpe nutriūt pe
 silentiā dum necessariā dissimulāt adhibere medicinā. Da

ta pridie Calendas iulii Alipio & ardabure cōsulibus.

Item Epistola eiusdem ad dorum
Beneuentanum episcopū.

Epi. LXL.

Dilectissimo fratri doro: Leo episcopus:

IV dicū qđ de te sperabamus dolem⁹ eē frust ratū
qñ ea te cōmisisse p̄picim⁹ que omnē ecclesiasti-
ca functionis regulā culpabilī nouitate cōdaret:
cū plenissime noueris quanta sollicitudine p̄ oēs dñi eccle-
sias paternorū velimus canonū p̄cepta seruare: & hāc ma-
xime curā ad sacerdotes vniuersarū plābiū p̄tinere: vt s̄a-
ctarū cōstitutionū regulę nullis corrūpant excessib⁹. Vnde
de miramur te quē auctoritatū apostolicæ sedis obseruan-
tissimū esse cōuenerat: t̄anē negligēter ac potius insolenter
egisse: vt traditarū tibi legum non custos sed transgressor
existeres. Libello etenim Pauli p̄sbyteri tui qui in subditis
habetur cognouimus apud te nouo ambitu cōdoq̄ collu-
uio p̄sbyteriū ordinem fuisse turbatū: ita vt vnius festina &
& imatura p̄uectio quædā eorū detectio facta sit qđ ætas cō-
mēdabat & nulla culpa minuebat. Qđ si ambientis inten-
tio aut ip̄erita fauentiū studia id qđ nunq̄ habuit consue-
tudo poscebāt vt incipiens emeritis: & nouell⁹ p̄ferret an-
tiquis: tuæ fuerat industriæ atq̄ doctrinę vt iniuste peten-
tium desideria rationabili auctoritate cohiberes: ne quem
in sacerdotali propere prouehabas honore ad iniuriā eos-
rum quibus sociabatur inciperet. Miror qui si fieret dū in
illo non humilitatis virtus sed fortioris vicium roborare-
tur. Neq̄ enim ignorabas dixisse domium q̄ qui se humi-
liat exaltabitur: qui vero se exaltat humiliabitur. Eūdem
q̄ dixisse vos aut̄ q̄ritis de pusillo crescere & de honore ma-
iores eē: Vtrūq̄. n. inordinatū: vtrūq̄ p̄posterū ē: & oīs la-
borum fructus aufertur: oīs meritorū mensura vacuatur:

si tantum quis has sequitur dignitates quantum adulatione
 nis obtinuit. ut cupiditas eminendi non solum superbie
 teminuat sed etiam convenientem. Si vero (ut asserit) primi
 secundiq; presbyteri circa epicarpium sibi metipsonendū: tam hu
 ic assentatio fuit ut illum cum sui dedecore posceret honorari
 Nec hoc quidem illis proprio se iudicio deficientibus tribui de
 buit quod volebant cui tam misere voluntati te dignius fuerat
 obuiare quam cedere. Deformis autem & ignaua subiectio benefi
 bi conscientis & non irritam facientibus gratiam dei preiudicare non
 potuit ut primatus suos quocumque commercio in alterutrum
 transferentes subsequentiū suorum minuerent dignitatem: &
 quia ut imū sibi anteposuerat ceteri preminerent. Predicti igitur
 presbyteri qui indignos se honoris sui ordine sunt premissi
 cet priuari etiam sacerdotio mererent: tamen ut eis pro apostoli
 ce sedis pietate parcat: ut imi inter omnes ecclesie presbyteros
 habeant. Et ut iudicium sui sententiam ferant: inferiores etiam ibi
 lo erunt que propria sententia sibi metipsonulere ceteris omnibus presby
 teris in eo ordine permanentibus que unicuique ordinationis
 sue tempus ascripsit: nec quisquam preter predictos duos iminute di
 gnitatis patiat iniuriam: sed in eorum statum tantummodo hoc re
 currat opprobrium quod nouello & imature ordinato inferiores
 fieri elegere: ut illam euangelicam sententiam ad se sentiant prime
 re qua dicitur quo iudicio iudicauerit iudicabit de vobis: &
 qua mensura mensi fueritis eadem remetiet vobis. Paulus ve
 ro presbyter ordinem suum de quo laudabili firmitate non cessit
 obtineat. Nec ulterius aliquis in cuiusquam presumatur iniuria ita ut
 dilectio tua quam non immerito tota facti huius pulsat iniuria
 hoc saltem remedio curare se properet: ut sine dissimulatione
 hac que decernimus tradant effectui: ne si iterato ad nos im
 ploratio iusta confugerit: necesse sit seuerius commoueri cum
 his que male sunt facta correctis malimus redintegrare disci
 plinam que augere videtur: Executionem vero preceptionum nostrarum
 tamen fratri & coepiscopo nostro lulio commississe nos nouerit

tis vt oia illi quę admodũ cõstituímus roborent. Data idus
marrii Postumiano viro clarissimo cõsule.

Leo vníuersis ep̄is p̄ siciliã cõstitutis. Epistola.LXII.

Iuínis p̄ceptis & apostolicis monitis ícitamur vt
p̄ oim ecclesiã statu impigro vigilemus affectu:
aut siquid vsq̄ reph̄ensioní inueniat obnoxium
celeri sollicitudine aut ab ignorantie imperitia: aut a p̄sũ-
ptionis vsurpatione reuocemus. Monente enim dominice
vocis imperio quo beatissimus apostolus Petrus trina re-
peritione mystice sanctionis imbuitur: vt christi oues qui
christum diligit pascat: ipsius sedis cui p̄ abundantiam di-
uine gratie p̄sumus reuerentia cohortamur vt periculũ de
fide q̄tum possum⁹ declinemus: ne p̄fessio summi aposto-
li qui se amatorẽ domini esse testatus est nõ inueniatur in
nobis. Quia negligens toties cõmẽdatũ gregẽ cõuincitur
sũ nõ amare pastorẽ. Cũ ergo mihi de charitatis vře acti-
bus fraterna actione sollicito certis indicis inotuerit: vos
in eo qd̄ inter sacramenta ecclesię principale est: ab aposto-
licę institutionis consuetudine discrepare: ita vt baptis-
mi sacramẽtũ numerosi⁹ in die epiphanię q̄ paschali tẽpo-
re celebretis: miror vos vel p̄cessores vestros tam irratĩ
onabilem nouitatem vsurpare potuisse vt confuso tempo-
ris vtriusq̄ mysterio nullam esse differentiam crederetis i-
ter diem quo adoratus est christus a magis & diem quo re-
surrexit a mortuis. Quã culpã nullo modo potuissetis in-
cidere si vnde consecrationẽ honoris accipitis: inde legem
totius obseruatie sumeretis: & beati petri apli sedes q̄ vo-
bis sacerdotalis mater ẽ dignitatis: eẽt ecclesiastice magi-
stra rõnis. A cuius vos regulis recessisse min⁹ posset equa-
nimit̄er tolerari: si aliqua cõmonitionis nostre pagina p̄-
cessisset. Nunc autem ga nõ desperatur correctio: mansue-

Leonis papæ.

tudo seruanda est. Et licet vix ferenda sit sacerdotalis excusatio quæ prætendat inscientiam: maluimus tamen & censuram necessariam temperare: & ratione vos aperitissime veritatis instruere. Semper quidem in æterno consilio dei mansit humani generis incommutabiliter præordinata reparatio: sed ordo rerum per Iesum Christum dominum nostrum temporaliter gerendarum incarnatione verbi sumpsit exordium. Vnde aliud tempus est quo annūtiante angelo beata Maria fecundandam se per spiritum sanctū credidit & cōcepit: aliud quo salua integritate virginæ puer editus: exultante gaudio cælestium ministrorum pastoribus indicatur: aliud quod infans circūcidit: aliud quod hostia pro eo regularis offertur: aliud quo tres magi claritate noui sideris incitati in Bethleem ab oriente perueniunt: & adoratum paruulum mystica munerum oblatione venerantur. Nec idem sunt dies quibus impio Herodi ordinata diuinitus in Aegyptum translatione subtrahitur: vel quibus ab Aegypto in Galileam persecutore mortuo reuocatus est. Inter has autem dispensationum varietates accedunt augmenta corporea: crescit dominus (sicut euangelista restat) profectibus ætatis & gratia. Per dies paschæ in templum cum parentibus venit: & cum ab esset societate redeuntium sedens cum senioribus & inter ammirantes magistros inuenitur: rationemque remansionis suæ reddens quid est inquit quod me querebatis? Nesciebatis quod in his quæ patris mei sunt oportet me esse? Significans eius se esse filium cuius esset & templum. Iam vero cū in annis maioribus apertius declarandus baptismū precursoris sui Ioannis experit quid deitatis eius remansit ambiguum quā spiritus sanctus in colūbe specie super eum descendit & mansit audita de cælis patris voce dicentis: tu es filius meus dilectus in te bene complacui! Quæ omnia ideo quanta potuimus breuitate præstrinxim⁹: vt notū sit dilectiōi vſe

vniuersos dies christi innumeris consecratos fuisse virtuti-
 bus & in cunctis ei⁹ actionibus sacramentorū mysteria cho-
 ruscasse: sed aliter signis denunciari: aliter reb⁹ impleri: nec
 quęcūq; numerantur in operibus saluatoris: ad temp⁹ perti-
 nere baptismatis. Nam si etiam illa quę post beati loānis
 lauacrum ab eo gesta cognouimus: sub indiscreto honore
 colamus: omnia tempora continuatis erunt deputāda fe-
 stis: quia omnia sunt plena miraculis. Verum quia spirit⁹
 sapientię & intellectus ita apostolos & totius ecclesię eru-
 diuit magistros: vt in christiana obseruātia nihil inordina-
 tū: nihil patere esse cōfufum: discernēde erāt causę solēni-
 tati: & i oibus constitutis patrū principūq; nostrarū rō-
 nabilis seruanda discretio. Quia nō aliter vn⁹ grex & vn⁹
 pastor sumus nisi quęadmodū apostolus docet id ipsūm dī-
 camus oēs. Simus autē pfecti in eodē sensu & in eadē sciētia.
 Quis ergo & illa quę ad humilitatē & quę ad gloriā perti-
 nent christi in vnā pcurrāt eandemq; personam: torumq;
 quicquid in illo & virtutis diuinę est & infirmitatis huma-
 nę ad nostrę reparationis tendat effectum: pprie tamē in
 morte crucifixi: & in resurrectione mortuū potentia bap-
 tismatis nouam creaturam condit ex veteri: vt in renascenti-
 bus & mors christi operetur & vita dicent beato aposto-
 lo paulo An ignoratis quia quicūq; baptisati sumus i xpo
 lesu: in morte ipsius baptisati sumus! Consepulti enim su-
 mus cū illo per baptismum in mortem vt quomō surrexerit
 christus a mortuis per gloriam patris: ita & nos in nouita-
 te vitę ambulemus. Si enim complantati facti sum⁹ simi-
 litudinī mortis eius: simul & resurrectionis erimus. Et cę-
 tera quę latius magister gentiū ad cōmendandum sacra-
 mentum baptismatis deputauit: vt appareret ex hui⁹ do-
 ctinā spiritu regenerandis filiis hominū & in dei filiis ad
 optandis illū diē esse: illud tempus electū: in quo per simi-
 litudinem mysteriū ea quęritur membris quę i ipso capite

sunt gesta cōgruere: dū̄ baptismatis regula mors interue-
 nit interfectioni peccati: & sepulturā trīduanā imitat trī-
 na diuersio: & ab aquis leuatio insurgentis ad instar est de
 sepulchro. Ipsa igitur operis qualitas docet celebrandę ge-
 neraliter gratiæ eum esse legitimum diem: in quo orta ē
 & virtus muneris: & species actionis. Ad cuius rei confir-
 mationem plurimum valet qđ ipse dominus Iesus christus
 postea qđ resurrexit a mortuis discipulis suis in quibus om-
 nes ecclesiarum p̄sules docebantur: & formam & potes-
 tatem tradidit baptizandī dicens. Euntes ergo nunc docete
 omnes gentes baptizantes eos in nomine patris & filii
 & spiritus sancti. De quo vtiq; eos etiam ante passionem
 potuisset instruere: nisi proprię voluisset intelligi regenera-
 tionis gratiam ex sua resurrectione cōpisse. Additur sane
 huic obseruantia etiam Penthecostes ex aduentu spiritus
 sancti consecrata sollemnitas: quæ de paschalis festi p̄det
 articulo: & cum ad alios dies alia festa p̄tineant: hæc semp̄
 ad eundem qui resurrectione domini est insignis occurrit:
 porrigēs quodāmodo auxiliantis gratię manū: vt hī quos
 a die paschæ aut molestia infirmitatis: aut longinquitas
 itineris: aut nauigationis difficultas interclusit inuitos: aut
 quibuslibet necessitatibus impeditos: desiderii sui effectū
 dono spiritus sancti consequantur. Ipse enim vnigenit⁹ dei
 in fide credentium & in virtute operum nullam inter se &
 spiritum sanctum voluit esse distantiam: quia nulla est di-
 uersitas in natura dicens: ego rogabo patrem & alium para-
 clitum dabit vobis vt vobiscum sit in eternum spiritum
 veritatis. Et iterum. Paraclitus autem spiritus quem mit-
 tet pater in nomine meo ille vos docebit omnia: & sugges-
 ret vniuersa quęcumq; dixi vobis. Et iterum. Cum vene-
 rit ille spiritus veritatis: ille diriget vos in omnem verita-
 tem. Cum itaq; veritas christus est: & spiritus veritatis spi-
 ritus sanctus: nomēq; paracliti vtiq; proprium: non dicitur

simile est festum ubi unum est sacramentum. Hoc autem
 nos non ex nostra persuasione defendere: sed ex apostolica
 auctoritate seruare: satis idoneo probamus exemplo: sequen-
 tes beatum apostolum Petrum qui in eo die quo omnē cre-
 dentium numerum promissus spiritus sancti repleuit ad-
 uent⁹ trium milium populum sua prædicatione conuersum:
 lauacro baptismatis consecrauit: quod sancta scriptura quæ apo-
 stolorum actus continet fidei historia docet dicēs. His au-
 dit⁹ cōpuncti sūt corde & dixere ad petrū & ad reliquos apo-
 stolos: quid faciem⁹ viri fratres? Petr⁹ vero ait ad illos: pœ-
 nitentiā inquit agite & baptiset vnusq; in noīe Iesu xpī
 in remediū peccatorum & accipietis donum spiritus san-
 cti: vobis enim repromissio est & filiis vestris: & omnib⁹ q
 longe sunt quoscūq; aduocauerit domin⁹ de⁹ noster: Aliis
 etiam verbis testificatus exhortabatur eos dicens. Salua-
 mini a generatione ista praua. Qui ergo receperunt ser-
 monem eius baptisati sunt: & appositę sunt in illa die ani-
 mę circiter tria millia. Vnde quia manifestissimę patet
 baptizandis in ecclesię electis hæc duo tempora (de quib⁹
 locuti sumus) esse legitimā: dilectionem vestram mone-
 mus: vt nullos alios dies huic obseruantię misceatis.
 Quia etsi sunt alia quoq; festa quibus multa in honorem
 dei reuerentia debeat: principalis tamen & maxima sa-
 cramentū custodienda nobis est mysticę rationis exceptio:
 nō interdicta licentiā quā in baptismo tribuēdo quolibet tē-
 pore piclitantibus subuenitur. Ita enim ad has duas festi-
 uitates connexas sibi met atq; cognatas incolumium & in
 pacis securitate degentiū libera vota differim⁹: vt i mortis
 piculo: in obsidionis discrimine: in psecutionis angustiis: i
 timore naufragii: nullo tpe hoc verę salutis remediū cuiq;
 denegem⁹. Si q; aut epiphanię festiuitatē quæ in suo ordine
 debito honore venerāda ē ob hoc estimat priuilegiū hēre
 baptismatis: quia hoc quidam dicunt quod in eadem die ad ba-

ptisimum dominus sancti Iohannis accesserit: sciat illius baptisimi aliam gratiam: aliam fuisse rationem: nec ad eandem pertinuisse virtutem: quod per spiritum sanctum renascuntur: de quibus dicitur quod non ex sanguine: neque ex voluptate carnis: neque ex voluptate viri: sed ex deo nati sunt. Dominus enim nullius indigens remissione peccati: nec quaerens remedium renascendi: sic voluit baptizari: sicut voluit circumcidi: hostiamque pro se mundationis offerri: ut quod factus erat ex muliere (sicut apostolus ait) fieret & sub lege quam non venerat solvere: sed adimplere & implendo finire: sicut beatus apostolus predicat dicens: Finis autem legis Christus ad iustitiam omni credenti. Baptisimi autem sui in se condidit sacramentum: quia in omnibus primatum tenens se docuit esse principium. Et tunc regenerationis potentiam sanxit quoniam de latere ipsius fluxerunt sanguis redemptionis & aqua baptismatis. Sicut ergo vetus testamentum testificatio fuit novi: & lex per Moysen data est: gratia autem & veritas per Iesum Christum facta est: sic diversa sacrificia unam hostiam praeformare & multorum agnorum occisio illius immolatione finita est: de quo dicitur: Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. Sic & Iohannes non Christus sed Christi praevius: non sponsus sed sponsi amicus: fuit a deo fidelis & non sua quaerens sed quae Iesu Christi: ut se profiteretur ad soluenda calciametra pedum Iudaeorum: quoniam ipse quidem baptizaret in aqua in poenitentiam: ille baptizaturus esset in spiritu sancto & igni: qui duplici potestate & vitam redderet & peccata consumeret. His itaque fratres tot tantisque existentibus documentis quibus omni ambiguitate submota evidenter agnoscitur: In baptizandis electis qui secundum apostolicam regulam & exorcismis scrutandi: & ieiuniis sanctificandi: & frequentibus sunt praedicationibus imbuendi: duo tantum tempora id est Pascha & Penthecosten esse servanda. Hoc vestrae indicimus charitati: ut apostolicis institutis nullo ulterius recedat.

dati excessu. Quia multum post hæc esse non poterit: si quisq; apostolicas regulas in aliquo crediderit negligendas. Quare illud primitus pro custodia concordissime vnitate exigimus: vt quia saluberrime a sanctis patribus constitutum est binos in annis episcoporum debere esse conuentus: terni semper ex vobis ad diem tertium calendarum octobrium romam fraterno concilio sociandi occurrant: & indissimulanter a vobis hæc consuetudo seruetur. Quoniam adiuuante gratia dei facilius poterit prouideri vt in ecclesiis christi nulla scādala: nulli nascantur errores: cum coram beatissimo apostolo Petro semper in coionetractatum fuerit vt omnia instituta canonūq; decreta apud oēs domini sacerdotes inuiolata permaneant. Hæc autem quæ vobis inspirate dño insinuanda credidimus: per fratres & coepiscopos nostros Bachillū atq; Paschasium ad vestrā volumus notitiā peruenire. Quib⁹ referentibus agnoscam⁹ græuenter a vobis aplicæ sedis instituta seruentur.

Item eplā Beati Leonis papæ

ad oēs episcopos in Italiam,

Epistola. LXIII.

Leo vniuersis episcopis per Italiae prouincias constitutis in domino salutem.

In consortium vos nostræ sollicitudinis dilectissimi fratres aduocamus: vt vigilantia pastoralī ne quid diabolicæ licere possit astutiæ cōmissis: vobis gregibus diligētius cōsulatis: ne his qui domini misericordia reuelante per nostram curā a nostris ouibus moribus abicitur: necdum vobis premonitis & adhuc qd agat ignaris: p vestras se dispergat ecclesias: & suarum furtim cuniculos iueniat latebratū vt quod a nobis in vrbe extinguitur: tenebrosis apud vos radicibus seminetur. Plurimos impietatis manichee sequaces doctores in vrbe inuestigatio nostra repperit: vigilantia diuulgauit: auctoritas

& cēfura coercuit: quos potuim⁹ emēdate correxim⁹ & v̄
 damnarent Manicheum cum prædicationibus & discipu
 lis suis: publica in ecclesia cōfessione & manus suæ subscri
 ptione compulimus: & ita de voragine impietatis suę cōfesi
 os poenitentiam concedendo leuauimus. Aliquantū vero
 quæ se dimerferant: vt nullum his auxiliantis possēt auxi
 lium subuenire subditi legibus secundū christianorū prin
 cipum constituta: ne sanctum gregem sua contagione pol
 luerent per publicos iudices perpetuo sunt exilio relegati
 Et omnia quæ tam in scripturis q̄ in occultis traditionib⁹
 suis habent prophana vel turpia: vt nosset populus qd re
 fugeret aut vitaret: oculis christianę plæbis certa manifes
 tatione probauim⁹ / adeo vt ipse georum dicebatur epus
 a nobis tentus proderet flagitiosa in suis mysteriis quę res
 neret: sicut gestorū vos series potest edocere: ad instructio
 nē em̄ vestrā etiam ista direximus: quibus lectis oīa quæ a
 nobis depræhensa sunt nosse poteritis. & quia aliquantos
 de his quos ne absoluerētur arctior reat⁹ iuoluerat: cogno
 uim⁹ aufugisse: hęc ad dilectionē vestrā ep̄lam misim⁹ per
 accolitū nostrū: vt effecta certior sanctitas vestra solliciti⁹
 agere dignetur & cautius: nec vbi manicheę peruersitatis
 homines plæbes vestras facultatē ledendi & huius sacrile
 gi possint iuenire doctores. Aliter em̄ nobis cōmissos regere
 non possumus: nisi hos q̄ sunt perditores & perditū zelo
 fidei dominicæ persequamur: & a sanis mentibus ne pestis
 edacius diuulget̄ seueritate qua possum⁹ abscedam⁹. Vā
 horror dilectionē vestrā: obtestor & moneo: vt qua debetis
 & potestis sollicitudine vigiletis ad inuestigādos eos: nec
 vbi occultandi se reperiāt facultatē. Vt em̄ habeat adeo
 ingens remunerationis præmiū qui diligentius qd ad salu
 tē cōmissę sibi plæbis proficiat fuerit execut⁹: ita ante tri
 bunal dñi de reatu negligentia se non poterit excusare: qu
 cūq; plæbē suam contra sacrilegę psuasiōis auctores nolue

fit custodire. Data tertio calendas Februarii. Theodosio
XVIII. & Aluino viris clarissimis consulibus.

Leo Neonia episcopo Rauénati de his qui
redeuntes de captiuitate incertum habent
vtrum ante captiuitatem baptisma conse-
cuti sunt. Epistola LXIII.

Requenter quidem in diuersarum ambiguo que-
stionum titubantia fratrum corda spiritu dei insti-
tuerunt: solidauimus: responsionis formam vel ex
sanctarum scripturarum disciplinis: vel ex patrum regulis
colligentes. Sed nuper in synodo nouum & inauditum
antea genus consultiōis exortū est. Nam quorūdā fratrum
suggestione comperimus aliquos captiuorū ad sedes suas
libertatemque redeuntes: qui scilicet in captiuitate illa eta-
te peruenerint quæ nullius rei firmam potuerit habere no-
ticiam: remedium quidē implorare baptismatis. Sed vtrū
eiusdē mysteriū ante sacramēta pceperit: infantia: inscietia
nō posse reminisci: & ideo sub hoc latentis recordatiōis in
certo aīas suas in discrimē adduci dū sub specie cautionis
negat his gra: quæ ideo nō impeditur: quia putatur īpen-
sa. Cum itaque tribuere talibus dominici sacramenta mysteriū
nō īmerito quorundam fratrum formido dubitaret in syno-
dali (vt dixim⁹) cœtu: formā huiuscemōi consultiōis ac-
cepim⁹. Quā diligētī⁹ discuti: & p̄vniuscuiusque sensu sol-
licita voluim⁹ rōne tractari: & ad veritatē adhibita cogi-
tatione multorū certī⁹ peruenire possem⁹. Eadē ergo que
in sensum nr̄m diuina inspiratione venire: frequens etiam
fratrum firmavit assensio. Imprimis itaque prouidere debem⁹
ne dum speciem quandā cautionis tenemus: dāntū regene-
randarū incidam⁹ aīarum. Quis em̄ ita sit suspiciōib⁹
suis deditus vt verū esse definiat qd omni manifestatione
cessante ex opinione ambigua suspiciatur. Cum itaque ba-

Leonis papæ

prizarum se nec ille recordetur qui regenerationis est cupi-
dus nec alter attestari de eo possit qui nesciat: cōsecratum
nihil est in quo peccatum possit obrepere: cum in hac para-
te conscientia suæ nec ille reus sit qui consecratur: nec ille
qui consecrat. Scimus quidem inexpiabile esse facinus quo
tiens iuxta hæreticorum damnata a sanctis patribus infi-
tuta cogitur aliquis lauacrū qd regenerandis semel tribu-
tum est: bis subire apostolica reclamante doctrina: que no-
bis vnā p̄dicat in trinitate deitatem: vnā in fide confessionē:
vnum in baptisate sacramentum: Sed in hoc nihil simi-
le formidatur: quoniam non potest in iterationis crinen de-
uenire: qd factū esse omnino nescitur. Atq; id eo quoties pe-
sona talis incidit sollicita primum examinatione discen-
tite: & lōgo tempore: nisi forte suprem^o finis imineat inda-
gate vtrū nemo sit penitus qui testimonio suo iurare pos-
sit ignorantiam nescientis. Et cum constiterit huncq; bap-
tismatis indiget sacramento: sola inaniter suspiratione phre-
beri: accedat intrepidus ad consequendam gratiam: cuius
in se nullum scit esse vestigium. Nec vereamur huic salutis
ianuam aperire: quā nunq̄ docet ingressus. Qz si ab hereti-
cis baptizatum quempiam fuisse constiterit: erga hūc nul-
latenus sacramentum regenerationis iteretur: sed hoc tā-
tum qd ibi defuit conferatur: vt per episcopalem man^u im-
positionem virtutem sancti spiritus consequatur. Quā rē
frater charissime ideo generaliter ad omnium vestrū volu-
mus puenire notitiam: ne dum plus iusto meruitur miseri-
cordia dei saluari cupientibus denegetur. Data nono Cal-
endas nouembris: consulatu Martiani augusti.

Epistola beati Leonis papæ ad Africanos epōs.

Epistola LXV.

Leo vniuersis episcopis per Africā constitutis in
domino salutem.

Vm in ordinationibus sacerdotū quædā apud
 vos illicite vsurpata crebrior fama narraret ratio
 pietatis exegit: vt pro sollicitudine quam vnuer
 sa ecclesie ex diuina institutione dependimus rerū fidem
 studeremus agnoscere: vicem curę nostre proficiscētī a no
 bis fratri & confacerdoti nostro Potentio iniungētes: qui
 secundum scripta quę per ipsum ad vos direximus de epi
 scopis quorum culpabilis ferebatur electio: quid veritas
 haberet inquireret nobisq; omnia fideliter indicaret. Vn
 de quia idem plenissima notitia nostra cuncta referauit:
 & sub quibus qualibusq; rectoribus quædam Christi pla
 ces in partibus prouincię cesariensis habeatur: syncera
 nobis relatiōe patefecit: necessarium fuit vt dolorem cor
 dis nostri quo pro dominicorum gregum periculis estua
 mus datis ad vos litteris promeremus. Mirantes tantum
 apud vos per occasionem temporis impacati aut ambien
 tum præsumptiōem: aut tumultum valuisse popularem:
 vt indignis quibusq; & longe extra sacerdotale meritum
 constitutis: pastorale fastigium & gubernatio ecclesie cre
 deretur. Nō est hoc cōsulere populis: sed nocere: nec præ
 stare regimen sed augere discrimen. Integritas em̄ psiden
 tium salus est subditorū: & vbi est incolumitas obediētię
 ibi sana est forma doctrinę. Principat⁹ aut̄ quę aut seditio
 extorsit aut ambit⁹ occupauit: etiā si moribus atq; actib⁹
 non offendit: ipsius tamen inuiti sui est perniciosus exēplo:
 & difficile est: vt bono peragant̄ exitu quę malo sūt incho
 ta principio. Qd̄ si in quibuslibet ecclesie gradibus prou
 denrer sciēter: curandū est vt in domini domo nihil sit in
 ordinatū nihilq; præposterū: quātomagis elaborādū ē: vt
 in electione ei⁹ qui sup̄ oēs gradus constituit non erretur.
 Nam totius familie dñi status & ordo nutabit si quod se
 quitur in corpore nō inueniatur in capite. Vbi ē beati pat
 ri apli per spiritum dei emissā pceptio: qua in persona Thi

motei omnium sacerdotum christi numerus eruditur: &
 perinde vnicuique nostrum dicitur Manus cito nemini im-
 posueris; neque communicaueris peccatis alienis! Quid est
 to manus imponere nisi ante aetatem maturitatis: ante te-
 pus examinis: ante meritum laboris: ante experientiam dis-
 cipline: sacerdotalem honorem tribuere non probatis! Et
 quid est communicare peccatis alienis: nisi talem efficien-
 dinantem qualis ille est qui non meruit ordinari! Sicut enim
 boni operis sibi comparat fructum: qui rectum sectatur in-
 eligendo sacerdote iudicium: ita graui semetipsum afficit
 damno qui ad suae dignitatis collegium sublimat indigni.
 Non enim in cuiusque persona praetermittendum est honor
 stitutis generalibus continetur: nec putandus est honor
 ille legitimus qui fuerit de praeruaricatione collatus: dicitur
 enim apostolo. Vt inter electionis regulas is episcopus or-
 dinetur quem vnus vxoris virum fuisse aut esse constite-
 terit. Tam sacra semper habita est ista praerceptio: vt etiam
 de muliere sacerdotis eligendi eadem intelligatur seruand
 da conditio: ne forte illa priusquam in matrimonium eius ve-
 niret qui aliam non habuisset vxorem: alterius viri esset et
 pertra coniugium. Quis ergo dissimulare audeat quod in
 ti sacramenti perpetratur iniuriam! cum huic magno ve-
 nerandoque mysterio ne legis quidem statuta defuerint: quod
 bus euidenter est definitum vt virginem sacerdos accipiat
 at: & alterius thorum nesciat coniugis quae vxor est futu-
 ra pontificis! iam tunc enim in sacerdotibus figurabatur
 christi & ecclesiae spirituale coniugium: vt quoniam vir caput
 put est mulieris. discat sponsa verbi non alium virum nolo
 se christum qui eam vnam elegit: vnam diligit: & aliam praer-
 ter ipsam suo consortio non adiungit. Si ergo etiam in ve-
 teri testamento haec sacerdotalium coniugiorum forma ser-
 uata est: quanto magis subreuelata iam gratia constituti apo-
 stolicis debemus seruire praerceptis: vt quolibet quis bonis mo-

tibus præditus & sanctis operibus inueniatur ornatus: ne
 quã tamen vel ad diaconũ gradum: vel ad presbyterii ho-
 norem: vel ad episcopatus culmen ascendat: si aut ipsum
 non vnus vxoris virum: aut vxorem eius non vnus viri
 fuisse claruerit. Monente vero apostolo atq; dicente
 & hi aut probetur primum: & sic ministrent: quid aliud in-
 telligendum putemus nisi vt in his prouectionibus nõ so-
 lum matrimoniorum priuilegia: sed etiam laborum meri-
 ta cogitemus: ne aut a baptismo rudibus: aut a seculari a-
 ctu repete conuersis officium pastorale credatur: cum ois
 gradus militiæ christianæ de incrementis profectuum de-
 beat aestimari: an possint cuiq; maiora committi! Merito
 sanctorum patrum venerabiles sanctiones cum de sacer-
 dotum electione loquerentur eos demũ idoneos sacris ad-
 ministracionibus censuere quorum omnis ætas a puerili-
 bus exordiis vsq; ad prouectiores annos per disciplina ec-
 clesiastica stipendia cucurrisset: vt vniciq; testimonium
 prior vita præberet: nec posset de eius prouectione dubita-
 ri cui pro laboribus multis: pro moribus castis: pro actibus
 strennuis: celsioris loci præmium deberetur. Si em̃ ad hono-
 rem mũdi sine suffragio temporis: sine merito laboris indi-
 gnum est peruenire: & notari ambitus solent quos probi-
 tatis documenta non adiuuant: q̃ diligens: & q̃ prudens
 habenda est dispensatio diuinorum munerum: & eccle-
 siæ dignitatum: ne in aliquo apostolica & canonica decre-
 ta violentur: & his ecclesia domini regenda credatur q̃ le-
 gitimarũ institutionũ nesciũ: & totius humilitatis ignari
 nõ ab infimis sumere incrementũ: sed a sumis volunt habe-
 re principiu: cum valde iniquum sit & absurdũ vt imperi-
 ali magistris: noui antiquis: & rudes præferantur emeritis.
 In domo quidẽ magna necesse est (sicut ap̃tus ait) vasa di-
 uersa sint: quædam aurea: quædam argentea: quædam vero lignea

Leonis papæ

& fictilia: sed horum ministerium pro materia qualitate
 discernitur: nec qui est preciosorum idem usus est vilium.
 Nam inordinata sunt omnia si fictilia aureis: & lignea pre-
 rantur argenteis. Sicut autem in ligneis & fictilibus eorum
 omnium species figuratur qui nullis adhuc virtutibus in-
 tent: ita in aureis & argenteis hii sine dubio declarantur
 per longum eruditionis ignem: & per fornacem diuturni fa-
 boris excocti: aurum probatum & argentum purum esse
 meruere. Quibus si merces pro deuotione non reddit: de
 ecclesiastica disciplina resoluitur: omnis ordo turbatur: di-
 in ecclesia qui nullum subiere ministerium peruerso elige-
 rium iudicio debitum obtinent principatum. Cum ergo
 inter vos tantum valuerint aut studia popularium: aut am-
 bitus superbiorum: vt non solum laicos sed etiam secunda-
 tum vxorum viros aut viduarum maritos ad officium con-
 gnoscant pastorale prouectos: non est aptissime exigunt cau-
 sa: vt ecclesie in quibus ista commissa sunt: iudicio seueriore pun-
 tur: & non solum in tales prefulces sed etiam in ordinatores
 eorum vltio competens proferatur! Sed circumstant non
 hinc mansuetudo clementia: hinc celsura iustitie! Et quia
 vniuersa via domini misericordia & veritas: cogimur se-
 cundum sedis apostolicæ pietatem ita nostram tempore, se-
 tentiam: vt trutinato pondere delictorum: que constat non
 vnus esse mensura: quædam definiamus vtcumque solle-
 randa: quædam vero penitus amputanda. Eos enim qui
 vel secundas nuptias inierunt: vel viduæ se coniugio so-
 ciarunt: nec applica nec legalis auctoritas sacerdotum obtine-
 re permittit: & multo magis illum si fuerit vno iudicio cofu-
 t: quod sicut ad nos relatum est duarum simul est maritus vxorum
 vel illum qui a prima vxore dimissus alteram duxisse prohibet.
 Ceteros vero quorum prouectio hoc tantum reprehendi-
 onis incurrit: quod ex laicis ad officium episcopale delecta sit: sit
 neque ex hoc quod vxores habeant possunt esse culpabiles: sed

ceptum sacerdotium tenere permittimus: non p̄iudican-
 tes apostolicæ sedis statutis: nec p̄cessorū nostrorū nostris-
 q̄ decretis quibus salubriter statutum est: ne primū vel se-
 cūdū aut tertium in ecclesia gradū quisq̄ laicorū quibusli-
 bet suffragiis sultus ascēdat: priusq̄ ad hoc meritū p̄ legit-
 ima augmenta pueniat: qd̄ em̄ vt cūq̄ patimur esse venia-
 le multum postmodum esse non poterit: si quisq̄ omnino
 id qd̄ interdīmus vsurpare p̄sumpserit: quia remissio pec-
 cati non dat licentiā delinquēdi: nec qd̄ potuit aliqua ra-
 tione concedi: fas erit amplius impune cōmitti. Donatum
 aut̄ salicinēsem ex Nouatio no cum sua (vt cōperim⁹) ple-
 be conuersum: ita dominico volumus gregi p̄a fidere: vt
 libellum fidei suę ad nos meminerit dirigendum: qd̄ & No-
 uariani dogmatis damnet errorem: & plenissime confitea-
 tur catholicā veritatē. Maximum quoq̄ ex laico licet rep̄-
 hensibiliter ordinatum: tamen si donatista iam non est &
 ab spiritu scismaticæ prauitatis alienus: ab episcopali quē
 quoquomodo adeptus non repellimus dignitate: ita vt &
 ipse libello ad nos edito catholicum se esse manifestet. De
 Aggare & Tyberiano quorum a ceteris qui ex laicis ordina-
 ti sunt in hoc causa diuersa est q̄ eorum ordinationi atro-
 ces tumultus: & seque seditioes memorantur esse famula-
 tē: vestro iudicio cuncta commissim⁹: vt relata habiti apud
 vos examinis fide quid de supradictis statuendum sit: sci-
 re possimus. Illæ autem famulæ dei quæ integritatem pu-
 doris oppressionē barbaricā perdidere: laudabiliores erunt
 in humilitate ac verecundiā si se in contaminatis non au-
 deant comparare virginibus. Quis enim omne peccatū
 ex voluntate nascatur: & potuerit corruptione carnis mēs
 inuirta non pollui: minus tamen eisdem oberit si qd̄ potue-
 rint animo non amittere doleant se vel corpore perdidisse.
 Cum itaq̄ de omnibus fere quæ fratris nostri Potentii rela-
 tio continebat plenissime dilectionem vestram per dauid

fratrem & coepiscopum nostrum: qui & sacerdoti merito nobis est probatus: & moribus videatis instructam. Super est fratres vt concordia obedientia salubres suscipiatis hot tatus: & nihil per contentionem agentes: sed ad omne studium deuotionis vnanimis diuinis & apostolicis constitutionibus pareatis: & in nullo paciamini pia canonum decreta violari. Quæ enim nunc certarum remissimus consideratione causarum antiquis deinceps custodienda sunt regulis: ne quod ad tempus pia leuitate concessimus iusta hæc vltione plectamus.

Leo papa de priuilegio episcoporum siue psbyterorum ad vniuersos germaniæ atq; galliæ ecclesiarum episcopos

Epistola. LXVI.

Leo Rōanæ ecclesiæ & aplice sedis epus: vniuersis germaniarum atq; galliæ regionum epis salutē.

Vm iuda in noie in Rōana ecclesia synodū episcoporum siue ceterorum cōsacerdotū xpīq; fidelū conuocatū habuissimus: & de ordinationibus illicitis supq; crebrior ad nos illarū partiū cōmeantiū sermo peruenerat: atq; de aliis necessariis ecclesiasticis negotiis tractantes sacrosq; canones relegētes solerter egissimus: a multis lachrymabili vultu relatū est nobis q; quidā germaniarum ac Galliarū vrbium epī frequēter coepiscopos contra canones neocesarienses: siue scdm aliorū decreta parū idem sunt qui & psbyteri vel psbyteros destinaret: q; absente pontifice altaria erigerent: basilicasq; consecraret. Q; b; idem non est mirū id pcepisse viros ecclesiasticę disciplinę signaros qd est canonicę regulæ cōtrariū: & statim a seculari militia i sacerdotale ministeriū delegatos atq; pmoreo Ergo ne vltra talis a vobis licentia vsurpetur cōmuni sententia statuendum oportuit scientes ga sicut coepiscopo vel psbytero illicita cōsecratio est altaris ita & constitutio In diuinis enim litteris præcipiente domino solus moyses

In tabernaculo dei erexit altare solus ipse vnxit: qui vt lo-
 summus sacerdos dei erat sicut scriptum est de eo, Moyses
 & Aaron in sacerdotibus eius. Ideoq; id qd tantum facere
 principibus sacerdotum iussum est quorum typum Moy-
 ses & Aaron tenuerunt: omnino decretum est vt coepisco-
 pi vel presbyteri qui filiorum Aaron gestant figuram arri-
 pere non presumant. Nam quis cum episcopis plurima il-
 lis ministeriorum communis sit dispensatio: quadam tamē
 auctoritate veteris legis: quedam nouelli & ecclesiasticis
 regula sibi prohibita nouerint: sicut presbyterorum & diaco-
 norum aut virginum consecratio: sicut constitutio altarū
 ac benedictio vel unctio. Siquidem nec erigere eis altaria:
 nec ecclesias vel altaria consecrare licet: nec per impositio-
 nes manuum fidelibus baptizandis vel conuersis: vel ex hæ-
 resi paraclitum spiritum sanctum tradere: nec chrisma con-
 ficere: nec chrismate baptizatorum fratres signare: nec pu-
 blicam quidem in missa quemq; poenitētem reconciliare: nec
 formatas cuiuslibet epistolas mittere. Hæc enim omnia illi-
 cita sunt coepiscopis: qui ad exemplum & formam septua-
 ginta discipulorum esse noscuntur: vel presbyteris qui ean-
 dem gestant figuram. Quoniam quæ consecrationem habe-
 ant pontificatus: tamen apicem non habent. Quæ oia solis
 debere summis pontificibus auctoritate canonum precipitur:
 vt per hoc & discretio graduum: & dignitatis fastigiū su-
 mi pontificis demōstret. Sed neq; corā epō licet presbyteris in
 baptisteriū itroire: ne poenitente infantem tingere aut
 signare, nec poenitente sine preceptioe epī sui reconciliare: nec
 eo poenite nisi illo iubente sacramētū corporis & sanguinis xpī
 conficere: nec eo corā posito populū docere vel benedicere
 aut salutare: nec plabē vtq; exhortari: in eos specialius &
 propensius comouendi qui in episcopis ordinādis sanctorū
 patrū statuta neglexerint: & quos refutare debuerant con-
 cerarint. Vnde si qui episcopi talem consecrauerit facer

dotem qualem non liceat: etiam si aliquo modo damnatum
 proprii honoris euaserint: ordinationis tamen ius vltimū
 non habebunt: nec ei sacramento inesse quod neglecto
 diuino iudicio immerito prestitere. Illud sane qd ad sacer-
 dotalem pertinet dignitatem inter omnia volumus cano-
 num statuta seruari. Cum vbi minores sunt plures mino-
 resq; conuentus: presbyterorum cura sufficiat. Episcopa-
 lia autem gubernacula non nisi maioribus populis & fre-
 quentioribus ciuitatib; oporteat preſidere: neq; sanctorū
 patrum diuinit; inspirata decreta vetere vinculis & pos-
 sessionibus vel obscuris & solitariis municipiis tribuatur
 sacerdotale fastigiū: & honor cui debet excellentiora com-
 mitti: ipse sui numerositate vileſcat. Qd nūc in sua diocē-
 si restitutus episcopus factum esse causatus est: & rationa-
 biliter postulauit: vt episcopi eorum locorum in quib; nō
 debuerāt ordinari humana cōditiōe decesserint: loca ipa
 ad ius ei; antistitis redigant: Cuius añ fuerāt ante priora
 Et iutile ē vt sacerdotalis dignitas incōsiderata ordināris
 facilitate & supflua multiplicatiōe minuat. De his autem
 quæ in sacro virginitatis pposito constitutę barbaricę per-
 tulere violentiam: & integritatem pudoris non animo: sed
 corpore perdidere: ea nobis seruanda videtur moderatio:
 vt neq; in viduarum deiciantur gradum: nec in sacrarū &
 perseuerantiū virgīnū numero cēseant. Quibus si in omni-
 bus virginalibus perseuerant & castimonie soliditatē me-
 re custodiūt sacramētorū nō ē negādo cōmunio: q̄a iniustū
 est eas in eo argui vel notari: qd non voluntas admisit sed
 vis hostilis eripuit. Cām quoq; Lupicini episcopi illic ius-
 bemus audiri. Cui multum & sapius postulanti cōmunio
 nē hac ratione reddidim; qm̄ ad nostrū iudiciū puocasset
 imerito eum pendente negotio a cōione videbamus fuisse
 suspensum. Adiectum etiā illud est quod huic temere sup
 ordinat; eē cognoscitur: qui nō debuit ordinari anteq; Lu-

plenius in presenti positus aut confutatus aut certe confessus iure
 esse posset subiacere sententia: vt vacante locum quem admodum
 disciplina ecclesiastica exigit is consecratus exciperet. Si
 vero alie emerferint cause que ad statum ecclesiarum & ad con
 cordiam pertineant sacerdotum: illic sub timore domini volumus
 ventilent: & de componendis atque compositis omnibus ad nos rela
 tio plena mittatur: vt ea que iuxta ecclesiasticum more iuste &
 rationabiliter fuerint definita mea quoque sententia roborentur.
 Data quarto idus augusti.

Item eiusdem epistola ad episcopos per Viennensem
 provinciam constitutos.

Epistola. LXVII.

Dilectissimis fratribus vniuersis episcopis per Viennensem
 provinciam constitutis: Leo.

Quia cultum religionis quem omnes gentes om
 nesque nationes dei voluit gratia choruscare: ita
 dominus noster Iesus christus humani generis sal
 uator instituit: vt veritas que antea legis & prophetarum pre
 conio corinebat: per apostolicam tubam in salutem vni
 uersitatis exiret: sicut scriptum est: In omnem terram exiit
 sonus eorum: & in fines orbis terre verba eorum: Sed huius
 muneris sacramentum ita dominus ad omnium apostolorum officium
 pertinere voluit vt in beatissimo Petro apostolo omnium
 summo principaliter collocaret: vt ab ipso quasi quodam
 capite dona sua velut in corpus omne diffunderet: vt exortem
 se mysterium intelligeret esse diuini: qui ausus fuisset a Petri
 soliditate recedere. Hunc enim in consortium indiuidue vni
 tatis assumptum id quod ipse erat voluit dominari: dicen
 do tu es Petrus & super hanc petram edificabo ecclesiam
 meam: vt aeterni edificatio templi mirabili munere gra
 tia dei in Petri soliditate consisteret. Hac ecclesiam suam fir
 mitate corroboras vt illam nec humana temeritas posset

appeteret; nec portę contra illam inferi præualerent. Verū
 hanc petre istius sacratissimam firmitatē deo (vt dixim⁹)
 ædificante constructam nimis impia vult p̄sumptione vi
 olare quisquis eius potestatē tentat infringere; fauēdo cui
 p̄didatibus suis; & id q̄ accepit a veteribus nō sequēdo; cū
 nulli se subditum legi; nullis institutionis dominicæ; cre
 dit regulis cōtineri; a vestro nostroq; per nouę vsurpaciōis
 ambitum more disciscens præsumendo illicita & quę cu
 stodire debuit negligendo. Verum hæc nos deo (vt credi
 m⁹) aspirante seruata circa vos nostræ charitatis ḡra quā
 sanctitati vestre apostolica semper sedes; vt meministis; im
 pendit; nitimur consilio maturiore corrigere; & vestrarum
 ecclesiarum statum cōmunicato vobiscum labore compo
 nere; non noua instituentes sed vetera renouantes; vt ista
 tus consuetudine quæ nobis a nostris patribus est tradita
 perduremus; & de nostro per boni operis ministerium; re
 motis perturbationū scandalis placeamus. Nobiscū itaq;
 vestra fraternitas recognoscat apostolicam sedem p̄ sui re
 uerentia a vestræ etiam prouinciæ sacerdotibus innume
 ris relationibus esse cōsultam; & per diuersarū (quę admo
 dum vetus cōsuetudo poscebat) appellatione causarum;
 at retracta aut cōfirmata fuisse iudicia; adeo vt fuata vni
 tate spiritus in vinculo pacis cōmeantibus hinc inde litte
 ris qđ sancte agebatur perpetuę proficeret charitati. Quā
 sollicitudo nostra non sua querēs sed quę sunt christi digni
 tatē diuinitus datam nec ecclesiis; nec ecclesiæ sacerdoti
 bus arrogabat. Sed hunc tramitē semper inter maiores no
 stros & bene tentum & salubriter constitutum Hylari⁹ ec
 clesiarum statum & concordia sacerdotū nouis p̄sumptio
 nibus turbaturus excessit; itū suę vos cupiens subdere po
 testati; vt se beato apostolo Petro non pariatum esse subie
 ctum; ordinationes sibi omnium per Gallias ecclesiarum vē
 dicās; & debitā metropolitanis sacerdotib⁹ in suū ius tras

ferre dignitatē: ipsius quoque beatissimi Petri reuerentiā ver-
bis arrogātorib⁹ minuēdo: cui cū p̄ ceteris soluēdi & ligan-
di tradita sit potestas: pascēdarū tñ ouīū cura speciali⁹ mā-
data est. Cui q̄sq; principatū estimat denegādū: illi⁹ quidē
nullo modo potest minuere dignitatem: sed inflatus spiri-
tu superbię suę semetipsum in inferna demergit. Quæ igit̄
tur apud nos in causa Celedonii episcopi gesta cōfecta sint
& quæ Hylarius dixerit dum cum eodem præsente supra-
dicto episcopo audiretur: indit⁹ chartis rerum ordo demō-
strat. Vbi postq̄ Hylarius rationale qd̄ in sanctorum con-
cilio sacerdotum posset respondere non habuit: ad ea se oc-
cultā cordis ipsius transfulerunt: quæ nullus laicorum di-
cere: nullus sacerdotum posset audire. Doluim⁹ fateor fra-
tres: & hunc eius meritū timorem in melis patiētię nostrę
curare tentauimus. Nolebamus enim ea illi exacerbare
vulnera quæ suę animæ insolentibus subinde sermonib⁹
infligebat: & quem susceperamus vt fratrem: delinire ma-
gis ipsum se suis responsionibus inuitaret: q̄ contristare in-
ter locutionibus nitebatur. Absolutus est celedoni⁹ epi-
scopus quoniam se iniuste sacerdotio fuisse deiectum ma-
nifesta testium responsione ipso etiam præsente monstra-
uerat: ita vt qd̄ Hylarius nobiscum residens posset oppo-
nere non haberet. Remotum est ergo iudiciū qd̄ prola-
tum in hac sententia legebatur: q̄ tanq̄ viduę maritus sa-
cerdotium tenere non posset. Qd̄ nos quidem seruātes le-
galia constituta sollicitius volumus custodiri non solum
circa sacerdotes: sed circa clericos quoque minoris officii: ne
ad sacram militiam hii permittantur accedere quibus sit
tale coniugium: vel contra apostolicam disciplinam non
vnius tantum vxoris viri fuisse monstrantur. Sed sicut
eos qd̄ factum suum non potest excusare aut non amittē-
dos aut se fuerint decernimus remouendos: ita quib⁹ hoc
falsum obiicitur: ab ea necesse est examinatione purgem⁹:

& suum officium perdere nō sinamus: Mansisset namq; in
 illum prolata sententia si obiectorum veritas extitisset.
 Reddītus itaq; est ecclesiæ suæ: & huic quā amittere non
 debuit dignitati coepiscop⁹ noster Celedon⁹: sicut a no-
 rū series: & post decursam cognitionē sententia quæ a no-
 bis est prolata testatur. Huic negotio sic finito fratris &
 coepiscopi nostri proiecti querela successit. Cuius ad nos
 litterę lachrymabiles & dolendę de super ordinato sibi epi-
 scopo sunt directæ. Epistola quoq; ingesta est ciuū imp-
 fuis & numerosa subscriptione singulorum firmata: inui-
 diosissimis contra Hylarium plena quærimoniis: qđ prote-
 cto episcopo suo agrotare liberum non fuisset: eiusq; sacer-
 dorum in alium præter suam notitiam esse translatum:
 & tanq̃ in vacuum possessionem ab Hylario peruerfore hę
 redem viuētis inductū. Quid hic fraternitas vestra sen-
 tiat cuperemus audire: qđ de vestris animis nostra nō de-
 beat sententia dubitare: cum fratrem in lectulo constitu-
 tum non tam infirmitate corporis aggruari: q̃ alio videa-
 tis dolore torqueri. Quæ spes illi de vita relinquatur:
 cui de sacerdotio dum illi aliter substituitur irrogat? Apa-
 paret ergo q̃ mitis sit corde Hylarius qui obesse præsume-
 ptioni suæ fraternæ mortis credidit tarditatem. Quam-
 rum enim in se fuit illi subtraxit lucem: abstulit vitam: q̃
 hunc dolorem in locum eius alterum subrogādo: ne ad sa-
 lutem illi recursus esset: iniicit. Esto vt breuis fratris eue-
 nerit humanæ conditioni consueta migratio: quid sibi hyl-
 larius quærīt in aliena prouincia: & id qđ nullus decessor
 ipse aut Patroclum habuerit cur vsurpat: cum & ipsum
 qđ patroclo a sede apostolica temporaliter videbatur esse
 concessum postmodum sit sententia meliore sublatus.
 Expectarētur certe vota ciuū: testimonia populorum:
 quæretur honoratorum arbitrium: electio clericorum:
 quæ in sacerdotum solent ordinationibus ab his qui nos

runt patrum regulas custodiri: vt apostolicę auctoritatis norma in omnibus seruetur: qua præcipitur vt sacerdos ecclesię præfuturus non solum attestatiōe fidelium: sed etiam eorum qui foris sunt testimoniō muniatur: neq; vltius scandali relinquatur occasio: cum per pacē & deo placitam concordiam consonis omnium studiis: qui doctor pacis futurus est ordinatur. Sed insperatus nescientibus superuenit & improuisus abscessit cursu vt didicim⁹ celeri itinera multa conficiens: & per longinquas prouincias tanta immaturitate discurrens: vt videatur gloriam de scurrili velocitate potius q̄ sacerdotali moderatiōe castrasse. Hęc enim directarum ad nos ciuium verba sunt litterarum. Ante abscessit q̄ eum venisse nossemus. Non est hoc redire sed fugere: nec salubritatem impendere diligentia pastoralis: sed vim inferre latronis & furis dicente domino. Qui nō intrat per ianuam in curtem ouium: sed ascendit aliunde: hic fur & latro est. Non ergo Hylarius tam studuit episcopum consecrare q̄ eum potius qui egrotabat occidere: & ipsum quē superposuit male ordinando decipere. Nos tamen qđ vobis credimus deo iudicę placitum: in commune cunctis fratribus consulentes: & male ordinatum submoueri & episcopum & profectum in suo sacerdotio permanere debere decreuimus. Id statuentes: vt si quisq; fratrum nostrorū in quacūq; prouincia decesserit: is sibi ordinationem vendicet sacerdotis: quem illius prouincię Metropolitanum esse cōstiterit: quia (vt videmus) causę transactę sunt in quibus enim multa sunt quę præter rationem ecclesiasticam videatur esse commissa: & iuste iudiciū debeant expectare censuram. Sed nos diutius hic non possumus immorari: cum ad alia quę nobiscum vestra sanctitate conferenda sunt prouocemur. Militaribus manus: vt didicimus: per prouincias sequit sacerdotem: & armatis præsumptione suffultum ad inuadēdas

famulatus ecclesias quæ proprios amiserint. Trahuntur ordinandi ante hoc officium his quibus præficiendi sunt ciuitatibus ignorati. Vt enim notus qui fuerit probatus per pacem petitur: ita per vim necesse est qui ignotus adducitur imponatur. Obtestor & obsecro: & sub dei vos in uocatione conuenio: prohibere fratres talia: & omnem dissensionis materiam de uestris prouinciis remouere. Certe nos ante deum absoluimus: qui vos ne permittatis ultra hæc fieri conuenimus. Per pacem & quietem sacerdotum qui futuri sunt postulentur. Teneatur subscriptio clericorum honoratorum testimonium: ordinis consensus & placet. Qui præfuturus est omnibus ab omnibus eligatur. Ordinationem sibi (ut ante iam diximus) singuli Metropolitanani suarum prouinciarum cum hiis qui ceteros sacerdotum antiquitate præueniunt restituito sibi per nos iure defendant. Alienum ius alter sibi non audeat uedicare. Suis limitibus: suis terminis: sit unusquisque contentus. Et præuilegium sibi debitum in alium trāsferre se nosse nouerit non licere. Quod si quis negligens apostolicas sanctiones prægratiæ tribuens personali sui honoris desertor esse uoluerit præuilegium suum in alium transferre posse se credens: non is cui cesserit: sed is qui intra prouinciam antiquitate episcopali ceteros præuenit sacerdotes ordinandi sibi uedicet potestatem: non passim: sed die legitimo celebretur. Nec sibi constare statim sui nouerit firmitatem: qui non die Sabbati uespere quod lucefcit in primâ sabbati uel ipso dñico die fuerit ordinatus. Solum enim maiores nostri resurrectionis dominicæ diem honore indignum iudicauerunt: ut sacerdotes qui sumuntur hoc die potissimum tribuentur. Suis uincibus quæque prouincia sit contenta consiliis: nec ultra Hylari deat conuentim indicere synodales & sacerdotum dominici iudicia se interfereudo turbare: qui non tantum nouerit se ab alieno iure depulsum: sed etiam uiceniensis prouincie quæ

male vsurpauerat potestate priuatum. Dignum est enim fratres antiquitatis statuta reparari: cum is qui sibi ordinationem prouinciæ indebitè vendicabat: talis in præsentibus etiam probatus fuerit vt cum ipse frequentius temerariis & insolentibus verbis sententiam damnationis expeteret suæ tantum ciuitatis illi sacerdotum pro sedis apostolicæ pietate. præceptio nostra seruauerit. Non ergo si r illi ordinationi non ordino: qui meriti sui conscius cum quaeretur ad accusandum turpi fuga se credidit subtrahendum ex oris apostolicæ communionis: cuius particeps esse non meruit: deo (vt credimus) hoc agente: qui illi operantibus nobis & ad iudicia nostra pertraxit. & inter examinationes habitas: ne communionis nostræ confors fieret vt abscederet latenter effecit. Nulli Christianorum facile communiõ denegetur nec ad indignantis fiat hoc arbitrium sacerdotis quod in magni reatus ultionem inuitus & dolens quoddammodo debet animus vindicantis. Cognouimus enim pro commissis & leuibus verbis quosdam a gratia communionis exclusos: & animam pro qua Christi sanguis effusus est irrogatione tam sequi supplicii sauciãtã & inermem quoddammodo exurãtã omni munimine: diabolicis incurfibus: vt facile caperetur obiectã. Certe si quando causa talis emerferit: vt pro commissi criminis qualitate aliquem iuste faciat communiõne priuari: is tñ poenę subdẽd⁹ est quẽ reatus iuoluit: nec particeps esse supplicii: q cõfors nõ doceat cõmissi. Sed qd mirũ eũ laicos talem existere q soleat sacerdotũ dãnatiões: Vñ quia nra longe alia videt intentio: nam oĩm ecclesiarum statum & concordiam custodiri cupimus sacerdotũ: ad vnitãtẽ vos vinculo charitãtis hortãtes: & obtestãmur: & affectione congrua commonemus: vt ea quæ a nobis deo ispirãte & beatissimo Petro apostolo discussis probatissq nũc omnibus causis decreta sunt: pro vestra pace:

& dignitate seruetis: certi non tam nostro honori proficere
 quæ talia statuiffe cognoscimur: Non enim nobis ordinatio
 nes uestrarum prouinciarum defendimus quod potest for
 sitan ad deprauandos uestræ sanctitatis animos Hylarius
 pro suo more mentiri: sed per uestram sollicitudinem uim
 dicamus nequid ulterius liceat nouitati: nec præsumpro
 ri locus ultra iam pateat priuilegia nostra cassandi. Nostræ
 enim gratulationi hoc solum crescere profitemur si apostoli
 cæ sedis diligentia apud uos illibata seruetur: & per sa
 cerdotalis disciplinæ custodiam ori uestro perire quod suum
 est pro nouis usurpationibus non sinamus. Et quoniam honora
 da est semper antiquitas: fratrem & coepiscopum nostrum Leon
 tium probabilem sacerdotem: hac (si uobis placet) dignitate
 volumus decorari: ut præter eius consensum alterius promou
 cionem non indicatur a uestra sanctitate concilium: & a uobis
 oibus: quæ admodum uetustas eius & probitas exigit: honore
 tur metropolitanis priuilegii sui dignitate fuata. Aequum
 est enim nec ulli de fratribus fieri uideatur iniuria si his uet
 rustate præcedunt: pro ætatis suæ merito in suis prouinciis a
 sacerdotibus ceteris deferatur. Deus uos incolumes custo
 diat fratres mei.

Itæ epistola eiusdem ad Rauennium Arelatensem archiepiscopum.
 Epistola, LXVIII.

Domino fratri Rauennio: Leo.

Rouectionem dilectionis tuæ quæ summi sacerdotis adde
 pra est dignitatem ita nobis placere cognosce: ut non so
 lum tibi de honorum augmento: sed et arelatensi ecclesie
 cui te dominus proposuit gaudeam. Ad omnium, n. fidelium decorem
 ut utilitate redundat cum talis habet antistes: cui plurimi &
 adiuuentur presidio: & incitentur exemplo. Vnde quia non
 ignoras quid de sinceritate animi tui secundum presentem est notitia
 uisensimus iustissime nos agnoscitis exigere ut quod præ

sumim⁹ hoc probem⁹ frater charissime. Molestiæ igitur tuæ non auctoritas constantiam mansuetudo comēdet: iustitiā leuitas tēperet: patientia contineat libertatē: & declinata supbia cui proximū ē: vt decidat ametur humilitas: cui semper debetur vt crescat. Ecclesiasticarum legū nō ignara est delectio tua: vt intra earum regulas atq; mensuras omnia potestatis tuæ iura contineas. Iusto tamen dicitur lex non esse posita: quia normā p̄ceptionis implet iudicio voluntatis: cum verus recti amor in semetipso habet & apostolicas auctoritates & canonicas sanctiones. Quarum deuot⁹ sectator & diligens executor in eorum proculdubio cōsortio gloriaberis qui creditorū sibi profectibus talētorū audire meruerūt: Euge serue bone & fidelis quia sup pauca sumisti fidelis: supra multa te constituam: intra in gaudiū dñi tui. Vt autem fiducia dilectionis erga te nostra habere nō dubites: sepius nos de p̄cessu actūū tuorū facias certiores: quā iudiciū nr̄i memores cupim⁹ semp de tuis p̄fectibus in dño gloriari. de⁹ te icolumē custodiat frater charissime.

Leo theodoro ep̄o. foroiulienfi. Ep̄la. I. XIX.

Sollicitudinis quidem tuæ is ordo cē debuerat vt cū Metropolitano tuo primit⁹ de eo qd̄ quarēdū videbatur esse cōferres: ac si id qd̄ ignorabat dilectio tua etiam ipse nesciret: instrui vos pariter posceretis: quia in causis quæ ad generalem obseruantiam pertinet oīm dñi sacerdotū sine primatibus oportet inquiri. Sed vt quoquomō instruatur ambiguitas cōsulētis: quid de p̄nitentiū statu ecclesiastica habeat r̄gula nō tacebo. Multiplex misericordia dei ita lapsib⁹ subuenit humanis vt nō solū per baptismi gratiā sed etiā p̄ p̄nitentiæ medicinā spes vitę reparerur a ternā: & qui regenerationis dolo violasset proprio se iudicio condemnātes ad remissionem criminū pueniret: sic diuinæ bonitatis p̄sidiis ordinatis vt indulgētia

Leonis papæ

dei nisi supplicatione sacerdotum nequeat obtineri. Melior enim dei & hominum homo christus Iesus hanc præpositis ecclesiæ tradidit potestatem: ut & confitentibus actionem poenitentiae darent: & salubri satisfactione purgationem communionem sacramentorum per ianuam reconciliationis admitteret. Cui utique opus ipse saluator interuenit nec unquam ab his abest quæ ministris suis exaquenda commisit dicens. Ecce ego uobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi: ut si quid per seruitutem nostram bono ordine & gratulando impletur effectu: non ambigamus per spiritum sanctum fuisse donatum. Si autem aliquis eorum per quibus domino supplicamus quocumque interceptus obstruculo a munere indulgentiæ præsentis exciderit & prius ad constituta remedia perueniret: temporalem uitam humana conditione finierit quod manens in corpore non receperit consequi exutus carne non poterit. Nec necesse est nos eorum qui sic obierint merita actusque discutere: cum dominus deus noster cuius iudicia nequeunt comprehendere: quod sacerdotale ministerium implere non potuit suæ iustitiæ reseruauerit. Ita potestatem suam timeri uolens ut hic terror omnibus proficit: & quod quibusdam tepidis aut negligenter accidit: nemo non metuat. Multum enim utile ac necessarium est ut peccatorum reatus ante ultimum diem sacerdotali supplicatione soluantur. His autem qui in tempore necessitatis & in periculi urgentis instantia præsidium poenitentiae & mox reconciliationis implorant: nec satisfactio ineredicenda est: nec reconciliatio deneganda: quia misericordiam dei nec mensuras possumus ponere nec tempora definire: apud quem nullas paritur venire moras conuersio: dicente spiritu dei per prophetam: Cum conuersus ingemueris tunc saluus eris. Et alibi. Dic tu iniquitates tuas ut iustificeris. Et iterum. Quia apud dominum misericordia est: & copiosa apud eum redemptio. In dispensandis itaque dei donis non

debemus esse difficiles: nec accusantium se lachrymas genitricusque negligere: cum ipsam poenitentiam ex dei credamus inspiratione conceptam: dicente apostolo. Ne forte det illis deus poenitentiam ut resipiscant a diaboli laqueis a quo capti tenentur ad ipsius voluntatem. Vnde oportet unumquemque christianum conscientie sue habere iudicium: ne conuerti ad dominum de die in diem differat: nec satisfactionis sibi tempus in fine vite sue constituat quem peccatose ignorantia humana concludit: ut ad paucorum horarum se referuet incertum: & cum possit pleniore satisfactione indulgentiam promereri: illius temporis angustias eligat quo vix inueniat spacium vel confessio poenitentis vel reconciliatio sacerdotis. Verum (ut dixi) etiam talium necessitati ita auxiliandum est: ut nec actio illis poenitentiae: nec communiois gratia denegetur: si eam etiam amisso vocis officio per iudicium integri sensus querere comprobent. Quod si aliqua in egritudine ita fuerint aggrauati: ut quod paulo ante poscebant sub presentia sacerdotis significare non valeant: testimonia eis fidelium circumstantium prodesse debent: ut simul & poenitentiae & reconciliatiois beneficium consequantur: seruata tamen regula canonum paternorum circa eorum personas qui in deum a fide discedendo peccauerunt. Hec ait frater quod ad interrogationem dilectionis tuae ideo respondi ne aliquid contrarium sub ignorantiae excusatione gereret in Metropolitanum tuum notitiam faciens peruenire: ut si qui forte sunt fratres quod de his antea putauerant ambigendum: per ipsum de omnibus quae ad te scripta sunt instruatur.

Item eiusdem epistola ad Rusticum Narbonensem episcopum.

LXX.

Leo episcopus: Rustico Narbonensi episcopo
 Pistolas fraternitatis tuae quas Hermes Archidiaconus tuus detulit libenter accepi: diuersarum

Leonis papæ

quidem causarum connexionem multiplices: sed non ita pat-
 tiētiae onerosas vt aliquid earū per incurrentes vndiq̄ sol-
 licitudines fuerit p̄termisſum. Vnde toti⁹ sermonis tui al-
 legatione cōperta & gestis q̄ in eſorū honoratorūq̄: exa-
 mine confecta ſūt recenſitis: Sauſiniano & Leoni p̄ſbyteris
 actionis ſuæ intelleximus fiduciam deſuiſſe: nec eis iuſtā
 ſupereſſe querimoniā q̄ ſe ab inchoatis diſcepraōib⁹ ipſo
 te ſubdlexerint. Circa quos quā formā quāue mēſuram de-
 beas tenere iuſtitiae tuo reliquo moderamini. Suadens tas-
 men charitatis hortatu vt ſanandis egrīs ſpūalem adhibe-
 bere debeas medicinam: & dicente ſcriptura noli eſſe nimis
 iuſtus mitius agas cum eis qui impudicitiae Zelo vidē-
 tur modū exceſſiſſe vindictę: ne diabolus qui deſecit adul-
 teros de adulterii exulter vltoribus. Miror autem dilectio-
 nem tuam in tantum ſcandalorum quacūq̄ occasione na-
 ſcentiū aduerſitate turbari: vt vacationem ab epiſcopat⁹
 laboribus optare te dicas: & male in ſilentio atq̄ ocio vitā
 degere: q̄ in his quæ tibi commiſſa ſunt p̄manere. Dicente
 vero domino Beatus qui p̄ſeuerauerit vſq̄ in finē: vnde be-
 ata erit p̄ſeuerantia niſi de virtute patientiae: Nam ſecun-
 dum apoſtolicam p̄dicationem omnis qui voluerit pie vi-
 uere in chriſto leſu perſecutionem patietur. Quæ non i eo
 tantum computāda q̄ contra chriſtianam pietatem aut
 ferro aut ignibus agitur: aut quibuſcunq̄ ſupplicis: cum
 p̄ſecutionū ſequiriam ſuppleāt & diſſimilitudines moyſi: &
 contumacię inobediētia: & malignarum tela linguarūq̄
 buſ confictationibus cum oīa ſemp̄ ecclēſiæ membra pul-
 ſentur: & nulla p̄iorum portio hīc a tempratione ſit libera
 ita vt periculis nec ocia careant: nec labores: quis inter flu-
 ctus maris naues dirigit ſi gubernator abſcedat! Quis ab
 inſidiis luporum oues cuſtodiet: ſi paſtoris cura non vige-
 let! Quis deniq̄ latronibus obſiſtet & furibus ſi ſpecularore-
 rem in conſpectu explorationis locatum: ab intentione ſol-

licitudinis amorgetis abducat? Permanedū ergo in ope est
 credito & in labore suscepto. Constanter tenēda ē iustitia:
 & benigne p̄standa clemētia: Odio habeantur peccata nō
 homines. Nunc corripiantur timidi: nūc tollent infirmi
 & qđ in peccatis seuerius castigare necesse ē: nō sequēt̄ ple
 ctatur animos sed medētis. At si vehemētior tribulatio in
 cubuerit: nō ita expauescamus quasi illi aduersitari p̄p̄ris
 sit viribus resistēdū: cū & cōsiliū nostrū & fortitudo sit xp̄s:
 vt sine quo nihil possum⁹ p̄ ip̄m cūcta possum⁹. quia confir
 mā s̄ p̄dicatores euāgelii: & sacramētorum ministros Ecce
 ego igit vobiscū sū vsq; ad cōsumationē seculi. Et itē. Hęc
 ingt locut⁹ sū vobis vt in me pacē habeatis: In mūdo autē
 tribulationē hēbit̄. Sed bono aīo estote: q̄a ego vicī mūdū.
 Quę pollicitatiōes quia sine dubitatiōe manifestę sūt: nul
 lis debemus scandalis infirmari ne electioni dei videamur
 ingrati: cuius tam potentia sunt adiutoria q̄ vera p̄missa.
 De consultationibus autē dilectionis tuę quas separati cō
 scriptas archidiaconus tuus detulit: quid sentiendum sit
 inter p̄sentes opportuni⁹ q̄reretur si nobis tui cōspect⁹ co
 pia proueniret. Nam cū quędā interrogationes modū dili
 gētia videantur excedere: itelligo eas colloquiis aptiores
 eē q̄ scriptis. Quia sicut quędā sūt quę nulla possunt tradi
 tione cōuelli: ita multa sunt quę aut p̄ cōsideratione at
 tū: aut pro necessitudine rerum oporteat tēperari: illa sem
 per conditione seruata vt in his quę vel dubia fuerint aut
 obscura: id nouerimus sequendum qđ nec p̄ceptis euan
 gelicis contrarium: nec decretis sanctorum patrum inue
 niatur aduersum.

Incipiunt ad inquisitionem eiusdem episcopi sub
 lecta responsa. I. Quod non habeatur episcopi quos
 nec clerus elegit: nec populus exquisiuit: nec prin
 cipales episcopi consecrarunt.

Nulla ratio finit vt inter episcopos habeantur nec ac clericis sunt electi: nec a plæbibus expetiti: nec a prouincialib⁹ ep⁹is cū metropolitanā iudicio cōsecrati. Vnde cū sæpe quæstio de male accepto honore nascatur quis ambigat nequaquā istos esse tribuendū qd non doceatur fuisse collatū: Si qui autem clerici ab istis pseudo episcopis in eis ecclesiis ordinati sunt quæ ad proprios episcopos pertinebant: & ordinatio eorum consensu & iudicio præsidētū facta est potest rata haberi: ita vt in ipsi ecclesiis perseuerent. Aliter autem vana est habenda ordinatio quæ nec loco fundata est nec auctore munita.

Qz psbyteri aut diaconi si in aliquo crimine delapsi fuerint non possunt per manus impositionem penitendi remedium consequi.

Non licet a consuetudine ecclesiastica vt qui psbyterale honorem aut diaconi gradum fuerint consecuti hii qui pro crimine aliquo suo per manus impositionem remedium accipiant penitēdi: qd sine apostolica traditione descendit scdm qd scriptū est. sacerdos si peccauerit quis orabit pro eo! Vnde huiusmodi lapsis ad promerendā misericordiam dei priuata est expetenda cessio vbi illis satisfactio digna sit etiam fructuosa.

Qz diaconus sicut episcopus & psbyter cessare debet ab opere coniugali non tamen repudiare coniugia.

Non est continentia eadem est ministris altarū quæ episcopis atq; psbyteris. Qui cum essent laici siue lectores: licite & vxores ducere & filios procreare potuerūt. Sed cum ad prædictos peruenerint gradus coepit eis non licere qd licuit. Vnde vt de carnali fiat spirituale coniugium: oportet eos nec dimittere vxores & quasi nō habent sic habere: quo & salua sit charitas coniugiorum: & consentent opera nuptiarum.

Quod aliud sit vxor aliud concubina: nec erret quisque si
filiam suam in matrimonium concubinam habentem
tradiderit.

Omnis mulier iuncta viro vxor est viri: quia nec ovis
filius heres est patris. Nuptiarum autem foedera
inter ingenuos sunt legitima & interuales: mul-
toprius hoc ipsum domino constituente quam in iuribus Romani iuris
exiterit. Itaque aliud vxor: aliud concubina: sicut aliud ancil-
la aliud libera. Propter quod etiam apostolus ad manifestandum hanc
personarum discretionem testimonium ponit ex genesi ubi dicitur
Abraham: Ecce ancilla & filium eius: Non enim heres erit filius
ancillae cum filio liberae. Vnde societas nuptiarum ita ab initio
constituta sit ut propter seruum coniunctionem haberet in se christi
& ecclesiae sacramentum: dubium non est eam mulierem non pro-
nere ad matrimonium in qua non docetur nuptiale fuisse
mysterium. Igitur cuiuslibet loci clericus si filiam suam viro ha-
benti concubinam in matrimonium dederit: non ita accipiendum
est quasi de coniugato eam dederit: nisi forte illa mulier inge-
nua facta & dotata legitime & publicis nuptiis honestata
videatur. Paterno arbitrio viris iunctae caret culpa: si mulieres
quam viris habebuntur in matrimonio non fuerunt: quia aliud
est nupta aliud concubina.

Quod non sit coniugii duplicatio quando ancilla reie-
cta assumitur vxor.

Ancillam a thoro abscere & vxorem certe inge-
nuitatis accipere: non duplicatio coniugii: sed pro-
fectus est honestatis. Culpanda est talium negli-
gentia: sed non penitus discutienda: ut crebris cohortatio-
nibus incitati quod necessariae experierunt fideliter exequan-
tur. Nemo enim desperandus est dum in corpore constitutus
est. Quia nonnunquam quod diffidentia aetatis differtur: con-
silio maturiore perficitur.

De cōmunionē priuatīs & vitā defunctīs.

Oriū causa dei iudicio reseruanda est in cuius ma-
nu fuit vt talium obitus vsq; ad communionis re-
medium differretur. Nos autem quibus viuēti-
bus non communicauimus; mortuis cōmunicare nō possi-
mus.

De his qui pœnitentiā agere differunt.

Immulatio hæc potest non de contempu esse re-
medii: sed de modo grauius delinquendi: vt pœ-
nitentiā quæ dilata est cum studiosius perita sue-
rit non negetur: vt quoquomodo ad indulgentiæ medica-
nam anima vulnerata perueniat.

Qz oporteat eum qui pro illicitis veniam
pocit etiam a multis licitis abstinere.

Liud quidem est debita iuste reposcere: aliud pro-
pria perfectionis amore contemnere. Sed illicito-
rum veniam postulantem oportet multis etiam
licitis abstinere dicente apostolo. Omnia licent sed non
omnia expediunt. Vnde si pœnitens habet causam quam
negligere non debeat: meli⁹ exigit ecclesiasticum q̄ foren-
se iudiciū

Qz pœnitenti nulla lucra negociationis
exercere conueniat.

Valitas lucrī negociantem aut excusat aut argu-
it: ga est honest⁹ quest⁹ & turpis. Veruntñ pœnitenti
melius est dispendia pati: q̄ periculis nego-
ciationis obstringi: quia difficile est inter euentis venden-
tisq; cōmērciū non interuenire peccatum.

Qz ad militiā sēcularē p⁹ pœnitentiā redire nō debeat.

Contrariū est omīo eccl'asticis regulis post pœnitenti-
tiæ actionē redire ad militiā sēcularē: cū apl's dicat
Nō militās deo iplicat se negociis sēcularib⁹ vñ
nō ē libera laqueis q̄ se militiæ mūdaneꝝ voluerit iplicare.

Qz adolescens se vrgente quocūq; periculo poenitē
tiam gessit: & non se contineat ab vxoris amplexu:
potest remedium sustinere.

Qz adolescentia constitutus se vrgente aut metu
aut captiuitatis periculo poenitētiā gessit: & post
ea timens lapsum incontinentiæ iuuenis copulā
vxoris elegit ne crimē fornicationis incurreret: rem videt
fecisse veniale si præter coniugem nullam omnino cognouit.
In quo tamen non regulam constituimus: sed qd sit
tollerabilius estimamus. Nam secundum veram cognitionem
nihil magis ei congruit qui poenitētiā gessit q̄ casti
tas perseverans & mentis & corporis.

Qz si quis propositum monachi deseruerit publica
sit satisfactio purgandus:

Ropositum monachi proprio arbitrio aut volun
tate susceptum deserui non potest absq; peccato.
Qdenim quis vouit deo debet & reddere. Vnde q
relicta singularitatis professione ad militiā vel ad nuptias
deuolutus est: publice poenitentię satisfactio purgandus
est: quia etsi innocens militiā & honestum potest esse con
iugium: electionem meliorum deseruisse transgressio est.

Qz puellæ quæ non coactæ sed voluntate ppria vir
ginitatis propositum susceperunt delinquit cum
nupserint: & si nondum fuerint consecratę.

Velle quæ non coactę parentum imperio: sed spō
taneo iudicio virginitatis propositū atq; habitū
susceperunt si post ea nuptias eligunt p̄uaricatur:
& si consecratio non accessit: cuius vtiq; nō fraudarent mu
nere si in p̄posito p̄manerēt.

De his quibus dubium est vtrū baptisma receperit
neceste est vt renascantur.

Leonis papæ

S nulla existant iudicia inter ppinquos aut famili-
ares: nulla iter clericos atq; vicinos: qbus hui de g-
bus querit baptisati fuissent doceant: agendū est
vt renascent ne manifeste pereant. In quibus qd nō ostēdit
gestū rō nō finit vt videat iteratū Qui aut pnt reminiscē-
q ad ecclesiā veniebāt cū parētib⁹ suis possēt recordari an
qd eorū parētib⁹ dabat acceperint. Sed si hoc etiā ab eorum
memoria alienū est: cōferendū eis videtur qd collatū eē ne-
scit. Quia nō temeritas interuenit p̄sumptionis vbi est di-
ligentia pietatis.

Qz eos qui se baptisatos agnoscūt sed in qua fide ne-
sciūt p manus impositionē suscipi cōueniat.

S I autē de quib⁹ scripsisti nō se baptisatos nesciunt
sed cui⁹ fidei fuerint qui eos baptisauere se nescire
profiterētur: quolibet modo formā baptismatis acce-
perint baptizandi nō sūt: sed per man⁹ impositionē iuo-
cata virtute sp̄itus sancti quā ab hereticis accipere nō po-
tuerūt catholicis copulādi sūt.

De his conuiuīs gentiliū & escis immolatiū
vsi sunt.

S I cōuiuio solo gētiliū & escis immolatiū vsi sūt
possunt ieiuniis & man⁹ impositione purgari: vt
deinceps ab idolaticis abstinentes: sacramentorū
xp̄i possint esse participes. Si autē idola adorauere aut homi-
cidis vel fornicationib⁹ cōtaminati sūt: ad cōmunionem
eos nisi per p̄nitentiā publicam non oportet admitti.

Leo Tornulo ep̄o Austorigensi. Ep̄i. LXXI.

Quam laudabiliter p catholicæ fidei veritate mo-
uearis: & q̄ sollicitē dño gregi deuotionē officii p-
toralis impendas: tradita nobis p diaconū tuum

fraternitatis tuæ scripta demonstrat: quibus latitiae nostræ in-
 sinuare curasti: qualis in regionibus vestris de antiquis pe-
 nitentiæ reliquiis error ac morbus exarserit. Nam & epistolæ
 sermo & cōmonitorii series & libelli tui textus demonstrat:
 priscillianistarū foetidissimā apud vos recaluisse fetinam:
 Nihil est enim sorditū in quorūque sensibus impiorum quod hoc
 dogma cōfluxerit: quoniā de omnium terrenarū opinionū lu-
 to multiplicē sibi fecem cōmiscuerunt: ut soli totū biberēt
 quicquid alii ex parte gustassent. Denique si vniuersæ hære-
 ses quæ ante Priscilliani tempus exortę sunt diligētius re-
 tractentur / nullus pene inuenietur error de quo non traxe-
 rit impietas ista contagium: quæ non cōmenta eorū recepe-
 rit falsitas qui ab euāgelico xp̄i sub christi noīe deuiauerūt
 tenebris et paganitatis immerfi: ut per magicarum artium
 prophana secreta & mathematicorum vana mendacia re-
 ligiōis fidem: morumque rationem in potestate demonum
 & effectu syderum collocarent. Quod si credi liceat & doceri
 nec virtutibus prēmium: nec viciis pœna debet: omniarū
 nō solū humanarū legū sed etiā diuinarū cōstitutionū de-
 creta soluent. quia neque de bonis neque de malis actibus vllū
 poterit eē iudicium: si in vtrāque prę fatalis necessitas motum
 mētis impellit: & quicquid ab hominibus agitur nō ē hoīm
 sed astrorū. Ad hęc insaniam pertinet prodigiosa illa totius
 humani corporis per duodecim cęli signa distinctio: ut di-
 uersis partibus diuersa p̄sideant potestates: & creatura quā
 deus ad imaginem suam fecit in tanta sit obligatiōe syde-
 rum in quanta est cōnexionē mēbroꝝ: merito patres nostri
 sub quorū tēporibus hæresis hæc nefanda prorupit p̄ totū
 mūdū instāter egere ut impius furor ab vniuersa ecclesia
 pelleretur: Quādo etiā p̄cipes mūdi in hęc sacrilegā amē-
 tiā detestari sūt ut auctore eius ac plerōsque discipulos legū
 publicarū ense prosternerent: videbant enim omnem curā
 honestatis auferrī: omnē coniugiorum copulam solui si

Leonis papæ

mulq̄ diuinum ius humanūq̄ subuerti: si huiusmodi ho-
minib⁹ vsq̄ viuere cum tali professione licuisset. Et p̄fuit
diu ista districtio ecclesiastica lenitatis: quæ et si sacerdos
tali contenta iudicio cruentas refugit vltiones: seueris ta-
men christianorum principum constitutionibus adiuta
tur: dum ad spiritale non unq̄ recurrunt remedium qui tri-
ment corporale supplicium. Ex quo autem multas provin-
cias hostilis occupauit irruptio: & executionem legum re-
pestates interdixere belloꝝ ex quo inter sacerdotes dei dif-
ficiles com meatus: & rari cœperūt esse conuentus: iueuit
ad publicam perturbatiōem secreta perfidia libertatem:
& ad multarum mentium subuersionem his malis est inci-
tata quibus debuit esse correcta. Quæ vero illic aut quan-
ta pars plæbium pestis hui⁹ aliena est vbi (sicut charitas
tua indicat) lerali morbo etiam quorū dā sacerdotū corda
corrupta sunt: & per quos opprimēda falsitas: & defendē-
da veritas fuerat: per ipsos doctrīe Priscilliani euāgelium
subditur christi: vt ad prophanos sensus pietate sanctorū
voluminum deprauata: sub nominibus prophetarum &
apostolorū non hoc prædicetur qđ spiritus sanctus docuit
sed quod diaboli minister inseruit. Quia ergo dilectio tua
fidei quantum potuit diligentia damnatas olim opinio-
nes decem & septem capitulis compræhēdit: nos quoq̄
strictim omnia retractemus: ne aliquid harum blasphemiarum
aut tolerabile videatur aut dubium.

Capitulum primum.

Primo itaq̄ capitulo demonstratur qđ impie sent-
ant de trinitate diuina: qui & patris & filii & spiritus
sancti vnam atq̄ eandem asserūt esse psonam
tanq̄ idem deus nunc pater nūc fili⁹ nūc spiritus sanct⁹ no-
minetur: nec alius sit qui genuit: alius qui genitus est: alius
qui de vtroq̄ processit: sed singularis vnitas in tribus qui-
dem vocabulis: sed non tribus sit accipiēda personis. Qđ

blasphemię genus de Sabellii opinione sumperint: cuncti
discipuli etiam patri passioni merito nūcupantur: quia si
ipse est filius qui & pater: crux filii patris est passio: & quic
quid in forma serui filius patris obediendo sustinuit: totū
in se pater ipse suscepit. Qd̄ catholicę fidei sine ambigui-
tate contrarium est: quæ trinitatē vnitatis sic homouision
confiterur: vt patrem & filium & spiritum sanctū sine con-
fusione indiuisos: sine tempore sempiternos: sine differen-
tia credat equales: quia vnitatem in trinitate non ex eadē
persona sed eadem implent essentia.

Capitulum secundum.

In secundo capitulo ostenditur ineptum vaniq̄
commentum de processionibus quarundam vir-
tutū ex deo quas habere cęperit: & quas essentia sua ipse p̄-
cesserit: In quo Arrianorum suffragantur errori dicētium
q̄ pater filio prior sit: quia fuerit aliquādo sine filio: & tūc
pater esse cęperit quando filium genuerit. Sed sicut illos
catholica eccl̄a detestat: ita & istos qui putant vnq̄ deo id
qd̄ eiusdem est essentia defuisse. Quę sicut mutabilem ita
proficientem dicere nefas est. Qz̄ em̄ mutatur qd̄ minui-
tur: tam mutatur etiam qd̄ augetur.

Capitulum III.

Tertii vero capituli sermo designat qd̄ idem impij
asserant ideo vnigenitum dici filiū dei q̄a solus sit
natus ex virgine. Qd̄ vtiq̄ nō auderēt dicere nisi
Pauli famosateni & Fotini virus haussissent: q̄ dixere domi-
num nostrum Iesum christum anteq̄ nasceretur ex virgi-
ne Maria non fuisse. Si autem isti aliud de suo sensu intel-
ligi volunt atq̄ principū de matre dant christo: asserant
neceffe est nō vnū esse filiū dei: sed alios quoq̄ ex sūmo p̄re
progenitos: quorū hic vnus sit natus ex fœcia: & hic ob hoc
appellatur vnigenitus: quia hanc nascendī cōditionē ali-
filiorū dei nemo suscepit. Quoquo versum igitur se con-

Leonis papa.

tulerint: in magne tendunt impietatis abruptum si christum deum vel ex matre volunt habere principium: vel patris dei unigenitum diffidentur: cum et de matre is natus sit q̄ erat de⁹ verbū: & de p̄re nemo sit genit⁹ p̄ter verbū.

Capitulum. IIII.

Quarto autem capitulo continetur q̄ natalem christi quem sc̄dm̄ susceptionem veri hominis catholica ecclesia venerat: q̄a verbū caro factū ē: & habitauit ī nobis: nō vere isti honorēt: sed honorare se simulant: ieiunantes eodem die sicut & die dominico: qui est dies resurrectionis christi, q̄d̄ vtiq; ideo faciunt quia christum dominum in vera hominis natura natū esse non credunt sed per quandam illusionem ostentata videri volunt quae vera non fuerint: sequētes dogma Cerdonis atq; Marcionis: & cognatis suis manichaeis per omnia concordantes. Qui sicut in nostro examine detecti atq; conuicti sunt dominicum diem quem nobis saluatoris nostri resurrectio consecrauit: exiunt in mœnore ieiunii: solis vt proditum est reuerentię hanc continentia deuonentes: vt per omnia sint a nostrae fidei vnitate discordes: & dies qui a nobis cum letitia habetur: ab illis in afflictioe ducatur. Vnde dignum est vt inimici crucis christi & resurrectionis talem accipiant sententiam qualem eligere doctrinam.

Capitulum. V.

Quinto autem capitulo refertur q̄ a iudicibus hominum diuinae asserant esse substantia: nec a natura creatoris sui conditionis nostrę distare naturā. Quā impietatem ex philosophorum quorūdam & manicheorum opinioe manātem catholica fides damnat: sc̄ies nullam tam sublimem tanq; p̄cipuam esse facturam cui deus ipse natura sit. Q̄d̄ enim de ipso est: id est q̄d̄ ipse. Nec aliud est q̄ filius & spiritus sanctus. Præter hanc autem

summe trinitatis vnam cōsubstantialē & sempiternā atq;
 Incommutabilem deitatem: nihil omnium creaturarum
 est qđ non in exordio sui ex nihilo creatum sit. Non autem
 quicquid inter creaturas eminet deus est: nec si quid ma-
 gnū est atq; mirabile hoc est qđ ille qui facit mirabilia ma-
 gna solus. Nemo hominum veritas: nemo iustitia est: Sed
 multi particeps sunt veritatis & sapientiæ atq; iustitiæ.
 Solus autem deus nullius participationis dignus est. De
 quo quicquid digne vtcunq; sentitur: non qualitas est sed
 essentia. Incōmutabili enim nihil accedit: nihil deperit:
 quia esse illi qđ est sempiternum semper est proprium. Vn-
 de in se manens innouat omnia: & nihil accipit qđ ipse nō
 dedit. Nimiū igitur superbi: nimiūq; sunt cæci: qui
 cum dicāt humanam animam diuinam esse substantiam:
 non intelligunt nihil se aliud dicere qđ deum esse mutabi-
 lem: & ipsum perpeti quicquid potest nature eius inferre.

Capitulum. VI.

SExtra annotatio indicat eos dicere qđ diabolus nū-
 q̄ fuerit bonus: nec natura eius opificium dei sit:
 sed eum ex Chao & tenebris emeruisse, quia scili-
 cet nullum sui habeat auctore: sed omnis mali ipse sit pri-
 cipium atq; substantia: cum fides vera quæ est catholica
 omnium creaturarum: siue spiritalium: siue corporalium:
 bonam confiteatur substantiam: & mali nullam esse natu-
 ram: quia deus qui vniuersitatis est cōditor nihil nō bonū
 fecit. Vnde & diabolus bonus esset si in eo quod factus
 est permaneret. Sed quia naturali excellentia male v-
 sus est: & in veritate non stetit: non in contrariam transit
 substantiam: sed a summo bono cui debuit adherere
 descieuit: sicut ipsi qui talia asserunt a veris in falsa proxi-
 unt: & naturam in eo arguunt in quo sponte delinquant:
 ac pro sua voluntaria peruersitate damnantur. Qđ vtiq;

In ipsis malum erit & ipsum malum non erit substantia sed
pœna substãtiæ.

Cap. VII.

SEptimo loco sequit̃ q̃ nuptias dãnãt & pcreatio-
nẽ nascentium phorrescunt: In quo sicut pœne in
oïbus cū manicheor̃ pphanitate cõcordãt: Ideo
sicut ipsorum mores probant coniugalem copulam detes-
tantes: quia non est illic libertas turpitudinis vbi pudor
matrimonii seruatur & sobolis.

Cap. VIII.

Otrauũ eor̃ est plasmationẽ humanor̃ corpor̃ di-
aboli dicere eẽ figmẽtũ: & semina conceptionum
operẽ demonũ in mulieris vter̃ figurari. Propter
ea resurrectionẽ carnis nõ esse credẽdã: quia cõcreatio cor-
poris non sit congruens animæ dignitati. Quæ falsitas si-
ne dubio opus diaboli est & talia pdigia opinionũ figmen-
ta sunt dæmonũ: q̃ nõ in foeminaꝝ ventrib⁹ formãt hoies:
sed in hæreticor̃ cordib⁹ tales fabricant errores: Qd̃imũ
dissimũ virus de Manicheæ impietatis specialiter fore p-
cedẽs: olim fides catholica dephẽdit atq̃ dãnauit.

Ca. IX.

Nona aut̃ annotatio manifestat q̃ filios pmissionis
ex mulierib⁹ quidẽ natos: sed ex spũsancto dicant̃
eẽ cõceptos: ne illa soboles quẽ de carnis semine na-
scit̃ ad dei cõditionẽ prinere videat̃. Qd̃ catholice fidei re-
pugnãs atq̃ cõtrariũ est: q̃ omnẽ hominẽ & corporis aiaz
substãtiã a conditore vniuersitatis formari atq̃ animari in
tra materna viscera cõfiteat̃: manẽte quidẽ illo peccati mor-
talitatisq̃ cõragio qd̃ in plẽa primo parẽte trãscurrit: sed
regenerationis sacramẽto subueniẽte quo ex spũsancto p-
missionis filii renascunt̃: nõ in vtero carnis sed i vtrure ba-
prismatis. Vnde & Dauid qṽtq̃ erat pmissionis filius di-
cit ad deum. Manus tuæ fecerũt me & plasmauerunt me.

Et ad Hieremiam dominus ait Priusq̄ te formarem in vtero noui te: & in vulua matris tue sanctificauit te.

Cap. X.

DEcimo aut̄ cap̄o referūt asserere aias quę humanis corporib⁹ inserunt̄ fuisse in corpore: & in cęlesti habitatiōe peccasse: atq; a sublimib⁹ ad inferiora dilapsas in diuersę qualitat̄is p̄cipes incidisse: & p̄ aeras ac sydereas potestates alias duriores alias mitiores corporibus esse inclusas a sorte diuersa & conditione dissimili vt q̄cqd̄ in hac vita varię & inęqualiter puenit ex p̄cedentib⁹ causis videatur accidere. Quā impietatis fabulā ex multorū sibi erroribus texuerūt: sed oēs eos catholica fides corpore suę vn̄itatis abscidit. Cōstāter p̄dicās atq; veraciter q̄ aię hoīm priusq̄ suis inspirarent̄ corporib⁹ nō fuer̄: nec ab v̄llo incorporant̄ nisi ab op̄ifice deo: qui & ipsarū creator & corporū. Et quia per primī hoīs p̄auaricatio nem tota humani generis propago vitata sit neminē postea conditione veteris hominis liberari: nisi per sacramentum baptismatis christi: in quo nulla est discretio renatorum. Dicente apostolo. Quicumq; em̄ in christo baptizati estis christum induistis. Non est iudeus neq; gręcus: nō est seruus neq; liber: non est masculus neq; fœmina: oēs enim vnum estis in xp̄o Iesu. Quid em̄ agūt cursus syderum qd̄ signa fatorum: quid mundanarū rerum mobilis stat⁹: iniqua diuersitas: Ecce tot impares gratia dei facit eşles qui inter quoslibet vitæ huius labores si fideles permanēt miseri esse non possunt. apostolicū illud in tēptatione dicētes. Quis nos separabit a charitate christi: tribulatio an angustia: an persecutio: an fames: an nuditas an periculū: an gladius! Sicut scriptum est. quia p̄pter te morte afficimur tota die: aestimati simus vt oues occisionis. Sed in his oib⁹ superamus in eo qui nos dilexit: Et ideo ecclesia quę corp⁹ est christi nihil de mundi inęqualitatibus metuit quæ ni-

hil de bonis corporalibus concupiscit. Nec timet inanis str
pitu fatorum grauari quæ patientia tribulationum nouit
augeri.

Cap. XI

Undecima ipsorum blasphemia est: qua fata libu
stellis & aias hoim & corpora opinant astringit
quã amentia necesse est vt omnibus paganorum
errorib⁹ iplicari: & fauetia sibi (vt putat) sydera colere
auerfantia studeant mitigare. Verum ista sectatib⁹ nulli
in ecclesia catholica locus est: qm qui se talibus psuasione
bus dedit a christi corpore totus abscessit.

Cap. XII.

Dodecimum inter hec illud est qd sub aliis praed
bus partes aie: sub aliis corporis membra describit
& qualitates interiorum praesulū in patriarchar
rū nominibus statuit: quib⁹ e diuerso signa sydere a quor
rum virtuti corpora subiiciant opponit. Et in his oib⁹ in
extricabili se errore prepediūt: non audientes dicē capim
Videte ne quis vos decipiat per philosophiã & inanē falla
ciam scdm traditionē hominū: scdm elementa mūdi & nō
scdm christū: quia in ipso inhabitat omnis plenitudo diu
nitatis corporaliter: & estis in illo repleti qui est caput ois
principatus & potestatis. Et iterum. Nemo vos seducat
volens in humilitate & religione: angelorū: quæ nō vidit
ambulans: frustra inflatus sensu carnis suæ: nō tenens ca
put: ex quo totum corpus pernexus & coniunctiones sub
ministratū & cōiunctū crescit in augmentū dei. Quid ergo
opus est in cor admittere qd lex non docuit: qd propheta
non cecinīt: qd euāgelii veritas nō prædicauit: qd apostoli
ca doctrina non tradidit! Sed hæc operta sunt eorum men
tibus de quibus apostolus dicit. Erit em temp⁹ cum sanā
doctrinam nō sustinebunt: sed ad sua desyderia coacerua

unt sibi magistros prurientes aurib⁹: & a veritate quidē
auditum auertent: ad fabulas autem conuertētur. Nihil
itaq; nobiscū cōmūne habeāt qui talia audent vel docere:
vel credere: & quibuslibet modis nituntur astruere q̄ sub-
stantia carnis ab spe resurrectionis aliena sit: atq; ita omne
sacramentum incarnationis christi resoluunt. Quia indi-
gnum fuit integrum hominē suscipi si indignum erat in-
tegrum liberari.

Cap. XIII.

Tertio decimo loco positum est eosdem dicere q̄ oē
corp⁹ scripturarū canonicarū sub patriarcharum
noib⁹ accipiēdū sit: quia ille duodecim virtutes
quę reformationē hominis interioris operant: in hortū vo-
cabulis indidentur: sine qua scientia nullā animā posse as-
sequi: vt in eam substantiam de qua prodiit reformet. Sed
hanc impiā vanitatē despectui habet christiana sapientia
quę nouit verē deitatis inuolabilem & iconuertibilem esse
naturam: aiām autem siue in corpore viuētē siue a corpe
separatam multis passionibus subiacere. Quę vtiq; si di-
uine esset eētia nihil aduersi posset incidere. Et ideo icor-
poraliter aliud creator est: aliud creatura. Ille em̄ semp idē
est: & nulla varietate mutatur: hęc autē mutabilis est etiā
non mutata: quia vt non mutetur datum poterit habere
non proprium

Cap. XIII.

Subquartodecimo vero caplo de statu corporis sen-
tire dicunt q̄ sub potestate syderum atq; signorū
pro terrena qualitate teneat: & ideo multa in san-
ctis libris quę ad exteriorem hoīem pertineāt reperiri: vt
in ipsis scripturis inter diuinā terrenamq; naturā quedam
sibi repugnet aduersitas: & aliud sit qd̄ sibi vindicent ani-
mę p̄sules: & aliud quod corporis conditores Quę fa-

Leonis papæ

bulæ ideo differunt: vt & aīę diuinę affirmet eē substantię &
caro credat malę eē nature; qm̄ & ipsum mūdū cū elemētis
suis nō opus dei boni sed cōditionē mali p̄fitent̄ auctoris
atq; vt hęc mēdaciorū suorū sacrilegia bonis titulis color
rēt; oīa pene diuina eloq̄a sensuū nefandorū immissiōe vio
larūt.

Ca. XV.

Equa re quintidēcimi capituli sermo cōqueritur
& p̄sumptionē diabolicā merito detestatur: quia
& nos istud vera cū testimoniōꝝ relatione cōpim̄
& multos corruptissimos eorū codices q̄ canonici titulan̄
inuenim̄. Quō em̄ decipere simplices possent nisi uenena
ta pocula quodā melle p̄linirent: ne vsquequaq; sentirent
insuauiā quæ essent futura mortifera. Curandum ergo est
& sacerdotali diligentia maxime prouidendū vt falsari co
dices & à sincera ueritate discordes ī nullo vsu lectiōis hu
bean̄. Apocriphę autem scripturę quę sub nominibus apo
stolorū multarū habent seminarium falsitātū nō solū inter
cidendę: sed etiam penit̄ auferendę sunt atq; ignibus co
cremandę. Quis enim sint in illis quedā quæ uideant̄ sp̄
ciem habere pietatis: nunq̄ tñ vacuę sunt uenenis: & p̄su
bularum illecebras hoc latenter operantur vt mirabilium
narratione seductos: laqueis cuiuscunq; erroris inuolunt
Vnde si quis episcoporum vel apochriphas haberi per
mos non prohibuerit: vel sub canonicorum nomine eos
dices permiserit legere: q̄ priscilliani adulterina sunt erro
datione corrupti hæreticum se nouerit iudicādum. Quo
niam qui alio ab errore non reuocat se ipsum errare dem
strat.

Capitu. XVI.

ostremo autem capitulo hoc prodidit iusta que
rimonia q̄ Diēticiñi tractus quos secundum
Priscilliani dogma conscripsit a multis

veneratione legerent: cum si aliquid memoriae Dicticini
 tribuendum putant: reparatione eius magis debeant ama-
 re quam lapsum. Non ergo Dicticini: sed Priscillianum legunt:
 & illud probant quod errans docuit: non quod correctus ele-
 git. Sed nemo hoc impune presumat: nec inter catholicos
 censeatur: quisquis utitur scripturis: non ab ecclesia solum
 modo catholica: sed a suo auctore damnatis. Non sit peruer-
 sis liberum simulare quod fingunt: nec sub velamine no-
 minis Christiani: decretorum imperialium statuta decli-
 nent. Ideo enim ad ecclesiam catholicam cum tanta cordis di-
 uersitate conueniunt: ut & quos possunt suos faciant: & legi
 seueritate dum se nostros mentiuntur effugiant. Faciunt hoc
 Priscillianista: faciunt hoc Manichei: quorum cum istis tam
 foederata sunt corda: ut solis nominibus discreti: sacrilegiis
 autem suis inueniantur uniti. Quia etsi vetus testamentum
 quod isti se suscipere simulant: Manichei refutant: ad unum
 tamen finem utrorumque tendit intentio: cum isti recipiendo
 corrumpunt: illi abdicando impugnant. In execrabilibus au-
 tem mysteriis eorum: quae quanto immundiora sunt: tan-
 to diligentius occultantur. unum prorsus nefas est: vna est ob-
 scenitas: & similis turpitude. Quam si eloqui erubescimus
 sollicitissimis tamen inquisitionibus iudicata: & Manicheo-
 rum qui comprehensi sunt confessionibus detecta: ad pu-
 blicam fecimus peruenire notitiam: ne villo modo possit du-
 bium videri quod in iudicio nostro cui non solum frequen-
 tissima praesentia sacerdotum: sed etiam illustrium virorum
 dignitas: & pars quaedam senatus ac plebis interfuit: ipsorum
 qui omne facinus perpetrarant: ore referatum est: sicut
 ea quae ad dilectionem tuam nunc direximus gesta demon-
 strant. Quod autem de Manicheorum foedissimo scelere:
 hoc etiam de Priscillianistarum incestissima consuetudine
 olim compertum: multumque vulgatum est. Qui enim per omnia
 sunt impietate sensuum pares: non possunt in sacris suis esse

diffimiles. Decursis itaq; omnibus quæ libelli ferres comprehendit: & a quibus commonitorij forma non discrepet: sufficienter (vt opinor) ostēdimus: quid de his quæ ad nostram ternitas tua retulit: censeamus: & q̄ non sit ferēdum si tam prophanis erroribus etiam quorundam sacerdotum corda cōsentiant: vel: vt mitius dixerim: non resistunt: quæ conscientia honorem sibi debitum vēdicant: qui pro animabus sibi creditis nō laborant. Bestiæ irruunt: & ouium septa nō claudunt: fures insidiant: & excubias non prætendūt. Mox ubi crebescunt: & remedia nulla conficiunt. Cum autē etiam illud addunt: vt his qui sollicitius agunt: consentire detentēt: & impietates olim toto orbe damnatas suscriptionibus suis se anathematizare dissimulent: quid de se intelligunt: nisi q̄ de numero fratrum non sunt: sed de parte hostium.

Caput. XVII.

IN eo vero quod extrema familiaris epistolæ tua parte posuisti: miror cuiusq; catholici intelligentiam laborare: tanq̄ incertum sit: an descendens ad inferna Christo: caro ei⁹ requieuerit in sepulchro: Quod sicut vere & mortua ē & sepulta: ita vere est die tertia resuscitata. Hoc enim ipse dominus denuntiauerat: dicens ad Iudæos. Soluite templum hoc: & in triduo resuscitabo illud. Vbi euangelista subiungit: hoc autem dicebat de templo corporis sui. Cuius rei veritatem etiam Dauid propheta prædixerat: loquēs sub persona domini saluatoris dicens. Insuper & caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Quibus utiq; verbis manifestum est: q̄ caro domini & vere sepulta requieuit: & corruptionem non subiit: quia celeriter viuificata reditu animæ resurrexit. Quod non credere satis impium est: & ad Manichei Persecellaniquæ doctrinam pertinere non dubium est: qui facile

go sensu: ita se Christum simulant cōfiteri: vt incarnatiōis
& mortis & resurrectionis auferāt veritatem. Habeatur er-
go inter vos episcopale cōcilium: & ad eum locum qui omni-
bus opportunus sit: vicinarum prouinciarū conueniant sa-
cerdotes: vt secundum ea quę ad tua consula respondim?
plenissimo exquiratur examine: an sint aliqui inter episco-
pos: qui huius hæreseos contagio polluantur a communiō-
ne sine dubio separandi: si nefandissimam sectam per oīm
sensuum prauitates damnare noluerint: Nulla enim ratio
ne tolerandum est: vt qui predicandę fidei suscepit officiu:
un: his contra euangelium Christi: contra apostolicam do-
ctrinam: contra vniuersalis ecclesię symboli audeat disputa-
re. Quales illic erunt discipuli: vbi tales docebunt magi-
stri: Quę illic religio populi: quę salus plābis: vbi contra
humanam societatem pudoris scissi verecundia tollitur:
coniugiorum fœdera auferuntur: propagatio generatio-
nis inhihetur: carnis natura damnatur: contra verum autē
dei culrum trinitas deitatis negatur: personarum proprie-
tas confunditur: anima hominis diuina essentia prædica-
tur: & eadem ad diaboli arbitrium carne concluditur: dei
filius per id quod ex virgine ortus: non per id quod ex patre
natus est: vnigenitus prædicatur: idemq; nec vera dei pro-
les: nec verus filius virginis asseritur: vt per falsam passio-
nem: mortemq; non veram: mendax etiam resurrectio re-
sumptę de sepulchro carnis habeatur. Frustra autem vtū-
tur catholico nomine: qui istis impietatibus non resistunt.
Possunt hæc credere: qui possunt talia patiēter audire. De
dimisitq; litteras ad fratres & coepiscopos nostros Ter-
ragonenses: Carthaginenses: Lusitanos: atq; Gallicos. eis-
q; concilium synodi generalis indiximus. Ad tuę dilectio-
nis sollicitudinem pertinebit: vt nostrę ordinationis au-
thoritas: ad prædictarum prouinciarum episcopos defe-
ratur. Si autem aliquid (quod absit) abstiterit: quo minus

possit celebrari generale conciliū: gallicie saltem in vno conueniant sacerdotes: quibus cōgregatis fratres nostri Hydrius & Ceponius imminēbunt coniuncta cum eis instantia tua quatenus de prouinciali conuentu remediū tantis vultneribus afferatur.

Epistola. LXXII. Aurelii Carthaginensis episcopi ad omnes episcopos per Bizanzenā & Arzignitanā prouinciam cōstitutos de dānatiōe pelagii atq; Celestii hereticorū. Dilectissimis ac desiderabilibus & cōsacerdotibus Primiano, Gaiano; & aliū Gaiano Ianuario & victorino ceteris per tractū prouincie Bizanzenę & Arzignitanę constitutis, Aurelius episcopus.

SVper Celestii & pelagii damnatiōe eorūq; dogmatibus participem sanctā dilectionē vestram in plenario cōcilio fuisse cognouī dilectissimi & desiderabiles fratres. Sed quoniā pro honore dei in cuius manu cęlestis regis est constitutū gloriosissimorum principum christianorum fidē rectam & catholicam custodientū accessit auctoritas / quā per humilitatem meam vnīuersis episcopis meis volui imitare. Idcirco honorabilem fraternitatem vestram missis exemplaribus instruere curauī / ne in aliqua parte prouincie supradictorum serpentina persuasio ab vnīuersali ecclesia toti⁹ orbis exclusa fortasse surrepat. Ob hoc ergo tam necessaria cōstitutio principum christianorum charitatem vestram latere non debuit: & ad me ab eis datę litterę quorū simul exemplarib⁹ lectis (quemadmodum subscribere vnusq;q; vestrū debeat) dilectio vestra cognoscet: siue quorū synodalibus gestis subscriptio iam tenetur: siue qui nō potuistis eidem plenario totius apherice interesse concilio: quod cum in supradictorum hereticorum damnatione omnium vestrū fuerit integrata subscriptio: nihil omnino vni-

de illis dissimulationis vel negligentia: vel occultatae forsitan prauitatis: aliqua videatur merito remansisse suspicio. Aliam manu. Opto fratres bene viuatis mei memores. Data Calendis Augusti Carthagine Monaxio & Pluina cōsulibus.

Excerpta ex gestis habitis contra Pelagium hereticum: & alia de libellis eiusdem: quæ in Palestina sibi obiecta damnare compulsus est.

Quod ad Hierusalem nolentem colligi filios suos dominus clamabat: hoc nos clamamus aduersus eos qui filios ecclesie colligi nolunt. Nec saltē post iudiciū: quod de ipso Pelagio in Palestina factū est: corriguntur: de quo damnatus exisset: nisi obiecta sibi contra gratiam dei dicta: quæ obscurare non potuit: ipse damnasset. Præter illa: quæ quomodo potuit: ausus est qualicunq; ratione defendere. Obiecta sunt quædam: quæ nisi remota omni tergiversatione anathematizasset ipse anathema factus fuisset.

Dogma Pelagii heretici.

Quod diceret Adam mortalem factum: qui siue peccasset: siue non peccasset: moriturus esset: & quod peccatum ipsius ipsum solum læserit: non genus humani: & quod infantes nuper nati in illo statu sint in quo Adā fuit ante præuāricationem: & quod neq; per mortem: vel præuāricationem Adæ omne genus moriatur: neq; per resurrectionem Christi omne genus hominum resurgat. Infantes enim si non baptizentur habere vitam æternam: & diuini si sunt facere: non reportare illis: nec eos habere posse regnū

dei: & gratiam dei: atq; adiutorium: non ad singulos actus dari: sed in libero arbitrio esse: vel in lege atq; doctrina: & dei gratiam secundum merita nostra dari: & filios dei non posse vocari: nisi omnimodo absq; peccato fuerint effecti: et non esse liberum arbitrium: si dei eget auxilio: quoniam in propria voluntate habet vnusquisq; facere aliquid: aut non facere: et victoriam nostram non esse ex dei adiutorio: sed ex libero arbitrio: & q; pœnitentibus venia nō detur secundum gratiam & misericordiam dei: sed secundum meritum & laborem eorum: qui per pœnitentiam: digni fuerint misericordia. Hæc omnia Pelagius sic anathematizauit. Quod satis gesta ipsa testantur: vt nihil ad ea quoquo modo defendenda disputationis attulerit: vnde fit confessuens: vt quisquis secutor illius fuerit episcopalis auctoritate iudicii: & ipsius Pelagii cōfessione: hæc tenere debeat: quæ semper tenuit catholica ecclesia.

Dogma catholicorum.

Qvod Adam nisi peccasset: moriturus non fuisset. Secundo: q; peccatum eius non ipsum solum laeserit: sed & genus humanum. Tertio q; infantes nati non sunt in illo statu in quo Adam fuit ante peccationem. Quarto: vt ad ipsos etiam pertineat: quod vniter ait apostolus. Per vnum hominem mors: & per vnum hominem resurrectio mortuorum. Sicut enim in Adam omnes moriuntur: ita & in Christo omnes viuificabuntur. Vnde fit: vt infantes non baptizati non solum regnum caelorum verum etiam vitam aeternam habere non possunt. Quinto vt confiteatur diuites baptizatos etiam si diuitiis suis non careant: & sint tales quales ad Timotheum describit apostolus dicens. Præcipe diuitibus huius sæculi non superbe

sapere: neq; sperare in incerto diuitiarum suarum: sed in de-
um viuum: qui prestat nobis omnia abundanter ad fruenda:
diuites sunt in operibus bonis: facile tribuant: commu-
nificent: thesaurisent sibi fundamentum bonum in fu-
turum: vt apprehendant veram vitam: nos eos regno dei
posse priuari. Sexto: vt confiteantur gratiam dei. & adiu-
torium: etiam ad singulos actus dari: eamq; non secundum
merita nostra: vt vera sit gratia: id est gratis data: per eius
misericordiam quę dixit. Miserebor cui miseratus fuero: &
misericordiam prestabo: cui misericors fuero. Septimo:
vt filios dei fateatur illos posse vocari: qui quotidie dicunt:
dimitte nobis debita nostra: quod vtriq; veraciter non dice-
rent: si essent omnino absq; peccato. Octauo: vt fateatur esse
se liberum arbitrium. etiam si diuino indiget adiutorio. No-
no: vt fateatur quando contra tentationes concupiscentias
& illicitas dimicamus: quis illic habeamus & propriam vo-
luntatem: non tamen ex illa: sed ex dei misericordia nostrā
salutem: quia non aliter verum erit: quod apostolus ait Nō
volentis: neq; currentis: sed vt saluemur miserentis est dei:
Decimo: vt fateamur secundum gratiam & misericordiam
dei veniam petentibus dari: non secundum meritum eo-
rum: quandoquidem ipsam poenitentiam donum dei dixit
apostolus: vbi ait de quibusdam. Ne forte det illis deus
poenitentia. Hęc omnia simpliciter sine vllis fateatur ama-
bagibus. Si quis in auctoritatem catholicam: & ipsius Pela-
gii expressa ecclesiasticis gestis verba consentit: neq; enim
illa quę his sunt contraria: veraciter anathematizata esse
credendum est: nisi hęc quibus sunt contraria fide & cor-
de teneantur: & aperta confessione promantur.

Amen.

O. iiii

Epistola Leonis papæ ad Rusticū Rauennium Vene-
rium & ceteros episcopos galliarum.

Epistola. LXXIII.

Impletis per misericordiam dei cōmunibus vobis
dignum est fraternitatem vestrā sanctorum gaudi-
diorum habere consortiū. Nam fratres mei qui vici-
cemea oriēt ali synodo p̄federūt / q̄ vora retulere significo
confirmata catholica fide: & glorificato apostolicę p̄dica-
tionis triumpho. Quod etiam hī qui ad deuiandum vel
seducti fuerant vel impulsi / recepta veritatis luce letantur.
Siquidem omnes domini sacerdotes in vna sentētia sancto
spiritu docente consenserunt: & de sacramento dominicę in-
carnationis in qua multorum intelligentia caligabat: Iræ
nebrę erroris ablatę sunt vt ī vno domino nostro vero dei &
hominis filio / nec de humanitatis ambigat natura: nec de
deitatis essentia. In impios autē nefandi erroris auctores qui
indignos se dei grata iudicātes correctionis vt ī remediis no-
luere: qualis sit lata sententia exemplaria quę misimtis edo-
cebunt: vt agnoscat vestra dilectio fratres charissimi in san-
cto examine diuinū nō defuisse iudiciū: quo & vindicta retri-
buta est obduratis / & pax impensa correctis. Dominus vos
incolumes custodiat fratres charissimi.

Eiusdem ad Iulianum episcopum.

Epistola. LXXIII.

Letterę dilectionis tuę quę mihi nuper sunt reddita
q̄ spirituali catholicę fidei vigeas amore demon-
strant: & multum gaudere me faciunt q̄ in eadem
sententia pia corda cōcurrunt vt secundum doctrinam spi-
ritus sancti impleatur in nobis quod apostolus ait. Obsec-
rautem vos fratres per nomen domini nostri Iesu christi vt
ipsum dicatis omnes: & nō sint in vobis scismata. Sitis autē
perfecti in eodem sensu & in eadem sententia: cuius vincta

tis nimum se euthices fecit extraneum / si in sua peruersitate
 veterascit / nec adhuc quibus vinculis a domino sit obligatus
 intelligit. Et quod sacerdotem domini reperendum putat
 qui eius imperitiam amentiamque consentiat: diu apud nos incerta
 fuit quid in ipso catholicis displiceret. & cum fratris nostri
 Flauiani nullas litteras sumeremus: ipse autem scriptis
 suis Nestorianam heresim repullulare quereretur: non ple-
 ne potuimus discere unde procederet: vel quo tenderet tam
 dolosa causatio. Sed postea quod gestorum ad nos episcopali-
 um documenta perlata sunt: omnia illa que fallacium querela-
 rum velamine tegebantur que essent detestanda paruerunt.
 Et quia clementissimus imperator pro beniuolentia ac pie-
 tate animi sui de statu huius qui ante honorabilis videbatur
 diligentius voluit iudicari: atque ob hoc indicendum credidit
 episcopale concilium: per fratres nostros Iulianum episcopum
 & Renatum presbyterum: sed & filium meum diaconum Hy-
 larium: & quos ex latere meo vice mea misi ad fratrem nostrum
 Flavianum sufficientia per qualitate cause scripta direxi: quibus
 & vestra dilectio & ecclesia vniuersa cognoscat de antiqua
 & singulari fide quam indoctus impugnatorem incessit quid di-
 uinitus traditum teneamus: & quid incommutabiliter predi-
 cemus! Quia tamen non debemus partes miseracionis omit-
 tere: congrua moderatione credidimus sanciedum ut si conde-
 natus presbyter plena satisfactione corrigatur: sententia qua
 obstrictus est relaxetur. Si vero in eodem insipientie sue lu-
 to iacere delegerit / statuta permaneant: & ceteris habeat for-
 rem quorum est secutus errorem. Data Idus Iunii Asturii &
 Protogene consulibus.

Item ad Flavianum constantinopolitanum.

Epistola. LXXV.

Litteras tue dilectionis accepi / cum gestis que apud
 vos fidei questione cofecta sunt. Et quia clementis-
 simus imperator pro ecclesie pace sollicitius syno-

dum voluit cōgregari quīs euidenter appareat rem de qua
agitur nequaquā synodali indigere tractatu: tamē frater charis-
sime subsecutos esse significo quos in hac re placuit des-
stinare. Nec necessarium fuit nūc amplius scribi: cum propo-
sio de his quę causę credidimus conuenire/pea quę ipsi por-
tabunt scripta: sis plenius instruendus. Data quintodecimo
Calendas Iulii Asturio & Protogene consulibus.

Item eiusdem Ad Theodosium Augustum.
Epistola, LXXVI.

Acceptis clementię vestrę litteris: & multum vni-
uersali ecclesię gaudendū esse prospexi/ quod christia-
nam fidem qua diuinitas honorat & colitur in mu-
lo dissimilem/ in nullo vult esse discordē. Quid enim rebus
humanis ad exorādā misericordiam dei efficacius suffra-
getur: quā si vna gratiarum actio/ & vnius confessionis sacrifici-
um maiestati eius ab omnib⁹ offeratur! In quo & sacerdotu-
rum & cunctorum fidelium ita demum erit plena deuotio
si in his quę per vnicum dei filium deum verbum pro nostra
redēptione sunt gesta/ nihil aliud sentiatur/ quā quod ipse pro-
dicari de se iussit & credi. Vnde quīs ad diem cōcilii episcopi
palis quem pietas vestra constituit occurrere me ratio nulla
permittat: cum nec aliqua ex hoc exēpla præcesserint: & co-
poralis necessitas me non patiatur deserere ciuitatem: pro-
fertim cū tam euidēs fidei causa sit vt rationabilibus ab-
dicenda synodo fuisset abstinendum: tamen in quāturn
minus iuuare dignatur/ meū studium cōmodauit: vt clemen-
tię vestrę statutis aliquatino pareatur/ ordinatis hinc tra-
tribus meis qui amputandis scandalis pro causę acquitate
sufficiant: quicquid presentię mee impleant vicem: quia nō ra-
lis quęstio orta est vnde aut possit aut debeat dubitari. Data
ta duodecimo Calēdas Iulii Asturio & protogene cōsulibus.

Eiusdem ad Flavianum episcopum.

Epistola, LXXVII.

Rosfectis iam nostris quos ad vos in fidei causa dire-
ximus per filium nostrum Basilium diaconum scri-
pta tuę dilectiōis accepim⁹: quib⁹ merito parū de
negotio cōmunis sollicitudinīs ididissēs: quoniam & gesta
ante delata de omnibus nos sufficienter instruxerant: & ad
familiarem interrogatiōem idone⁹ erat sermo prædicti: per
quem nunc alloquā reddentes/dilectionem tuā per dei gra-
tiam: in qua fidimus: cohortamur: vt etēs verbis apostolicis
atq; dicentes. In nullo terreamini ab aduersariis: quæ est il-
lis causa perditionis: vobis autem salutis. Quid enim tam
exitiabile q̄ negata veritate incarnationis Christi omnem
spem salutis humane velle dissoluere: & apostolo/ contra ire-
dicenti manifeste. Magnum est pietatis sacramētum quod
manifestatum est in carne: Quid tam gloriosum q̄ cōtra in-
micos natiuitatis & crucis Christi pro fide euangelica dia-
micare! De cuius purissimo lumine inuictaq; virtute/da-
tis iam ad tuam dilectionem litteris/quid in nostro esset cor-
de patefecimus: ne de illis quæ secundum doctrinam ca-
tholicam didicimus & docemus: aliquid inter nos videri
possit ambiguum. Quia vero tam valida & tam clara sunt
testimonia veritatis vt nimis cecus nimisq; obduratus ha-
bendus sit qui ad choruscationem lucis atq; rationis non
confestim se a tenebris falsitatis excusserit: ad curandam
imperatorum insaniam etiā patientię volumus adhibere
medicinam: vt paternas increpationes hui qui in senectute
carnis suę mente sunt paruuli / discant obedire maioribus:
ac si deposita imperitię suę vanitate resipiscunt: omnig; er-
rore damnato fidem veram singularemq; suscipiunt: misē-
cordia eiusdem episcopalis beniuolentię non negetur: man-
suro iudicio quod præcessit/si impietas merito condēnata in

sua prauitate p̄siterit. Data decimo Calendas augusti: Anastasio & Protogene consulibus.

Epistola. LXXVIII.

Item ad eundem constantinopolitanum episcopum.

Uget sollicitudinem nostram taciturnitas tua: qui iam diu nulla dilectionis tue scripta suscepimus: cum nos curarum tuarum participes pro fidei defensione solliciti frequenter per occasiones idoneos ad dilectionem tuam litteras miserimus: ut adhortationum nostrarum consolationibus te iuuaremus: ut aduersariis illis multis pro fidei defensione non cederes: cum laboris tui participes nos probares. Olim ad fraternitatem tuam nostros credimus peruenisse: per quos plenius scriptis: mandatisque nostris instructum te esse retines: & Basilium ad te (ut volueras) ipsi remisimus. Nunc ne aliqua premissum occasione te crederes: per filium nostrum honorabilem & amabilem nobis uirum Estitium hanc paginam dedimus: ut tota celebritate ad scripta nostra respondeas: nosque subinde de tuis actibus: nostrorumque: & de totius cause absolutioe facias certiores: ut sollicitudinem quam nunc pro fidei defensione gerimus: prope prioribus nuntiis molliamus. Data tertio idus augusti: Anastasio & Protogene consulibus.

Leo: & sancta synodus que in urbe conuenit: clero: honoratis: & plebi constantinopolitane:

Epistola. LXXIX.

Notitiam nostram que Ephesi contra opinionem omnium sunt acta perlati: magno animi nostri fatemur mœrore confusum: nec tantum licuisse iniquitati facile potuissimus credere: nisi filius noster Hilarius diaconus: qui a nobis vice nostra cum aliis: ut interesset synodo: missus fuerat: fugiens reuertisset: declinans iniustam partem: ticeps esset sententiam. Quippe: quum vox illic a nostris

contradictionis emissa sit quã Alexandrinus antistes qui totum solus potentie sue vendicauit audire cõtempfit: in cõforrium sue voluntatis inuitos protrahens sacerdotes vt per vim coacti subscriberent qui nullam dãnatiõis causam idonee reperissent. Sed hos ausus pio & christianissimo p̃ncipi confidimus minime placituros. Nũc quia ecclesiam vestra hac ratione cognouimus dissipatam: consolandos adhortãdosq; vos esse credimus nostris epistolis: vt pro catholice fidei defensione perfidorum nequitie resistatis. Nolum⁹ enim dilectionem vestram hoc mcerore percelli / cũ maior gloria vestra sit subsecutura constantia si a probabili sacerdote vestro nullẽ minẽ vos nulla formido diuellerit: Quisq; enĩ in columi atq; superstitute Flauiano episcopo vestro sacerdotũ eius fuerit ausus inuadere: nunq̃ in cõmuniõe nostra habebitur: nec iter episcopos poterit numerari: Nos enim sicut Nestorium in sua peruersitate anathematizauim⁹: Ita eos qui veritatẽ carnis nostre in domino iesu christo denegant / pari execratione damnamus. State igitur in spiritu catholice veritatis & apostolicam cohortationem ministerio vestris accipite: quia vobis donatum est pro christo non solum vt in eum credatis / sed etiam vt pro illo patiamini. Nolite arbitrari dilectissimi q; sancta ecclesie sue desit aut defutura sit diuina protectio. Splendescit enim fidei puritas cum ab ea sordes separantur errorum. Vnde iterum iterũq; vos ante conspectum domini obtestamur pariter & monemus: vt a fide in qua fundati estis / & in qua christianissimũ principem nouimus permanere: non in fidiis / non cuiusq; persuasionibus moueamini: sed in personam episcopi vestri illum in cordis oculis habeatis: pro quo idem omnia pati que fuerint illata non meruit: cuius per omnia imitatores vos esse cupimus: vt commune cum ipso p̃mium fidei habere possitis. Data idus octobris Asturio Protogene consulibus.

Leonis papæ

Item Leopapa ad Anastatium episcopum
Thessalonicensem.
Epistola, LXXX.

Quantum relatione Hylarî diaconi nostri cognouimus magnum facinus Alexandrino episcopo auctore vel executore commissum est: vt dum in fratrem nostrum Flavianum veteres emulationes & odia priuata defuerunt/nec innocentie probatissimi sacerdotis in ecclesie christiane fidei parceretur. Vnde multum dilectioni tue congratulamur q̄ te ad illam synodum ire cupientem opportunis obstaculis manu diuina obtinuit. Ne abstenturus proculdubio a tanto scelere indignis iniuriis subiaceres: & furor impij militibus q̄rum didicimus armisq̄ suffulto cõtrastare non posses. Quia ergo prorupit in apertum perfidia que latebat: & in nefandissimam heresim vnus imperitissimulenis asseclę transierit: tempus probationis nostrę debemus agnoscere: & contra impetus aduersantium munitionibus cęlestibus fręti incommutabilis animi constantiam preparare. Scimus frater charissime quia sacramento magne pietatis sue aderit diuina protectio. Si quid igitur frater irritatiue de impijs cõstitutionibus fuerit ingestum: protestamur pariter ac monemus: ne vel in damnationem fratris insonatis: vel in receptione nefarii dogmatis consensum tui cordis immisceas. Maior enim qui in nobis est q̄ qui aduersus nos. Annitere potius q̄rum te ipse nature nostre succesor & glorificator adiuuerit vt omnium fratrum nostrorum corda confirmes. Nobis enim ab euangelio generationis & mortis ac resurrectionis domini nostri Iesu christi nullatenus recedentibus / diffinitissimum est in nostre communionis numero non futuros eos qui conatur antiqua catho-

lice fidei fundamenta conuellere. Data tertio Idus Octobris
Asturio & Protogene consulibus.

Item eiusdem Ad Theodo-
sium Augustum.
Epistola. LXXXI.

Ro integritate fidei catholicae Christianissimum
principem conuenit esse sollicitum: & hoc inde-
fessis precibus diuinam misericordiam posco vt
cordi vestro id quod est veritatis inspiret: neq; fal-
sivos in aliquo humanarum emulatione patiat. A me au-
tem atq; ab omnibus catholicis sacerdotibus qua euange-
lice fidei pietas defendatur: satis plene ac lucide litteris me-
is quas clementiam vestram iandudum per famulum ve-
strum Epiphanium tribunum qui pro hac causa missus est
arbitror accepisse. Ratum est nec ambigi potest hoc nos pu-
rissime credere: hoc constanter asserere quod etiam veneran-
di patres quondam apud Niceam congregati secundum fi-
dem symboli credendum & confitendum sacratissima au-
toritate sanxerunt. Nos enim venerabilis imperator sicut
Nestorii dogma peruersum merito Anathematizauimus:
ita iuste etiam horum impietatem qui veritatem carnis no-
stre negat a domino Iesu christo susceptam esse damnamus.
Vnde si pietas vestra suggestioni ac supplicationi nostrae
dignetur annuere: vt intra Italiam haberi subeatis episco-
pale concilium: cito (auxiliante deo) poterunt omnia scan-
dala quae perturbationem totius ecclesiae sunt commota re-
secari: vt per vniuersum regnum vestrum catholicae fidei
integritate seruata: & pacem christianam manere: & vestrae
apud deum crescere gloriam gaudeamus. Data octauo Ca-
lendas Iunias Asturio & Protogene consulibus.

Epistola.LXXXII.

Eiusdē ad Flauianū Cōstantinopolitanū ep̄m.

Quæ & quāta dilectio tua p̄ catholicę fidei defensione patiat; per diaconū quī ab Epheso furtim est lapsus: cognouim⁹. Et licet magnificem⁹ deū qui te gratię suæ virtute cōfortat: necesse est tñ nos dolere eorū ruinas: per quos veritas impugnatur: & ipsa totius ecclesie fundamenta quatiant. Quia vero p̄uidentiā dei semp̄ suis necessariū prestat auxilium: scire debet fraternitas tua nos pro cōmuni causa nihil eorū quę agēda sunt p̄terire: vt p̄mittus ad ea quę vniuersitatī fidelīū p̄sint: puenire mereamur. Sin est vt fortiter interim dilectio tua tolleret: quę sibi ad æternam gloriam non dubitat profutura. Perlator sane breuis hui⁹ epistolę fidei sermone poterit enarrare quicquid illud est: ad quod adiuuante dño: studio fidei & charitatis intendimus. Data tertio Calēdas octobris: Asturio & Protogene consulibus.

Epistola.LXXXIII

Cuius superior ad Iulianum episcopum.

Cognitis quæ apud Ephesum vnius hominis præsumptione sunt gesta: magno quidem dolore affecti sumus: de his quę impie furioseq; cōmissa sunt: sed ad dñm nostrū aīos dirigentes: multā fiduciā ab ipsa quam sequimur veritate concipimus: nō omittentes omnia agere: quę auxiliante dei gratia credimus profutura. Tenendum ergo nobis est quod tenemus: & fauiente vnius turbanis procella serenissima fidei est amplectenda tranquillitas: donec radios suos veritas per vniuersa diffundat: & caliginem infidelitatis consumat. Quę autem disposita sunt perlatoris sermonē agnosces. Data tertio idus octobris: Asturio & Protogene consulibus.

Leo ad Faustum & cæteros Archimandritas Constantinopolis.

Epistola.LXXXIII.

Leo & sancta synodus quæ in vrbe Roma
 conuenit: Fausto: Martino: Petro:
 & Magno: & Helia: presbytero: & Ar-
 chi mandritis constantinopolitanis: di-
 lectissimis filiis: in dño: Salutem

Vauis ea quæ ad Constantinopolitanam ecclesiã
 scripsimus: sollicitudinem deuotionis vestre late
 re nõ possunt: tamen etiam specialibus dilectione
 vestram litteris cohortadam esse credidimus: vt memores
 sancte professionis vestre que proprie in fide & charitate cõ-
 sistit: omnia scandala quæ contra pacem ecclesie orta sunt: a
 vestris cordibus repellatis: beati apostoli sententiam pia mē-
 teretinentes. Si quis vobis euangelizauerit præter id quod
 accepistis: anathema sit: custodientes vnitatem cum fra-
 tre nostro Flauiano episcopo: quem ad tempus dominus per-
 misit impiorum factione temptari: vt probatum sibi sacerdo-
 tem suum perseverantie merito faceret clariorem. Hæ autē
 perturbationes: necesse est auxiliante dei gratia celeriter de-
 struatur: & oẽ qd reprobum est ab ecclesie puritate: que nec
 maculã nec rugam recipit: respuatur: maxime cum ab insa-
 na imperitia in hoc vsq; præruptum sit: vt contra sacramē-
 tum salutis humane incarnationis domini nostri Iesu Chri-
 sti veritas denegetur: atq; antiqua fidei p̄dicator atq; defen-
 sor: quia nõ acquieuit blasphemis: quas olim sancti patres
 nostri in multis hæreticis damnauere: subiiciatur iniuriis:
 in quo vtq; omnium domini sacerdotum reuerentia ce-
 ditur: & vniuersa corporis Christi membra pulsantur. Sed
 quia gloriosum nobis est quicquid nos pati deus voluerit:
 pro veritate tolerare: in consortium vos patientie paternis
 exhortationibus aduocamus. vt per dilectionem vestram:
 omnibus deo seruientibus: quæ scripsimus innotescant: &
 inimicis euangelii resistentes: nec pastoris vestri dilectio-

ne in: nec vnitatem catholicæ fidei deferatis. Quoniam ea
 qua: in Epheso nuper contra iustitiam vel canonū discipula
 nam per vni⁹ hominis impudētiā gesta sunt: nulla catho
 licę fidei ratio rata esse permittitur. Data octauo idus octo
 bris: Asturio & Protogene cōsulibus,

Epistola. LXXXV.

Item Leonis ad Martinum presbyterum.

O Rarias agimus deo; & nultā fiduciam piā exulta
 tionis accepim⁹: cum dilectionem tuam & catho
 licam fraternitatem: ita spūitu fidei vīgere cog
 noscimus: vt cordibus vestris nihil infirmitatis hareris
 ca possit inferre temptatio: ad quam diuinitus destruendā
 nec defuit (vt scitis) sollicitudo nostra: nec deerit: donec ei
 potentis dextera omnia diaboli arma cōfringat. Cui ob hoc
 aliquid audere permittitur: vt a fidelibus Christi gloria ma
 iore vincat. Si quid autem difficultatū interuenit aut mo
 rarum: cū equanimitate tolerādum est: quoniam vbi veritas
 est magistra: nunq̄ defunt diuina solatia fratres charissimi.
 Quis ergo magna locorum interualla nos diuidant vnica
 te tamen fidei vobiscum sum⁹: & toto corde Iesum Christū
 dominū nostrum verum deum & verum hominem confite
 rentes: nulla in vobis detrimenta perpetimur: cū de vestra
 professionis cōcordia gloriamur: tantum vt sit auxiliante
 domino constantia perseverans: dicente apostolo. Vobis
 enim datum est pro Christo non solum vt in eum credatis
 sed etiam vt pro illo patiamini. Ad quam fortitudinem fidei
 etarum mērium roborandam: fratres nostros atq; legatos
 quos pro apostolicę fidei libertate direximus: & quos de
 dum apud vos esse confidimus: plurimum credimus profu
 turos: cum totius actionis nostrę didiceritis affectum: & cu
 ram vestram atq; consilium operi iunxeritis: de qua re non
 necesse est nūc latius scribere: cum iam per supradictos fuisse

scientes epistolas miserimus: quibus abundatissime omnis
 catholica fraternitas instruatur: diuine erit virtutis & gra-
 tie: vt dei fili? qui naturam humani generis suam fecit: am-
 plius q̄ videmus: aut sapimus: magnum pietatis suae affe-
 rat sacramentum: quod impia temeritas sibi quidem frau-
 dauit: sed rectis cordibus non potuit. Data idus septembris
 Valentiniano & Auennio cōsulis.

Epistola. LXXXVI.

Eiusdem ad Martianum Augustum

Litteras pietatis vestre accepisse me gaudeo: & ad
 significationem toti? prosperitatis pertinere co-
 gnosco: cum sermones vestri vos faciant integri-
 tate securos. Quantas itaq; clamētie vestre gratias refera-
 mus: non ex verbis nostris: sed ex beneficiis vestris: quæ ecc-
 lesie contulistis: agnoscite: non ambigentes qualem illum
 retributorem in omnibus habeatis: pro cuius estis tam pia
 religione sollicitus: & qui vos (vt res ipsa demonstrat) ad
 hoc vt fides catholica ab insidiis inimicorum suorum defen-
 deretur: elegit. Hæc a me nūc breuiter per fratris mei Ana-
 tholi clericos pietas vestra dignanter accipiat. Pleniora au-
 tem de omnibus quæ ad curam meam pro statu ecclesiarū
 & concordia pertinent domini sacerdotum: per legatos no-
 stros scripta direximus. Data id? aprilis: Adelphio cōsule.

Epistola. LXXXVII.

Cuius supra ad Iulianum episcopum.

Litteras fraternitatis tuæ per filios nostros Cōstāti-
 nopolitanos clericos nuntias tuæ salutis accepi:
 quibus te magnis tribulationibus grauatum fuisse
 significas: cum vtiq; non defuerit materia sollicitudini
 & laboribus / quæ inter procaces catholice fidei aduersarios
 inherētem veritati animū fatigarent: idq; vt scribis: fuerit.

animo vt per occasione necessitatis & nobis te & patrię præ
 sentares. Quod vero futurũ speraueram: vt apertius omni
 nium hereticorum ambages tuo ore cognoscerem. Sed gra
 tias deo q̄ ita incolumitas tua & ecclesię causa profecit: vt il
 berum tibi fuerit apud eos interim degere quorũ nobis pro
 habilis consensus innotuit: sicut & fratris Anatholi scripta
 profitentur: & gesta quę apud ipsum coram nostris sunt cõ
 facta demonstrant fratribus remeantibus. Ergo prædictis sa
 lutationibus vicissitudinẽ reddo / & vt cõtra falsitatis astu
 tias perseverantẽ diligentiam teneas fidenter exhortor: cũ
 tibi ad hoc & tuus animus & nostra auctoritas suffragetur.
 quoniam licet de multis meliora idicata sunt q̄ scilicet do
 leant se deceptos / & damnata perfidia cum auctoribus suis
 gratiam nostrę cõmunionis exposcant: quod nos a deo libẽ
 ter accepim⁹ redditori: his hanc quam desiderat cõmunio
 nem cum promissa compleuerit: quosdam persistere in sua
 obduratione cognouimus: quos oportet districtius compri
 mi / si nequeunt benignitate sanari. Ad quã rem nostros post
 diem venerabilem dirigemus / qui tecum participato consi
 lio ea quę a nobis constituta fuerint exequantur. *Data Idibus*
Aprilis Adelfio viro clarissimo consule.

Leo ad pulcherrimã Augustam,
 Epistola. LXXXVIII.

Religiosam pietatis vestrę sollicitudinem qua vni
 uerso mundo deo inspirante consulitis / crebriori
 bus alloquiis incitate præsumo: vt operum vestro
 rum perfectum necessaria perfectio subsequatur: ac sicut de
 statu constantinopolitanę ecclesię gratulamur: cuius & sa
 cerdos & populus catholice puritatis fidem iam tenere cog
 noscitur: ita etiam aliorum concurs nobiscum sit de verbi
 incarnatione confessio, Vnde quod facturum me aliis littere

tis indicaueram Lucensem episcopum: & Basilium presbyterum fratres meos dirigere preparavi: qui dispositiones meas fratris mei Anatholii deuotione sociata secundum eas quas acceperunt regulas exequantur. Sicut enim predicti episcopi scriptis: & clericorum eius suggestioe patefactum est: multa sunt quæ indulgentius sunt curanda: multa que iustius coerceda: vt in causa tanta perturbationis: nec districtio nimis sit aspera: nec remissio parum cauta: quum aliud satisfaciendis: aliud pertinacibus debeat. Offeratur ergo pietati vestrae digna materia: quæ placitam dominocuram sancti cordis exerceat: & precedentium meritorum coronas etiam de presentis erroris abolitione multiplicet. Sicut enim Nestoriana impietas: ita & Euthiciania blasphemia ab omnium est catholicorum eliminanda consortio. Quia tam impium est cõsubstantialem & cõsempiternam patri filii deitatem etiã ex vtero virginis matris partu editam negare corporeo: quã vnã in dei filio post incarnationis sacramentum affirmare naturam: vt scilicet aut humanitas eius refutetur: aut deitas: cum vnione vtriusque essentia: nec altera sit in alterutram versa: nec assumpta in assumente finita. Sed & verbi incommutabilitas: & carnis atque anime veritas maneant inseparabiliter in vnitate personæ quod: qui testificante lege/credentibus patriarchis/annuentibus prophetis: predicante euangelio: docentibus apostolis: & toto mundo confitente non credunt: extra sacramentum corporis Christi: extra vnitatem sunt nominis Christiani. Quorum sicut ruinã dolemus: ita perfidiã detestamur. Vt autem cetera talium personas syncerum seruet vbiq; iudicium: & aliud correctis: aliud pertinacibus rependat: vestra pietas nostros qui ab apostolica sede sunt missi fouere dignet: eorumque oes quas in iunximus adiuuet actiones: quo citius ac facilius auxiliante domino quæ ad vestram gloriam: & ad totius ecclesie pacem perficiantur. De Euthice autem totius scadali & prauitatis au

ctore: hoc clamētia vestra præcipiat: vt ab eo loco qui Constanti-
 nopolitane vrbis nimis vicinus est: longius transferat:
 ne frequentioribus solatijs eorū quos ad impietate suam tra-
 xit: vtatur: Monasterio quoq; ipsius cui perniciose indigne
 q; præsedit: catholicū abbatem iubere præponi: qui illam ser-
 uorum dei cōgregationem: & a prauo dogmate liberare: &
 Institutis veritatis possit iuuere. Data idus Iunii Adelphio
 viro clarissimo consule.

Epistola, LXXXIX.

Item eiusdem ad Anatholium episcopum

D declinandam erroris maculam: qua nonnullas
 aut Nestoriana impietas: aut Euthicianā labefac-
 etauit infania: laudabilem curam filii nostri Basile-
 lius & Ioannes presbyteri suæ æstimationis habuerūt: vt in-
 ter pugnātia dogmata falsitatis: vera catholicæ fidei pace
 gauderēt. Si quidem longinquo peregrinationis labore succo-
 pro: sensum cordis sui in apostolica sede patefecere: damna-
 tes vtramq; heresim: quarum supra fecimus mentionē: & de
 incarnatione dñi nostri Iesu Christi: non aliud recipiētes
 quod instruente sancto spiritu & didicimus & docemur. Per
 hos ergo frater charissime cū testimonio nostro ad propria
 reuertētes: dilectioni tuæ nostra scripta direximus: fiden-
 ter orantes: vt quæ gratia apostolicæ cōmunionis ornantur
 etiam tuo fauore per oīa se gaudeant adiuuari. Data decimo
 tertio Calēdas Iulii Adelphio viro clarissimo consule.

Epistola, XC.

Cuius supra ad Martianum Augustum.

Redebamus clamētiam vestram id desiderio nos-
 tro posse præstare: vt præsentī necessitate respecta:
 differri ad opportunius tēpus sacerdotalem syno-
 dū iuberetis: vt vocatis de cunctis puincijs sacerdotibus
 vere posset esse vniuersale cōcilium. Sed quia vos amore ca-
 tholicæ fidei cōgregationem nunc fieri voluistis: ne deuoro

obuiare viderer arbitrio: fratrem & coepiscopū meū Pascha-
 sium de eadem puicia quę videretur esse securior euocatum
 quī vicē præsentię meę possit implere dixi: Bonifacio fra-
 tre nostro & compresbytero sociato: & his quos antea mise-
 ramus adiunctis: consortem illis fratrem quoq; meum Iulia-
 num addentes episcopū: quos ea moderatiōe vniuersa dño
 auxiliāte credimus esse gesturos: vt quęcūq; in querelam p-
 turbationemq; venerunt: ad vnitatē pacis & fidei cōpressā
 oī diffensione reuocent: nec vllum in aliquorū cordib⁹ sacer-
 dorum: vel Nestorianę: vel Euthicianę impietatis vestigiū
 relinquat: qm̄ catholica fides quā instruente nos spiritu dei
 per sanctos patres a beatis apostolis didicimus & docemus
 neutrū subreperere permittat errorem. Si quid ergo morborū
 siquid est vulnerū: quod sincera possit correctiōe curari: vt
 ad veram sanitatem reuocetur: opramus. Quę tunc vtriq;
 non erat dubia: nec cuiusq; simplicitati deinceps nocitura:
 si nullus se excusationib⁹ voluerit obumbrare: cum absolu-
 tionem peccati non obtineat: nisi vera cōfessio. Quia vero
 quidam de fratribus (quod sine dolore non dicimus) con-
 tra turbines falsitatis non valere catholicam tenere con-
 stātiā: prædictum fratrem & coepiscopum meū vice mea
 synodo cōuenit præsidere: certus q; absq; odio & gratia ibi-
 dem ab his quibus hoc commissimus laboref: vt cum solius
 hereticę impietatis excidiō in om̄ibus ecclesiis dei veritas
 regnet & charitas. Dara sexto Calendas Iulii: Adelphio vie-
 ro clarissimo consule.

Epistola. XCI.

Cuius supra ad Pulcherrimam Augustam.

Vamuis nullas nunc litteras tuę pietatis accepe-
 rim: scribete tamē gloriosissimo principe: nō aliter
 dignatione ipsi⁹ sum gauisus: q̄ si mihi etiā tuę se-
 renitatis redderent alloquia. Vnde cōsuetudinē me debitā
 mei officii oportuit custodire: per quā significarē clemētiā

Leonis papæ.

vestra absolute me gaudere / & incessabilibus a deo precibus postulare vt vos & romanę reipublicę & catholicę ecclesię in omni prosperitate cōseruet. De vigore autem fidei vestra quo indefinenter domino sacrificiū laudis offeritis quātas deo gratias agam enarrare nō valeo: quoniam principibus temporis nostri non solum potētiam regiam / sed etiam sacerdotalē cognoscimus inesse doctrinam. Indicant enim fratre meo Iuliano episcopo / peruenerūt ad nos in exemplaribus p̄ceptionum vestrarum saluberrimę sanctiones quibus infāciam imperitiā monachorum dignati estis p̄cedo plectere & docendo punire: vt si eos ad p̄nitentiā miseratio diuina cōuerterit: multis lachrymīs & a nefandis cędibus & ab hereticorum blasphemīs diluantur. Quod vesteropiissimus imperator ad omnes episcopos qui calchedonēsi synodo interfuere / voluit me scripta dirigere: quibus quę illic de fidei sunt / regula definita firmarem; libenter impleui; ne fallax cuiusq̄ simulatio sententiā meā haberi veler incertam: cum per constantinopolitanum episcopū iocunditiam meā largiter indicauī / in omnium potuerit notitiā peruenire quod scripseram; nisi maluisset meum gaudium tacere q̄ repulsam sui ambitus publicare; fratri & coepiscopo meo Iuliano cui sollicitudinē meā in causam fidei delegauī; rogo vt eam fiduciam p̄bere dignemini quę pietati vestrę possit quę vniuersali ecclesię sint profutura suggerere. Data duodecimo Calendas Aprilis Opilione vestero clarissimo consule.

Epistola Leonis papæ ad maximū Antiochenum episcopum. CII.

Quantum dilectioni tuę placeat cōmunis fidei sacratissima vnitas & pacis ecclesiasticę trāquilla cōcordia; litterarum tuarum textus ostēdit: quas ad

nos filii nostri Marinianus presbyter & Olimpius diaconus detulere: eo nobis gratiores quod per ipsas alloquia alterna miseremur: & magis magisque innotescere gratiam dei: qua fit ut per totum mundum de manifesto catholice veritatis lumine gaudeatur. Quis (quod multum dolemus) quidam adhuc sicut sermo indicat: nunciorum tenebras suas diligant: & cum ubique diei splendor exortus sit etiam nunc ceciratis suae delectentur obscuro: & perdita fide solo & vacuo remaserint nomine christiani / non habentes intelligentiam quo errore ab errore discernant / & blasphemiam Nestorii ab Euthicis impietate distinguant. Nec enim ideo excusabilis videri aliqua eorum falsitas potest quia ipsi sunt in sua perversitate contrarii: Nam cum Nestorium Euthicetis discipuli detestentur / & Euthicen anathematizet Nestorii sectatores: catholicorum iudicio pars utraque damnatur: & ambe simul haereses a corpore ecclesiae refecantur: quia neutra falsitas nobiscum potest habere concordiam. Nec interest quo sacrilegio ab incarnationis dominice veritate discordent / dum id quod prauissime sentiunt nec auctoritas euangelii: nec ratio recipiat sacramenti. Et ideo frater charissime oportet dilectionem tuam toto corde perspicere cuius ecclesiae gubernaculis te dominus voluerit praesidere: & eius meminisse doctrinae: quam praecipuus apostolorum omnium beatissimus Petrus per totum mundum quidem vniuersae praedicatione: sed speciali magisterio in antiochena & romana vrbe fundauit: ut illum in suae glorificationis domicilio praeminentem: ea intelligas reposcere instituta quae tradidit sicut ab ipsa quam confessus est veritate suscepit. Neque vllomodo sinas in orientalibus ecclesiis maximeque in his quas antiochene sedis sacratissimorum patrum niceni canones deputare ab improbis hereticis euangelio resultari: & vel Nestorii vel euthicetis a quoquam dogma defendi. Quoniam (sicut dixi) catholice fidei petra: cuius cognomen beatus apostolus petrus sum

Leonis papæ

pfit: a domino nullum recipit ab vtraq; impietate vestigiū:
 sed euidenter atq; perspicue & Nestoriū anathematizat: quā
 verbī carnīsq; naturam in beatę virginis cōiunctione se iun-
 gens/vnūq; christum in duos diuidēs/aliam deitatis: & aliā
 humanitatis voluit esse personam: cum omnino vnus idē
 q; sit: quī & secundum sempiternam deitatē de patre est na-
 tus sine tempore: & de matre natus in tēpore: Et Euthicem
 similiter execratur quī in domino Iesu christo veritatem hu-
 manę carnis euacuās ipsū verbum in carnem asserit tras-
 formatum: vt nasci: nutrirī: p̄ficere: pati: mori atq; sepelli
 & die tertio suscitari/solius fuerit deitatis: quæ seruilis for-
 mę non veritatem suscepit/sed figuram. Summa itaq; vi-
 gilantia cautum te esse conuenit ne quid sibi hæretica præ-
 uitas audeat vendicare: cū te deceat his sacerdotali aucto-
 ritate resistere: nosq; sepius de profectu ecclesiarum tuis res-
 tationibus quid agatur instruere. Dignum est enim te apo-
 stolicę sedis in hac sollicitudine consortem & ad augendā si-
 duciam priuilegia tertię sedis agnoscere: i nullo cuiusq; am-
 bitione minuentur: quia tanta apud me est Nicenorum ca-
 nonum reuerentia: vt ea quę sunt a sanctis patribus consti-
 tuta/ nec permiserim nec patiar aliqua nouitate violari. Et
 si enim diuersa nonnunq; sunt merita præsulū: tamē iura
 permanent sedium quibus possunt emuli perturbationem
 aliquam fortassis inferre non tamen possunt minuere digni-
 tatem. Vnde cum aliquid pro Anthiochenę ecclesię priuile-
 giis dilectio tua agendum esse crediderit propriis litteris
 studeat explicare: & vt nos consultationi tuę absolute & cō-
 grue respondere possimus. Nunc autem ad omnia genera-
 liter pronūciare sufficiat quod si quid a quoq; cōtra Niceno-
 rum canonum statuta in quacunq; synodo vel tēratum est
 vel ad tempus videtur exortum: nihil præiudici potest in-
 uiolabilibus inferre decretis: & facilius erit quarūlibet con-

fensionum pactum dissolutū q̄ predictorum canonum regula
 las ex vlla parte corrumpi. Subrependi enim occasiones nō
 pretermittit ambitio: & quotiens ob incurrentes causas ge
 neralis congregatio facta fuerit sacerdotum / difficile est vt
 cupiditas improborum non aliquid supra mensuram suam
 molliatur appetere. Sicut etiam de Ephesina synodo que im
 pium Nestorium cum dogmate suo perculit: Iuuenalis epi
 scopus ad obtinendum palestine prouincie principatū cre
 didit se posse sufficere: & insolentes ausus per commentitia
 scripta firmare: quod sanctæ memorię Cyrillus Alexandri
 nus episcopus merito perhorrescens scriptis suis mihi quid
 prædicta cupiditas ausa sit indicauit / & sollicita prece mul
 tum poposcit vt nulla illicitis conatibus preberetur assen
 sio. Nam cuius epistolæ ad nos exemplaria direxisti sanctæ
 memorię Cyrilli eam in nostro scrinio requisitam nos autem
 tiam noueris reperisse: hoc tamen proprium diffinitionis
 meę est vt quantumlibet numerus sacerdotum amplior ali
 quid per quorundam surreptionem decernat quod illis tre
 centorum decem & octo constitutionibus inueniatur ad
 uersum / id iustitię consideratione cassetur quoniam vniuer
 se pacis tranquillitas non aliter poterit custodiri / nisi sua ca
 nonibus reuerentia intemerata seruetur. Si quid sane ab his
 fratribus quod ad sanctam synodum vice mea nisi præter
 id quod ad causam fidei pertinebat gestum esse perhibetur
 nullius erit penit⁹ infirmitatis: quia ad hoc tantum ab apo
 stolica sede sunt directi vt excussis hæresibus catholice es
 sent fidel defensores. Quicquid enim præter speciales cau
 sas synodalium conciliorum ad examē episcopale defertur
 potest aliquā diiudicandi habere rationem / si nihil de eo est
 a sanctis patrib⁹ apud Niceam diffinitum. Nam quod ab il
 lorū regulis constitutione discordat apostolice sedis nūq̄

obtrinebit cōsensum. Quanta vero hoc diligentia custodiat
 tur: a nobis exēplarib⁹ eius epistolæ quā ad Cōstantinopolita-
 nū episcopū refrenantes ipsi⁹ cupiditatem direxim⁹ inas-
 trueris: quā in oīm fratrum & sacerdotum nostrorū facias
 notitiam puenire: vt nouerint pacem ecclesiasticā per con-
 cordiā deo placitā debere seruari. Illud quoq; dilectionem
 tuam cōuenit præcauere: vt præter eos qui sunt dñi facer-
 dotes: nullus sibi ius docendi & prædicandi audeat vendi-
 care: siue sit ille monachus: siue sit laicus: qui alicuius sciē-
 tię nomīe gloriatur. Quia etsi optandum est: vt omnes ec-
 clesiæ filii quæ recta & sana sunt sapiant: non tamē permit-
 tēdum est: vt quisq; extra sacerdotalem ordinem cōstitutus
 gradum sibi p̄dicatoris assumat: cum in ecclesia dei oīa ora-
 dinata esse conueniat: vt in vno Christi corpore & excellē-
 tiora membra suum officium impleant: & inferiora superio-
 ribus nō resultent: Data tertio idus Iunij: Opilione viro cla-
 rissimo consule.

Epistola, XCIII.

Cuius supra ad Leonem Augustum.

fficis quę ad gratulationem imperij vestri perti-
 nent persolutis: etiam hanc paginam necessaria
 supplicationis adieci: qua catholica fidei diuini-
 tus preparatum fauoris vestri posco præsidium. Nam talia
 in Alexādrina ecclesia perpetrata fratris & coepiscopi mei
 Anatholiū relatione cognouī: vt omnis Christiana religio
 sentiat: se impetī: atq; violari: nisi vniuersali fidei vestra de-
 uotione prospiciatur: & memoratę ecclesię quę antea ca-
 tholicis fuit clara: doctoribus reddatur Christiana libertas
 vt cessantibus hereticorum impugnationibus: euangelica
 doctrina quę illic ante Dioscorum vīguit: vnita cum toti-
 us ecclesię pace reparetur. Quod opus virtutibus vestris
 glorięq; conueniens: celerem & deo placitum habebit eſſe

fectum / si apud sanctam calchedonensem synodum de domi-
 ni christi incarnatione firmata / nulla permiseritis retractio-
 ne pulsari. Quia in illo concilio per spiritum sanctum con-
 gregato tam plenis atq; perfectis definitionibus cuncta fir-
 mata sunt / vt nihil ei regulę quę ex diuina inspiratione pro-
 lata est aut addi possit aut minui. Hoc autē etiam apud cle-
 mentię vestre scientiam non ambigimus esse perspicuū : si-
 quidem vt multorum ante relatione comperimus / molitio-
 nes hereticorū quę contra prædictę synodī auctoritatem cō-
 nabantur assurgere / nihil ex hoc permiseritis audere. Vnde
 quod negādum illis sponte vidistis gloriosum vobis est vni-
 uersali ecclesię me suspicante concedere : & incommutabili
 ter perpetueq; præstare : vt quę secundum euangelium chri-
 sti & prædicationis euangelicę veritatem omnibus retro sæ-
 culis / vna fide vnaq; intelligentia roborata sunt / nullavte-
 rius possint actione cōuelli. Prout ergo misericordia dei cō-
 silio spiritus sui mentem vestrę pietatis instruxerit : sanctę
 primitus Alexandrinę ecclesię pacis reparatione consulite :
 & per catholicos sacerdotes talem prouideri iubete pōtifi-
 cem in quo & in actuum probitate & in fidei perfectione ni-
 hil possit reprehensibile reperiri : vt omnibus rite composi-
 tis eadem vtiq; seruetur prædicatio veritatis. Data quinto
 idus Iunii. Constāte & Rufo consulibus.

Eiusdem ad Leonem Augustum.

Epistola. XCIII.

Incet proxime ad clementiam vestram gemina scri-
 pta direxerim / quorum vnum debitum salutatio-
 nis impleret / aliud prostaru ecclesię supplicaret :
 tamen occasione quę deo prouidente se prebuit iterari vtrū-
 q; conuenit. Secundum ergo fiduciam illam quam ex dei in-
 spiratione vniuersali ecclesię prestitistis ante cuiusq; preces
 constituendo quod maxime ab omnibus fuerat expetendū /
 non desinimus gratias agere / & prouidentiam dei in fidei

Leonis papæ

vestre feruore benedicere / qui sancto & catholico spiritu / si-
cut fratris & coepiscopi mei anatholi sermonem cognouit: ita
hereticorum impudētia restitit / vt profiteremini totius
mundi pacē calchedonensis synodi vos esse custodē. Quod
cum ex vestre fidei sentētia saluberrime diffinitum sit: quā-
to studiosius vniuersali ecclesie est conferendum / vt trans-
quillitas fidei christiane etiam vestro proficit imperio: nec im-
probitas heretica in aliquo de suo molimine gloriatur. Cuius
ius pertinax insidiosa contentio illico conualescet si imper-
iali potestate frenetur. Data Calendas septembris. Costan-
tino & Ruso consulibus.

Item eiusdem ad eundem
Epistola. XCIII.

Litteras clementie tue plenas virtute fidei & lumi-
ne veritatis veneranter accepit: quibus cupere etiam
in eo quod presentiam meam pietas vestra necessa-
rium existimat obedire / vt maiori fructu conspectum ves-
tri splendoris assequeretur: sed magis id vobis arbitror placen-
turum quod eligendum ratio demonstrauit. Nam cum san-
cto spiritualique studio vniuersam pacem ecclesie muniat: si
nihilque sit conuenientius fidei defendende: quam his que per con-
tra in instruente spiritu sancto irreprensibiliter diffinita sunt
inherere / ipsi bene videbimur statuta conuellere / & auctori-
tates quas ecclesia vniuersalis amplexa est ad arbitrium heretice
petitionis infringere / atque ita nullum colligendis sceleris
modum ponere / sed data licentia debellandi dilatare
magis quam sopire certamina. Vnde quia post illas ephesine
nodi impietates quibus Dioscori scelere fides catholica re-
tata peruersitas Euthiciana suscepta est / nihil ad confirma-
tionem fidei christiane vtilius potuit ordinari / quam vt prece-
denti facinus sancta synodus calchedonensis aboleret: & tanta

Illic haberetur celestis cura doctrine / vt nihil in cuiusq̄ op-
nitione resideret quod a prædicationibus vel prophetiis vel
apostolicis dissonaret / ea scilicet moderatione seruata vt re-
bellibus tantum ac pertinacibus ab ecclesiæ vnitate reie-
ctis / nulli correcto venia negaretur: quid probabili⁹ / quid re-
ligiosius poterit pietas vestra decernere q̄ vt quæ non tam
humanis q̄ diuinis sunt statuta decretis: nullus vltra fina-
tur impetere: ne vere digni sint dei mun⁹ amittere qui de ve-
ritate ipsius ausi fuerint dubitare! Cum ergo vniversalis ec-
clesia per illius principalis petre edificacionem facta sit pe-
tra: & primus apostolorum beatissimus petrus voce domi-
ni audierit / tu es petrus & super hanc petram edificabo ecc-
lesiam meam: quis est nisi aut antichrist⁹ aut diabolus qui
pulsare audeat inexpugnabilem veritatem / qui in malicia
sua inconuerribilis perseuerans per vasa ire & sua apta falla-
cie falso diligentie nomine dum veritatem se mentitur in-
quirere / mendacia desiderat seminare: atq; contemnenda
& vitanda merito sibi incontines furor & impietas ceca præ-
scripsit / vt diabolico instructu quod in sanctam Alexandria-
nam sequit ecclesiam: quales essent qui calchedonensem sy-
nodum retractari cupiunt disceretur / in qua nullo modo ac-
cedere potuit vt a vobis cōtra sanctam Nicenam synodum
sentiretur / quod hæretici mentiuntur / qui se fidem niceni
concilii tenere confingunt / in quo sancti & venerabiles pa-
tres nostri cōtra Artium congregati / non carnem domini /
sed deitatem filii homouision patri esse firmauere! In calche-
donensi autem concilio aduersum euthicianam impiera-
tem definitum est: de substãtia virginis matris dominum
lesum christum sumpsisse nostri corporis veritatem. Apud
christianissimum principem igitur & inter christi prædica-
tores digno honore numerandum vt or catholicæ fidei liber-
tate: & ad consortium te apostolorum ac prophetarum se-
curus exhortor: vt cōstanter despicias ac repellas eos qui se

Christiano nomine priuauere: nec patiaris impios parricidas
 sacrilega simulatioe de fide agere: quos constat a fide deuia
 re. Cum enim clemenciam tuam dominus tanta sacramenti
 sui illuminatione ditauerit: debes incunctanter aduerrere
 regiam potestatem tibi: non solum ad mundi regimen: sed
 maxime ad ecclesiae praesidium esse collatam: ut ausus nefas
 rios comprimendo: & quae bene sunt statuta defendas: & ve
 ram pacem his quae sunt turbata restituas: depellendo scilicet
 cet peruasores iuris alieni: & antiquae fidei sedem Alexan
 drinae ecclesiae reformando: ut correctionibus tuis dei fractura
 mitigata: regiae antea ciuitati non retribuatur quae admittenda sunt
 sed remittat. Constitue ante oculos cordis tui venerabilis
 perator omnes qui per totum orbem sunt domini sacerdos
 tes pro ea tibi fide in qua totius mundi est redemptio suppli
 care: in qua te specialius ambitur qui apostolice fidei sectato
 res Alexandriae ecclesiae praesedere: agentes apud pietate tua
 ne haereticos homines & merito pro sua peruersitate damna
 tos: uti sua persuasione patiamini: cum siue impietatem
 rorum aspicias: siue opus perpetrati furoris attendas: non
 solum ad sacerdotii honorem admitti nequeant: sed ab ipso
 Christiano nomine mereantur abscidi. Nam quod exorata pie
 tatis vestrae uenia dixerim: quodam contagio splendorem ue
 stre serenitatis obfuscant: cum sacrilegi parricide id aude
 ant petere: quod nec innocetes liceat obtinere. Oblata sunt
 pietati uestrae preces: quartum exempla uestris litteris subdia
 distis: sed in his quae catholicorum sunt deplorantium subscri
 ptio continet: & quia causa probabilis est: fiducialiter noia
 singulorum: vel dignitas sui honoris aperitur. In illis autem
 quas orthodoxo principi haeretica porrigere non formidauit
 obreptio: sub incerto confusae unitatis uocabulo: ideo certum
 nomen retrahitur: ne non solum paucitas personarum: sed
 etiam meritum detegatur. Latere enim sibi utile estimat eorum
 quantitas: quorum est qualitas iudicata: nec incongrue cu

ius loci homines sunt: profiteri metuant: qui meruere dā
nari. In vna ergo catholicorum supplicatione continetur
In alia hæreticorum commenta panduntur. Hic sacerdo
tum domini: & totius Christiani populi: ac monasteriorū
deseritur euersio: ibi immanum scelerum continuatio de
monstratur: vt quod non licuit audiri: liceat dilatari. Nō
ne perspicuum est quibus pietas vestra succurrere: & qui
bus debeat obuiare: ne Alexandrina ecclesia quæ semper
fuit domus orationis: spelunca nunc sit latronum. Mani
festum quippe est per crudelissimam insanissimamq; sæui
tiam: omne illic cœlestium sacramentorum lumen extin
ctum. Intercepta est sacrificiū oblatio: defecit chris
matis sanctificatio: & parricidalibus manibus impiorum omnia
se subtraxere mysteria. Nec vllō modo ambigi potest: qd
de his: decernendum sit: qui post nefanda sacrilegia: post
sanguinem probatissimi sacerdotis effusum: & concrema
ti corporis cinerem in contumeliam aeris cœliq; disper
sum audent sibi ius peruasę dignitatis expetere: & aposto
licę doctrine inuiolabilem fidem ad concilia prouocare.
Magnum ergo vobis est: vt diademati vestro de manu do
mini etiam fidei addatur corona: & de hostibus ecclesię
triumphetis: quia si laudabile vobis est aduersarum gen
tium arma conterere: quanta erit gloria ab insanissimo ty
ranno alexandrinam ecclesiam: in cuius contritione oim
Christianorum est iniuria liberare! Vt autem litterę mee
pietati tuę colloquium quasi præsentis exhibeant: quic
quid de communi fide fueram suggesturus: scriptis prose
quentibus insinuandum esse perspexi: ac ne huius episto
lę pagina in nimiam longitudinem tenderetur: aliis litte
ris quę assertioni catholice fidei congruunt comprahē
di: vt licet ea quę a sede apostolica sunt prædicata suffice
rent: insidias tamen hæreticorum: etiam hæc quę sunt adie

ta referarēt, Sacerdotalem namq; & apostolicum tue pietatis; animum etiam hoc malum ad iustitiam vltionis debet accedere: quod Constantinopolitanę ecclesię puritatem pestilenter obscurat: in qua inueniuntur quidam hæreticorum clerici sensui consonantes: & intra ipsa catholicorum viscera: assertionibus suis hæreticos adiuuantes. In quibus deturbandis frater meus Anatholius cum nimis benigne parcat: segnior inuenitur. Dignamini pro fide vestra etiam ecclesię istam præstare medicinam: vt tales non solum ab ordine clericatus: sed etiam ab vrbis habitatione pellantur: ne vltèrius sanctus dei populus peruersorum hominum contagio polluat. Cultores autem pietatis tuæ Iulianum episcopum: & Euthicium presbyteri meæ petitione commendo: vt suggestiones eorum pro catholice defensione fidei placide digneris audire: quia verę eiusmodi: vt fidei vestrę possint per oia vtilis inueniri. Data Calendas nouembris: Constantino & Rufo viris clarissimis consulibus.

Epistola. XCV.

Item leo papa ad Pulcherrimam Augustinam.

Quantum sibi fiducię de fide vestrę clementię ecclesia dei debeat polliceri: multis probauimus sepe documentis: dum sicut spiritus sancto docente didicistis: illi per omnia potestatem vestram subiciatis: cuius munere & protectione regnatis. Vnde quia contra integritatem fidei Christianę dissensionem quandam in constantinopolitana ecclesia Euthice auctore generatam fratris & coepiscopi mei relatione cognoui: vt tori? causam synodaliū gestorum textus ostenderet: dignitate vestrę est: vt error qui de imperitiā magis q̄ de vobis natus est auferatur: priusq; vllas vires de consensu improdentium pertinacia prauitatis acquirat. Nam quantum

Nestori⁹ a veritate excidit: dū dominū Iesum Christū de matre virgine hoīem solum asserit natum: tantū etiā hic a catholico tramite deuiauit: qui de eadē virgine editum non nostrę credidit esse nature: vt q̄ formam serui gessit: q̄ nostri similis fuit atq; conformis: quędam nostrę carnis fuerit imago: nō veritas. Nihil autem prodest dominum nostrum beatę marię virginis filium hominē dicere: si nō illius generis atq; seminis homo credit: cuius in ipso euāgelii exordio prædicat. Vnde multū doleo: multūq; constriktor: q; hic qui ante de humilitatis pposito laudabilis v̄l debat: cōtra vnicā spem nostrā: patrūq; nostrorū: vana & nimis peruersa audet astruere: qui cū videret insipietię suę sensum catholicis aurib⁹ displicere: reuocare se a sua opinione debuerat: ne ita ecclesię præfules cōmoueret: vt sententiā dānatiōis exciperet. Quā vtiq; si in suo sensu voluerit pmanere: null⁹ poterit relaxare. Sedis em̄ apostolicę moderatiō hęc tēperantiā seruat: vt & seuerius agat cū obduratis: & veniā cupiat præstare correctis. Quia ergo mihi multa fiducia est de pietatis vestrę syncerissimā fide obsecro clementiā vestrā: vt sicut sancto studio tuo catholica p̄dicatio semp adiuta est: ita nunc quoq; eiusdē libertati. Nō em̄ portiuncula aliqua fidei nostrę quę minus lucide sit clara pulsa: Sed hoc imperita resultariō audet incessere: quod dñs in ecclesia sua neminē voluit ignorare. Et ideo pro vestrę pietatis cōsuetudinē elaborare dignemini: vt cōtra singulare sacramentū salutis humane: qđ blasphemā insipietia prulit: ab oīm animis repellat: ac si ipse qui in hac tēptatiōe incidit respiscat: ira vt qđ male sentiat ppria voce & subscriptiōe condemnet: cōmunio illi sui ordinis reformet. Quod etiā fratri & coepiscopo meo Flauiano me clementia vestra cognoscat: & his quos misimus delegasse: vt veniā concedatur: si error aboletur. Ne

autem piissimi principis dispositioni quæ episcopale concilium voluit congregari nostra videretur presentia defuisse: fratres meos Iulianum episcopum / renatum presbyterum: & filium meum Hylarium diaconum misi: qui vice presentie mee implere sufficerent. Sed ei qui in errore est melius consulatur / si ibi ubi desipuit ibidem respiscat: & ubi damnationem meruit illic indulgentiam consequatur. Data Idus Iunii Asturio & pto genæ viris clarissimis consulibus.

Epistola beati Leonis papæ ad episcopos Galliarum & Hispaniarum de pascha. XCVI.

Dilectissimis fratribus vniuersis episcopis catholicis per Galliam & Hispaniam constitutis Leo.

Um in omnibus diuinorum preceptorum regulis exequendis / sacerdotalē obseruantiam oporteat esse concordem / maxime nobis & principatiter prouidendum est ne in paschalis festi die vel ignorantia vel presumptio peccatum diuersitatis incurrat. Vnde quia tempus sacratissime solennitatis ita dispositos habet limites suos / vt salutare sacramentum nunc citius nunc tardius oporteat celebrari: non desinit apostolicę sedis sollicitudo prospicere / ne deuotio ecclesiastica aliquo turbetur in certo. Cum igitur in quibusdam ascriptionibus patrum futurum proxime pascha domini ab aliis in diem quintum decimum Calendas Maii: ab aliis in diem octauum Calendarum earundem inueniretur ascriptum: tantum me diuersitas ista permouit / vt clementissimo principi Marciano curam de hac re animi mei panderem: vt precipere ipso ab his qui habent huius supputationis peritiam. Diligentius illic discussa ratione quæretur quo die posset ueneranda solennitas rectius celebrari. Quo rescribente octa

uo Calēdas Maii definitus est dies. Quia ergo studio vni-
tatis & pacis malui orientalium definitioni acquiescere:
in tantę festiuitatis obseruatiā dissidere: nouerit frater
nitas vestra die octaua Calendarū Maiarum ab omnibus
resurrectionē dominicam celebrandam: & hoc ipsum per
vos aliis esse fratribus intimandū: vt diuinę pacis confor-
tio sicut vna fide iungimur: ita vna solēnitate feriemur.

Epistola Beati Leonis papę ad episcopos & presby-
teros intra Thraciā prouinciā cōstitutos. XCVII.
Dominis fratrib⁹ merito beatissimis in christo ve-
nerabilibus: Samartioni/ carathoni/ desiderio/ epi-
scopis & presbyteris omnium ecclesiarum quę sunt
intra prouinciā Thraciam cōstitutę: Leo/ victo-
rius/ Eustathius episcopi.

Anta sæculi potestates circa sacerdotalem ordi-
nem reuerentiā preualere/ etiam hui quos sub im-
periali nomine terris diuina potētia preesse pre-
cepit: vt ius distringendorum negotiorum episcopis san-
ctis iuxta diuina cōstituta permiserint. Quod cum & iu-
ris antiqui formulis & illatis frequentius sit & legibus cō-
firmatum: presenti tēpore a plerisque inuenimus fuisse cal-
catum: Nā pretermisso sacerdotali iudicio passim ad exa-
men sæculare transiere. Quocirca nobis visum est vt hanc
& sacre legis & nostri ordinis cōtumeliam & ad p̄sens vl-
cisceretur plena districtio: & obseruandam formulam cō-
stitueret in futurum. Censem⁹ itaq; vt quicumq; prater
missio sacerdote ecclesię suę ad disceptationem venerit sę-
cularium: sacris luminibus expulsus a celesti arceatur al-
tario: Neq; vllus post hanc diffinitionem qui cōmuni se-
dit arbitrio quicq; sibi vltra precriptum vendicare nita-

tur. Ita fieri: vt & hii qui ante errauere cōgrua emendatio-
 ne se corrigāt: & qui sub obseruatione clericali cęlesti pro-
 batur seruire officio/ ex clero abiciendum: si prætermisso
 sacerdotum iudicio seclariam adierit potestātē. Quod
 ideo singulos vniuersosq; volum⁹ agnoscere: vt quod ple-
 no iustitię & iuris ordine cōstitutum est/ effectum totius
 firmitatis in omnibus clericorum negociis sortiatur. Sca-
 ne si clericus laicum pulset: prius se audiri ab episcopis po-
 scat: tum si petitioni suę laicum viderit obuiare ex permittit
 su episcopi sui in seculi moderatores disceptatione committi
 gar. Leo episcopus scribit. Victori⁹ episcopus scribit. Eu-
 statius episcopus scribit.

C Finis Epistolarum solide doctrine & catholice fi-
 dei plenarū beati Leonis Pontificis maximi. In cęle-
 bus Ascensianis ad Calendas Aprilis Anni ad sup-
 putationem Romanam, M, D, XI.

